

TARTALOM

I. Az iskola adatai, jogállása	6
II. Helyzetelemzés	7
1. Társadalmi környezet	7
2. Tárgyi feltételek	7
3. A humán erőforrás	8

III. NEVELÉSI PROGRAM

1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, célok, feladatok, eljárások, eszközök	9
1. 1. Alapelvek, célok	9
1. 2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka alapeladatai	10
1. 3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai eljárásai	11
1. 4. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka eszközei	11
2. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	12
2. 1. Kulcskompetenciák	12
3. Kiemelt fejlesztési feladatok	15
4. Közösségfejlesztés	16
4. 1. Céljaink a közösségi nevelés területén	16
4. 2. Az iskolai közösségi élet megszervezése	17
5. A beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység	19
5. 1. A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek	20
6. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység	20
7. Gyermek - és ifjúságvédelem	20
7. 1. Iskolánkban e tevékenységben közreműködő személyek	20
7. 2. Az iskolai gyermek - és ifjúságvédelem célja	20
7. 3. Feladatai	21
8. Tanulási nehézségekkel, zavarokkal küzdő tanulók felzárkóztatását segítő program	23
8. 1. Fejlesztő foglalkozások	23
8. 2. Rehabilitációs foglalkozások	23
9. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység	24

10. Különböző tanulói jogviszonyhoz kapcsolódó szolgáltatások rendje	25
10. 1. Napközi, tanulószoba	25
10. 2. Étkeztetés	25
10. 3. Iskolai büfé	25
10. 4. Sportkör	25
10. 5. Könyvtárhasználat	25
10. 6. Internethasználat	25
11. Az iskola egészségnevelési és környezetnevelési programja	25
11. 1. Alapok	25
11. 2. Alapelvek, jövőkép, célok	32
11. 3. Tanulásszervezési és tartalmi keretek	35
11. 4. Módszerek	39
11. 5. Taneszközök	41
11. 6. Továbbképzések	41
11. 7. Kommunikáció	41
11. 8. Minőségbiztosítás / minőség-ellenőrzés	43
11. 9. Fogyasztóvédelem	44
12. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke	47
13. A szülők, a tanulók és a pedagógusok együttműködésének formái	61
13. 1. A kapcsolattartás formái	61
13. 2. A szülő, a tanuló és a pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztési lehetőségei	63
14. Az iskola sajátos arculata, hagyományaink, ballagási eljárásrend	64
14. 1. A tanévek legkiemelkedőbb visszatérő eseményei	64
14. 2. Nemzeti ünnepeink	64
14. 3. Iskolai ünnepségek	64
14. 4. Egyéb rendezvények	66
15. Az integráltan oktatott sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulókkal végzett pedagógiai tevékenységek	67
I. Nevelési program	67
15.1. A feladatellátások jogszabályi környezete	67
15.2. A feladatellátás alapelvei	67
15.3. Kiemelt célok	68
15.4. Feladataink, eszközeink a célok eléréséhez	69
15.5. Személyiséggel kapcsolatos feladatok	69
15.6. Kiemelt fejlesztési feladat a kulcskompetenciákhoz	70
15.7. Közösségfejlesztés	72
15.8. Többlatszolgáltatások a különleges gondozási igény kielégítéséhez	72
15.9. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység	72
15.10. Gyermekek- és ifjúságvédelem	75
15.11. Szociális hátrányok enyhítését célzó tevékenység	75
15.12. Tanulási zavarokkal és tanulási nehézséggel küzdő tanulók ellátásának biztosítása	76

II. Helyi tanterv	79
1. A tanulócsoporthok szervezésének elvei	79
2. Az iskola tevékenységrendszer az integrációhoz	79
3. Integrált sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulóink fejlesztő programja	80
4. A program megvalósulásának fő területei	84
5. Tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei	86
6. Szempontok az értékeléshez, minősítéshez	87
7. Írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása házi feladathoz	87
8. Az iskola magasabb évfolyamába lépés feltétele	87
9. A pedagógiai célú rehabilitációt, fejlesztést segítő eszközök és felszerelések jegyzéke	90
III. Differenciáló Tantervi Tananyag	93
IV. Eljárásrendek az ellátás folyamataihoz	125
1. Szakmai munkaközösség	125
2. Az ellátás folyamatszabályozása	126
3. Határozat mentesítésről	132
4. Egyéni tanterv, továbbhaladás	133
5. Órarend	140
6. A foglalkozásokon való részvétel rendje	141
7. Egyéni fejlődési lap	142
8. Egyéni fejlesztési terv	143
9. Különleges gondozási igényű tanulók adatmátrixa	146
10. Iratkezelés	146

IV. HELYI TANTERV

1. A tanulócsoporthok szervezésének elvei	148
1. 1. Osztályok kialakítása	148
1. 2. Napközis csoportok kialakítása	148
1. 3. Csoportbontások	148
1.4. Nem szakrendű oktatás bevezetése	148
2. Az iskola tevékenységrendszer	150
3. Kunszentmárton város általános iskolájának éves óratervei	150
3. 1. 2007/2008. tanév óraszámkeretei (a 2004-es NAT kiléptetése)	151
3. 2. Óraterv a NAT felülvizsgálatával (a 2007-es NAT beléptetése)	152
3. 3. Heti óraszámterv a 2008/2009-es tanévre	153
3. 4. A nem kötelező tanórai foglalkozások heti felhasználása 2008/2009. tanévben	153
3. 5. Heti óraszám 2009/2010-es tanévben	154
3. 6. A nem kötelező tanórai foglalkozások heti felhasználása 2009/2010. tanévben	155
3. 7. A tantervek belépése a Kunszentmárton Városi Általános Iskolába	156
4. Tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei	157

5. Az iskolába való be - és kilépés valamint a magasabb évfolyamba lépés feltételei	157
5. 1. Az intézménybe lépés az iskola első évfolyamába	157
5. 2. Az intézménybe lépés az iskola felsőbb évfolyamaira	158
5. 3. Az intézményből történő kilépés	158
5. 4. Az iskola magasabb évfolyamába lépés feltételei	161
5. 5. Teendők a tanuló mulasztása esetén	161
 6. Az iskolai beszámoltatás rendje, a tanulók ismereteinek értékelése, a tanulók magatartásának, szorgalmának értékelése, a tanulók terhelése, a tanulók fizikai állapotának mérése	164
6. 1. Általános elvek	164
6. 2. Az iskolai írásbeli beszámoltatás formái	164
6. 3. Az iskolai írásbeli beszámoltatás rendje	165
6. 4. Az iskolai írásbeli beszámoltatás korlátai	165
6. 5. A félévi és az év végi osztályzatok megállapításának szempontjai és jelölések	165
6. 6. A szóbeli és írásbeli beszámoltatások formái, rendje	166
6. 7. Az értékelés módjai	166
6. 8. A tanulók értékelése az alsó tagozaton	168
6. 9. Értékelőlap (félévi) 1. osztály	173
6. 10. Év végi 1. osztályos szöveges értékelés szempontjai	176
6. 11. Értékelőlap (félévi) 2. osztály	177
6. 12. Év végi 2. osztályos szöveges értékelés szempontjai	180
6. 13. Értékelőlap (félévi) 3. osztály	181
6. 14. Év végi 3. osztályos szöveges értékelés szempontjai	184
6. 15. Értékelőlap (félévi) 4. osztály	185
6. 16. A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelése	189
6. 17. A magatartási és szorgalmi problémák kezelésének eljárásrendje	192
6. 18. Kapcsolattartás, jelzőrendszer	194
6. 19. Házi feladatok adásának módja	194
6. 20. A tanulók fizikai állapotának mérése	195
 7. A pedagógiai program legitimációja	220
7.1. A pedagógiai program jóváhagyása, elfogadása	220

I. AZ ISKOLA ADATAI, JOGÁLLÁSA

Az iskola hivatalos elnevezése:

Kunszentmárton Városi Általános Iskola

Címe:

Kunszentmárton, Deák Ferenc u. 4.

Tel. 56/461-028

Tel/Fax 56/461-088

Épületei:

Deák Ferenc Utcai Iskola Kunszentmárton, Deák F. u. 4.

Tel. 56/461-028

Széchenyi István Iskola Kunszentmárton, Széchenyi-lakótelep

Tel. 56/461-088

Típusa:

Közüktatási intézmény, nyolc évfolyamos általános iskola

Az iskola fenntartója:

Kunszentmárton Város Önkormányzata

Az intézmény önálló jogi személy, részben önálló költségvetési szerv,
önálló bérigazdálkodási jogkörrel rendelkezik.

Felügyeleti szerve:

Kunszentmárton Város Önkormányzata

Polgármesteri Hivatal

Kunszentmárton, Köztársaság tér 1.

Az iskola alapító okiratának száma, kelte, engedély kiállítója:

371/2007. (X. 25.) határozat

Kelte: 2007. október 25.

Kiállítója: Kunszentmártoni Városi Önkormányzati Képviselő-testület

II. HELYZETELEMZÉS

1. Társadalmi környezet

A Tiszazug legnagyobb általános iskolája a Kunszentmárton Városi Általános Iskola. Az iskolában tanuló gyerekek helyzete, kultúrája, viselkedése, szocializációja teljesen leképezi a város társadalmi összetételét. A település legnagyobb erénye, hogy csendes, kellemes helyen fekszik, nagyobb városok 25-50 km-en belül találhatóak a környezetében. Közvetlen környékén 500-5000-es lakosú települések vannak. A városbelső szépen fejlődik, rendezett képet mutat, esztétikus a középületek nagy része. A parkok ápoltak, az utak gondozottak.

A település legnagyobb hátránya, hogy sajnos kevés a munkahely, a lakosság kevésbé vállalkozó szellemű, gyors ütemben öregedő és kevés gyermek születik. A település egyetlen általános iskolája inkluzív iskola, teljes körűen megvalósult az integrált oktatás. Jellemző a családokra, hogy alacsony bérből, alkalmi munkából tartják el magukat. Kevés helyen jelent igazi értéket a tudás, a tanulás. A szülők egy része tehernek, megoldhatatlan problémának éli meg gyermeke nevelését. Természetesen vannak együttműködő, az iskolát támogató, (anyagiakban, szellemi értékekben, morálban) az iskolai életbe aktívan bekapcsolódó szülők is. Ilyen társadalmi helyzetben a nevelőkre sokkal több feladat hárul, hiszen sok esetben pótolniuk kell a családi nevelés hiányosságait. Ezért a Pedagógiai programunk ezzel a kérdéskörrel kiemelten foglalkozik.

Hosszabb távon kb. 650-670 fő körül látszik stabilizálódni a tanulói létszám.

2. Tárgyi feltételek

Jelenleg 3 épületben működik az iskola. Mindegyik épület különböző módon és fokban, de felújításra szorul. Sajnos a településen a legrégebbi, ennél fogva a legrosszabb állapotú épületek jelentik az iskolát. Egy jelentős pályázati felújítás, beruházás nagyon sokat segíthetne a környezeten, az épületeken. Az épületgépészeti elemek minden épületben elavultak, korszerűtlenek, néhány tanterem a tanításra sem alkalmas (pl. nincs szabadtéri szellőztetése). A hőszigetelés hiánya, ill. a nyílászárók állapota miatt magas rezsivel működik az iskola. A vizesblokkok teljes felújításra szorulnak. Célszerű lenne a gyermekétkeztetés feltételein is javítani: pl. saját konyhával, melegítő konyhák felújításával. A tantermek nagy része nem alkalmas az új, korszerű tanulástechnikák alkalmazására (pl. elnyújtott téglalap alapú tantermek). A felszerelések is hiányosak, bár már sok teremben bútort cseréltünk, de nélkülözzük a tantermekből a korszerű infokommunikációs rendszereket. Két számítógépes terem van, amelyek a technika gyors változásait – anyagi erők hiányában – nem képesek követni. Ugyancsak két könyvtárhelyiség van, melyben nagyon sok az elavult, korszerűtlen kötet.

3. A humán erőforrás

Jelenleg 48 szakképzett nevelő és 2 pedagógiai asszisztens látja el a neveléssel-oktatással kapcsolatos feladatokat. Mindannyian rendelkeznek szakképzettséggel, közülük 2 fő egyetemet végzett, 13 fő szakvizsgázott, s 85%-uk teljesítette a hétévenkénti képzési kötelezettségét. A tantestület nyitott, innovatív, empatikus. Elvünk az egyéni bánásmód, az egyéni tanulási út kijelölése, az esélyegyenlőség biztosítása, a hátrányok csökkentése.

A tanórák színvonalas megtartása, differenciált módszerek alkalmazása mellett kiemelten kezeljük a tanórán kívüli tevékenységeket mint a nevelés egyik nagyon fontos lehetséges elemét.

Törekszünk a szülőkkel való maximális együttműködésre, s nagy mértékben támaszkodunk a társszervek (CSK, Gyámügy, Rendőrség, Polgárőrség, Vöröskereszt, Védőnői szolgálat, Civil szervezetek stb.), a fenntartó önkormányzat segítségére. Alapítványaink a rászorulókat, a tehetségeseket egyaránt támogatják, segítik a versenyeztetést, a táboroztatást. Szokásrendünket folyamatosan csiszoljuk, hagyományainkat méltósággal ápoljuk. Minden újszerű kezdeményezést kipróbálunk, s ha nem érezzük eredményesnek, visszatérünk a hagyományos módszerekhez. Ez nagyfokú „naprakészséget” kíván nevelőinktől, de szívesen végzik munkájukat. Fontos a belső képzés, a jó gyakorlat, a tapasztalatok átadása (bemutató órák, kiselőadások munkaközösségeken belül stb.). Nevelőink remekül tudnak teamekben dolgozni. Valamennyi iskolai dokumentum közös munkával és jóváhagyással született meg.

III. NEVELÉSI PROGRAM

1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, célok, feladatok, eljárások, eszközök

1. 1. Alapelvek, célok

Az iskolánkban folyó nevelés-oktatás célja a NAT és Kerettanterv, 202/2007.(VII. 31.) kormányrendelet által előírt közös műveltségi területekhez tartozó követelményeknek, kulcskompetenciáknak és kiemelt fejlesztési feladatoknak való megfeleltetés. Minden gyermeknek meg kell adni a lehetőséget, hogy elérje teljesítőképességének maximumát. Meghatározó az európai humanista hagyományokra épülő erkölcsiség és szellemiség kialakítása, mely egészséges magyarságtudattal párosul. Az iskolai nevelést hassa át Kunszentmárton város természeti és társadalmi környezetének ismerete, szeretete, az ahhoz való kötődés.

Célunk a felnőtt élet sikeressége szempontjából kiemelt fontosságú kulcskompetenciák fejlesztése, az egész életen át tartó tanulásra való felkészítés, a hatékonyság egyik feltételeként pedig a modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulásszervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá válása.

Célunk olyan iskolai élet kialakítása, ahol a nevelés-oktatás és annak irányítói, a pedagógusok a gyermekekért vannak, a gyermekekért és a gyermekekkel együtt dolgoznak. Olyan iskolát alakítunk ki, amely az esélyegyenlőség megvalósulását segíti, ahol a nevelő és tanuló egyaránt magáénak érzi az iskolát, sikerélményekben gazdag, jól érzi magát.

Célok az alapfokú nevelés-oktatás bevezető (1-2. évfolyam), kezdő (3-4. évfolyam) szakaszára

- az iskolába lépő kisgyermekben óvja és fejlessze a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot;
- vezesse át a gyermeket az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- a tanítás-tanulás szervezése játékos formában, a tanuló közreműködésére építve valósuljon meg;
- tegye fogékonyrá a tanulót saját környezete, a természet, a társas kapcsolatok, majd a társadalom értékei iránt;
- az iskola adjon teret a gyermek játék és mozgás iránti vágyának;
- az iskola segítse a gyermek természetes fejlődését, érését;
- az iskola a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában elemi ismereteket közvetítsen, alapvető képességeket és alapkészségeket fejlesszen;
- az iskolaotthonos nevelés és oktatás - a nem szakrendszerű oktatásra alapozva - egységes keretbe foglalja a tanulók egyéni képességéhez igazodó fejlesztésének teljes folyamatát, biztosítja a tanulóknak a pihenés, a kapcsolódás, a szórakozás és a testmozgás lehetőségét.

Célok az alapfokú nevelés-oktatás alapozó (5-6. évfolyam), fejlesztő (7-8. évfolyam) szakaszára

- folytassa az első két szakasz nevelő-oktató munkáját, a képességek, készségek fejlesztését;
- a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú gyerekeket – érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően készítse fel a továbbtanulásra;
- a tanulókat érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően készítse fel a társadalomba való majdani beilleszkedésre;
- magyarságtudatukat megőrizve váljanak európai polgárrá;
- alapozza meg a felkészülést a jogok és kötelességek törvényes gyakorlására;
- magas színvonalú és sokrétű ismeretátadással fejlessze a tanulók kritikus gondolkodását, kreativitását, kezdeményezőképességét, önálló problémamegoldó képességét, a kockázatelemzést, az érzelmek kezelését;
- tudatosítsa a gyermekben a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető erkölcsi értékeket, erősítse meg a humánus magatartásmintákat, pozitív szokásokat, és a gyermek jellemét formálva szolgálja a személyiség kiteljesedését;
- fejlessze a tanulóban azokat a képességeket, készségeket, amelyek a környezettel való harmonikus, konstruktív kapcsolathoz szükségesek;
- a tanulási tevékenységek közben és a tanulók közösségi élete során fejlessze a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritását, empátiáját;
- a nevelési folyamat gyakorlati módon igazolja a megbízhatóság, becsületesség, szavahihetőség értékét;
- jellemezze munkánkat egyfelől a következetes követelés és igényesség, másrészt a tanulók jogainak, emberi méltóságának tiszteletben tartása, az irántuk megnyilvánuló pedagógiai tapintat, bizalom, megértés, türelem, igazságosság;
- a pedagógiai munka középpontjában tehát a személyre szóló fejlesztés álljon;
- a tárgyi tudás mellé a gyermekek szerezzék meg mindazokat az együttműködési, kommunikációs képességeket, amelyek segítségével tudásukat önmaguk és mások számára hasznosítani tudják;
- az informatika alkalmazása és az idegen nyelvek tanulása iránti igény fejlesztése is járuljon hozzá az alapműveltség kialakításához.

1. 2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka alapfeladatai

Feladatunk az alapműveltség kialakítása. Mivel a család a mindennapi munka, a megélhetési gondok miatt általában egyre kevesebb időt fordít a gyermekre, ezért iskolánk nemcsak a tantárgyi, hanem az alapműveltséghez tartozó általános ismeretek átadását is felvállalja.

A követelményrendszer kialakítása során – a tantervi kötelező előírások maximális betartása mellett – különös figyelmet kell fordítani a továbbhaladás feltételeinek kidolgozására.

A mindennapi élethez szükséges általános ismeretek átadása komplex módon történik, tantárgyakhoz, osztályfőnöki tevékenységhez kapcsolódva.

Iskolánk fontos feladata, hogy hozzájáruljon a tanulók személyiségének, képességeinek és készségeinek kibontakoztatásához, segítse szellemi és testi fejlődésüket és az egészséges életmód kialakítását. Fel kell készíteni a tanulókat arra, hogy természeti és társadalmi környezetünket megismerjék, védjék és formálják. Tudjanak élni jogaikkal, s teljesítsék kötelezettségeiket.

Ki kell alakítani a társadalmi együttéléshez, az önműveléshez, valamint a továbbtanuláshoz szükséges alapvető képességeket és készségeket. Gondoskodni kell a különböző képességű ill. eltérő ütemben fejlődő tanulók egyéni fejlesztéséről.

1. 3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai eljárásai

- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítése, gazdagítása a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával, személyes ráhatással;
- a kreativitás fejlesztése, az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés, a tanulók egészséges terhelésével, érési folyamatuk követésével és személyre szóló, fejlesztő értékelésükkel;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozása helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- a kortárs kapcsolatok megerősítésével, az elemi állampolgári és a mindennapi életvitellel összefüggő praktikus ismeretek nyújtásával;
- biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat kialakításával, alapvető képességek, készségek elsajátításával, a mentális képességek célirányos fejlesztésével az önálló tanulás és az önművelés alapozása;
- az ismeretek tapasztalati úton történő megalapozásával, a felfedezés lehetőségének biztosításával, a kreativitás fejlesztésével, differenciált fejlesztéssel, a művészeti, a gyakorlati és a közismereti készségek egyensúlyának megteremtésével, a tanulók egészséges terhelésével, fejlődésük folyamatos követésével történik a személyre szóló, fejlesztő értékelés;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat;
- növeljük a tanulók aktív részvételét igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték stb.), építünk a tanulók kíváncsiságára és a rendszerezett ismeretek iránti igényükre;
- a tanulók alkalmazzák megszerzett tudásukat valóságos feladatok, problémák megoldásában, konfliktusok kezelésében is, döntésképeségüket szervezett gyakorlatokban és spontán élethelyzetekben is érvényesítik;

1. 4. Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka pedagógiai eszközei

- arra törekszünk, hogy minden gyermek számára biztosítsunk képességeinek, érdeklődésének illetve távolabbi céljainak megfelelő programokat, tevékenységi formákat;
- a tanulási stratégiák megválasztásában és a taneszközök használatában kitüntetett szempontként vesszük figyelembe az életkori jellemzőket;
- személyes példamutatással neveljük gyermekeinket toleranciára, a máság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartására;
- az iskolai tanulás folyamatában a gyakorlatközpontúság, az életvitelhez szükséges, alkalmazható tudás gyarapítása, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése érvényesül;
- a meggyőzés, a felvilágosítás, a tudatosítás módszerei az oktatás valamennyi módszere: meggyőzés, minta, példa, példakép, példakövetés, eszménykép; bírálat, önbírálat; beszélgetés, felvilágosítás, tudatosítás, előadás, vita, beszámoló;

- a tevékenység megszervezésének módszerei: követelés, megbízás, ellenőrzés, értékelés, játékos módszerek, gyakorlás;
- a magatartásra ható ösztönző módszerek:
 - helyeslés, biztatás, elismerés, dicséret
 - szóbeli dicséret nyilvános formái: osztályfőnöki órán, osztályközösség előtt, iskolai összejöveteleken (tanévzáró ünnepély, ballagás...);
 - írásbeli dicséret formái:
 - osztályfőnöki dicséret (ellenőrzőbe, osztálynaplóba),
 - igazgatói dicséret (ellenőrzőbe, osztálynaplóba),
 - oklevél, kitüntetés, alapítványi fenntartói, országos szintű elismerések;
 - osztályozás; - jutalmazás

2. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A személyiségfejlesztés áthatja az egész iskolai nevelő-oktató munkát. Valamennyi pedagógus feladata, hogy a foglalkozásokon, rendezvényeken, tanórákon keresztül megismerje a gyermek személyiségét, egyénre szabott fejlesztését megtervezze és megvalósítsa. Célunk olyan személyiség kialakításának elősegítése, aki nyitott, képes a változtatásra és változásra, érdeklődik a világ és hazája jelenségei iránt, hajlamos az új dolgok befogadására, s megkülönbözteti a helyes, követendő ill. a téves, helytelen, káros magatartásformákat és tulajdonságokat.

Elsőrendű, kiemelt feladat ez a bevezető és a kezdő szakasz munkájában, mert kisiskoláskorban kell felmérni a személyiségjegyeket és megkezdeni tervszerű fejlesztésüket, hiszen ebben az időszakban lehet azokat leghatékonyabban alakítani. Mindezt segíti a tanítóhoz való erős személyi kötődés, ami a későbbi időszakban már fokozatosan csökken.

Az alapozó és fejlesztő szakaszban e folyamat folytatása elengedhetetlen. Az átmenet időszakában lényeges, hogy az alsós tanító és a felsős osztályfőnök szoros kapcsolatot tartson, a megszerzett információk, a fejlesztés iránya, legfontosabb elemei eljussanak a felsős nevelőkhöz.

Mindezt csak következetes és átfogó, komplex egységes nevelési elvekkel, célokkal és módszerekkel, a kulcskompetenciák meghatározott rendszerével érhetjük el.

2.1 Kulcskompetenciák:

A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári léthez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához.

2.1.1. Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot a társadalmi és kulturális tevékenységek során, az oktatásban és képzésben, a munkában, a családi életben és a szabadidős tevékenységekben.

2.1.2. Idegennyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül – oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek –, az egyén szükségleteinek megfelelően. Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességeket is igényel, mint például a közvetítés, más kultúrák megértése. Az egyén nyelvtudásának szintje változhat a négy dimenzió (hallott szöveg értése, beszédkésztség, olvasott szöveg értése és íráskésztség), az egyes nyelvek és az egyén társadalmi-kulturális háttere, környezete és igényei/érdeklődése szerint.

2.1.3. Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. A kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia – eltérő mértékben – felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, struktúrák, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést ezek alkalmazására.

2.1.4. Természettudományos kompetencia

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lejátszó kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását nevezzük műszaki kompetenciának. E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásaért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

2.1.5. Digitális kompetencia

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak (Information Society Technology, a továbbiakban: IST) magabiztos és kritikus használatát a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul: információ felismerése, visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítása, bemutatása és cseréje; továbbá kommunikáció és hálózati együttműködés az interneten keresztül.

2.1.6. Hatékony, önálló tanulás

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíteti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt. A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.

2.1.7. Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékorientációs, interperszonális, interkulturális, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység, felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

2.1.8. Kezdeményező és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben - a munkahelyén is - abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálgató lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újtásra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

2.1.9. Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését mind a tradicionális művészetek nyelvein, illetve a média segítségével, ideértve különösen az irodalmat, a zenét, a táncot, a drámát, a bábjátékot, a vizuális művészeteket, a tárgyak, épületek, terek kultúráját, a modern művészeti kifejezőeszközöket, a fotót s a mozgóképet.

3. Kiemelt fejlesztési feladatok

3.1 Énkép,önismeret

Az egyén önmagához való viszonyának alakításában alapvető célként tűzhető ki az önmegismerés és önkontroll; a felelősség önmagukért; az önállóság; az önfejlesztés igénye és az erre irányuló tevékenységek, valamint mindezek eredményeként a személyes méltóság.

3.2 Hon- és népismeret

Fontos feladat a harmonikus kapcsolat elősegítése a természeti és a társadalmi környezettel, a nemzettudat megalapozása, a nemzeti önismeret, a hazaszeretet elmélyítése és ettől elválaszthatatlan módon a hazánkban és szomszédságunkban élő más népek, népcsoportok értékeinek, történelmének, hagyományainak megbecsülése.

3.3 Európai azonosságtudat- egyetemes kultúra

A tanulók ismerjék meg az egyetemes emberi civilizáció legjellemzőbb, legnagyobb hatású eredményeit. Váljanak nyitottá és megértővé a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a másság iránt. Szerezzenek információkat az emberiség közös, globális problémáiról, az ezek kezelése érdekében kialakuló nemzetközi együttműködésről. Növekedjék érzékenységük a problémák lényege, okai, az összefüggések és a megoldási lehetőségek keresése, feltárása iránt. Az iskolák és a tanulók törekedjenek arra, hogy közvetlenül is részt vállaljanak a nemzetközi kapcsolatok ápolásában.

3.4 Aktív állampolgárságra,demokráciára nevelés

Az aktív állampolgári léthez ismeretek, képességek, megfelelő beállítottság és motiváltság szükséges. A megfelelő ismeretek az Ember és társadalom műveltségi területre koncentrálnak, a képességek, értékorientációk, beállítódások fejlődéséhez az iskolai tanulás teljes folyamata és az iskolai élet teremthet lehetőségeket. Az aktív állampolgári magatartáshoz szükséges részképességek , értékorientációk, beállítódások (pl. felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedés) elsajátítását döntően a tanulók aktív részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások minősége, az iskolai élet demokratikus gyakorlata biztosíthatja.

3.5 Gazdasági nevelés

Értsék a fogyasztás gazdaságot mozgató szerepét, saját fogyasztói magatartásuk jelentőségét, felelősségét.

Az iskolai nevelésnek alapvető szerepe van abban, hogy a tanulók tudatos fogyasztókká váljanak, mérlegelni tudják a döntéseikkel járó kockázatokat, a hasznot vagy a költségeket.

3.6. Környezettudatosságra nevelés

A környezettudatosságra nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnővekvő nemzedék képes legyen a környezet megóvására, elősegítve ezzel az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését.

3.7. A tanulás tanítása

A tanulás számos összetevője tanítható. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést a különböző szaktárgyi témák iránt, útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, annak szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban, valamint tanítsa a gyerekeket tanulni.

3.8. Testi és lelki egészség

Az intézmény személyi és tárgyi környezetével segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyerekek, a fiatalok egészséges életvitellel kapcsolatos szemléletét és magatartását fejlesztik.

3.9 Felkészülés a felnőtt lét szerepeire

A felnőtt lét szerepeire való felkészülés egyik fontos eleme a pályaaorientáció. Általános célja, hogy segítse a tanulók további iskola - és pályaválasztását.

A szociális kompetencia fejlesztésében kiemelt feladat a segítséssel, együttműködéssel, vezetéssel és versengéssel kapcsolatos magatartásmódok kialakítása.

4. Közösségfejlesztés

Az iskolai munka színtere a közösség. A nevelési-oktatási feladatokat kisebb-nagyobb közösségekben végezzük. Ezek a közösségek vagy mesterségesen kialakítottak, (pl. osztályközösség), vagy spontán módon, a tanulók önálló jelentkezésével kialakult kisközösségek (pl. tanórán kívüli tevékenységek döntő része), de megtalálhatóak - és feladatuk van - a teljesen spontán alakult baráti kisközösségeknek is.

A gyerekek életkori sajátosságainak figyelembevételével szervezzük a tanulóközösségek tevékenységét.

Az iskola tanulói közösségébe tartozó kisebb közösségek között jó kapcsolatot teremtünk (pl. alsós, felsős osztályok közötti kapcsolat, párhuzamos osztályok közösségeinek együttműködése).

Az iskolai közösségi élet tartalmi és formai hagyományainak megteremtésével, ápolásával az iskolai közösségünk értékrendjét, szellemiségét őrizzük és erősítjük.

Iskolai munkánk, pedagógiai programunk a közösségekre, a közösségi nevelés előnyeire építet. Természetesen nem tekintjük kizárólagos tevékenységi formának, hiszen nagy szerepet szánunk az egyéni foglalkoztatásnak is.

4. 1. Céljaink a közösségi nevelés területén

Alapvető cél a közösségi szemléletű ember nevelésében, hogy közösségekre, ezek működésére épül. A mai kor emberének tájékozottnak és gyakorlottnak kell lennie a közösség szervezésében, működtetésében, s képesnek kell lennie a részvételre. Ismernie kell a demokratikusan működő rendszerek elveit, hogy használni tudja azokat.

Célunk, hogy

- tanulóink megismerjék, megtanulják és begyakorolják a közösségi élet alapszabályait,
- természetes igényük legyen a közösségi élet,
- ismerjék meg, gyakorolják a közösség demokratikus működési mechanizmusát,
- a közösségeken keresztül alakuljon ki személyiségük (tolerancia, empátia) a másság elfogadására,
- a közösségek élete hasson ki az iskola légkörére,
- a kisközösségek rendszerében működjön az iskolaközösség,
- az egyik közösségben szerzett tapasztalatokat vigye át más közegbe,
- legyen a közösségek működésével kritikus, saját szerepével pedig önkritikus,
- legyen képes és legyen igényes a változásra, a változtatásra,
- aktivitása legyen tartós,
- a közösségek közvetve – keretet adva – segítsék oktató-nevelő munkánk hatékony végrehajtását.

4. 2. Az iskolai közösségi élet megszervezése

4. 2. 1. *Osztályközösség*

Iskolánk közösségi életének alapja az osztályközösség, melyet az osztályfőnök fog össze és irányít.

A tanulók az iskolai élet jelentős részét az osztályban élik le, többségük 8 éven keresztül ugyanabban. Ezért fontos, hogy ez a közösség legyen a legszilárdabb és legtartósabb. Kialakítása már 1. évfolyamtól kötelező feladat.

Az osztályközösség kialakításának legfontosabb elemei 1-2. osztályban:

- a tanulói összetétel pontos elemzése (az egyes tanulók személyiségjegyei, irányultságai, képességei, szándékai)
- az osztályon belüli baráti kapcsolatok felmérése
- egyénre szabott feladatok meghatározása (a tanuló egyénileg meg tudja mutatni mire képes)
- az egyéni „bemutatkozás” után kisebb csoportmunkák végzése, először spontán, jelentkezések alapján kialakított csoportokban
- tudatosan, konkrét célra „kijelölt” csoportban végzett munka (a mesterségesen kialakított csoportban végzett munka megismerése).

Az osztály közösséggé formálása 3-4. osztálytól:

Az egyéni és kiscsoportos tevékenység kialakítása után következhet az osztályközösség egészének megszilárdítása. Ennek megvalósítása is a közös munkán alapszik:

- bekapcsolódás a diákönkormányzat munkájába
- osztályszintű rendezvények szervezése (klubdélután, sportdélután stb.)
- önköltséges alapú osztálykirándulások.

Az osztályfőnök természetesen az egész folyamat tervezője, szervezője, irányítója.

Az 5. osztály mérföldkő.

Az alsó és felső tagozat közötti átmenet megkönnyítése érdekében az osztályfőnöknek a következő feladatokat kell elvégeznie:

- az osztály megismerése (már 4. - ben látogasson el a leendő osztályába)
- az osztály „átadása” (eljárési rend alapján) szeptember második hetében
- a tanulói összetétel pontos elemzése (az egyes tanulók személyiségjegyei, irányultságai, képességei, szándékai) az alsós osztályfőnök tájékoztatása alapján

- az osztályon belüli baráti kapcsolatok újbóli felmérése
- kisebb csoportmunkák megszervezése spontán kialakult csoportokban
- tudatosan, konkrét feladatra „kijelölt” csoportban végzett munka
- osztályszintű rendezvények szervezése (klubdélután, sportdélután stb.)
- önköltséges alapú osztálykirándulások.

6-8. évfolyamon a kialakított munkaformák megszilárdítása történik.

A felsőbb évfolyamokon a kialakult közösség aktív együttműködése legyen jellemző. A szervezet folyamatosan működjön, ezek az évfolyamok legyenek az iskola húzóerői. Ez az alábbiakban nyilvánuljon meg:

- a diák-önkormányzati és szabadidős tevékenység fő szervezői, bonyolítói
- egészséges versenyszellem kialakítása (tanulmányi, sport és egyéb versenyek)
- példamutatás az alsóbb évfolyamoknak.

4. 2. 2. Diákönkormányzat (DÖK)

Az 1. és 2. osztályokat 1 tanuló és 1 felnőtt képviseli osztályonként. Az osztályok 3. osztálytól 3 fős osztály-diákbizottságot választanak, mely képviseli őket, elmondja kéréseiket, javaslataikat, problémáikat az iskolai DÖK előtt. Az ODB-ból alakul meg az iskolai diákönkormányzat, mely 10 fős vezetőséget választ. A DÖK vezetősége szervezi és irányítja a diák-önkormányzati rendezvényeket, közvetíti a nevelőtestület részére a tanulói kéréseket, javaslatokat, véleményt alkot különböző kérdésekben (Házirend, Diákjogi Charta); képviseli az iskola diákjait más intézményekben, szervezetekben (pl. Diákszövetség, más iskolák diáknapjai, stb.). Tapasztalatairól a DÖK-nak beszámol. Az iskolai DÖK-ot szükség esetén a DÖK-ot patronáló nevelők vagy a DÖK diákvezetője hívja össze. A DÖK évente legalább egy iskolagyűlést és egy diákközgyűlést tart. A diákközgyűlésnek témája: Hogyan érvényesülnek a diákjogok?

4. 2. 3. A tanórán kívüli tevékenységek

A közösségi élet egyik színterét képezik az iskola által szervezett tanórán kívüli tevékenységek. Az intézményben az alábbi tanórán kívüli szervezett foglalkozási formák lehetnek:

4. 2. 3. 1. Napközis foglalkozások

A napközis csoport speciálisan, egy vagy több osztályból szerveződik. Mivel évente változhat az összetétele, a közösségi nevelést is csak egy évre lehet tervezni. Fontos, hogy a napközis nevelő és az osztályfőnök ezen a területen is szorosan együttműködjön.

4. 2. 3. 2. Szakkörök

Szakköröket a tanulók érdeklődésétől és a fenntartó anyagi támogatásától függően pedagógus vezetésével indítunk.

A szakköri jelentkezéshez szülői hozzájárulás szükséges, melyet a szülő a tájékoztató füzetbe jegyez be. A jelentkezés egész tanévre szól. A szakkörök működhetnek önköltséges és térítésmentes formában. A foglalkozások előre meghatározott tematika alapján történnek, erről, valamint a látogatottságról szakköri naplót kell vezetni.

4. 2. 3. 3. Sporttevékenység

A diáksport tevékenység (DSE) a gyermekek mozgásigényének kielégítésére, a mozgás, a sport megszerettetésére alakult meg.

A DSE mint szervezeti forma főként iskolánk tanulóinak nyújt lehetőséget sportfoglalkozásokon, versenyeken való részvételle, de a DSE nyitott szervezet, iskolán kívüli

tanuló is tagja lehet, aki vállalja az alapszabályból adódó kötelezettségeket. A DSE szervezi a tanórán kívüli sportolási, versenyzési lehetőséget. Egyik színtere a mindennapos testnevelés megvalósításának.

Az iskolai tömegsportban minden tanuló önkéntesen vehet részt.

4. 2. 3. 4. Gyógytestnevelés

A gyógytestnevelés az iskolai testi nevelés és fejlesztés egyik formája. Órai beosztást az iskolaorvos igazolása, véleménye alapján kap a tanuló, ahol megjelenése és aktív részvétele kötelező.

A gyógytestnevelést heti 3 órában szervezzük.

A gyermek előrehaladását a gyógytestnevelő értékeli. A tanuló bizonyítványában a gyógytestnevelésen való részvételt jelölni kell.

4. 2. 3. 5. Könyvtárlátogatás

Az iskola könyvtára nyitvatartási idejében, valamint könyvtári tanórákon áll a tanulók rendelkezésére. Használati rendjéről a Könyvtári Szabályzat intézkedik.

4. 2. 3. 6. Hitoktatás

A hit-, vallásoktatáson való részvétel a tanuló számára önkéntes. Az intézmény együttműködik a területileg illetékes történelmi egyházakkal. Megfelelő létszámú foglalkozáshoz tantermet biztosít az intézmény tanítási rendjéhez igazodva. A fiatalok hit- és vallásoktatását az egyházi jogi személy által kijelölt hitoktató végzi.

4. 2. 3. 7. Magániskolák működése

Iskolánk teret, lehetőséget ad a velünk együttműködő művészeti alapiskoláknak.

5. A beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Iskolánkban a tanulók jelentős részének (kb. 17 %) vannak tanulási, magatartási vagy beilleszkedési gondjai. Egyre több azoknak a gyerekeknek az aránya, akik több problémával is küszködnek egy időben.

Ezen tanulónak is törvényben biztosított joga, hogy számára megfelelő oktatásban részesüljön. Ennek érvényesítéséhez az iskolának a következő elvek szerint kell biztosítania a nevelő-oktató munka feltételeit:

- kulcskompetenciák megalapozása, megszilárdítása az 1–6. évfolyamon, folyamatos, egyénhez igazodó fejlesztés, a kulcskompetenciák bővítése az iskolázás további szakaszain;
- a tanulók tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és valamennyi területén;
- a tanulási esélyegyenlőség eredményes segítésének egyik alapvető feltétele a tanulók személyiségének megismerése, az ahhoz illeszkedő pedagógiai módszerek alkalmazása;
- a tanulók önmagukhoz és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon és e tevékenység támogatása az iskolán kívül;
- adaptív tanulásszervezési eljárások (lásd az előző fejezetet) alkalmazása;
- egységes, differenciált és egyénre szabott tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása (Differenciáló Tantervi Tananyag továbbiakban DTT)

5. 1. A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek

- szoros kapcsolat kialakítása a helyi óvodai intézményekkel, nevelési tanácsadóval és Gyermekjóléti Szolgálattal ;
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- egyéni fejlesztő foglalkozások megszervezése;
- egyéni haladás biztosítása,
- a napközi otthon;
- a tanulószoba;
- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolata;
- a családlátogatások;
- a szülők és a családok nevelési gondjainak segítése.
(Részletezve a 15. pontban)

6. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység

A tehetséggondozást az iskolai nevelő-oktató munka egész területén végezzük. Ennek elemei:

A tehetséges tanulókkal történő foglalkozást szolgálja:

- a tanórai csoportbontás (matematika, idegen nyelv, informatika, technika),
- szakkörök, önköltséges szakkörök, sportkörök, énekkar,
- tanulmányi és sport versenyek, pályázatokon való részvétel,
- egyéni foglalkozás,
- a tehetség felismerése és fejlesztése nemcsak tantárgyi vonatkozású lehet: ezért fontos, hogy az iskola, a diákönkormányzat, az SZMK minél több rendezvényt szervezzon, ahol valamennyi tanulónak – a gyengébb képességűeknek is – legyen lehetősége speciális – nem tantárgyi – képessége fejlesztésére,
- könyvtárhasználat,
- Internet használatának lehetősége.

7. Gyermek - és ifjúságvédelem

7. 1. Iskolánkban e tevékenységben közreműködő személyek :

- a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős,
- az intézmény valamennyi pedagógusa, dolgozója
- a diákönkormányzat vezetősége,
- az iskolaszék tagjai, szülői szervezetek,
- alapítványok kuratóriumának tagjai.

7. 2. Az iskolai gyermek- és ifjúságvédelem célja:

- a problémákat minél korábban felismerje, minél hatékonyabban kezelje, megelőzve azok súlyosabbá válását;
- járuljon hozzá a gyermek egészséges testi, lelki és erkölcsi fejlődésének biztosításához;
- képviselje a gyermek érdekeit mindenfajta megkülönböztetés nélkül;
- segítse a gyermek családban történő nevelését;
- működjön együtt a fenti feladatokkal foglalkozó szervezetekkel.

7. 3. Feladatai

(Az 1997. évi XXXI., a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló törvénnyel összhangban.)

7. 3. 1. Ismerje fel a problémákat!

A tanév elején helyzetfelmérés készül első évfolyamon a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapítására a szociális háttér, a tanulmányi előmenetel vizsgálatával, esetleg szociometriai felméréssel. A többi évfolyamon pontosítjuk minden tanév elején a hátrányos helyzetű tanulók számát.

Közreműködők: osztályfőnökök-osztálytanítók
napközis csoportvezetők

7. 3. 2. Keresse az okokat!

Az osztályfőnök, a gyermek-és ifjúságvédelmi felelős együtt vagy külön családlátogatásokon, szülői értekezleteken, illetve a gyermekkel történő személyes elbeszélgetés során tárja fel a veszélyeztetettség, a hátrányos helyzet okait.

7. 3. 3. Nyújtson segítséget!

- A szülőket tájékoztatjuk a gyermekvédelmi törvényben megfogalmazott, rájuk vonatkozó jogokról és kötelezettségekről, valamint a gyermeki jogokról.

Közreműködők: gyermek- és ifjúságvédelmi felelős,
igazgató,
osztályfőnökök-osztálytanítók,
napközis nevelők
diákönkormányzat,
iskolaszék.

- Szülői értekezleteken felhívjuk a figyelmet a káros hatásokra (drog, alkohol, dohányzás, csavargás), és ezek következményeire.

Közreműködők: az előző pontban megnevezettek.

- Osztályfőnöki órákon a tanulókat figyelmeztetjük a fenti káros hatásokra és következményeikre.

Számítunk a rendőrség segítségére a megelőző DADA-program ismertetésével, alkalmazásával.

Közreműködők: osztályfőnökök,
ifjúságvédelmi felelős.

- A Polgármesteri Hivatal segítségével biztosítjuk a szociális ellátásokat (napközi, költségtérítéssel étkeztetés).

Közreműködők: ifjúságvédelmi felelős,
osztályfőnökök,
igazgató.

- A szabadidő helyes és hasznos eltöltésére ösztönözzük a tanulókat, ennek iskolai kereteit biztosítjuk (napközi, DSE foglalkozások, szakkörök, diákönkormányzati rendezvények, iskolai programok).

Közreműködők: osztályfőnökök-osztálytanítók,
napközis nevelők,
szaktanárok,
ifjúságvédelmi felelős,
diákönkormányzat.

- Tanórákon differenciált foglalkoztatással, egyes tantárgyakban képességek szerinti csoportbontással, a napközi otthonban egyénre szabott segítségadással, a könyvtárban

tanulás lehetőségének biztosításával, valamint a korrepetálásokon hozzájárulunk ahhoz, hogy a tanulási kudarcnak kitett tanulók hátrányait csökkenthessék.

Közreműködők: valamennyi nevelő

- A szociálisan rászoruló, tehetséges tanulók részére az Alapítványok segítségével biztosítjuk az önköltséges szakköri munkában való részvételt, nevezési díjas versenyeken való részvételt és tanulmányi kirándulást, az osztályfőnök, szaktanár ill. szülő kérelme alapján.

Közreműködők: kuratóriumok.

- A házirendet úgy állítjuk össze, hogy abban érvényesüljenek a gyermeki jogok, köteleességek.

Közreműködők: tantestület,
(ifjúságvédelmi felelős)
iskolaszék,
diákönkormányzat.

- A tanulók egészségi állapotát figyelemmel kísérjük az iskolaorvosi szolgáltatón keresztül rendszeres iskolába járásuk, eredményes tanulásuk, jó egészségi állapotuk megtartása érdekében.

Közreműködők: osztályfőnökök,
szaktanárok,
ifjúságvédelmi felelős,
igazgató.

- A gyermekek elemi szükségleteinek (élelem, ruházat, tanszer, pihenés) a családban történő biztosítását figyelemmel kísérjük.

Közreműködők: ifjúságvédelmi felelős,
osztályfőnökök,
igazgató,
iskolaszék.

- Lehetőséget adunk a gyermekeknek, szülőknek a négy szemközti beszélgetésre, a problémák feltárására, a hivatalos ügyek intézésében tanácsot adunk.

Közreműködők: ifjúságvédelmi felelős,

7. 3. 4. Jelezzen az illetékes szakembereknek, azaz a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat iskolai gyermekvédelmi koordinátorának!

- Az év elején elkészített helyzetfelmérést egyeztetjük az óvodák és a gyermekvédelemben érintett szervek, így
- a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat,
- a Polgármesteri Hivatal Általános Igazgatási Osztálya,
- az egészségügyi hálózat tapasztalataival.
- Ha veszélyeztetettségre utaló körülményeket tapasztalunk, azonnal jelzéssel élünk az illetékes szerveknél, akkor, ha csupán pedagógiai módszerekkel már nem kezelhetők az esetek. Ilyenkor és a megelőzésben is számítunk a Cigány Kisebbségi Önkormányzat, civil szervezetek és a rendőrség, polgárőrség segítségére.

Közreműködők: osztályfőnökök
ifjúságvédelmi felelős,
igazgató

- Szükség esetén hatósági eljárást kezdeményezünk.

Közreműködők: ifjúságvédelmi felelős,
igazgató.

8. Tanulási nehézségekkel, zavarokkal küzdő tanulók felzárkóztatását segítő program

Az iskolába lépő gyerekek eltérő fejlettséggel kerülnek az első osztályba. Az egyéni és a csoport fejlettségének meghatározása a bemeneti mérés alapján történik. A mérés kiértékelése után határozzuk meg az egyénre és az osztályra vonatkozó fejlesztő, felzárkóztató tevékenységeket.

A tartós tanulási zavarok és nehézségek alapvetően akadályozzák az iskolai tanulás során az olvasás-írás, valamint a matematika elsajátítását. Ezen zavarok, nehézségek kezelésére az alábbi tevékenységeket végezzük:

8.1 Fejlesztő foglalkozások

„Ha a gyermek, a tanuló beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd (a továbbiakban együtt: beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló), illetve a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd, fejlesztő foglalkoztatásra jogosult.” (KT.2007 módosítás 3.§)

Térségi feladatot is ellátó Nevelési Tanácsadó, mely nevelési tanácsadás, logopédiai ellátás, pszichopedagógiai, pszichológusi ellátás és iskolaérettségi vizsgálatok területén lát el feladatokat. Működése jelentősen segíti nevelőmunkánkat.

Tevékenységei:

- Annak megállapítása, hogy a gyermek, a tanuló beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd.
- A fentiek alapján szakvélemény készítése, valamint a gyermek fejlesztő foglalkoztatása a pedagógus és a szülő bevonásával.
- Az óvoda megkeresésére szakvéleményt készít az iskolakezdéshez.
- Segítséget nyújt a tanuló iskolai neveléséhez és oktatásához, ha a gyermek, tanuló egyéni adottsága, fejlettsége, képessége, tehetsége, fejlődésének üteme indokolja.
- logopédiai ellátás – feladata: a beszéd indítása, beszédhibák javítása, nyelvi - kommunikációs zavarok javítása, diszlexia megelőzése és terápiája.

8.2 Rehabilitációs foglalkozások

A Köznevelési törvény 52 §-nak 6. bekezdése alapján rehabilitációs foglalkozásokat szervezünk a sajátos nevelési igényű tanulóknak a törvény által biztosított időkeretben.

A sajátos nevelési igény megállapítására a vizsgálatot kezdeményezheti: osztálytanító, osztályfőnök, szaktanár, gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, szülő.

A foglalkozásokon való részvételre a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság (Szolnok) tesz javaslatot.

A foglalkozásokon a tanulók lehetőségeihez, korlátaikhoz és speciális igényeihez igazodva elsősorban a következő elvek szerint kell a munkát megszervezni:

- a feladatok megvalósításához hosszabb időszavok, keretek megjelölése ott, ahol erre szükség van;

- szükség esetén sajátos tartalmak, követelmények kialakítása és teljesítése;

- az iskolák segítő megkülönböztetéssel, differenciáltan, egyénileg is segítsék a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve.

(Részletesen a 15. pontban)

9. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

A szociális hátrányok megszüntetése pedagógiai eszközökkel nem lehetséges. A hátrányok enyhítéséért azonban iskolánk eddig is sokat tett és tenni kíván.

Célunk:

Erőforrás hiányában szenvedők segítése, támogatása.

Feladataink:

- a hátrányos helyzet fogalmának tisztázása, egységes szempontok szerinti megítélése,
- szociális hátrányokkal küzdő tanulók feltérképezése,
- a feltárt problémák megismerése,
- a megoldást segítő tevékenységi formák alkalmazása.

Eszközeink, melyek célunk elérését szolgálják:

- olcsóbb tankönyvek, oktatási eszközök választása,
- a tankönyvtámogatás elveinek, mértékének meghatározása,
- tartós tankönyvek, oktatási segédeszközök kölcsönzésének lehetősége,
- Alapítvánnyal közösen:
 - a nevezési díjas versenyek anyagi támogatása,
 - térítéses szakköri díjakhoz történő segítségnyújtás,
 - táborozásokhoz biztosított hozzájárulás,
- a családok felvilágosítása a szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleten, fogadóórán, családlátogatások alkalmával, illetve igény szerint szakember közreműködésével, (gyermek és ifjúságvédelmi felelős)
- szülők ösztönzése a helyi, regionális, országos gyermekvédelmi pénzbeli támogatások megszerzésére,
- motiválás a gyermek napközis, tanulószobai, menzás ellátására,
- a tankötelezettség érvényesülésének elősegítése,
- meggyőző pályaaorientációs tevékenység,
- célzott támogatásra kiírt pályázatokon való részvétel,
- segítségnyújtás ösztöndíjak megszerzésében,
- rendszeres kapcsolattartás a Nevelési Tanácsadóval, Tanulói Képességet Vizsgáló Szakértői Bizottsággal, Védőnői Szolgálat, ÁNTSZ-szel, Kisebbségi Önkormányzattal és Gyermekjóléti Szolgálat indokolt esetben a tanuló védelembevételének kezdeményezésére,
- drog - és bűnmegelőzési programok szervezése, a részvétel biztosítása a DADA programban.

A halmozottan hátrányos helyzetet a törvényi előírásoknak megfelelően kell megállapítani, s a továbbiakban felhasználni információként.

10. Különböző tanulói jogviszonyhoz kapcsolódó szolgáltatások rendje

10. 1. Napközi, tanulószoba

A tanulók, illetve szüleik igénye szerint szervezendők az előírt órakeretek rendje szerint. Igénybevételükre senki nem kötelezhető, kivéve, akit a jegyző államigazgatási eljárás útján erre kötelez.

10. 2. Étkeztetés

Az étkeztést napközis ellátás, menza keretében igény szerint biztosítani kell. A kulturált étkeztetést az Egészségnevelési program c. fejezet szabályozza.

10. 3. Iskolai büfé

Az Egészségnevelési programban meghatározottak szerint.

10. 4. Sportkör

Éves óraterv szerint 1-8. évfolyamon korcsoportonként, sportáganként évente tervezve a DSE szabályai szerint működik.

10. 5. Könyvtárhasználat

Az SzMSz - ben meghatározott rend szerint működik.

10. 6. Internethasználat

Az iskola számítógépes és informatikai szabályzata szerint vehető igénybe (SzMSz-ben meghatározott).

11. Az iskola egészségnevelési és környezetnevelési programja

11. 1. Alapok

11. 1.1. Törvényi háttér

Az *Alkotmány* környezetvédelemmel kapcsolatos paragrafusai:

- 8. § A Magyar Köztársaság elismeri az ember sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait, ezek tiszteletben tartása és védelme az állam elsőrendű kötelessége.
- 16. § A Magyar Köztársaság különös gondot fordít az ifjúság létbiztonságára, oktatására és nevelésére, védelmezi az ifjúság érdekeit.
- 18. § A Magyar Köztársaság elismeri és érvényesíti mindenki jogát az egészséges környezethez.
- 70. § A Magyar Köztársaság területén élőknek joguk van a lehető legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez.

Környezet- és természetvédelmi jogszabályok

Környezetvédelmi törvény (1995. évi LIII. Törvény a környezet védelmének általános szabályairól). A törvény célként az ember és környezete harmonikus kapcsolatának kialakítását, a környezet elemeinek és folyamatainak védelmét és a fenntartható fejlődés környezeti feltételeinek biztosítását fogalmazza meg.

Legfontosabb alapelvei: a megelőzés, az elővigyázatosság, a leghatékonyabb megoldás, a helyreállítás, a felelősség, az együttműködés, a tájékozódás és a nyilvánosság. A törvény 54. § 1. cikkelye szerint „minden állampolgárnak joga van a környezeti ismeretek megszerzésére és

ismereteinek fejlesztésére”. A nevelés állami és önkormányzati feladat. Legfontosabb dokumentumaként a NAT-ot, a *Nemzeti Környezetvédelmi Programot* (illetve annak részeként a Nemzeti Környezet-egészségügyi Akcióprogramot) említi.

A *Természetvédelmi törvény* (1996. évi LIII. Törvény) kimondja, hogy a természeti értékeink védelme, a természetvédő szemlélet kialakítása elsődleges állami feladat. Kiemelt szerepet kell biztosítani a természet értékeinek megóvásában a civil szférának, az állampolgároknak, hiszen a nemzeti kincsnek minősülő természeti értékeink megőrzése az állampolgárok és önszerveződő csoportjaik aktív részvétele nélkül nem lehetséges.

Az 1997. évi XLI. *Törvény a halászatról és a horgászatról* is számos környezeti nevelési feladatot tartalmaz (tanfolyamok, vizsgák, fajismeret, természetvédelem).

A *géntechnológiai tevékenységről* szóló XXVII. *Törvény* 30. és 31. §-a foglalkozik az oktatással, a képzéssel és a tájékoztatással. Ennek értelmében „Az állami feladatok ellátása során a Kormány gondoskodik arról, hogy a géntechnológiával módosított szervezetek felhasználóival, fogyasztóival az iskolai és az iskolán kívüli oktatás, képzés, tájékoztatás keretében ismertetésre kerüljön a géntechnológia lényege és alkalmazásai, az így módosított szervezetek használatának környezeti, egészségügyi, gazdasági, társadalmi hatásai és kockázatai”.

Az *állatok védelméről és kíméletéről* szóló 1998. évi XXVIII. *Törvény* célja, hogy elősegítse az állatvilág egyedeinek védelmét, fokozza az emberek felelősségtudatát az állatokkal való kíméletes bánásmód érdekében, valamint meghatározza az állatok védelmének alapvető szabályait. A törvény kimondja, hogy az oktatás során állatkísérletek elvégzésére a diákokat nem lehet kötelezni.

Nemzeti Környezetvédelmi Program (a Kormány 2031/1998. határozata) helyzetértékelése szerint: „A környezetvédelemben felmerülő problémák jelentős része vezethető vissza arra a tényre, hogy Magyarországon még nem megfelelő szintű a környezeti tudatosság foka. A lakosság ismeretei a környezetről, a környezetvédelemtől, annak megóvásáról hiányosak, és többnyire nem megfelelő színvonalúak.”. A társadalmi részvétel és tudatosság erősítésében kiemelkedő szerepe van a közoktatási, felsőoktatási és kulturális intézményekben folyó tevékenységnek.

1999-ben elkészült a *Nemzeti Biodiverzitás Stratégia*, a Globális Környezeti Alap és az UNEP (ENSZ) támogatásával. Az akcióprogram elkészítését az 1992-es Rio de Janeiroban megrendezett *Környezet és Fejlődés Konferencián* aláírt – általunk 1995-ben ratifikált biodiverzitás egyezmény – tette feladatunkká. E szerint minden államnak joga és kötelezettsége megőrizni saját természeti értékeit, gazdaságát, és az abból szerzett tudást. Ez csak társadalmi összefogással valósítható meg.

A 2000. évi *Hulladékgazdálkodásról szóló* XLIII. *Törvény* 54. §-a kimondja, hogy a Kt. 54-55. §-ában foglaltak alapján a hulladékgazdálkodással kapcsolatos ismereteket oktatni kell, azok a Nemzeti Alaptanterv részét képezik. Ezeknek az ismereteknek az oktatásával és terjesztésével – az állami, önkormányzati intézmények és más szervezetek bevonásával, valamint közszolgálati hírközlő szervek igénybevételével – elő kell segíteni, hogy a társadalom környezeti kultúrája növekedjen.

Egészségügyi jogszabályok

A *Nemzeti Környezet-egészségügyi Akcióprogram* (1996) 9. 5 pontja részletesen foglalkozik a környezet-egészségügy oktatásával, nevelésével. Az oktatás, nevelés és szakképzés környezet-egészségügyi feladatait két nagy területre osztja:

- Környezet-egészségtani szakismeretekre és módszerekre azoknak a szakembereknek van szükségük, akiknek ez munkakörükkel közvetlenül összefügg. Számukra ezt a képzés során a képzési követelmények előírják.
- A környezetegészség kultúrája ugyanakkor az életvitel részeként a hétköznapi tudás és szokásrendszer egyik fontos eleme, minden embert érintő kulturális tényező. E kultúra az emberek életviteli szokásaiban, életmódjukban, értékrendjükben tükröződik. Kialakulása a családi szocializációban kezdődik, később az intézményes nevelés, oktatás és az iskolarendszeren kívüli hatások együttesen formálják.

1998 - ban Koppenhágában a WHO Európai Regionális Bizottsága elfogadta az **Európai Egészség 21.** nyilatkozatot, amelynek célkitűzései többek között kimondják, hogy 2015-re a lakosságnak a társadalom minden rétegében egészségesebb életmódot kell kialakítani, és hogy a régió lakosságának olyan biztonságosabb fizikai környezetben kell élnie, ahol az egészségre veszélyes szennyező anyagok nem haladhatják meg a nemzetközileg elfogadott határértékeket.

Az Egészségügyi Világszervezet számos idevonatkozó dokumentuma, az „Egészség 21” Regionális Stratégia szakmai háttérrel nyújt a hazai az **„Egészség évtizedének Johan Béla Nemzeti Programja”** 2002 kidolgozásához. Előzménye a Nemzeti Népegészségügyi Program (1066/2001 Kormányhatározat). A Program illeszkedik az EU népegészségügyi prioritásaihoz.

Közzoktatási jogszabályok

A **közzoktatásról szóló** 1993. évi LXXIX. többször módosított **törvény** szerint a pedagógiai programok felülvizsgálatánál az eddiginél nagyobb hangsúlyt kell fordítani a gyermekek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésével kapcsolatos feladatokra, s a nevelés elsődrendű jelentőségére. A pedagógiai programok átalakításánál a személyiség - és közösségfejlesztés megtervezésében kiemelt hangsúlyt kell fektetni a NAT kiemelt közös követelményeire, köztük a környezeti nevelésre.

A 41. § 6. pontja szerint az iskola „felderíti a gyermekek és tanulók fejlődését veszélyeztető okokat, és pedagógiai eszközökkel törekszik a káros hatások megelőzésére, illetőleg ellensúlyozására. Szükség esetén a gyermek, a tanuló érdekében intézkedést kezdeményez”.

Az iskolai munkát tartalmi alapjaiban szabályzó közös követelményei között találjuk a környezeti nevelést. „A környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás egyéni és közösségi szinten egyaránt legyen a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelv.”

A **Nemzeti Alaptanterv** kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 243/2003. sz., és a 2002/2007. sz. kormányrendelet kiemelt fejlesztési feladatként definiálja a környezeti nevelést. Elengedhetetlenül szükséges a NAT részeként a környezetvédelmi, természetvédelmi oktatás továbbfejlesztése. 1998-ban tizenhárom környezeti neveléssel foglalkozó társadalmi szervezet összefoglalta a környezeti nevelés eddig elért eredményeit, és a **Nemzeti Környezeti Nevelési Stratégia** c. kiadványban megfogalmazta a közeljövő fontosabb feladatait. 2003-ban megjelent a kibővített, átdolgozott kiadás.

Önkormányzati jogszabály

Az 1990. évi LXV. *Törvény a helyi önkormányzatokról* kiemeli az egészséges életmód közösségi feltételeinek elősegítését, a lakosság önszerveződő közösségei tevékenységének támogatását.

11. 1. 2. *Helyzetkép az iskoláról*

11. 1. 2. 1. *Földrajzi, természeti környezet*

A Tisza és a Körös szögletében fekvő kis táj Martfű-Öcsöd vonalában határolható el a szomszédos Nagykunságtól. Eredetét tekintve egyedülálló vidéke a tiszai alföldnek, ugyanis létrehozásában a Duna feltöltő tevékenysége játszott főszerepet.

A Duna a Tiszazug érintésével, lényegében a mai Alsó-Tisza medrében haladt dél felé, a Tisza viszont az Ér és Berettyó vonalánál érte el a Körösök vidékének mocsaras süllyedékét.

A mai vízhálózat 10 ezer éve kezdődött holocén korszak kéregmozgásainak eredményeként alakult ki. A Duna elhagyta vidékünket, a Tisza pedig a Nyírség kiemelkedése miatt előbb észak felé kényszerült, majd visszafordulva a Hortobágy keleti szélén talált utat a Körös-vidék felé. Az Alföld tengelyében kialakuló süllyedékek azonban tovább módosították a Tisza vonalát. A folyó egyre nyugatabbra húzódott, és elfoglalta jelenlegi helyét.

10000-12000 éve az Alföld felszínét a Tisza és mellékfolyói az áradások miatt 2-4 méter üledékkel látták el. A Körös-medence egyenletes süllyedésének, valamint a szél munkájának következményeként magasabb, ármentessé vált árterek, illetve parti dűnék, homokdombok és löszhátak jöttek létre.

A Tisza ez időszaki maradványai alapvetően meghatározták a Hármaskörös medrét, a folyó vízállását. Jól érzékelhető ez Kunszentmárton és Szelevény magasságában, ahol a Tisza, a Körös és a Hortobágy lefűződött és a folyószabályozással levágott egykori medrei óriási labirintussá ölelkeznek össze.

Az erdélyi hegyekből érkező Körösök medencét alakítottak ki, Hármaskörösként egyesülve szűk keresztmetszettel törték át a felszínt.

A Hármaskörös mai medervonulatát csak 6-7000 éve érte el. Öcsödtől a Körös elfoglalta a Tisza egykori medrét, és a két folyó Csongrádnál egyesülve kialakította a jelenleg létező Tiszazugot.

A Tiszazug felszínének jelenlegi képe kialakításában a Tisza és a Hármaskörös is részt vett. Kunszentmárton a Hármaskörös bal partján fekszik, a város a folyó vonala mellé települt.

A folyószabályozásokkal a város határában hat morotva található, melyek különböző vízellátottságuk miatt más-más élőhelyé alakultak. A város határában viszonylag széles ártér maradt a szabályozások után, így változatos életközösségek alakultak ki.

A terület 10000 éve lakott, a régészeti ásatások leletei lehetővé teszik a múltba tekintést.

/ A Helytörténeti Múzeum lehetőséget biztosít az írásos anyagok megtekintésére./

A város határában kunhalom található / 3km /, mely ma már védett értéknek számít.

A terület legmagasabb pontja Istvánháza, mely szikes élőhelyével a környék legértékesebb élőlényének lakóhelye.

11. 1.2.2. *A város szociális helyzete*

Kunszentmártonban a '90-es évek elejétől folyamatosan szűntek meg az ipari üzemek. A foglalkoztatottak száma látványosan csökkent. A mezőgazdasági szövetkezetek megszűntével a családi vállalkozások léptek előtérbe. A szántóföldi művelés mellett a háztáji állattartás és a főlás kertészkedés maradt munkalehetőségként.

A munkahelyek bővülése csak a kisebb vállalkozásokra jellemző, amelyek foglalkoztatóként Kunszentmártonban a legnagyobb arányt képviselik.

A magas munkanélküliség, az elszegényedés fokozódása, a működő gazdasági szervezetek stagnálása a szolgáltatások iránti igényt is visszavetette. Az állásajánlatok többsége az úgynevezett másodlagos szektorhoz kapcsolódó köz- és közhasznú, betanított és segédmunka.

11. 1. 2. 3. Az iskola belső élete

Iskolánk tanulóinak szociális háttere:

Veszélyeztetett: 6%

Hátrányos helyzetű: 29%

Halmozottan hátrányos helyzetű: 4%

Az iskola egészségügyi mutatói (2008. december 1.)

Egészségügyi mutatók	Tanulók száma alsó tagozat	Tanulók száma felső tagozat
Gerincferdülés	-	5
Mozgássérült	1	3
Túlsúlyos	33	36
Érzékszervi fogyatékos	21	4
Sajátos nevelési igényű	14	36
Beilleszkedési, tanulási, magatartási nk.	23	32
Testnevelésből felmentett	-	4
Könnyített testnevelésben részesül differentiáltan	13	4
Gyógytestnevelés	8	45
Alultápláltság	6	8

A környezeti nevelés nem pénz, hanem pedagógusfüggő tevékenység. A helyi értékek, lehetőségek kiaknázása, és mindezeknek a nevelés és oktatás rendszerébe helyezése érdeklődést, megfelelő szemléletet és tenni akarást igényel a pedagógustól. Az ilyen munka sok időt és energiát igényel a kollégától. **A környezeti nevelés csapatmunka.** Teljes körű tevékenységi rendszer egy iskolán belül csak több műveltségi terület összefogásaként jöhet létre. Az ilyen munkakapcsolatok évek során szerveződnek és válnak élménnyé a kollégák számára.

A NAT környezeti nevelési műveltségi területe lehetővé tette, hogy az iskola pedagógiai programjában kiemelt műveltségi terület legyen a környezeti nevelés.

A kerettanterv bevezetése lehetővé teszi, hogy tantárgyanként is rögzítsük a műveltségi terület megvalósításának ütemét, konkrét feladatok ellátását, tantervi tartalmak megvalósulási formáit /erdei iskola, témahét, témanap, projekt, modul /. A kerettanterv ösztönöz a fejlesztésközpontú tervezésre, a tananyag témái mellett a szükséges készségek, képességek és a hozzáértés követelményeit is rögzíti.

A környezeti nevelés stratégiája érinti az intézmény

- nevelésfilozófiáját
- tananyagát és követelményeit / helyi értékek hangsúlyozása /
- tanulásszervezését / szabadlevegős iskola, környezeti projektek /

- alkalmazott módszereit / kooperatív technikák, környezetadekvát módszerek, szenzitív pedagógia /
- tanórán kívüli tevékenységeit / táborok, jeles napok rendezvényei, területi találkozók, vetélkedők szervezése /

A környezeti nevelés területei az iskolában:

- **Tanórák:** Kunszentmárton helyi környezetére (történelmi, tájtörténeti, földrajzi, ökológiai, irodalmi, művészeti) vonatkozó tananyag a kerettantervben.
- **Szabadlevegős iskola:** Az egyes évfolyamok különböző tantárgyakban szétszórta tantervi követelményekből bizonyos témaköröket kiemelték, amelyek egy erdei iskolában tapasztalati úton a leginkább megvalósíthatók. Az ismeretszerzés fő forrása a könyvek helyett a megfigyelés, a személyes tapasztalás, az élményszerű tanulás. Céljaik megvalósítása érdekében projektekre épülő tanulást és tevékenység-szervezést választottak. Iskolánkban a 7. évfolyamok tanulói szereznek ismereteket ilyen módon.
- **Témahetek:** 1996-ban szerveztük meg az első témahetet, melynek középpontjában az életet adó víz állt. A projekt megvalósítási tervét és programját évenként változó témával újabbak követték /Energia, A fa, stb./. A programok során tanulóink mind tanórai, mind délutáni foglalkozások keretében dolgoztak. 1997-ben témahetünket kiterjesztettük a város minden oktatási intézményére. Ekkor állítottuk össze Folyófigyelő programunkat a 7- 14 éves korosztály számára. A program zárásaként városi kiállítást szerveztünk.
- **Jeles napok megünneplése:** Az iskolarádió adásain keresztül tematikus adások szólnak meg a jeles napokon. Technika és rajz órákon a napokhoz kötődő témájú plakátokat, dekorációkat készítenek a gyerekek.
- **Az iskola zöldesítése:** A gyerekekben közvetlen környezetük szemlélése során rögzülnek a környezethez való attitűdjeik. Fontosnak tartjuk, hogy lehetőségeinkhez mérten rendezett, környezetbarát, gyermekléptékű iskola fogadja tanulóinkat. Minden épületben a folyosók virággal ellátottak. A felső tagozatos tanulók iskolai környezetben is tartható állatok gondozásában vesznek részt. Az iskolaudvaron megfelelő parkosítással, fajták és ülőhelyek elhelyezésével játszóparkot alakítottunk ki. A terület alkalmas szabadtéri órák tartására is.
- **Természet-megfigyelő Tábor:** 1987 nyara óta folyamatosan tábor szervezünk tanulóinknak a Hármaskörös-árterületén.
Programunk kialakítását meghatározza:
 - a programban résztvevő gyermekcsoportok összetétele
 - állandó magból álló, folyamatosan és alkalmanként bővülő 50-60 fős csoport, 11-18 év közötti korcsoport
 - a vizsgáladási terület / 14 éve azonos /A táborban tevékenykedő középiskolásokkal a terület cönológiai, vízminőségi felméréseit 3 alkalommal elkészítettük. A felmérések eredményeiből tudományos diákköri munkák, összegzések, főiskolai szakdolgozatok készültek.
Az általános iskolások részére tábori programfüzeteket állítottunk össze az alsó és felső tagozat számára.
- **Helyi szervezésű tanulmányi versenyek**

- **Felnőttképzés:** A környezeti nevelés területén szerzett tapasztalatainkat más iskolák nevelői számára is továbbadjuk.. Továbbképzéseket szerveztünk, ahol meghívott és helyi előadók segítették a kollégák munkáját.
Továbbképzési programot Tanulás a természetben címmel 2001 –ben szerveztük először. 2002-ben a Körös-völgyi találkozó keretében gyakorlati /terepgyakorlat, projektszervezés/ bemutatókat tartottunk nevelők számára.

Egészségnevelési programjaink

Az egészségnevelés áthatja az iskola mindennapjait. A közösségben élő gyerekek számára igyekszünk megfelelő mintát adni a személyes higiéné kialakítására, gyakoroltatására. A helytelen, berögzült formákat állandó gyakoroltatás során próbáljuk kioltani, és helyébe a megfelelő viselkedési formákat erősíteni /délelőtti és napközis foglalkozások minden mozzanatában /.

Tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmódot szolgáló tevékenységi formákat / helyes étkezés, mozgás, öltözködés, személyes ápoltság /.

AZ egészségnevelés területei az iskolában:

- Osztályfőnöki órák anyagai
- Az iskola épületeinek és környékének tisztán tartása (ügyeletesi tevékenység)
- Vetélkedőkre való felkészülés (egészséges életmód, elsősegélynyújtó, katasztrófa-védelmi verseny)
- DSE foglalkozások
- Olimpiai ötpróba rendezvényein való részvétel
- Gyógytestnevelés foglalkozások
- Napközis foglalkozások szabadlevegős tevékenységei
- Osztálykirándulások programjai
- Szülőknek és gyermekeknek szóló felvilágosító előadások (drogprevenció, egészségkárosító anyagok, bűnmegelőzés)
- Akciónapok (katasztrófavédelmi nap)
- DADA program
- Mindennapos testnevelés

11. 1. 2. 4. Az iskola épületei

Iskolánk két telephelyen három épületben működik. Az épületek állaga, felszereltsége jelentős eltéréseket mutat.

	Deák épület	Széchenyi épület	Mátyás épület
Udvar m2/tanuló	9	18	11
Tanterem m2/tauló	2	2	2
Folyosó M2/tanuló	1	1,4	0,1
Ivóhely az udvaron	nincs	nincs	nincs
Ivóhely az épületben	Mosdóknál, saját pohárból	Tantermekben a mosdókagylóknál	Mosdóknál saját pohárból

	Deák épület	Széchenyi épület	Mátyás épület
Tisztasági felszerelés helye	Tanteremben	Tanteremben	Tanteremben, Konyhai mosdóban elhelyezhető
Természetes fény	megfelelő	megfelelő	Van tanterem ahol nem megfelelő
Mesterséges fényforrás	energiatakarékos	energiatakarékos	energiatakarékos
Padok állaga	elfogadható - csere	elfogadható - csere	elfogadható - csere
Szemétgyűjtő a folyosókon	3 db.	4 db.	1 db.
Szemétgyűjtő az osztályokban	Minden osztályterem előtt	Minden osztályteremben	Minden osztályteremben
Szemetes az udvaron	1db.	1db.	2db.
Kuka	6db.		6db
Büfé	van	-	-
Automata	van	van	-
WC-k száma	10.16 lány/WC 9.13 fiú/WC	15.18 lány/WC 17.9 fiú/WC	17.16 lány/WC 35 fiú/WC
Mosdókagylók száma	30,5 lány/mosdó 34,25 fiú/mosdó	27,8 lány/mosdó 44.5 fiú/mosdó	51,1 lány/mosdó 105 fiú/mosdó 34.66 tanuló/konyhai mosdó
WC papír	Tanuló viszi	Tanuló viszi	Tanuló viszi
Törölköző	Tanulók saját tör.	kézzsárító	Tanulói saját tör.
Szappan	nincs	nincs	nincs

11. 1. 2. 5. Anyagi források

A szükséges anyagi erőforrások megtervezése a költségigényes tanulásszervezési módoktól az épület környezetbarát módon való működtetésének feltételeiig mindenre terjedjen ki.

Azokat a környezeti nevelési programokat és célokat, melyeket a kötelező tanórai (hagyományos és nem hagyományos) keretekbe építünk be a kormányzat az önkormányzatokon keresztül támogatja. Ezért fontosak:

- Állami források: KvVM pályázatai (KAC), OM pályázatai, közös pályázat, pl. erdei iskolák támogatása.
- Önkormányzati és nemzetközi források: működési támogatás, magánalapítványi, EU-s támogatások
- Magánforrások: alapítványok, szponzorok

11. 2. Alapelvek, jövőkép, célok

Általános célok, értékek a környezeti és egészségügyi nevelésben

- Az egyetemes természetnek (a Világegyetem egészének) mint létező értéknek tisztelete és megőrzése, beleértve az összes élettelen és élő létezőt, így az embert is, annak környezetével, kultúrájával együtt,
- a Föld egészséges folyamatainak visszaállítására, harmóniára törekvés,
- a bioszféra és a biológiai sokféleség megőrzése,
- a testi-lelki egészség megőrzése.

Az iskola hitvallása

A környezet és az egészség egymástól el nem választható fogalmak. A természeti környezet óvása, védelme nélkül nem beszélhetünk egészséges emberi életéről sem, mivel az ember a természet része. Az általa okozott természeti-környezeti szennyeződések károsan hatnak vissza a saját szervezete működésére.

Ennek szellemében kívánjuk nevelni a ránk bízott gyermekeket, és programjainkkal a szülők és a környék lakóinak környezet-és egészségtudatos magatartását is fejlesztjük.

11. 2. 1. Hosszú távú pedagógiai célok:

- az általános célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása,
- az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése,
- rendszerszemléletre nevelés,
- holisztikus szemléletmód kialakítása,
- fenntarthatóságra nevelés,
- a környezetetika hatékony fejlesztése,
- érzelmi és értelmi környezeti nevelés,
- tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés,
- tolerancia kialakítása,
- a környezettudatos magatartás és életvitel segítése,
- az állampolgári – egyéb közösségi – felelősség felébresztése,
- az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése,
- az egészség és a környezet összefüggéseinek feltárása,
- ismeretek és jártasságok kialakítása, amelyek segítségével képesek lesznek megelőzni az egészségügyi problémákat, illetve csökkenteni azok súlyosságát,
- helyzetfelismerés, ok-okozati összefüggések,
- problémamegoldó gondolkodás, döntésképeség,
- globális összefüggések megértése,
- létminőség választásához szükséges értékek, viselkedési normák kialakítása,
- az orvostudomány eredményeiből levonható helyes magatartásra, tevékenységre történő aktivizálás,
- a családi életre nevelés fejlesztése,
- az egészséges életvitelhez szükséges képességek fejlesztése.

11. 2. 2. Konkrét célok és feladatok:

- természeti – épített – szociális környezetünk ismerete, óvása, fejlesztése,
- helyi értékek és problémák feltérképezése,
- helyi célok megfogalmazása (pl. öreg fák megóvása, faültetés, madárvédelem, iskolai büfé „zöldítése” → egészséges termékek forgalmazása, energiatakarékosság, helyi védettség stb.),
- lakóhely megismerése (értékek, gondok – a megoldás módjai),
- hagyományok ápolása (család – iskola – település),
- azonosságtudat fejlesztése a fenti szinteken,
- a szülőkkel, az iskola környezetében élőkkel a kommunikáció fejlesztése,
- legalapvetőbb egészségvédelmi ismeretek megismertetése,
- az egészségre káros szokások biológiai-élettani-pszichés összetevőinek megismertetése,

- mindennapi testedzés:
 - testnevelés órák, (amennyiben az iskola személyi, tárgyi, anyagi feltételei lehetővé teszik a kerettantervben meghatározottakon felül is beiktatható testnevelés óra, mivel az nem növeli a törvényesen megadott óraszámkeretet)
 - napközis szabadidő, óráközi szünetek, uszodai programok, korcsolyázás, DSE programok, mint lehetőség
 - szabad játékos mozgás biztosítása szünetekben.
 (Minden évben a munkatervben, illetve a DSE, valamint a napközis munkatervben meghatározott formában és keretek között.)

Az iskola elhelyezkedéséből adódó jellemzők:	Célok:	Tevékenység, feladat: (a még megvalósítandók, ill. a folyamatos tevékenységek kiemelése)
Nagy forgalom	Közlekedés-biztonság növelése A kerékpáros és gyalogos közl. segítése	- közlekedésbiztonsági ismeretek kiemelt tanítása - kerékpárral közlekedők számára kerékpártároló
Zaj	Csökkentés	- az út mellé zajfogó fal - fák, cserjék ültetése
Légszennyezés	Csökkentés	- zöldesítés az iskola környékén, az iskolakertben és a növények gondozása, pótlása - gyomtalanítás, parlagfű-irtás - a folyosók napközbeni feltörlése
Szemét	Tiszta, egészséges környezet	- több szeméttároló elhelyezése - felvilágosító előadások az egészségkárosító anyagokról és a fertőzésveszélyekről - utak sózása helyett ásványi örlemény használata - vegyszerek mellőzése az iskola kertjeiben
Kevés játszótér	A gyerekek mozgásigényének kielégítése	- újabb játszóterek - az iskolai játszótér felszerelésének bővítése, homok cseréje
Az iskolabelső	Tiszta, meghitt környezet	- festések, felújítások, a dekorációhoz falitáblák, élősarkok, akvárium, madarak, a mellék-helyiségekben szappan, WC papír - dohányzásra külön helyiség kialakítása - portalanítás (atkák-allergia) - gyakori szellőztetés (belső szennyezőanyagok: formaldehid, szén-dioxid) - lábtörlők alkalmazása

Az iskola elhelyezkedéséből adódó jellemzők:	Célok:	Tevékenység, feladat: (a még megvalósítandók, ill. a folyamatos tevékenységek kiemelése)
Energia-felhasználás	Takarékos fűtés	- gázkazán szabályozása - nyílászárók javítása, tető szigetelése (tetőkert?)
Világítás	Egészséges, takarékos	- neonok cseréje energiatakarékos izzókra megtörtént
Vízfelhasználás	Egészséges ivóvíz, vízfogyasztás csökkentése	- víztakarékos öblítés, csapok karbantartása, - ivóvíz lehetőségének bővítése a Mátyás épületben
Csatorna	A csatorna karbantartása	- biológiai lebontók alkalmazása - ecetsav, moss- szóda, borax, szódabikarbóna és egyéb környezetbarát takarítószer alkalmazása
Iskolakert	Tanítás, pihenés, felüdülés helye legyen	- növények gondozása, pótlása, fajták, gyógynövények, madáretetők, madárodúk kihelyezése, gondozása
Udvar	Biztonságos aljzat	- az aszfaltozott rész felújítása
Iskolabüfé	Egészséges ételek, italok	- gyümölcslevek-és teák, friss és szárított gyümölcsök, joghurtok, sajtok, gabonapelyhes édességek
Az iskola eszközellátottsága	A tanítás-nevelés élmény-központúságának növelése, az esztétikai érzék fejlesztése – egészséges személyiség	- a tantermekben írásvetítő, TV, videó és számítógép - esztétikus dekorációk, falitáblák, szemléltető-anyagok - digitális fényképezőgép, gáztűzhelyek, konyhai eszközök, ismeretterjesztő folyóiratok, könyvtár, médiatár

11. 3. Tanulásszervezési és tartalmi keretek

11. 3. 1. Tanórai keretek

- tantárgyakba beépítve
- szabadlevegős iskola
- tanulmányi kirándulás (költségeit a szülők vállalják)
- sportnap
- egészségtan modul (5-8.)
- osztályfőnöki órákon környezet-és egészségvédelmi témák
- testnevelés
- természetismeret

11. 3. 2. *Tanórán kívüli lehetőségek*

A tanulók környezeti ismereteinek bővítésével, rendszerezésével, az összefüggések feltárásával meg kell alapozni, hogy a középiskolában lehetővé váljon a környezetért, a következő generációkért felelős viselkedést vállaló személyiség formálása.

Célkitűzések

A választott programok és az alkalmazott módszerek:

- fejlesszék a tanuló szociális készségeit,
- adjanak lehetőséget új ismeretek megszerzésére (biológiai sokféleség, fenntartható fejlődés),
- rendszerezzék, szelektálják, mélyítsék el a már meglévő ismereteket,
- szintetizálják az egyes tantárgyak nyújtotta analitikus ismereteket, tanítsanak rendszerszemléletre,
- alakítsanak ki kritikus gondolkodást,
- fejlesszék a környezeti harmónia megteremtése érdekében fontos képességeket (pl.: problémamegoldó, konfliktuskezelési képességek, tolerancia, alternatív gondolkodás),
- ösztönözzenek az egészséges, környezetbarát életmód elsajátítására,
- alakítsanak ki környezeti érzékenységet, helyes szokásokat, viselkedési normákat,
- neveljenek a hagyományok tiszteletére,
- mutassanak követendő mintákat,
- ösztönözzenek felelősségteljes cselekvésekre (tárják fel, hogy mit tehet a tanuló egyéni életében a környezeti problémák megoldása, megelőzése érdekében); tárják fel a tanulók számára a globális kérdések alapvető gazdasági, társadalmi hátterét, tegyék világossá a tanulók számára, hogy az ember a természet része, és csak akkor van esélye a boldogulásra, ha kész együttműködni környezetével, és nem uralkodni akar felette.

Szakkörök

–*Természetbarát*: A szakkör a kutató típusú, önállóan vizsgálódni szerető tanulók fejlesztésének nagyon jó színtere. A környezetvédelmi szakkörökön belül lehetnek tematikus szakkörök is (pl.: biokertész, gyógynövény, természetkutató stb.), de a tantárgyakkal megegyező szakkörök (kémia, biológia) munkájába is be lehet építeni a környezeti nevelést.

- *Elsősegélynyújtó, polgárvédelmi*: a Vöröskereszt és a Polgárvédelem helyi szervezetei segítségével.

Tanulói pályázatok – Adjunk ki egy-egy környezetvédelmi problémát, témakört önálló kutatásra, feldolgozásra. A tanulók motiválása történhet pályázatok kiírásával, a legjobb munkák díjazásával. A születendő munka formája sokféle lehet: szakmai dolgozat, rajz, fotó, film, interjú, irodalmi alkotás.

Tábor – Lehetőleg olyan természetkutató tábort szervezzünk, ahol konkrét gyakorlati problémát oldanak meg a tanulók (pl. monitoring, rekonstrukció, élőhely-térképezés, mérések stb.). Az életmódtábor, tánc-tábor, sporttábor, sítábor, vándortábor az egészségnevelés fontos színtere. A tábor típusától függően fontos az illetékes önkormányzat, szakemberek megkeresése, véleményük kikérése. Lehetőleg ne táborozzunk védett területen, amennyiben ez elkerülhetetlen, a természetvédelmi hatósághoz kell folyamodni engedélyért.

A környezet- és egészségvédelem jeles napjai – A természet-környezetvédelem és az egészségügy jeles napjairól a tanórákba beépítve, illetve külön programokat szervezve emlékeztethetünk meg és tudatosíthatjuk a jelentőségüket. A nap jellegének megfelelő vetélkedőt, akciót vagy kirándulást szervezhetünk, illetve pályázatot írhatunk ki.

Akciók – Egy-egy helyi környezeti probléma megoldására vagy jeles napokon szervezzünk olyan akciókat, amelyek felhívják a lakóhelyünk közösségének figyelmét egy-egy helyi vagy globális környezeti problémára. A megmozdulást szervezhetjük magunk is, de csatlakozhatunk helyi vagy országos környezetvédő szervezetek akcióihoz (pl.: Takarítási világnap, Autómentes nap).

Kiállítások – Rendezzünk iskolánkban nyitott, a nagyközönség által is látogatható környezetvédelmi kiállításokat (pl. szemszobrászat, természeti értékeket, helyi problémákat bemutató kiállítás). Jó lehetőség a környező iskolákkal való kapcsolattartásra.

Iskolai zöld médiumok – Az iskolai könyvtárban létesítsünk külön polcot a környezeti témakörökkel foglalkozó könyveknek, videofilmeknek, CD-lemezeknek. Ezzel a megoldással a tanulók könnyebben átlátják a rendelkezésükre álló irodalmat, szívesebben kutatnak, olvasgatnak. Ha van rendszeresen kiadott **iskolaújság**, mindig adjunk lehetőséget a diákokat foglalkoztató zöld hírek megjelentetésére. Az **iskolarádió** különösen alkalmas lehet arra, hogy a környezet- és természetvédő csoportok rendszeresen tartsák a kapcsolatot a teljes diáksággal, beszámoljanak munkájukról, ébren tartsák a környezetvédelem gondolatát, fontosságát.

Iskolai kiadvány – Szakmai kiadványsorozat megjelentetése, amely színvonalával érdeklődésre tarthat számot. A műhelyekben, egyéni feladatokként végzett munka méltó elismerése, ha azok megismerhetővé válnak a nagyközönség számára. Az elkövetkező években szükséges a város értékeinek összegző kiadványa, mely felhasználható oktatásunkban.

Média – Fontos, hogy az iskola környezetvédelmi tevékenysége ismert és elismert legyen a helyi, illetve tágabb közösségben. Ezért tartsunk szoros kapcsolatot a helyi médiával, és gondoskodjunk az érdemi események, feltárt problémák, eredmények megismertetéséről.

Tanulmányi kirándulás – Szervezzünk egy- vagy többnapos tanulmányutat egy-egy konkrét téma részletesebb megismerésére, egy-egy terület, táj megismerése céljából. Ellátogathatunk kisebb-nagyobb gyerekcsoportokkal tanösvényekre, nemzeti parkokba, természetvédelmi területekre, vadasparkokba, botanikus kertekbe, múzeumokba.

Zöldesítés: A környezetvédelmi jeles napokhoz kapcsolva, vagy önálló programként a szülők illetve az iskola környékének lakossága megnyerésével cserjéket, fákat ültetünk szépítve környezetünket, és a zajtól, portól is megvédhetjük szervezetünket.

Különválogató (szelektív) hulladékgyűjtés – Ha van lehetőség bevonni a helyi hatóságokat, szervezzük meg az egész iskolára kiterjedő szelektív hulladékgyűjtést és elkülönített elszállítást legalább a papírhulladék, a szárazelem, fémdoboz, használt étolaj és a szerves hulladék esetében. Ezen tevékenység hatásfoka nagy, hiszen jelentős mértékben kihathat a tanuló tágabb környezetére is.

Vetélkedők, tanulmányi versenyek – Az érdeklődő, ambiciózus tanulókat ösztönözzük arra, hogy vegyenek részt helyi, regionális és országos versenyeken.

Általános iskola 5–6. évfolyam	Kaán Károly Természet és Környezetismereti Országos Verseny
Általános iskola 7–8. évfolyam	Herman Ottó Országos Biológia Verseny
5-8. évfolyam	Curie Környezetvédelmi verseny
4-8. évfolyam	Barátunk a természet Országos verseny

Városismereti program – A Diákönkormányzattal való együttműködés keretében szervezzünk olyan programokat, amelynek során megismerhetik a gyerekek a szűkebb és tágabb környezet jellemző épületeit, tereit és egyéb objektumait. Az ismereteket vetélkedők vagy kiállítások formájában lehet még jobban rögzíteni a tanulókkal.

Levegőszennyeződés-mérő program (Savaseső-mérés, zuzmóterképezés)

Tanulói csoportok végezzék a megfigyeléseket, illetve azok regisztrálását. Az eredmények összesítése, ábrázolása különböző matematikai módszerekkel történhet. A kikövetkeztetett kiváltó okok és környezet-egészségügyi hatások hozzáírásával komoly pályázati vagy kiállítási anyag lehet az eredmény.

Kapcsolattartás külső segítő partnerekkel – Találkozzanak a tanulók a helyi és országos környezet- és természetvédő civil szervezetek képviselőivel, ifjúsági tagozatként aktívan be is kapcsolódhatnak ezen mozgalmakba. Szervezzünk a közeli bevásárlóközpont vezetőjének engedélyével próbavásárlást, hogy a tanulók ismerkedjenek a reklámok fogásaival, a fogyasztói szokásokkal. Valamelyik nemzeti park vagy társadalmi szervezet segítségével szervezzünk a gyerekeknek természetvédelmi akadályversenyt. A felügyelőségek vagy környezetvédelmi cégek bevonásával műszeres vizsgálatokat is végezhetünk (pl. zajszint, talaj-, levegőszennyezettség).

Művészeti csoportok, ünnepségek – Használjuk ki a művészetek iránti érdeklődést. Néhány problémára próbáljuk ráirányítani a figyelmet a művészet eszközeivel. Szervezzünk irodalmi műsort (pl. Föld napja, Víz világnapja). Természetes anyagok felhasználásával készítsük el egy környezetbarát lakóház, porta modelljét. Élünk a drámapedagógia korszerű módszereivel is.

Kézműves foglalkozás – A természet adta anyagok (termések, levelek, tollak, csigaházak...), illetve az újrahasznosítható hulladék anyagok felfelhasználásával különböző díszeket, kompozíciókat készíthetünk, amelyekből kiállítás vagy vásár is szervezhető (pl.: Karácsonyi vásár)

Diákönkormányzati nap – Az iskolai programnak mindig lehet környezet-egészségügyi része is.

Sportnap – a szülőkkel összefogva egész naposra is tervezhetjük (szombat) és az egészséges ételek, italok, gyógyhatású készítmények vásárával, táncbemutatókkal, egészségi állapotfelméréssel is összeköthetjük.

Napközis szabadidős foglalkozások:– séta a környéken, termések gyűjtése.

DSE szervezések:– délutánonként, változó évfolyam-összetételben sportversenyek.

Látogatások:– állatkertben, múzeumban, botanikus kertben, arborétumban, tanyán, nemzeti parkban, szeméttelen, hulladékégetőnél, szennyvíztisztító telepen, papírgyárban. Ennek során előre megadott szempontsor vagy feladatlap segítségével buzdítsuk a gyerekeket az önálló felfedezésre, az ismeretek önálló feldolgozására.

Előadások – A nagyon jól sikerült környezet-egészségvédelmi tanulói kiselőadásokból, illetve a kiírt pályázatok szóbeli védéséből rendezhetünk egy iskolai szintű programot is. Ez a

tanulók, tanárok, szülők környezet-egészségügyi nevelésének egyik hasznos módszere amellet, hogy fejleszti a tanulók helyes önértékelését és pozitív megerősítését.

Szülői értekezletek: –utalás a környezet-egészségvédelem néhány fontos elemére.

Szülői fórum: –Témák: egészséges táplálkozás, drogprevenció, lelki egészség, háztartási környezetvédelem.

- **Terepgyakorlatok:** Nagyon jó módszer például az 5-6. évfolyam számára Magyarország élőhelyeinek, ezek élővilágának megismerésében. Iskolánkban a vizek élővilágáról szóló tananyaggal kapcsolatos ismeretek elmélyítése mindig egy tóhoz szervezett terepgyakorlat keretében történik.
- **Nem a tanteremben tartott óra:** Iskolánkban a háziállatfajták oktatásánál meglátogatunk egy gazdasági udvart. A Visegrádhoz kapcsolódó történelmi tananyagok tanulásánál lehetőségünk nyílik a műemlékek, múzeumok meglátogatására, és itt a tananyag feldolgozására.

11. 4. Módszerek

- a tanulói aktivitást igénylő módszerek előtérbe helyezése
 - szenzitív pedagógia
 - érzelmi minták közvetítése élménygazdag helyzetek megteremtésével
 - viselkedési minták közvetítése, példamutatás
 - önismeret fejlesztése
 - döntési helyzetek biztosítása
 - ismeretek, tapasztalatok közvetítése
 - az egyéni, kiscsoportos és nagycsoportos, tömeges hatás megfelelő alkalmazása
 - a nevelői tevékenység mellett adekvát módon alkalmazandó a tanulói és együttes tevékenységek kombinálása
 - akciók
 - irodalmi, képzőművészeti pályázatok, kiállítások
 - terepi formák
-
- Az életkornak megfelelő, a speciális nevelési igényekkel összhangban lévő megismerési módszerek megtanítása.
 - Az 1-4. évfolyamot felölelő szakaszban nagyobb hangsúlyt szükséges fordítani a tanuláshoz nélkülözhetetlen funkciók fejlesztésére. Differenciált eljárásokkal, tartalmakkal és oktatásszervezési megoldásokkal, terápiákkal kell alkalmazkodni a tanulók között meglévő nagyobb eltérésekhez. A képességfejlesztésben hangsúlyosan jelen kell lennie a közvetlen érzéki tapasztalatoknak, a tárgyi cselekvéses megismerésnek, a céltudatosan kiválasztott tevékenységeknek.
 - A nevelés, oktatás harmadik-negyedik szakaszában, 5—8. évfolyamban, a megismerési módszerek további fejlesztése, a szemléletes képi gondolkodás nyomán kialakuló képzetek, ismeretek, elsajátított tanulási szokások fejlesztése a cél. Előtérbe kerül a verbális szint, de differenciált módon jelen van a manipulációs, és a képi szint is. Új elemként jelentkezik a belépő tevékenységformák megfogalmazása valamennyi tantárgyban. Ezek jelzések arra vonatkozólag, hogy milyen tanulási szituációkat kell

létrehozni a kívánt fejlődés eléréséhez, a különböző képességcsoportok kialakításához, korrigálásához.

Célunk a környezeti nevelés szempontjából kiemelkedő jelentőségű élmény- és tevékenységalapú, érzékenyítő, interaktív módszerek minél sokoldalúbb alkalmazása.

A környezeti nevelés természetéből fakad, hogy a tanórán és a tanórán kívül is a hagyományos tanítási módszereken – frontális munka, csoportmunka, kiselőadás, vita stb. kívül más egyéb módszereket is alkalmaznunk kell.

Játékok

- szituációs
- memóriafejlesztő
- kombinációs
- érzékelést fejlesztő
- ráhangolást segítő
- bizalomerősítő
- kapcsolatteremtést segítő
- drámapedagógia

Modellezés

- hatásvizsgálatok
- rendszermodellezés
- előrejelző
- működő modellek készítése, elemzése

Riport módszer

- kérdőíves felmérés
- direkt riportok
- fotóriport

Projekt módszer

- analízis – akció projektek

Terepgyakorlati módszerek

- terepgyakorlatok
- táborok
- térképkészítés
- egyszerű megfigyelések
- célzott megfigyelések, mérések

Aktív, kreatív munka

- természetvédelmi és fenntartási munkák
- rekonstrukciós munkák
- madárvédelmi feladatok
- szelektív hulladékgyűjtés
- rend- és tisztasági verseny

Közösségépítés

- csoportszervezés a környezeti nevelés érdekében

Művészi kifejezés

- vizuális művészet a környezeti nevelésben
- irodalmi alkotások
- zeneművészet
- fotóművészet
- táncművészet
- népművészet
- esztétikai érzékenység és élmény fejlesztése
- a tanulók önkifejezése a művészetek nyelvén

11. 5. Taneszközök

Környezetvédelmi vizsgálódásokhoz:

Víz-és talajvizsgáló készlet, savas eső felfogó tartály, mérőhenger, Petri-csészék, kémcsövek, szűrők, határozók, mikroszkópok, tárgylemezek, fedőlemez, indikátorok (alumínium, ammónia, kémhatás, nitrát, olaj, ólom, vízkeménység), glicerin, cellux.

Elsősegélykészlet alapvető anyag:

10 öntapadó sebtapas, 3 közepes méretű steril kötszer, 1 nagyméretű steril kötszer, 1 extra-nagy steril kötszer, 1 steril szempárna, 2 háromszögletű kötöző-kendő, 2 krepp kötöző-tekeres, 6 biztosítótű, eldobható műanyag kesztyű, olló, csipesz.

Applikációs képek:

Veszélyes, mérgező, gyúlékony anyagok, radioaktív anyagok, oxidálószer.

11. 6. Továbbképzések

1. Belső (helyi)

- Értekezlet valamilyen meghatározott témában, melyre a pedagógusok készülnek fel.
- Tanulmányutak, melynek során az iskola tágabb környezetében található természeti és kulturális értékekkel ismerkedünk.
- Továbbképzés az iskolában meghívott szakértők segítségével az egész tanári kar és a többi dolgozó számára.

2. Külső

- Részvétel környezeti neveléssel kapcsolatos akkreditált továbbképzéseken.

11. 7. Kommunikáció

Iskolán belül:

Munkaértekezletek, faliújság, felelősök rendszere (DÖK), egyéni beszélgetések, iskolarádió,

Iskolán kívül:

Tájékoztató füzet, szülői faliújság, szülői értekezletek, iskolaszék, SZMK-megbeszélések, szórólapok a lakóknak, lakógyűlések, kábel-tv, helyi újság, önkormányzati nyílt ülések, elektronikus levelek, faxok, levelek

Intézményen kívüli segítők:

Szervezet neve	Telefonszám	Milyen témában segíthet?
Dósa Praxis Bt <i>Dr. Dósa Hajnal</i>	463-189	Iskolaorvosi teendők (felvilágosító előadások felső tagozatnak, alsó tagozatos tanulónak a higiénés szokások kialakításáról, orvosi vizsgálatok, szűrések)
Pálfi és Társa Bt. <i>Dr. Pálfi Tibor</i>	461-347	Iskolaorvosi teendők (felvilágosító előadások felső tagozatnak, alsó tagozatos tanulónak a higiénés szokások kialakításáról, orvosi vizsgálatok, szűrések)
Körösdentál 2000 Fogászati Bt <i>Dr. Szabó Lúcia</i> <i>Dr. Halász Imre</i>	461-068	Iskola fogászat (szűrés, helyes fogápolási szokások kialakítása, fogászati versenyre való felkészítés)
Alsó-Tisza Vízügyi Igazgatóság Pappgát	461-171	Természetmegfigyelő tábor, szabadlevegős iskola szervezésének, lebonyolításának segítése
Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat	461-058	Fejztetvesség, nem megfelelő higiéniai feltételek javítása a családban
Gyermekjóléti Szolgálat és Családsegítő Központ	461-078	Lelki egészség Kapcsolattartás a szülőkkel, családlátogatások
Gyámhivatal	560-500	Családon belüli erőszak Gyermekek bántalmazása
Gyermek és Ifjúságvédelmi Intézet	560-500	Gyermekbántalmazás, gyermekek családból történő kiemelése
Rendőrség	461-017	DADA program Közlekedésbiztonsági vetélkedő Szülőkkel való kapcsolattartás
Gyermekélelmezés	461-262	Helyes táplálkozási szokások kialakítása
Körös Maros Nemzeti Park	30/475-1779	Természetvédelem, táborok szervezése Terepgyakorlat, előadások szervezése
Védőnői szolgálat <i>Karácsony Ilona</i>	461-166	Fejztetvesség, aktuális szűrések Elsősegélynyújtó versenyre való felkészítés
A drogprevenció tevékenység külső segítői Sinkáné Bártfai Katalin	378-460 30/663-79-33	Szolnoki Addiktológiai Központ Szolnok, Tótfenek út 17. 8-16 óráig
Bűnmegelőzési Bizottság	560-500	Drogprevenció előadások szervezése, városi szinten
Katasztrófa- és Polgárvédelem <i>Holló István</i>	461-033	Katasztrófavédelmi versenyre történő felkészülés segítése, drogprevenció előadások, beszélgetések szemléltető eszközök alkalmazásával

11. 8. Minőségbiztosítás / minőségellenőrzés

Az iskola minden tanév elején elkészíti a környezeti nevelési munkatervet és az egészségnevelési program ütemtervét. A munkatervben rögzítjük az évi munkarendet, felelősöket, munkaköri leírásokat és határidőket.

Évfolyamonként, tanévenként változhatnak vagy periódikusan visszatérhetnek a feladatok.

A környezeti nevelés pedagógiai céljai, feladatai, illetve előírt követelményei határozzák meg azokat a tartalmakat, melyek értékelése a feladatunk. Nevelő tevékenységünk során szakítani szeretnénk a passzív befogadás, a konvergens gondolkodás egyedurialma, a beszűkítés, az uniformizálás rossz gyakorlatával. Az értékmegőrzésre, az értékkeremtésre és értékátadásra vállalkoztunk, a gyermek teljes személyiségét fejlesztjük.

A pedagógus környezeti nevelési gyakorlatának színvonalát minősítjük az alábbi elvárások megítélésével:

- Rendelkezzenek mindazon ismeretekkel, szakmai hozzáértéssel és személyiségvonásokkal, amelyek a környezettudatosság és az együttélési morál alakítása során mintaként szolgálnak.
- Felkészülésüket hassa át az együttműködésre törekvés.
- Törekedjenek fenntartani az egyensúlyt a személyiség szabadsága és a munkavégzés rendje között.
- Tanulóik számára jól szervezett tevékenységek során biztosítanak sokoldalú, személyes tapasztalatszerzési lehetőséget és kommunikációs helyzetet.
- Adjanak alkalmat az önálló elemzés, szabály, sejtés tanulói megfogalmazásának.
- Segítsék a szabály, összefüggés, megállapítás napi élethelyzetekben megjelenő példáinak és szükségszerűségük felismerését.
- Olyan lehetőségeket biztosítsanak, hogy a tananyag legyen természetes valóságában tanulmányozható, és élményt nyújtson.
- Szervezzék meg az egyéni és kooperatív tanulás formáit, biztosítsák a differenciálás lehetőségeit a képességek fejlesztésének folyamatában.
- A rendszerszemléletű gondolkodás kialakulását célozza meg.

A tevékenységek szervezése és koordinálása során biztosítsák:

- a tanulói kíváncsiság megőrzését;
- az aktivitás fenntartását és megerősítését;
- a belső motivációs bázis fejlesztését;
- az általános és különleges adottságok felismerését, fejlesztését;
- a megismerő és rövid úton célra vezető stratégiák felismerését, lehetőségeit;
- a tanuló jogát véleményének megfogalmazására, a tévedésre, elgondolásainak módosítására, az új utak keresésére;
- az igények kialakulását a gondolatmenetek elemzésére; a problémamegoldás folyamatának tudatos tervezésére, megvalósítására és a szükséges következmények számbavételére is.

Ellenőrző-értékelő tevékenységünk szempontjai:

- Az ellenőrzés bizalomra épüljön és az elért tudásszint megismerésére irányuljon. Ennek alapján lehetséges a további célmeghatározás.
- Az értékelés során a nevelő körütekintő, lényegre irányuló, tárgyilagos, egyértelmű információkat adjon, mely tükrözi a fejlődés irányát és fokát, minősítve a személyes előrehaladást és határozott instrukciókat adva a továbblépéshez.

- Fontos az összefüggések meglátásának segítése.

A környezet-egészségvédelmi nevelés eredménye nem mérhető olyan egzakt módon, mint a tantárgyi tudás. Az sem egyértelmű, hogy mi tekinthető az iskolai és mi a családi nevelés eredményének! A fejlődés folyamatos követése és az iskolai célokkal történő összevetése alapvető nevelői kötelesség. Tanulóink neveltségi szintje és beállítódásának értékelése magatartásuk és szorgalmuk minősítéseként jelenjék meg.

Eredményvizsgálatunk

- egyes tanulók esetében

- az iskolai cél- és értékrendszer megvalósulására
- a szociális képességek alakulására
- a beállítódások és értékorientáció fejlődésére
- a csoporthelyzet megismerésére
- a konfliktuskezelés módjára irányul.

- osztályközösségek esetében

- a csoportviszonyok alakulásának
- a közvéleménynek, a morális gondolkodásnak
- az informális kapcsolatrendszernek
- a tevékenységrendszernek a megismerésére irányul.

Eredményvizsgálati módszereink a következők:

- folyamatkövető megfigyelés
- célzott megfigyelés
- helyzetfelmérés (szociometriai vizsgálat)
- tevékenységelemzés
- egyéni és csoportos megbeszélés, interjú.

A nevelői követelmények teljesítéséről az intézmény belső ellenőrzési szabályzata részletes előírásokat tartalmaz.

Választott módszereink :

- a személyiségjellemzők és a feladatellátás minőségének megfigyelése
- spontán és irányított személyes beszélgetések
- írásos felmérés, illetve kérdőíves vizsgálat
- nevelői teljesítmény és dokumentáció elemzése
- a helytállás aktivitásának és minőségének követéses vizsgálata

11. 9. Fogyasztóvédelem

11. 9. 1. A fogyasztóvédelmi oktatás célja

„A fogyasztóvédelem célja a **fogyasztói kultúra fejlesztése**, és a **tudatos kritikus fogyasztói magatartás** kialakítása és fejlesztése a tanulóknál.” (NAT)

A cél elérését a fenntarthatóság, azon belül a **fenntartható fogyasztás** fogalmának kialakítása, elterjesztése és a fenntarthatóságnak a mindennapi életünkben fogyasztóként való képviselése jelenti.

11. 9. 2. A fogyasztóvédelmi oktatás tartalmi elemei

A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttműködéshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és társadalmi kompetenciák tudatos, pedagógiailag

megtervezett fejlesztése. Olyan szociális motívumrendszerek kialakításáról és erősítéséről van szó, amelyek gazdasági és társadalmi előnyöket egyaránt hordoznak magukban.

Szükséges a társadalmi és **állampolgári kompetenciák** kialakításának elősegítése, a jogukat érvényesíteni tudó, a közéletben részt vevő és közreműködő fiatalok képzése. A szociális és **társadalmi kompetenciák** fejlesztése, a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek, mint például a vállalkozási, a gazdálkodási és a munkaképesség szoros összefüggése, az ún. **cselekvési kompetenciák** fejlesztése. (NAT)

Fogyasztói magatartásunk sokféle hatás mentén, a szociális tanulás útján alakul, fejlődik. A tudatos fogyasztóvá válás és az ennek megfelelő magatartás kialakítása hosszú, sokoldalú folyamat. Ennek során az egyén megismeri a fogyasztási javakat és szolgáltatásokat, megtanulja, hogyan viselkedjen a piaci viszonyok között, hogyan legyen képes fogyasztói érdekeinek érvényesítésére a természeti erőforrások védelme mellett.

A fogyasztói mintáknak a fenntarthatóság irányába történő fejlődése szempontjából a nevelés-oktatás különösen nagy jelentőségű. Mivel ismereteket kell elsajátíttatni, készségeket, hozzáállást, értékrendet kell formálni a fenntartható fogyasztás érdekében, ezért a gyermekkorban elkezdett fejlesztés döntő hatású. Amíg a kisiskolás korban leginkább jellemző fogyasztói magatartások a kiválasztás, az áruismeret, a döntés, a kockázatvállalás, a bizalmi elv érvényesülése, addig a kamaszkorban már megjelenik a jogérzék, kellő fejlesztés esetén a jogismeret, a szolgáltatásismeret, a fogyasztói értékrend és a vállalkozásismeret is.

A fogyasztás elemi meghatározója a család. A fogyasztói szokások tekintetében az otthonról hozott hatások a legélénkebbek, ezért is fontos a szülők, a családok bevonása a nevelési folyamatba.

A napi gazdasági tapasztalatok, a gazdasági élet mind alaposabb és tudatosabb megismerése és megértése segít a fenntarthatóság eszméjének elfogadtatásában. Az emberek sokszor az olcsó, akciós termékeket részesítik előnyben, általában keveset költenek kultúrára, utazásra, erősen differenciálódnak abból a szempontból is, hogy mennyire akarnak, vagy tudnak megtartani.

E gyakorlattal szemben a fenntarthatóság irányába ható fogyasztói minták kialakítását segítheti a korrekt sokoldalú tájékoztatás és információ áramlás.

Az iskolai programokban a pszichológiai mozgatókra, és a helyes értékrend alakítására kell a hangsúlyt fektetni. A fenntartható fogyasztás nem annyira tudományos vagy technikai kérdés, hanem inkább az értékek választásával, a tudatos beállítódással kapcsolatos viszony.

Az értékek formálásában lényeges például:

- a kíváncsiság és a szükséglet fogalmának tisztázása és elkülönítése,
- az egyéni és társadalmi jogok tiszteletben tartása,
- a természeti értékek védelme.

Fontos továbbá a fogyasztás során:

- a tájékozódás képessége,
- a döntési helyzet felismerése és
- a döntésre való felkészülés.

Meg kell ismertetni a tanulókkal a **piac**, a **marketing** és a **reklám** szerepét, alkalmassá téve őket a területen való eligazodásra. Hangsúlyozni kell a **minőség** és a **biztonság** szerepét a fogyasztás során, valamint a **gazdaságosságot** és a **takarékosságot**.

A fogyasztóvédelmi oktatás céljaként megfogalmazott fogyasztói kultúra, valamint a kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése érdekében különösen fontos, hogy az általános és a középiskola befejezésekor a diákok értsék, valamint a saját életükre alkalmazni tudják az alábbi fogalmakat:

Tudatos, kritikus fogyasztói magatartás: Olyan viselkedés, melyet a szuggesztív marketinghatásoktól való távolságtartás képessége, a fogyasztói szükségletek folyamatos mérlegelése, továbbá a felmerülő fogyasztói problémák megértésének, kommunikálásának és megoldásának képessége és készsége jellemez.

Ökológiai fogyasztóvédelem: Az elmúlt években sokan felismerték, hogy a környezeti problémáink túlnyomó többségének gyökere a mai fogyasztói társadalmunkban keresendő. Mind a javak pazarló előállítási technológiája, mind pedig fogyasztásunk gyakran ön- vagy csupán vállalati profitcélú volta, mennyisége, valamint annak összetétele hozzájárul erőforrásaink feléléséhez és természeti környezetünk elszennyezéséhez. E szemlélet a környezet szempontjait is figyelembe veszi, ökológiailag tudatos fogyasztókat nevel, akik vásárlási választásaikkal egyben ökológiai környezetük megtartására törekednek.

Környezettudatos fogyasztás: kiegyensúlyozottan dinamikus középút az öncélú, bolygónk erőforrásait gyorsulva felélő fogyasztás és a környezeti erőforrásokat nem kizsákmányoló fogyasztás között.

Fenntartható fogyasztás: A szolgáltatások és a hozzájuk kapcsolódó termékek olyan módon történő felhasználása, amely a jelenleginél jobb általános társadalmi életminőséget eredményez, de közben minimálisra csökkenti a természeti források és a mérgező anyagok használatát, valamint a hulladék- és szennyező anyagok kibocsátását az adott szolgáltatás, illetve termék teljes életciklusa során, annak érdekében, hogy a jövő nemzedékek szükségletei – és egészsége – ne kerüljenek veszélybe.

Preventív, vagyis megelőző fogyasztóvédelem: Amikor a vevő már a kezdet kezdetén érvényesíteni tudja jogait és nincs szükség panaszbejelentésre, bírósági perekre.

11. 9. 3. A fogyasztóvédelmi oktatás színterei az oktatásban

- Az egyes tantárgyak tanórai foglalkozásaiba jól beépíthetők a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos tartalmak. Például:

Technika – áruismeret, a gyártás és a termékminőség összefüggései;

Matematika – banki, biztosítási vagy üzemanyag-fogyasztási számítások;

Fizika – mérés, mértékegységek, mérőeszközök (villany, gáz, víz mérőórák);

Földrajz – eltérő fogyasztási struktúrák és szokások;

Magyar – reklámyelv, feliratok; a reklám kommunikációs csapdái;

Biológia – génmódosított élelmiszerek (GMO), amíg egy élelmiszer a boltba kerül, táplálkozás kiegészítők és divatjaik, egészséges táplálkozás;

Kémia – élelmiszerbiztonság, élelmiszeradalékok (E-számok), vegyszermaradványok, háztartási vegyszerek, kozmetikumok célszerű és tudatos használatuk;

Informatika – elektronikus kereskedelem (e-kereskedelem), internetes fogyasztói veszélyforrások, telefónia;

Történelem – EU fogyasztói jogok, fogyasztástörténet és fogyasztóvédelem, a reklám története stb.;

Médiaismeret – a reklám képi nyelve és hatásai;

Tantárgyközi projektek (pl. Hogyan készül a reklám? A zsebpénz?):

- Tanórán kívüli tevékenységek (vetélkedők, versenyek, rendezvények)
- Iskolán kívüli helyszínek (piaci séták, üzletek, bankok látogatása)
- Hazai és nemzetközi együttműködések (más iskolákkal, állami és civil szervezetekkel cégekkel)

- Az iskola fogyasztóvédelmi működése (az iskola, mint fogyasztó és mint piac), az ezzel kapcsolatos foglalkozások.

12. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

Az eszközök és felszerelések biztosítása egyrészt az iskola által biztosított, másrészt a tanulók által beszerzett részből áll. A tanulóktól megkövetelt felszerelések összeállításánál figyelembe vesszük a célszerűség mellett a szülői házra háruló költségekkel való takarékoságot is.

1. Az iskolai nevelő-oktató munkát segítő szemléltetést, valamint a tanulók tevékenykedtetését az osztályterekben és a szaktantermekben az alábbi alapfelszerelések és eszközök szolgálják: írásvetítő, diavetítő, fali vetítövászón, televízió, videolejátszó, kazettás magnetofon, CD lejátszó.
2. Az alsó tagozatos magyar nyelv és irodalom tanítását segítő felszerelések és taneszközök (tantermenként):
 - Képek, betűkártyák, szótagkártyák
 - Hívóképek
 - Írott és nyomtatott ABC. (falikép)
 - Kis és nagybetűs nyomtatott ABC (falikép)
 - Betűsín
 - Írott kis és nagy ABC.
 - Bábok (10 db)
 - Fali tablók:
 - Hangtani ismeretek
 - Szavak alakja, jelentése
 - A szó
 - A mondat
 - Gyermeklexikon (10 db)
 - Szólások, közmondások könyve
 - Nemzeti jelképek (falitabló)
 - Fali táblák:
 - Igék
 - Az igenév
 - A teljes hasonulás
 - Mondat
 - Az állítmány fajtái
 - A jelzők rendszere
 - Ok és célhatározó
 - Történelmi arcképsorozat
 - Helyesírási szabályzat és szótár (10 db)
3. Az alsó tagozatos matematika tanítását segítő felszerelések és taneszközök (tantermenként):
 - Űrmértékek (cl, dl, l)
 - Demonstrációs óra
 - Táblai vonalzők
 - Táblai körző
 - Számkártyák (1-1000-ig)
 - Helyiérték-táblázat
 - Kéttányéros mérleg és súlysorozat

- Hőmérő
 - Színes rudak
4. Az alsó tagozatos környezetismeret tanítását segítő felszerelések és taneszközök:
- Az idő (oktatótábla)
 - Iskolai iránytű
 - Magyarország domborzati térképe
 - Magyarország közigazgatási térképe a megyecímerekkel
 - Szobai hőmérő
 - Borszeszegő
 - Domborított földgömb
 - Videokazetták:
 - Életközösségek I
 - Életközösségek II
 - Életközösségek III
 - Életközösségek IV
 - Vadon nőtt gyógynövényeink
 - Dunántúli középhegység
 - Dunántúli dombvidék
 - Alpokalján
 - Homokasztal
 - Tanulói kísérleti dobozok (8 db)
 - Ásványok
 - Magyar nemzet jelképei (falitabló)
 - Élő természet (diapozitívek)
 - Testünk (videofilm)
 - Közlekedés szabályai (videofilm)
 - Nagyító
 - Szűrőpapír
5. Az alsó tagozatos ének-zene tanítását segítő felszerelések és taneszközök:
- Ritmus eszközök: triangulum, xilofon, kisdob
 - Zenehallgatási anyagok hangkazettán vagy CD-n:
 - Magyar népzenei anyag
 - Gyermekdalok
 - Himnusz
 - Szózat
 - Magyar és rokon népek dalai
 - Cselekményes zenék - nőikar, férfikar, vegyeskar
 - Iskolai ünnepek újabb dalai
 - Európai népdalok
 - Egyházi énekek
 - Jeles napok, ünnepkörök dalai
 - Kórusművek, műzenei szemelvények
6. Az alsó tagozatos rajz tanítását segítő felszerelések és taneszközök:
- Diapozitívek:
 - Steindl Imre: Országház
 - Kispaládi parasztház
 - Thököly vár - Késmárk
 - Medgyessy Ferenc: Anyaság
 - Kolzsvári testvérek: Szt. György szobra
 - Kovács Margit: Szamaras, Sámson dombormű
 - Szőnyi István: Este

- Csontváry Kosztka Tivadar: Mária kútja
- Pablo Picasso: Maia arcképe
- Ferenczy Noémi: Noé bárkája - gobelin
- Cifraszűr, bölcső, csengős népi játék
- Hollókői ház
- Füstös konyha
- Matyó tisztaszoba
- Mai lakóház külső és belső képe
- Árva vára
- Pollack Mihály: Nemzeti Múzeum
- Schaár Erzsébet: Kirakat
- Albrecht Dürer: Nyúl, Önarckép - ezüstvessző rajz, Hónapok - Berry herceg óraskönyvéből
- Eugène Delacroix: Villámtól megriadt ló
- Paul Cézanne: Csendélet
- Ferenczy Károly: Festőnő
- Fényes Adolf: Testvérek
- Vaszilij Kandinszkij: Festmény három folttal
- Bálint Endre: Vándorlegény útra kél
- Ember alakú butella
- Kerített ház - Pityerszer
- Botpaládi ház
- Faragott, festett, oromzatos ház - Hegyhátszentpéter
- Hősök tere
- Vajdahunyad vára
- Makovecz Imre: Sárospataki Művelődési Ház
- Ligeti Miklós: Anonymus
- Ferenczy Béni: Bem érem
- Götz János: Szarvas
- Cseh László: Táncolók
- Michelangelo: Ádám teremtése
- Ferenczy Károly: Október
- Fényes Adolf: Babfejtők
- Koszta József: Tányértörölgetők
- Glatz Osztkár: Birkózók
- Kapatisztító, kunsági gyapjú hímzés, hímes tojás, mézeskalács báb
- aratókorsó, tálak, miskakancsó
- Magyar koronázási jelvények

7. Az alsó tagozatos technika tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Olló, kés, vonalzó (40 db)
- Mintázó eszközök (20 db)
- Építőkocka (fa)
- Szövőkeret (30 db)
- Csiszolópapír

8. Az alsó tagozatos testnevelés tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Síp (5 db)
- Gumilabda (20 db)
- Babzsák (20 db)
- Ugrókötél (20 db)
- Kislabda (20 db)
- Tornapad (3 db)

- Tornazsámolyok (6 db)
- Medicinlabda (10 db)
- Karika (20 db)
- Jelzőszalagok (10 db)
- Ugrószekrény (1 db)
- Dobbantó (1 db)
- Tornaszőnyeg (4 db)
- Bordásfal (10 db)
- Mászókötél (5 db)
- Mérőszalag (1 db)
- Hajítólabda (60 db)
- Jelölőmez (20 db)
- Műanyag bója (30 db)
- Labdatartó háló (40 db)

9. A felső tagozatos magyar nyelv és irodalom tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Térkép (irodalomtörténeti) (3 db)
- Írói arcképsorozat (3 db)
- Magyar értelmező szótár
- Szinonima szótár
- Helyesírási tanácsadó szótár
- Életrajzi lexikon
- Helyesírási szabályzat és szótár
- Hanganyag (hangkazetta, CD):
 - Népdalok, népmesék
 - János vitéz
 - Mitológiai és bibliai történetek
 - Versek (Petőfi, Arany)
 - A kis herceg
 - Görög regék és mondák
 - Rege a csodaszarvasról
 - Néballadák
 - Arany: A walesi bárdok
 - Toldi
 - Egri csillagok (részletek)
 - Janus Pannonius, Balassi Bálint, Zrínyi Miklós, Csokonai Vitéz Mihály versei.
 - Kölcsey Ferenc, Vörösmarty Mihály, Petőfi Sándor, Arany János Jókai Mór művei.
 - Halotti beszéd és könyörgés
 - Ómagyar Mária - siralom
 - Móricz Zsigmond: Hét krajcár, Légy jó mindhalálig (rádiójáték)
 - Ady Endre, Babits Mihály, Kosztolányi Dezső, József Attila, Radnóti Miklós versei
 - Megzenésített versek
- Videofilmek:
 - Magyar népmesék
 - János vitéz (rajzfilm)
 - A Pál utcai fiúk (film)
 - Rab ember fiai (film)
 - Magyar mondák: Álmos vezér, A fehér ló mondája, A szentgalleni kaland, Botond, Lehel kürtje, István megkoronázása
 - Arany: A walesi bárdok
 - Lúdas Matyi (rajzfilm)
 - Egri csillagok (film)

- Janus Pannonius emlékére
- Mátyás könyvtára
- A Corvinák
- Balassi, Csokonai: A felvilágosodás
- Mikszáth : Szent Péter esernyője (film)
- Mikszáth prózája
- Liliomfi (film)
- A reformkor I-II.
- Petőfi
- Egy magyar nábob (film)
- Kárpáti Zoltán (film)
- A kőszívű ember fiai (film)
- Halotti beszéd
- Légy jó mindhalálig (film)
- Móricz és a Légy jó mindhalálig
- Móricz élete
- Nyugat
- A fiatal József Attila
- Erőltetett menet (film)
- Útravaló (3 részes sorozat)
- Úri muri (film)
- Tanár úr kérem (film)
- Különös házasság (film)
- Rokonok (film)
- Édes Anna (film)

DVD filmek:

- Fekete gyémántok (film)
- Egri csillagok (film)
- Pál utcai fiúk (film)
- Kőszívű ember fiai (film)
- Ludas Matyi (film)
- Indul a bakterház (film)
- Rákóczi hadnagya (film)
- Légy jó mindhalálig (film)
- Kincskereső kisködmön (film)
- Árvácska (film)
- Az ötödik pecsét (film)
- Rómeó és Júlia (musical)

- Könyv:

- Népmesegyűjtemények (10 db)
- O. Nagy Gábor: Magyar szólások és közmondások (5 db)
- Gabnai Katalin: Drámajátékok (5 db)
- Kaposi László: Drámafoglalkozások (5 db)
- Montágh Imre: Mondjam vagy mutassam (5 db)
- Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk (30 db)
- Gárdonyi Géza: Egri csillagok (30 db)
- Mikszáth Kálmán: Szent Péter esernyője (30 db)
- Móricz Zsigmond: Légy jó mindhalálig (30 db)
- Szigligeti Ede: Liliomfi (30 db)

- Falitablók:

- Hangtan
- A teljes hasonulás

- Jelentéstan
 - Szótan
 - A szófajok
 - Jelentés
 - Szerkezet
 - Mondattan
 - Magyar nyelvemlékek
 - Nyelvcsaládok
 - Egyéb eszközök:
 - Petőfi (diasorozat)
 - Fogalmazás 5. (diasorozat)
 - Arany János: Toldi (diasorozat)
 - Petőfi, Arany, Vörösmarty (diafilm)
 - A főnév (oktatócsomag)
 - Móricz Zsigmond: Hét krajcár (diafilm)
 - Ady és a nyugatosok, József Attila (diafilm)
10. A történelem tanítását segítő felszerelések és taneszközök:
- Falitérkép:
 - Az ókori Kelet. (2 db)
 - Az ókori Görögország
 - A Római Birodalom
 - Bibliai országok - Pál apostol utazásai
 - Magyarország X-XI. sz.
 - A magyar népvándorlás és a honfoglalás.
 - Európa Nagy Károly korában.
 - Magyarország a korai feudalizmus idején
 - A feudális Magyarország a XIII. sz. közepétől a XV. sz. elejéig
 - A tatárjárás Magyarországon 1241-42.
 - A Föld népei a XIV-XV. században
 - Magyarország 1526-1606
 - Európa a XIV-XV. században
 - A feudális Magyarország a XV. században
 - Magyarország a XVII. században
 - Európa a XVII. század közepén
 - Az európaiak felfedezései és a gyarmatosítás XV-XVII. század
 - Magyarország Bethlen Gábor korában (1629)
 - Magyarország népei a XVIII. század végén
 - Európa a XVIII. század végén. (2 db)
 - A Föld népei a XVI-XVIII. században
 - Az 1848/49-es szabadságharc
 - Európa a XIX. század második felében
 - Európa a XIX. században
 - Európa 1815-1849.
 - Európa az I. világháború idején
 - A gyarmati rendszer 1830-1914.
 - Az Osztrák - Magyar Monarchia 1914-ben
 - A gyarmati rendszer felbomlása (1917-1975)
 - A Tanácsköztársaság honvédő harcai
 - Európa a II. világháború idején
 - Hazánk felszabadulása
 - Videokazetta:
 - Az ókori Egyiptom

- Egyiptomi hétköznapiak
 - Egyiptom, a Nílus ajándéka
 - Széti, a fáraó
 - A piramisok
 - A kínai Nagy Fal
 - Az ókori Hellász
 - Görögország
 - Az ókori Róma
 - Róma és Pompeji
 - Róma építészete
 - A Colosseum, Róma
 - Álmos vezér
 - Honfoglalás, államalapítás
 - Aquincum
 - Élet a középkori Európában
 - Céh, inas - legény - mester
 - A román kori művészet
 - A román stílus
 - Mátyás király
 - Hunyadi János
 - Mátyás országa.
 - Mátyás király könyvtára
 - A lovagok, a Hunyadiak
 - Mohács
 - Magyar ereklyék
 - Nagy Szulejmán és kora
 - Rákóczi szabadságharc
 - A francia forradalom
 - Reformkor I-II. rész
 - Kossuth élete
 - A kiegyezés
 - Oroszország a cártól Sztálinig
 - Versailles
 - A II. világháború
 - 1956. október 23.
 - Az 1848/49-es forradalom és szabadságharc emlékhelyei (sorozat 4 rész)
 - A SZENT KORONA Kunszentmártonban 2007.
 - A normandiai partraszállás (I-II. rész)
 - A hídember (film)
 - Sztálin (film)
 - Egyéb:
 - Transzparens sorozat az általános iskolai történelem tanításához (5-8. évfolyam)
 - Diapozitív sorozat az általános iskolai történelem tanításához (5-8. évfolyam)
 - A magyar államcímertörténete (falikép)
 - Magyar történelmi áttekintés a honfoglalás idejétől (falikép)
 - A középkori társadalom (falikép)
 - Tanulói egységcsomag az 5. és a 6. osztályos történelem tanításához
 - Forráscsomag a 7. osztályos történelem tanításához
11. A felső tagozatos hon és népismeret tanítását segítő felszerelések és taneszközök:
- Videokazetták:
 - Örökségünk
 - Örökség I.

12. Az angol nyelv tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Chatterbox 1., 2., 3. (tankönyv, munkafüzet, hangkazetta, tesztek, szemléltető képsor)
- Project English 1., 2., 3. (tankönyv, munkafüzet, hangkazetta, tesztek, videokazetta, munkafüzet videokazettához)
- New Project 1., 2. (tankönyv, munkafüzet, hangkazetta)
- Videokazetták:
 - Muzzy in Godoland
 - Muzzy Comes Back
 - Window on Britain
 - Guide to Britain
 - CD-ROM: Mano angol
 - CD-s magnó (3 db)
 - DVD lejátszó (2 db)

13. A német nyelv tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Deutsch für Dich I. (munkatankönyv, hangkazetta)
- Tematikus képek
- Büderchen komm tanz mit mir (hangkazetta, daloskönyv)
- Schulbus I. (munkatankönyv, hangkazetta)
- ABC kártya (betűkártyák)
- A névelő (falitabló)
- Gyenge ige ragozása (falitabló)
- Ping Pong I. (tankönyv, munkafüzet, hangkazetta)
- A névelő (falitabló)
- A főnév szótári alakjai (falitabló)
- Időbeli, módbeli segédigék (falitabló)
- Deutschmobil 1. (tankönyv, munkafüzet, hangkazetta)
- Erős ige ragozása (falitabló)
- Időbeli, módbeli segédigék (falitabló)
- A személyes névmás (falitabló)
- Az elöljárószó (falitabló).
- A melléknév ragozása (falitabló).
- A személyes névmás ragozása (falitabló).
- A főnév ragozása (falitabló).
- Deutschmobil II. (tankönyv, munkafüzet, hangkazetta).
- A birtokos névmás (falitabló)
- A melléknév ragozása (falitabló)
- Németország (falitérkép)
- CD-s magnó (3 db)

14. A felső tagozatos matematika tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Táblai körző fa (2 db)
- Táblai vonalzó 45^0 -os fából (5 db)
- Táblai vonalzó 60^0 -os fából (5 db)
- Táblai szögmérő fából (5 db)
- Méterrúd fából (5 db)
- Összerakható m^3 (5 db)
- Alaphálók, alapábrák (2 db)
- Nagy matematikusok arcképei (5 db)
- Sík és mértani modellezőkészlet (2 db)
- Számegyenes, koordinátarendszer (írásvetítő-fólia)
- Helyiérték-táblázat (írásvetítő-fólia)
- Oszthatósági szabályok (falikép)
- Százalékszámítás (falikép)

- Kétkaros mérleg és súlysorozat.
- Hatványozás azonosságai (falikép)
- Halmazok (falikép)
- Derékszögű koordinátarendszer (írásvetítő-fólia)
- Lineáris függvény (falikép)
- Másodfokú függvény (falikép)
- Abszolútérték-függvény (falikép)
- Mértékegységek (falikép)
- Területszámítások (falikép)
- Kocka, téglatest (testek)
- Űrmérték sorozat
- Szétszedhető dm^3
- Törtkorongos készlet
- Tükrözés (falikép)
- Terület és kerületszámítások (falikép)
- Négyszögek, kerülete, területe (falikép)
- A kör kerülete, területe (falikép)
- Szögpárok (falikép)
- Hasábok (falikép)
- Eltolás (falikép)
- Pitagorasz-tétele (falikép)
- Az egyenes körkúp, gúla (falikép)
- Az egyenes henger, gömb (falikép)
- Műanyag henger
- Műanyag kúp
- Műanyag gúla
- Műanyag hatszög alapú hasáb
- Műanyag ötszög alapú hasáb
- Testek felszíne, térfogata (falikép)
- Algoritmus folyamatábra (falikép)

15. Az informatika tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Pentium típusú számítógép (18 db)
- Monitor (SVGA) (15 db)
- LCD Monitor (3 db)
- Billentyűzet (20 db)
- Egér (20 db)
- CD meghajtó 40x (3 db)
- Hangkártya + hangfal (3 db)
- Projektor (3 db)
- Modem MR 56 SVS-EX 2 (1 db)
- Tintasugaras nyomtató (1 db)
- SWITCH (2 db)
- Szkenner (1 db)
- Router (1 db)
- Falitablók:
 - A számítógép belső felépítése (IBM - 02)
 - Az input-output eszközök csatlakoztatása
 - A billentyűzet
- Alapvető programok:
 - WINDOWS 98 vagy 2000.
 - OFFICE 97 vagy 2000.
 - Szoftver az INTERNET hálózatban való működtetéséhez

16. A természetismeret és a földrajz tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Terepasztal
- 5-8. osztályos diafilm sorozat a földrajz tanításához
- 5-8. osztályos írásvetítő-fóliasorozat a környezetismeret és a földrajz tanításához
- Közvetgyűjtemény
- 5-8. osztályos táblai vaktérképsorozat
- Hőmérő (15 db)
- Iránytű (15 db)
- Térképjelek
- Magyarország térképe (falitérkép)
- A Föld éghajlata (falikép)
- A Föld természetes növényzete (falikép)
- A Föld domborzata (falitérkép)
- Földgömb (10 db)
- Tellúrium
- A Föld felszíne (dombortérkép)
- A Föld morfológiai térképe a tengerfenék domborzatával (falitérkép)
- A Föld forgása és keringése (falikép)
- Afrika domborzata és vizei (falitérkép).
- Ausztrália és Óceánia gazdasági élete (falitérkép)
- Afrika domborzata (falitérkép)
- Ausztrália és Új-Zéland domborzata (falitérkép)
- Észak-Amerika, Dél-Amerika domborzata és vizei (falitérkép)
- Ázsia domborzata és vizei (falitérkép)
- Európa domborzata és vizei (falitérkép)
- Európa országai (falitérkép)
- Észak-Európa (falitérkép)
- Kelet-Európa (falitérkép)
- Ázsia domborzata (falitérkép)
- Közép Európa (falitérkép)
- A Kárpát-medence domborzata és vizei (falitérkép)
- Útifilmek:
 - Írország
 - London
 - Prága
 - Szicília
 - Krakkó
 - Málta
 - Egyiptom
 - Skócia
 - Balaton

17. A fizika tanítását segítő felszerelések és taneszközök

- Írásvetítő-fóliasorozat (fizika 6-8. osztály)
- Mágneses rúd-pár fatokban
- Táblai mágnes 25 mm-es
- Fényből áram (videokazetta)
- Részecskemodell (videokazetta)
- Fizikusok arcképcsarnoka (falikép sorozat)
- SI mértéktáblázat (falikép)
- Mágneses készlet (komplett)
- A naprendszer (tabló)
- Lejtőmodell (tanulókísérleti eszköz 10 db)
- Napelem-modell (1 db)
- Széldinamó-modell (1 db)

- Mikolacsó (10 db)
- Mechanikai eszközkészlet (tanulókísérleti eszköz 10 db)
- Nyomás, súrlódás vizsgálatára alkalmas eszközkészlet (25 db)
- Rugós erőmérő (25 db)
- Kétkarú emelő (5 db)
- Karos mérleg, súlysorozattal (5 db)
- Hőmérő
- Hőtágulást bemutató tanári eszközkészlet (1 db)
- Kétütemű motorminta (1 db)
- Négyütemű motorminta (1 db)
- Áramátalakító (1 db)
- Csengőreduktor (1 db)
- Dugaszos ellenállásszekrény (1 db)
- Generátor minta (1 db)
- Elektromotor és generátor (4 db)
- Elektrovaria (tanári bemutató eszközkészlet) (1 db)
- Transzformátor modell (2 db)
- Mérőműszer (Voltax) (25 db)
- Tanulókísérleti eszközkészlet áramkörök létrehozására (25 db)
- Sztatikus elektromosságot létrehozó eszközkészlet (25 db)
- Optikai pad (lencsékkel, tükrökkel) (2 db)
- Prizmatartó (1 db)
- Tanulókísérleti eszközkészlet a fény vizsgálatára (15 db)

18. A biológia tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Biológiai egységcsomag
- Bonctű
- Csíráztató
- Diapozitívek az 5-8. osztályos biológia tanításához
- Kézi nagyító (15 db)
- Metszettároló
- Mikroszkopizáló
- Lámpa
- Mikroszkóp
- Szilvafa virága (modell)
- Burgonya virága (modell)
- Almafa (oktatótábla)
- Rovarok (oktatótábla)
- Lepkék (oktatótábla)
- Sertés koponya
- Juh koponya
- Madár csontváz
- Emlős csontváz
- Fogtípusok
- Lábtípusok
- Szarvasmarha (oktatótábla)
- Házityúk (oktatótábla)
- Erdők legjellemzőbb élőlényei (oktatótábla)
- Fenyő (oktatótábla)
- Erdei pajzsika (oktatótábla)
- Kocsányos tölgy virága (oktatótábla)
- Ehető és mérgező gombák (oktatótáblák)
- Keresztes pók (oktatótábla)
- Mókus (oktatótábla)
- Sün (oktatótábla)
- Szarka (oktatótábla)

- Sertés koponya
- Róka (oktatótábla)
- Szarvas v. őzágancs
- Hazai füves területek legjellemzőbb élőlényei (oktatótábla)
- Görény (oktatótábla)
- Sáska (oktatótábla)
- Ürge (oktatótábla)
- Varjú (oktatótábla)
- Folyók, tavak legjellemzőbb élőlényei (oktatótábla)
- Hal (csontváz)
- Béka (csontváz)
- Rák testfelépítése (oktatótábla)
- Fűrge gyík (csontváz)
- Nemzeti parkjaink (falitérkép)
- Falitablók:
 - A sejtmagnélküli egysejtűek
 - Szivacsok, csalánozók
 - Gyűrűsférgek
 - Puhatestűek
 - Ízeltlábúak
 - Gerincesek
 - Moszatok, zuzmók, mohák, harasztok
 - Nyitvatermők
 - Zárvatermők
 - A lomblevél működése
 - A virág és virágzat
 - Termések, terméstípusok
 - Fásszár keresztmetszete
 - Egyszikű szár keresztmetszete
- Az emberi bőr (bőrmetszet)
- Emberi csontváz
- Csípőcsont
- Csövescsont
- Koponya
- Emberi torzó
- Lapos és csöves csont metszete
- Emberi nyelv fogakkal (modell)
- Légzés (oktatótábla)
- Szív-modell
- Szív-szivacsmodell
- Fóliasorozat-emberek
- Fóliasorozat-állatok
- Fóliasorozat-növények
- Vese (metszet)
- Az emberi szaporodás (8 db-os oktatótábla)
- Szem (modell)
- Hallás és egyensúly szerv (modell)
- Emberi fejmetszet
- Fül (modell)
- Videofilm: Tigrisek földjén

19. Az egészségtan tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Videofilmek:
 - Az élelem
 - Alapvető élelmiszerek

- Az izmok és a mozgás
 - A dohányzás és az egészség
 - Vigyázz a gyógyszerekkel
 - Járvány, avagy a gyermek kábítószer, alkohol
 - Ép testben ép lélek
 - Az emberi szervezet reprodukciós rendszere
- Eszköz:
- Háromszögletű kendő
20. A kémia tanítását segítő felszerelések és taneszközök:
- Kémcső (54 db)
 - Főzőpohár (25 db)
 - Óraüveg (10 db)
 - Borszeszégő (10 db)
 - Kémcsőfogó (10 db)
 - Vasháromláb (8 db)
 - Azbesztháló (8 db)
 - Vízbontó készülék (1 db)
 - Kalotta molekulamodell (1 garnitúra)
 - Pálcika modell (1 garnitúra)
 - Mágneses atommodell (1 garnitúra)
 - Kristályrács (gyémánt, grafit, NaCl) (3 db)
 - Talajvizsgáló PH mérővel (5 db)
 - Falitablók:
 - Atomok elektronvonzó képessége
 - Fémek jellemerősségi sora
 - Periódusos rendszer
 - Elektronhéjak kiépülése
 - Oktatótáblák:
 - Fémek reakciói vízzel
 - Fémek reakciói savval
 - Sav-bázis reakció
 - Közömbösítés
 - Redukció a redukáló sorban
 - Peptidkötés
 - Videokazetták:
 - Ismeretlen ismerős a víz
 - Kincsek a homokban és a bányákban
 - A fémek általános jellemzése
 - A víz
 - Az élet elemei
 - Levegő, tenger, közet
 - Atom és molekula
 - A víz egy csodálatos nyersanyag
 - A konyhasó
 - Tűzijátéktól a házépítésig
 - A magyar ezüst, az alumínium
 - Az év fême a vas
 - Lidércfény és nitrátos vizek
 - Kénsav a felhőből és a gyárból
 - Szabadon és kötve
 - Atom és molekula
 - Írásvetítő transzparens sorozat a 7. és 8. osztályos kémia tanításához (1 db).

21. Az ének-zene tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Pianínó
- A kerettantervben szereplő zenehallgatási anyag hangkazettán vagy CD lemezen.
- Videofilmek:
 - Tánc típusok
 - Jeles napok népszokásai
- Ritmuskésztséget fejlesztő hangszerek, eszközök.

22. A felső tagozatos rajz tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Műanyag, átlátszó hengerek, gúllak
- Képsík rendszer a vetületi ábrázoláshoz
- Táblai körző (fém hegyű)
- 60⁰-os táblai vonalzó
- 45⁰-os táblai vonalzó
- 100 cm-es táblai vonalzó
- Táblai szögmér
- Műanyag, átlátszó kocka, tégl
- Demonstrációs testek (fa)
- Diapozitívek: a kerettantervben a megismertetésre, elemzésre ajánlott műalkotásokról (1-1 db)
- Videofilmek:
 - Képzőművészet a honfoglalás idején
 - A román stílus
 - A gótika
 - Reneszánsz
 - XIX. század művészete
 - XX. század művészete
 - Pásztorkodás a Hortobágyon
 - Testbeszéd, gesztus
 - El Greco
 - Rembrandt

23. A felső tagozatos technika tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Fareszelő lapos 25x200 (15 db)
- Fareszelő gömbölyű 10x200 (15 db)
- Fareszelő félgömbölyű 25x200 (15 db)
- Vasreszelő lapos 25x200 (15 db)
- Vasreszelő gömbölyű 10x200 (15 db)
- Vasreszelő félgömbölyű 25x200 (15 db)
- Laposfogó (10 db)
- Kalapács 15-20 dekás (15 db)
- Csípőfogó, gömbölyűcsőrű fogó (15-15 db)
- Fafűrész (illesztő), vASFűrész (15-15 db)
- Lyukfűrész (10 db)
- Kézi fúró (amerikáner) (4 db)
- Lemezvágó olló (10 db)
- Faliképek a fa megmunkálásáról (5 db)
- Szerelő készlet, gépelemek tanításához (4 db)
- Elektromos szerelőkészlet I-II. (4-4 db)
- Asztali fűrógép (állványos) (1 db)
- Asztali körfűrész (1 db)
- A gépek (falitabló) (3 db)
- Kerékpár (3 db)
- KRESZ -táblák (oktató táblák) (1-1 db)
- LEGO-DACTA építőkészlet (4 db)

- Elektromos kézi fűrógép (1 db)
- Mikrohullámú sütő (1 db)

24. A felső tagozatos testnevelés tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Ugródomb (1 db)
- Magasugrómérce fém (1 pár)
- Magasugróléc (1 db)
- Maroklabda (10 db)
- Súlygolyó 3 kg (1 db)
- Súlygolyó 4 kg (1 db)
- Tornaszekrény (1 db)
- Gyűrű (1 db)
- Gerenda (1 db)
- Dobbantó (1 db)
- Tornaszámoly (4 db)
- Medicinlabdák (21 db)
- Ugráló kötél (20 db)
- Kézi súlyzók (10 db)
- Mászókötél (5 db)
- Kosárlabda (35 db)
- Kézilabda (26 db)
- Focilabda (5 db)
- Háló (40 pár)
- Gimnasztikai labda (11 db)
- Jelölőlemez (20 db)
- 1 személyes asztalitenisz-ütő készlet (12 klt)
- Asztalitenisz-háló (4 db)
- Medicin labda 1 kg-os folyadékos (21 db)
- Fém szeleptű (20 db)

25. A felső tagozatos osztályfőnöki órát segítő felszerelések és taneszközök:

- Videofilmek:
 - Szókimondó (sorozat 5 rész)
 - Rejtjelek 1.

13. A szülők, a tanulók és a pedagógusok együttműködésének formái

Feladataink végrehajtásának alapfeltétele a szülők, tanulók és a pedagógusok hatékony együttműködése.

13. 1. A kapcsolattartás formái

13. 1. 1. A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója legalább évente egyszer az iskolagyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén,
- a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer, ill. szükség szerint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságján keresztül,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.
- az iskola honlapján

13. 1. 2. A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve a tájékoztató füzetten keresztül írásban) tájékoztatják, és javaslatot tesznek a továbbfejlődéshez.

- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy az iskolaszékkal.
- Érdekképviseleti kérdésekben a diákönkormányzaton keresztül közvetlenül az intézmény igazgatójához fordulhat.
- A diákönkormányzat patronáló nevelői és diákvezetője részt vehet azon az intézményvezetői tanácskozáson, mely a diákságot közvetlenül érintő kérdésekkel foglalkozik.

13. 1. 3. A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein,
- az iskolaigazgató a tanévnyitó ill. tanévzáró ünnepségen a szülők egész közössége előtt, illetve SZMK választmányi értekezleten,
- igazgatói tájékoztató levélben.

13. 1. 4. A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

- Családlátogatás.
Szükség esetén a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.
- Szülői értekezlet.
Feladata:
 - a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
 - a szülők tájékoztatása
 - az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
 - az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
 - a helyi tanterv követelményeiről,
 - az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
 - saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
 - a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
 - az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
 - a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé.
- Fogadó óra (félévente 2 alkalommal – 1 általános, 1 személyre szólóan)
Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)
- Írásbeli tájékoztató.
Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról.
A szülői értekezletek időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola pedagógusaival, igazgatóságával, nevelőtestületével vagy az iskolaszékkal.

13. 1. 5. A szülők, pedagógusok és gyerekek együttműködésének továbbfejlesztési lehetőségei:

Közös szabadidős tevékenységek

- tanulmányi kirándulások (szülők költségvállalása esetén)
- Széchenyi-hét rendezvényei (2 évente)
- Helyi szervezésű tanulmányi versenyek
- sportversenyek
- évenkénti gálaműsor
- diáknap
- bálók, szabadidős programok (pl. kerti parti)

13. 2. A szülő, tanuló és pedagógus együttműködésének formái továbbfejlesztésének lehetőségei

Az iskola mint oktató-nevelő intézmény csak akkor működhet eredményesen, ha a tanulói érdeklődésre épít és figyelembe veszi a szülői érdekeket. Az iskolai nevelés, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség koordinált aktív együttműködése.

Ezen együttműködés

- alapja a gyermek iránt érzett közös nevelési felelősség.
- megvalósulási formái:
 - a kölcsönös támogatás és
 - koordinált pedagógiai tevékenység.
- feltétele:
 - a kölcsönös bizalom és tájékoztatás,
 - az őszinteség,
- eredménye: - a családi és iskolai nevelés egysége és ennek nyomán kedvezően fejlődő gyermeki személyiség.

Az együttműködés formáit az előzetesen már vázolt pedagógiai feladatokra építettük, és az alábbi két témakör köré rendeztük:

13. 2. 1. A szülők részéről – a nevelőmunka segítéséhez az alábbi közreműködési formákat várjuk el:

- aktív részvételt az iskolai rendezvényeken,
- őszinte véleménynyilvánítást,
- együttműködő magatartást,
- nevelési problémák őszinte megbeszélését, közös megoldását,
- a családi nevelésben jelentkező nehézségek közös legyőzését,
- érdeklődő-segítő hozzáállást,
- szponzori segítségnyújtást.

13. 2. 2. Iskolánk a gyermek helyes neveléséhez a következő segítségnyújtási formákat kínálja:

- rendszeres és folyamatos tájékoztatás a tanulók előmeneteléről, magatartásáról,
- előre tervezett szülői értekezletek,
- rendkívüli szülői értekezletek,
- fogadóórák,
- előadások szervezése

- logopédus
- nevelési tanácsadó
- pszichológus
- egészségügyi szakember (orvos, védőnő) meghívásával,
- pályaválasztási tanácsadás,
- családlátogatás,
- közös önköltséges kirándulások megszervezése.

13. 2. 3. A szülői ház és az iskola együttműködésének továbbfejlesztési lehetőségei:

- közös rendezvények szervezése a szülők és a pedagógusok részvételével,
- alapítvány rendezvényei (pl. bál),
- iskola érdekében végzett hasznos munka, diákönkormányzat segítése.

14. Az iskola sajátos arculata, hagyományaink ballagási eljárásrend

14. 1. A tanévek legkiemelkedőbb visszatérő eseményei

- nemzeti ünnepeink
- tanévnyitó, tanévzáró, ballagás,
- szórakoztató jellegű események (Mikulás, farsang, diáknapi, tanévzáró gála)
- egyéb (Széchenyi-hét, helyi szervezésű tanulmányi versenyek, diáknapi, szabadlevegős iskola)

14. 2. Nemzeti ünnepeinket (október 6., október 23., március 15.) minden évben ünnepélyes keretek között ünnepeljük. A március 15-i program a 4. osztály feladata. Október 6-án, az aradi vértanúkra emlékezünk, ünnepi műsorral felső tagozaton. Október 23-ra iskolai rádióműsorral emlékezünk. Törekszünk arra, hogy az osztályfaliújság tartalmilag azonosuljon az ünnepvel.

14. 3. Iskolai ünnepségek

A tanévnyitón ünnepi műsort a leendő 1. osztályosok adnak.

Minden évben ünnepélyes tanévnyitóra, tanévzáróra és ballagásra kerül sor. A tanévzáró ünnepségre a ballagással együtt kerül sor.

Felelős: a 7. és 8. évfolyam.

A tanévzáró ünnepségen a kialakult hagyományoknak megfelelően részesülnek elismerésben a 8. osztályosok.

14.3.1. Egységes eljárások-ballagás

14.3.1.1. Tarisznya

A 2006/2007-es tanévtől egységesen, iskolai embléma szerepel a tarisznyán

- az embléma szerepelhet iskolajelvényként iskolai rendezvényeken, ünnepségeken,
- az egységes tarisznyarendelésért felelnek a mindenkor hetedikos osztályfőnökök.

14.3.1.2. Meghívó

Egységes ballagási meghívó készül. A meghívók tartalmáért és megrendeléséért felelősek a nyolcadikos osztályfőnökök.

14.3.1.3. Ballagás, évszáró

Sorrendje:

Deák : ½ 8: tarisznyaátadás, 8: ünnepély a Mátyás épület udvarán

Széchenyi: 9 óra

Mindkét épületben a hagyományoknak megfelelően zajlik.

A hetedikes osztályok a nyolcadikosok termében adják át a virágot és a tarisznyát.

Kivételt képeznek azok az évek, amikor a ballagató osztályok száma kevesebb a ballagókénál, hiszen ilyenkor megoldhatatlan egy időben megfelelően megosztani a ballagató diákokat. Ilyenkor szükséges kijelölni egy központi helyet, ahol ez közösen megtörténhet / pl. folyosó, zsibongó, udvar /.

Hagyomány a csemetés vonulás közben, és a jelképek használata

/ Széchenyi: a kopjafa felszalagozása, Deák: emlékkönyvátadás /

14.3.1.4. Jutalmazás:

Elve:

- saját diákjainkat jutalmazzuk a tanévben teljesített tanulmányi kötelezettségeik alapján
- szintén saját diákjainkat diákönkormányzati munkájuk alapján
- a „Jó tanuló, jó sportoló” iskolai kitüntetés jutalmazottjait
- a polgármester által adományozott legeredményesebb versenyzőknek járó elismerés átadása
- a nyolcadik osztályos tanulók szülei munkájának elismerése
- más szervezetek és alapítványi iskolák jutalmainak átadására nem ezen a rendezvényen kerül sor /saját rendezvényén, tanévzáróján/

Jutalmak:

Minden jutalmazott tanuló egységes oklevelet kap mindkét épületben a kitüntetés fajtájától függően.

- A 8 évig kitűnő tanuló az iskola emblémájával díszített elismerő oklevelet és könyvjutalmat kap.
- Minden kitűnő tanuló könyvjutalmat kap
/értelemszerűen a nyolcadikos kitűnő 2 db-ot, ha végig kitűnő volt /.
- „Példás magatartásért és szorgalomért” oklevél tulajdonosainak elismerése az iskolai ünnepélyen megtörténik nevük ismertetésével, de az oklevelet az osztályfőnök adja át a tanteremben a bizonyítványok kiosztásakor.
Kritériuma: példás magatartás és szorgalom, legfeljebb 3 db jó osztályzat, ez bármelyik tantárgy lehet.
- A sportmunkáért járó jutalmak rendszerét dolgozzák ki a testnevelők
Javaslat: „Jó tanuló, jó sportoló” oklevél és könyvjutalom
Kritériuma:
 - az iskola hírnevét öregbítő sportteljesítmény,
 - jó magatartás és szorgalomjegy,
 - 4,- / jó/ tanulmányi eredmény.
- A tanévben végzett aktív diákönkormányzati munkájáért könyvjutalomban részesül osztályonként 2-2 tanuló 4. évfolyamtól kezdve.
- Nyolcadik osztályos SZMK-tagok munkájának elismerése könyvjutalommal
/osztályonként max. 3 fő, aki akkor kapja meg, amikor megérdemli, s ne akkor, amikor a legkisebb gyermeke is elballag az iskolából. Ez azt is jelentheti, hogy több gyermekes

szülő esetén akár minden gyermeke ballagásán jutalmazható/.

Ki adja a jutalmakat?

Az iskola:	minden oklevelet és minden kitűnő könyvjutalmát
A diákönkormányzat:	a diákönkormányzat és az SZMK jutalmazottainak könyvjutalmát
A DSE :	a „Jó tanuló, jó sportoló” könyvjutalmát

14. 4. Egyéb rendezvények

- Hagyományosan, évente egyszer tavasszal szervezi a DÖK a hulladékgyűjtést, melyet a DÖK jutalmaz.
- Az anyák napjáról az osztály hagyományainak megfelelően emlékezünk meg.
- Helyi szervezésű tanulmányi versenyek
- „Diáknap”: Olyan rendezvény, ahol diákigazgató választásra kerül sor, a délelőtti folyamán játékos programokkal.
- Szabadlevegős iskola: Szeptember hónapban a 7. osztályos tanulók részére szervezzük a Papp-gáti Gátőrháznál.
- Széchenyi-hét: két évente rendezzük meg a térség iskoláinak bevonásával, koszorúzás, különböző tanulmányi, sport, játékos és kulturális rendezvényekkel.
- Ünnepi gála évente egyszer kerül megrendezésre az év legjobb egyéni és közös produkcióiból.

15. Az integráltan oktatott sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulókkal végzett pedagógiai tevékenységek

I. NEVELÉSI PROGRAM

15. 1. A feladatellátások jogszabályi környezete

Intézményünk Alapító Okiratában vállalta, hogy integrált nevelés keretei között látja el /KT.30.§(2)/ a következő tanulói kört:

- a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okokra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdők, /SNI a (/KT.121.§(29) a./
- megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okokra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdők, /SNI b/KT.121.§(29)b./
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel és gyengeséggel küzdők. /BTMN/ KT.308§(7)/

Diagnosztikus besorolásban: diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, aktivitás és figyelemzavar, iskolai készségek kevert zavara, kevert specifikus fejlődészavar, hyperkinetikus zavar, magatartás zavar.

A nevelés, oktatás keretiben, tartalmában figyelembe vesszük a:

- a többszörösen módosított 1993. évi LXXIX. törvényt a közoktatásról,
- a 2/2005./III.01./ OM rendelet Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelveit /KT.8/B.§(3)/,
- 243/2003. (XII.17.)Kormány rendeletet a Nemzeti alaptantervről,
- 202/2007.(VII.31.) Kormányrendelet a Nemzeti alaptanterv módosításáról /KT.8.§ (11)/,
- 11/1994.(VI.08.)MKM rendeletet a nevelési-oktatási intézmények működéséről /KT.94.§(1)b/,
- 22/2008.(VIII.06.)OKM rendelet a pedagógiai szakszolgálatokról szóló 14/1994.(VI.24.) MKM rendelet módosítását,
- 2008. évi XXXI. tv-t az esélyegyenlőség érvényesülésének közoktatásban történő elmozdítását szolgáló egyes törvények módosításáról,
- 168/2000.(IX.29.) Korm. rendeletet a gyógypedagógiai felsőoktatás alapképzési szakjainak képesítési követelményeiről,
- a helyi önkormányzat intézményfenntartó minőségirányítási programját.

15. 2. A feladatellátás alapelvei

Intézményünk az integrációval többet vállal, magasabb értéket kínál, mint részvétet és védettséget. Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedését, a többi tanulóval való együtt haladásukat tekintjük.

Az eredményes megvalósításhoz a különleges gondozási igényű tanulók fejlesztésének alapelvei:

15.2.1 A tanulók mindenek felett álló érdeke /KT 4.§(7) 19.§ (7), b/

Cél: A tanuló mindenek felett álló érdekének figyelembe vétele.

Feladat: Minden segítséget kapjon meg képessége kibontakozásához, részképességei, személyisége fejlesztéséhez.

Eredmény: a rendelkezésre álló lehetőségek közül a legkedvezőbbet választva születik a döntés.

15.2.2 Egyenlő bánásmód elve /KT. 4/A§(1), 10§ (3),a/

Cél: Az iskola minden tanulója azonos feltételek szerint részesüljön azonos színvonalú ellátásban.

Feladat: Az oktatás szervezésében, irányításában, működtetésében a feladatok végrehajtásában közreműködők a döntésekben, az intézkedésekben tartásuk be az egyenlő bánásmód követelményét.

Eredmény: Nincs hátrányos megkülönböztetés.

15.2.3 Esélyegyenlőség érvényesülése /2008. évi XXXI. tv./

Cél: Esélyegyenlőség megteremtése, megalapozása az oktatásban a különleges gondozási igényű tanulók számára.

Feladat: Az SNI és BTMN-nel küzdő tanulók integrált oktatásában a tárgyi és személyi feltételek biztosításával, sajátos pedagógiai eljárásokkal és eszközökkel valósuljon meg a rehabilitáció és fejlesztés.

Eredmény: A tanulók optimálisan fejlődnek.

- Ezt a felülvizsgálati kontrollvélemények megerősítik.

- A tanulók sikeresen befejezik általános iskolai tanulmányukat.

- Felvételt nyernek középiskolába.

15.2.4. A *részképességzavar* tüneteit mutató tanulók sajátos nevelési igényeinek kielégítése gyógypedagógus (oligofrénpedagógus, tanulásban akadályozottak pedagógusa, logopédus, pszichopedagógus), fejlesztőpedagógus, nyelv- és beszédfejlesztő pedagógus, mentálhigiénés szakember közreműködésével történik.. /KT 35.§(3), 38.§ (1), 121.§(28)/ Szükség esetén egészségügyi szakembereket is bevonunk a komplex ellátásba.

15.2.5. Rehabilitációs és fejlesztő célú órakeretben a tanulók segítése *egyéni fejlesztési terv* alapján valósul meg.

15.2.6. A Szakértői és Rehabilitációs Bizottság, Nevelési Tanácsadó szakvéleménye alapján az igazgató *mentesíti* a tanulót a tantárgy vagy tantárgyrész értékelése, minősítése alól.

15. 3. Kiemelt célok

- Az olvasás-, írászavarok javítása.
- Kialakítani a tanulók intellektusának megfelelő értő olvasás-íráskészséget.
- Fejleszteni a szóbeli, írásbeli, nonverbális kifejező készséget.
- Segíteni az olvasás, írás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében.
- Javítani a számtani műveletek, kifejezések, szabályok megértését.
- Fejleszteni a verbális képességeiket a matematikai nyelv használatában, matematikai relációkban.
- Aszociális viselkedés megelőzése, kezelése.
- Szociális elvárásoknak megfelelő magatartás kialakítása.

15. 4. Feladataink és eszközeink a célok eléréséhez

- A pedagógus alapvető feladata, hogy nevelő és oktató tevékenysége során figyelembe vegye a tanulók egyéni képességeit, fejlődésének ütemét, sajátos nevelési igényét, segítse a tanuló képességeinek kibontakozását, felzárkózását tanuló társaihoz. /KT. 19.§(7)b/.

Ennek tükrében:

- testséma biztonságos kialakítása,
- téri és időrelációk kialakítása praktikus és verbális szinten,
- vizuo-motoros koordináció gyakorlása,
- látás, hallás, mozgás koordinált működtetése,
- az olvasás, írás tanítása, - szükség esetén reedukáció – lassú tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, homogén gátlás elvét figyelembe vevő, valamint a vizuális és auditív észlelésre alapozó módszerrel /Meixner terápia/,
- olvasás, írás készségének folyamatos gondozása, fejlesztése egész iskolai pályafutás alatt,
- figyelem, emlékezet, gondolkodás és a beszéd összehangolt fejlesztése,
- szerialitás erősítése,
- fogalmi gondolkodás, szám és műveletfogalom kialakításához a manipuláció előtérbe helyezése,
- egyénhez igazított követelmények kialakítása,
- a tanuló alkalmazkodásának, a kortárs csoportba való beilleszkedésének segítése,
- együttműködés a családdal és más szakemberekkel,
- a fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzésekkel,
- a sikerélmény biztosítása:
- egészséges énkép és önbizalom kialakítása,
- kudarcűrő képesség növelése,
- az önállóságra nevelés,
- kommunikációs kultúra fejlesztése,
- testi és lelki egészség elősegítése,
- felkészülés a felnőtt lét szerepére.

15. 5. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A különleges gondozási igényű tanulók integrációja az átlagosnál is hangsúlyosabbá teszi a tanulók toleranciára, empátiára, a másság elfogadására való nevelését.

Annak megtapasztalását és megértését, hogy minden személy egyformán értékes és fontos. Együtt tanulják meg, hogy mindenki felelős a másikért, mindenki tud segíteni és szorulhat segítségre. Az integráció pozitív magatartásmintákat közvetít.

Ez hosszú távon az előítéletek enyhüléséhez vezethet.

Testületünk törekszik arra, hogy a segítségre szoruló gyerekek számára megtalálja a személyre szabott bánásmódot, önbizalmat, örömet adó tevékenységet.

A személyiségfejlesztés célja de eszköze is a kulcskompetenciák fejlesztése. /243/2003.(XII.17.)Korm. rendelet a nemzeti alaptanterv: melléklet: III. rész/

A kulcskompetenciák fejlesztésére különös hangsúlyt helyezünk a sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók esetében. Kitűzött pedagógiai céljaink elérését segítik e képességek.

Esélyegyenlőségük biztosítása érdekében a nevelés és az oktatás valamennyi területén fejlesztjük hozzáértésüket személyes boldogulásuk megtalálásában, társadalmi beilleszkedésükhöz és a munkához.

15.5.1 Anyanyelvi kompetencia

Tanulóink 17 %-a küzd az olvasás, írás, szövegértés, szóbeli kifejezőkészség, nyelvtan és helyesírás zavarával, nehézségével, gyengeségével.

A részükre szervezett pedagógiai célú rehabilitációs és fejlesztő foglalkozásokon túl tanórákon is hangsúlyos figyelmet kap az anyanyelvi kommunikáció.

15.5.2 Idegen nyelvi kompetencia

A különleges gondoskodásban részesülő tanulóink számára biztosítjuk az idegen nyelvi kommunikáció lehetőségét. Kudarcérzésük elkerülésére – amennyiben a Szakértői Bizottság a szakvéleményben ezt javasolja – mentesítést kapnak az idegen nyelv tantárgy, vagy az idegen nyelv írásbeli, helyesírási rész értékelése és minősítése alól. Az így biztosított pozitív attitűddel felkeltjük érdeklődésüket a kulturális sokféleség, a kultúrák közötti kommunikáció iránt.

15.5.3 Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia területén a matematikai gondolkodás fejlesztésével, logikai alkalmazásával segítjük, hogy felismerjék problémáikat és változatos megoldási lehetőségeket találjanak a sikeres megoldáshoz. E kompetenciát a diszkalkuliás tanulóknál is erősíteni szükséges.

15.5.4 Természettudományos kompetencia

A különleges gondoskodást kapó tanulóink praktikus készségei fejlettebbek a verbális készségeknél. Ezt a „vivő funkciót” kihasználva sikereket érhetnek el új helyzetekben. Ezért a természettudományos terület segíti a transzferálást. Az új tudás változatos alkalmazása a gyakorlatban elősegíti a gondolkodás rugalmasságát.

15.5.5 Digitális kompetencia

A digitális technológia alkalmazása differenciálási lehetőséget biztosít az információk megszerzésének közvetítmódjában. A szövegszerkesztés eszköz lehet az olvasás, írás, számolás elsajátításában. A hálózati eszközök bővíthetik a társas kapcsolatokat.

Fel kell hívni azonban a figyelmüket a veszélyekre is. Kritikai gondolkodásuk, ítéletalkotási gyengeségük miatt fontos a digitális információk kritikus értékelése, mérlegelése.

15.5.6 Hatékony, önálló tanulás kompetenciája

A kognitív folyamatok mozgásának irányításában törekednünk kell az egyes folyamatok egyre magasabb szintre emelésére.

Az absztrahálás, stukturálás, transzferálás, kombinálás fejlesztése fogja képessé tenni segített tanulóinkat a hatékony, önálló tanulásra. A motiváció, az önbizalom, a reális önértékelés, a figyelem koncentrációja fontos eleme e kompetenciának. A rehabilitáció és a fejlesztés, de a tanítási óra is fordítson kiemelt figyelmet ezen alapozó eszközre!

15.5.7 Szociális és állampolgári kompetencia

Ez a kompetencia a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltétele.

Ahhoz, hogy a tanulási zavarral, nehézséggel, gyengeséggel küzdő tanulóink befogadottak és elfogadottak legyenek, iskolánk valamennyi dolgozója és tanulója a gyakorlatban kell, hogy alkalmazza az egyenlőséget, megkülönböztetés-mentességet, a megértett kulturális identitást. Olyan attitűdöket kell kialakítani, melyben mindenki törekszik a személyes előítélet leküzdésére és a kompromisszumra.

15.5.8. Kezdeményező és vállalkozói kompetencia

Speciálisan segített tanulóink többsége a megismerés, a felismerés rendellenességével küzd. Ennek következtében tágabb környezetükre vonatkozó ismereteik hiányosak. Ezért tudatosan törekszünk – különösen a diszkalkuliával diagnosztizáltaknál – a pénz valóságtartalmának gyakorlati megismerésére, a munkavégzés és a jövedelem összefüggésének felismertetésére. Különböző tevékenységek kockázati elemeinek összegyűjtése után kockázatelemzéssel erősítjük az ítéletalkotó gondolkodást, a felelősséggel vállalt döntést.

15.5.9. Esztétikai – művészeti tudatosság és kifejezőképesség

Részképesség-zavaros tanulóink írásbeli munkái szinte mindig esztétikai hiányosságot mutatnak. Ennek egyik oka a fejletlen grafomotorika. A finommozgás fejlesztésén túl következetesen tanítanunk kell az írás szép, tagolt, szellős, arányos, lendületes kivitelezését. A javítás esztétikáját meg kell mutatnunk.

A művészetek – zene – tánc – rajz – festészet - irodalom – a komplex megsegítés nélkülözhetetlen eszközei.

Motivációban, képességfejlesztésben, emberi viszonyokban, reális önismeretben, emocionális kifejezésben gazdagodnak tanulóink, ha ezeket az élményeket átéli és tudatosan felhasználják.

15. 6. Kiemelt fejlesztési feladat a kulcskompetenciákhoz

A tanulás tanítása

Pedagógusaink fontos feladata, hogy megismerjék a különleges gondozási igényű tanulók sajátos tanulási módját. A rehabilitáló és fejlesztő pedagógusokkal szorosan együttműködve, egyénre lebontva ismerjék meg a tanulási zavarok, nehézségek, gyengeségek korrekciójának lehetőségeit.

A hatékony tanulási stratégiához az egyéni jellemzők figyelembevételével végig kell járni a fejlesztés tárgyi-cselekvéses, szemléletes-képi és elvont-verbális útjait. Ezeket az utakat életszerű tartalmakkal kell feltölteni.

Törekedni kell a gondolkodási képességek: így a tapasztalás, következtetés, kombináció, problémamegoldás fejlesztésére. Különös tekintettel az analízis-szintézis, összehasonlítás, általánosítás és konkretizálás erősítésére, a mindennapokban történő felhasználásra.

Fontos feladat a kritikai gondolkodás megerősítése, a konfliktusok kezelése, konfliktusmegoldó, elkerülő stratégiák megismertetése.

A tanulás tanítása tehát nem csupán ismeretelsajátítás, figyelem, emlékezet, gondolkodás működtetése, hanem az egész személyiség fejlesztése.

Ezért csak sajátos tanulásszervezési megoldásokkal valósíthatók meg a különleges bánásmódot igényelő tanulók nevelésének, oktatásának feladatai.

15.7. Közösségfejlesztés

Sajátos nevelési igényű, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók integrációja sajátos aspektusba helyezi a közösséget és az egyént.

Harmonikusan működő közösség alapértékei: empátia, tolerancia, hitelesség, feltétel nélküli elfogadás. Ezek az értékek a humanisztikus pszichológia ars poetikája; a mentális egészség alapja. Legfontosabb a tanítók, tanárok példaértékű magatartása. Közösségfejlesztés egyetlen színtere a közösség. A közös élet, közös munka, közös szórakoztató programok. Intézményünk Pedagógiai programja, mindennapos tevékenysége garancia arra, hogy a tanulóknak kialakul a közösségért érzett felelősség tudata, és az érzés, hogy a közösségért tudnak tenni valamit.

Az osztályközösségek, napközis csoportok alakításánál törekszik az iskola, hogy különleges gondozási igényű tanuló arányos számban legyen jelen.

15.8. Többlétszolgáltatások a különleges gondozási igény kielégítéséhez

A többlétszolgáltatások tevékenységei és tapasztalatai együttesen szolgálják a személyiség kiteljesedését, mint individuális, és mint közösségi szinten. /KT.52.§(6)(7), 114.§(4)/.

Így az igazán rászoruló SNI és BTMN-nel küzdő tanulók számára az esélyegyenlőség érdekében minél több szolgáltatást szükséges nyújtani. Törekedni kell a szolgáltatások iránti igény felkeltésére.

15.8.1 Gyógytestnevelés

A szakértői véleménybe foglalt diagnózis alapján tartás és mozgásjavítás, nagymozgások fejlesztése, koordinálása.

Téri orientáció, testséma alakítása, alapozó készségek fejlesztése. Színtér a sikerélményhez, önbizalomhoz.

15.8.2 Napközis foglalkozás /KT 53.§(2)(4)/

Külső kontroll erősítésével biztosítja a következő tanítási napra a felkészülést.

Jól szolgálja a sajátos nevelési igényű tanulók szükségleteit, személyiségfejlesztést, ki és felhasznált idő hatékonyságának kialakítását, problémamegoldást. A kulturális foglalkozások, a manuális és játékfoglalkozások szolgálják a finommotorika, nagymozgás, örömmérzet, közösségi élmény, szabálykövetés, fantázia, kreativitás fejlesztését. Emelik a nyelvi kompetenciát. Lehetőséget nyújt a gondolkodás, figyelem terjedelmében, intenzitásában való erősítésére.

A napközis foglalkozás pozitív, sokrétű hatása megjelenik a tanulásban, pihenésben és a sportban is.

15.8.3. Tanulószo /KT 53.§(2)a)/

A 6. évfolyamtól kezdődően szervezzük kifejezetten a tanulási zavarral, nehézséggel, gyengeséggel küzdő tanulóink számára. A serdülők számára választási lehetőségként ajánljuk a napközis ellátás helyett.

A felügyeletet szakemberek látják el.

Törekszünk, hogy a tanulás ne egyszeri memóriagyakorlat legyen. Apró lépésekre bontva segítjük az értő szövegolvasást – mellyel a megértést, bevésést erősítjük. A tanulók differenciáltan, egyénre szóló feladatokat oldanak meg. Ezzel biztosítva a sikerélményt és a motiváció fenntartását a tanulás iránt.

15.8.4 Alapfokú zenei művészetoktatás

A zeneelmélet, hangszerismeret, hangszerjáték elsajátítása mellett az örömszerzés, sikerélmény biztosításában is szerepet játszik. A zene, a ritmus alapja és eszköze a beszédnek. Az akusztikus percepció, emlékezet, szerialitás, figyelem fejlesztésével hozzájárul a helyesírás, a tagolás, az elválasztás, a fonémák időtartamának helyes jelöléséhez.

15.8.5. Alapfokú vizuális művészetoktatás

A rajz, a festészet, a tűzzománc, a kispasztika, a művészeti tudatosság és kifejezőképesség alakításával élményeket, érzéseket fejeznek ki. Speciális igényű tanulóinknak verbális nehézségeik vannak e területek kifejezésére. Ezért fontos más csatorna felhasználása az emóciók fejlesztésére és vállalására. E terület segíti a finommozgást, grafomotoros tevékenységet, az írás esztétikáját, a vizuo-motoros koordinációt, a vizuális percepciót, emlékezetet, összehasonlító képességet, figyelem mélységét, intenzitását. Az önkifejezés a személyiség teljes érését segíti elő.

15.8.6. Alapfokú mozgásművészet-oktatás

A társastánc, a versenytánc, a mazsorett a harmonikus, összerendezett nagymozgás örömszerző területe. Minden készségfejlesztés alapja a mozgás. Valamennyi részképesség fejlesztésének, korrekciójának alapozó és megkerülhetetlen eszköze. Hozzájárul az önismeret, önbizalom, önbecsülés megteremtéséhez.

Ösztönözni kell a segített tanulókat, hogy jogaikkal élve kapcsolódjanak be a művészetoktatásba tehetségük felismerése, fejlesztése érdekében. /KT.10.§(3) a/

Minden esetben ingyenes a halmozottan hátrányos helyzetű tanuló első alapfokú művészetoktatásban való részvétele. /KT 114.§(2)/

15.8.7. Sportfoglalkozások /KT.52.§(2)c, 53.§(9)-(10)/

Sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulóinkat kiemelten ösztönözzük arra, hogy vegyenek részt a szervezett sportfoglalkozásainkon szükségletük, igényük szerint. A kajak-kenu, kézilabda, kosárlabda, futball, karate, atlétika, tömegsport, diáksport, mindennapos testnevelés segíti a saját testrészérzékelés megalapozását. Ez fejleszti a megfigyelés, gondolkodás, a tanulási képességek fizikai-élettani alapját, elősegíti az egészséget, megelőzheti a lelki ártalmakat. Elősegíti a sikeres társkapcsolatok átélését. Adekvát eszköz az örömszerzésre, sikerélményre, önbizalom megteremtésére, zavartalan beilleszkedésre, elfogadottságra, a szabadidő értelmes eltöltésére.

15.8.8. Szabadlevegős iskola /KT.95.§(1) m)/

Valamennyi 7. osztályos tanulónk részére szeptemberben szervezzük a szabadlevegős iskolát. Így egész tanévben építkezhetünk pedagógiai hozadékából. Ez a tevékenység jelentős szerepet játszik a személyiség- és közösségfejlesztésben. Fejleszti a szociális képességeket, ösztönzi a felelősségteljes, környezettudatos cselekvést, követendő mintát mutat, segíti az egészséges életmód elsajátítását. Fejleszti a problémamegoldó, konfliktuskezelő képességet, toleranciát, alternatív gondolkodást. Új lehetőséget ad új ismeretek megszerzésére, a már meglévők elmélyítésére, rendszerezésére, szintetizálására. Alakítja a kritikus gondolkodást. Erősíti a reális önértékelést, növeli az önbecsülést. Ez a program örömteli ráhangolódás a tanévre.

15.8.9. Versenyek, vetélkedők

A pedagógus feladata, hogy felismerje tanítványa tehetségét még akkor is, ha az tanulási zavarral, tanulási nehézséggel küzd. E „vivő funkció” felhasználásának egyik terepe lehet a verseny és vetélkedő. Különös figyelmet érdemel a sport és művészet.

15.8.10. Könyvtár- és internethasználat /KT.53.§(6) 114.§(1)b)/

A speciális igényű tanulóink – annak ellenére, hogy olvasási, írási problémájuk van – szívesen látogatják a könyvtárat. Egyéni tanulásukat segíti a képes nyomtatott forma, az irányított választás. Az ismeretszerzés új csatornáját, az internetet, szövegszerkesztőt differenciáló lehetőségként preferáljuk. Ez a szintér segíti a digitális kompetenciát.

15.8.11. Hit- és vallásoktatás /KT.48.§(4). 11.§(1)h, 13.§(4), 41.§ (1)(2)(3)(4)/

Minden tanuló joga, hogy vallási meggyőződését kifejezésre juttassa, és azt tiszteletbe tartsák, feltéve, ha ezzel nem sérti mások jogát. Intézményünk biztosítja a lehetőséget a hitoktatáshoz. Ha különleges gondozási igényű tanulóink igénylik a részvételt, támogatjuk ebben. Ez a keret fontos szerepet játszhat az erkölcsi értékek megismerésében, elsajátításában.

15.8.12. Mentálhigiénés megsegítés

A humanisztikus pszichológia Rogers-i segítő beszélgetés formáját ajánljuk tanulóinknak a titoktartás kötelezettségével a reális önértékelés, egészséges önkép, és önbizalom kialakításához. Az érzelmi teherbíró képesség fokozására, a kudarcűrő képesség növelésére, az önállóságra, bizonytalanság, szorongás oldódására alkalmazzuk.

15.8.13. Logopédia, pszichopedagógia /KT. 30.§(7), 34-35-36.§/

Az ingyenes logopédiai ellátással a súlyos beszédhibák javításában a beszéd tartalmi és alaki korrekciója történik kommunikációfejlesztéssel párhuzamosan. Sajátos nevelési igényű tanulóink az ellátásban elsőbbséget élveznek.

A pszichopedagógiai megsegítést a szolgáltatás megvásárlásával biztosítja intézményünk. Hiperkinetikus magatartászavar, aktivitás és figyelemzavar, különböző eredetű szorongások, depresszió kezelésére irányítjuk azon tanulókat, kiknek részére a szakértői vélemény javasolja.

15.8.14. Egészségügyi szakszolgáltatás

Amennyiben a szakértői vélemény egészségügyi rehabilitáció vagy gyógyítás érdekében javasolja egészségügyi szakszolgáltatás igénybevételét /neurológus, pszichológus, foniáter, gyermekideggondozó, szemész...stb./, figyelemmel kísérjük a terápiába való bekapcsolódást és eredményeit. Ha szükséges, meggyőzzük a szülőt ennek fontosságáról.

15. 9. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység

Intézményünk nem szűkíti le a tehetséggondozás lehetőségét a tehetséges egyénre és tantárgyi képességeire. Minden pedagógus és tanuló számára világos, hogy ez a tevékenység a személyiségfejlődésre pozitív hatással van, egyben lehetőséget ad a jutalmazásra is. Az integráltan oktató sajátos nevelési igényű, beilleszkedésű, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulóink –nehézségeik és problémáik ellenére – egyes területeken tehetségesek, megtámogatva pedig sikeresek lesznek.

Személyiségük diszharmóniája a sikerélményeken, az oktatástól eltérő tevékenységi területeken keresztül rendezhető. Ezt kell kihasználnunk, kiaknáznunk.

Foglalkozások, lehetőségek a cél eléréséhez:

- sportköri részvétel,
- művészetoktatás,
- diákönkormányzati rendezvények: Széchenyi hét, farsang, suli gála, diáknapi stb.,
- énekkar,
- csoportos versenyek /integráció az integrációban/, mely főleg praktikus ismeretűek – komplex tanulmányi verseny,
- számítástechnikai tevékenységek,
- természet-megfigyelő tábor,
- szabadidős foglalkozások – színház és múzeumlátogatás,
- „Ember a földön” műveltségi vetélkedő,
- tanulmányi kirándulások,
- felkészítés középiskolai tanulmányokra,
- személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak megkeresése.

15. 10. Gyermek- és ifjúságvédelem

A gyermekvédelem rendszerébe tartozó és sajátos nevelési igényű, beilleszkedési tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulói népesség gyakran egybeesik, egymás alkotórészeit is képezheti. Ennek függvényében készül el a Pedagógiai Program ezen fejezete. Ez az

összefüggés indokolta, hogy a Segítők munkaközösségében együtt dolgoznak a rehabilitálók, fejlesztők és a gyermekvédelmi felelős.

Iskolai gyermekvédelmi tevékenység a fentieket figyelembe véve három területre terjed ki. A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megelőzésére, feltárására, megszüntetésére.

Alapelve:

- a tanulók mindenekfelett álló érdeke,
- hátrányos megkülönböztetés elkerülése,
- tanulókat megillető jogok érvényesítése.

Az integráció szükségessé tette az általános részben széles körűen megfogalmazottakat.

15. 11. Szociális hátrányok enyhítését célzó tevékenység

A sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók sok esetben szociális hátránnyal is küzdenek.

Esetkezelésük sajátossága indokolja, hogy rendszeres tevékenységi forma legyen az integrációt felvállaló iskolánkban

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás differenciált megszervezése, a pozitív diszkriminációs eszközök kihasználása,
- magántanuló részére fejlesztő egyéni foglalkozás szervezése,
- kompetenciánk határain túlmutató esetekben felajánljuk a szülőknek szakemberek és különböző terápiás gondozásra jogosult intézmények segítségét.

15. 12. Tanulási zavarokkal és tanulási nehézséggel küzdő tanulók ellátásának biztosítása

15.12.1 Jogsabályi megfeleltetés

A többszörösen módosított 1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról 121.§ (29) pontja szerint sajátos nevelési igényű az a tanuló, aki a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján...

- a.) – a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okokra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd,
- b.) – a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okokra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd.

A sajátos nevelési igényű tanulók neveléshez és oktatáshoz szükséges feltételek a törvény 121.§.(28) bek. szerint:

A tanuló iskolai neveléséhez oktatásához a sajátos nevelési igény típusának és súlyosságának megfelelő gyógypedagógus, a neveléshez és oktatáshoz szükséges speciális tanterv, tankönyv és más segédletek, eszközök szükségesek. A tanuló részére a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása kötelező.

A pedagógiai program elkészítésénél figyelembe vesszük a 2/2005.(III.1.)OM rendeletet – a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelveiről. /KT 8/B§(3)/

Mert a tanuló joga, hogy állapotának, személyes adottságainak megfelelő megkülönböztetett ellátásban – különleges gondozásban – rehabilitációs célú ellátásban részesüljön. /KT.10.§(3)f/

A tanulónak kötelessége, hogy részt vegyen ezen a foglalkozásokon. /KT.12.§(1)/

A szülő számára is kötelesség, hogy biztosítsa gyermeke megjelenését a foglalkozásokon. /KT.13.§(5)/

Ez az esélyegyenlőség érvényesülésének a közoktatásban történő előmozdítását szolgálja. /243/2003.(XII.17.)Korm. r. 5.§(2)/

A nevelő alapfeladata, hogy nevelő-oktató tevékenysége során figyelembe vegye a tanuló egyéni képességét, sajátos nevelési igényét, segítve a tanuló képességének kibontakozását. /KT.19.§(7)b/

Az e körbe tartozó tanulókat megilleti a különleges gondozáshoz való jog – melyet iskolai nevelés-oktatás keretében kell biztosítani. /KT.30.§(1)/

Az érintett tanulókat integrált keretek között – a többi tanulóval együtt neveljük és oktatjuk. /KT.30.§(2)/

A sajátos nevelési igényt a lakóhelye szerinti illetékes tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság állapíthatja meg. A tanuló érdekében a jegyző kötelezheti a szülőt, hogy gyermekével jelenjen meg a szakértői vizsgálaton és a szakértői véleményben foglaltak alapján a megfelelő-kijelölt intézménybe írassa. /KT.30.§(4)/

Ha a tanuló a nevelési tanácsadó szakvéleménye alapján beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzd, nem minősül sajátos nevelési igényűnek, de fejlesztő foglalkozásra jogosult. /KT.30.§(7)/

A sajátos nevelési igényű tanulót a szakértői bizottság, a beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarral küzdő tanulót a nevelési tanácsadó javaslatára az igazgató mentesíti az egyes tantárgyakból és/vagy tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alól. /KT.30.§(9)/

Részükre alkalmazni kell a differenciálás és pozitív diszkrimináció lehetőségét.

A megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okokra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdő tanuló részére szervezett pedagógiai célú rehabilitációt oligofrénpedagógia, vagy tanulásban akadályozott tanulók pedagógiája szakos, vagy logopédia szakos gyógypedagógus láthatja el. /KT.30.§(11)/ és a 168/2000.(IX.29.)Korm.rend. 4.§(1)/.

A megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okokra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdő tanuló részére szervezett fejlesztő foglalkozást gyógypedagógus vagy fejlesztő pedagógus tarthatja.

Ha a csoport heterogén, az ellátást csak gyógypedagógus végezheti.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók fejlesztő foglalkozását ugyancsak vezetheti gyógypedagógus és fejlesztőpedagógus is. /KT.30.§(11)/

A rehabilitáció és fejlesztő foglalkozás egyéni fejlesztési terv szerint folyik. /KT.30.(9)/

A tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság vizsgálja a különleges gondozás ellátásához szükséges feltételek meglétét. /KT.35.§(3)/

Az intézmény azon tanulók ellátását végezheti – melyhez rendelkezik a személyi és tárgyi feltételekkel, melyhez intézményét kijelölték – ha az alapító okirat tartalmazza azt az alaptevékenységet. /KT.37.§(5) és 38.0(1)/

Az intézményünk Pedagógiai programja tartalmazza a vállalt ellátás pedagógiai tevékenységét. /KT.48.§(1)/ Helyi tanterünk tartalmazza a fejlesztő programot. /KT.50.§(b)/

Sajátos nevelési igényű, valamint súlyos beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló esetében, ha a tanulmányi követelményeket azért nem tudta teljesíteni, mert tartós gyógykezelés alatt állt, akkor a 16. évéhez még 3 évet hozzászámolunk a tankötelezettségi kor megállapításához. /KT.52.§(1)c)/

A sajátos nevelési igényű – organikus érintettségű – tanulók részére a tanórai foglalkozáson túl pedagógiai célú rehabilitációs foglalkozást szervezünk. Ennek heti időkerete az évfolyam heti tanítási órájának 15 %-a. /KT.52.§(6)/

A nem organikus érintettségű sajátos nevelési igényű tanulók számára a fenti feltételekkel fejlesztő foglalkozást szervezünk.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók részére fejlesztő foglalkozást szervezünk. /KT.52.§(7)/

Pedagógiai programunk az érintett tanulók számára e foglalkozáson való részvételt a jogosultság fennállásáig kötelezővé teszi.

A foglalkozások prioritást élveznek a tanórán kívüli tevékenységek körében.

Intézményünk külön szakmai munkaközösséget hozott létre a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok, SNI, BTMN-nel küzdő és hátrányos helyzetű tanulók integrációját szolgáló feladatok megsegítésére. /KT.58.§(1)/

Ha a SNI, illetve BTMN-nel küzdő tanuló szakértői vélemény alapján tanulmányait magántanulónaként folytatja, akkor a szakértői véleményben megjelölt szakember biztosításáról az intézmény gondoskodik. /KT.120.§(1)/

A megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos rendellenessége miatt sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulót az iskolai osztályok csoportlétszámának számításánál két tanulóként vesszük számításba. /KT.3.sz. melléklet II.3./

15.12.2. Sajátos fejlesztési feladatok

- Sikerélményhez juttatás, önbizalom erősítése, az elfogadottság érzésének biztosítása.
- Az egyén önmagához való viszonyának alakításában az önmegismerés és önkontroll, az önmagáért vállalt felelősség, az önállóság és az önfejlesztés igénye és az erre irányuló tevékenységek segítése.
- A külső kontrolltól a belső kontroll attitűdig való eljuttatás, önellenőrzés képességének fejlesztése.
- Következetes nevelési attitűd alkalmazása a rehabilitációs, a fejlesztő és az iskolai munkában.
- Motiváció megalapozása és szinten tartása a tanulás, ismeretszerzés iránt.
- Kommunikációs képesség fejlesztése.
- Feladat– és utasításértés fejlesztése.
- Feladattudat, feladattartás kialakítása.
- Munkafegyelem kialakítása folyamatos irányítással, motiválással, minden tanórai, tanórán kívüli tevékenységbe való bevonással.

II. HELYI TANTERV

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelését és oktatását is végző iskolánk az iskolai helyi tantervnek elkészítésénél figyelembe veszi a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának tantervi irányelvét is./2/2005. (III.1.) OM. r., 243/2003.(XII.17.)Korm.r. 2.§(6)/

1. A tanulócsoportok szervezésének elvei

Osztályok kialakítása

Az osztályokat lehetőség szerint úgy kell kialakítani, hogy összetételükben arányosan jelenjenek meg az integrált sajátos nevelési igényű, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók.

Napközi csoportok kialakítása

A csoportokat lehetőség szerint úgy kell kialakítani, hogy az azonos évfolyam mellett besorolási szempont legyen létszámában arányos integrált sajátos nevelési igényű tanulók száma. A fenti csoportok kialakításakor az SNI a, SNI b, BTMN-es tanulókat kettő tanulóként vesszük számításba.

/KT 66.§(7) 3. melléklet II./3./

Pedagógiai célú rehabilitáció és fejlesztő foglalkozás csoportjai

A szervezési elvek prioritása:

1. azonos osztályfok a foglalkozási időbesorolás hatékonysága miatt
2. gondozási igény okai: organikus, nem organikus, szocializációs, pedagógiai okok
3. foglalkoztathatóság: egyéni, mikro- vagy makrocsoport

2. Az iskola tevékenységrendszere az integrációhoz

A sajátos nevelési igényű tanuló különleges gondozás keretében megkapja az állapotának megfelelő ellátást. /KT.30.§(1)(2)/

- A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulót egyéni foglalkozás keretében segítjük a felzárkózni a többi tanulóhoz. /KT.30.§(9)/
- A foglalkozásokon a részvétel kötelező. /KT.12.§(1) 13.§(8)/
- A foglalkozások kizárólag a kötelező tanórai foglalkozásokon túl szervezhetők.
- Az óraszámok tömbösíthetők. /KT 52.§(6)/
- Időkeret:
 - Megismerő funkció vagy a viselkedés fejlődésének organikus okokra visszavezethető tartós és súlyos rendellenessége esetén a rehabilitáció az évfolyamra meghatározott heti tanítási óra 15 %-a.
 - Megismerő funkció vagy a viselkedés fejlődésének organikus okokra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenessége esetén a fejlesztő foglalkozás az évfolyamra meghatározott heti tanítási óra 15 %-a /KT: 52.§(6) b./
 - Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló részére fejlesztő foglalkozásokat szervezünk a szakvéleményben meghatározottak szerint. /KT. 48.§(1) b./

3. Integrált sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulóink fejlesztő programja

- A megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okokra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdő – SNI a -,
- a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okokra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdő – SNI-b -,
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanuló – BTMN – személyiségének fejlesztéséhez, képességei kibontakoztatásához az általánostól eltérő törődésre, nevelésre, felkészítésre tarthat igényt. E tanulói csoport ellátási módjára, formájára vonatkozóan a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottságtól és a nevelési tanácsadótól kapunk szakértői véleményben megfogalmazott javaslatot.
- Intézményünk gyógypedagógusai, nyelv- és beszédfejlesztő pedagógusai által és irányításával biztosítja a tanulók speciális egyéni rehabilitációját, fejlesztését, emellett a tanórai fejlesztés, felkészítés a szaktanárok feladata.

A tanulók megsegítésének lehetőségei:

3. 1. tanóra
3. 2. tanórán túl szervezett rehabilitációs vagy fejlesztőfoglalkozások
3. 3. iskolán kívüli szakemberek

3.1. Fejlesztés tanórán

3. 1.1. Beszédk aktivitási, szegényes szókincsű, artikulációs zavarokkal küzdő tanulók iskolai fejlesztésének pedagógiai szakaszai:

- első tanév
- meghosszabbítás szükség szerint

3. 1.1.1. A fejlesztés elvei:

- ép beszélő környezet,
- tudatos, tervszerű fejlesztés,
- megfelelő módszerek alkalmazása,
- sokoldalú percepciófejlesztés,
- szülők támogató együttműködése,
- személyiségfejlesztés.

3.1.1.2. A fejlesztés területei:

- szociális kapcsolatok fejlesztése,
- kommunikációs képesség fejlesztése,
- anyanyelvi fejlesztés
 - tanulási idő szükség szerinti megnövelése,
 - hosszabb begyakorlási, érési szakaszok tervezése,
 - olvasás, írás tanításának módszere: hangoztató-elemző,
- egyéni képességhez, fejlettséghez igazodó feladatadás,
- egyéni bánásmód, differenciálás, pozitív diszkrimináció.

3.1.1.3. A fejlesztés célja:

A beszéd- és nyelvi fejlettségi szint életkornak megfelelő elérése.

3.1.1.4. A fejlesztés feladatai:

Minden óra feladata:

- szókincsbővítés,
- helyes ejtés,
- nyelvtani rendszer,
- szóbeli és írásbeli szövegalkotás,
- kommunikációs képesség fejlesztése,
- beszédtempó, hangsúly, hanglejtés, hangerő kialakítása.

3.1.2. Diszlexiás, diszgráfiás, diszkalkuliás, tanulók tanórai fejlesztése

3.1.2.1. A fejlesztés elvei:

- méltányos számonkérés,
- hosszabb időszávok,
- tananyag átcsoportosításának lehetőségei,
- méltányos értékelés,
- a tanulók egyéni szükségleteihez való igazodás:
 - egyéni fejlesztés,
 - csoportban történő fejlesztés,
 - differenciálás,
 - pozitív diszkrimináció,
 - tanulást segítő eszközök használata,
 - egyéni bánásmód,
 - segítő környezet álljon a tanuló rendelkezésére.

3.1.2.2. Feladatok diszlexiás, diszgráfiás tanulók tanórai fejlesztésében:

- pontos diagnózis és fejlesztési szempontok, módszerek igénylése,
- testséma biztonságának kialakítása,
- tér- és időorientáció kialakítása,
- vizuo-motoros koordináció gyakorlása,
- olvasás, írás tanítása hangoztató- elemző vagy diszlexia prevenciós módszerekkel,
- kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanítása során,
- élő idegen nyelv tanítása auditív megközelítéssel.

3.1.2.3. Feladatok a diszkalkuliás tanulók tanórai fejlesztésében:

- testséma alakítása,
- téri relációk biztonsága,
- relációk nyelvi megalapozása, matematikai nyelv tudatosítása,
- szerialitás erősítése,
- számfogalmak kialakítása, bővítése,
- érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, gondolkodás, beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése,
- segítő, kompenzáló technikák, eszközök használata,
- alapműveletek fogalmi kialakítása, képi, vizuális, akusztikus megerősítése,
- szöveges feladatok megoldása.

3.1.3. Hiperkinetikus és magatartászavarok, aktivitás és figyelemzavar tanórai kezelése

3.1.3.1. A fejlesztés elvei:

- a tanuló és problémájának elfogadása,
- egyéni bánásmód biztosítása,
- méltányos számonkérés és értékelés,
- segítő környezet biztosítása,
- „norma-minimum” tudatosítása (azt követelem, amire képes, aminek meg tud felelni),
- sikerélményhez juttatás.

3.1.3.2. A fejlesztés feladatai:

- áttekinthető szabályok kidolgozása,
- megoldási minták adása,
- megtanítani arra, hogy tudjon segítséget kérni, ha bajban van,
- rutin algoritmusok kiépítése a hatékonyabb munka érdekében,
- megtanítani tanulni,
- reális énkép és önértékelés kialakítása,
- a realitások és valóságos világ megismertetése,
- ok-okozati összefüggések meggláttatása és értékelése,
- szükség esetén a feladatok segítésére önként vállalkozó pár biztosítása.

3.2. Tanórán túl szervezett rehabilitációs és fejlesztő foglalkozás

3.2.1. Beszédk aktivitási, szegényes szókincsű, artikulációs zavarokkal küzdő tanulók iskolai fejlesztésének szakaszai:

- első tanév
- meghosszabbítás szükség szerint

3.2.1.1. A fejlesztés elvei:

- ép beszélő környezet,
- tudatos és tervszerű fejlesztés,
- megfelelő módszerek alkalmazása,
- sokoldalú percepciófejlesztés,
- szülők támogató együttműködése,
- személyiség fejlesztés.

3.2.1.2. A fejlesztés területei:

- beszéd alaki korrekciója,
- beszéd tartalmi korrekciója,
- mozgásfejlesztés: nagy, finom, beszédszervek mozgása,
- percepciófejlesztés,
- figyelemfejlesztés: auditív, vizuális,
- emlékezetfejlesztés: auditív, vizuális.

3.2.2. Diszlexiás, diszgráfiás, diszkalkuliás, tanulók fejlesztése

3.2.2.1. A fejlesztés elvei:

- egyéni fejlesztés,
- folyamatos megsegítés,
- sikerélményhez juttatás,
- önbizalom növelése,
- kommunikációs képesség fejlesztése,
- motiváció fenntartása.

3.2.2.2. Feladatok a diszlexiás, diszgráfiás tanulók tanórán kívüli fejlesztéséhez:

- szókincsbővítés,
- figyelemhangsúlyos észlelés fejlesztése,
- auditív differenciáló képesség fejlesztése, diszkrimináció,
- optikai észlelés, differenciálás, diszkrimináció,
- rövid és megtartó emlékezet fejlesztése,
- nyelvi kreativitás fejlesztése,
- nyelvi kompetencia erősítése,
- szövegértés fejlesztése,
- finom és grafomotoros mozgás fejlesztése,
- téri orientáció, szerialitás fejlesztése,
- megfigyelő és koncentráló képesség fejlesztése,
- analizáló-szintetizáló képesség fejlesztése,
- logikus gondolkodás fejlesztése.

3.2.2.3. Feladatok a diszkalkuliás tanulók tanórán kívüli fejlesztéséhez:

- nagymozgás fejlesztése,
- vizuo-motoros koordináció fejlesztése,
- finom-motorikus koordináció fejlesztése,
- egyensúlyérzékelés fejlesztése,
- ritmusérzék fejlesztése,
- testséma fejlesztése,
- téri orientáció fejlesztése,
- lateralitás kialakítása,
- vizuális – auditív diszkriminációs képesség fejlesztése,
- szerialitás fejlesztése,
- emlékezet (auditív, vizuális) fejlesztése,
- tartós figyelem fejlesztése,
- matematikai gondolkodás fejlesztése,
- analizáló-szintetizáló képesség fejlesztése,
- beszédképesség fejlesztése,
- artikuláció javítása,
- szókincsbővítés,
- fogalmi gondolkodás fejlesztése,
- matematikai grammatikai rendszer fejlesztése,
- matematikai szövegértés fejlesztése,
- szöveges feladatok megoldásának stratégiája.

3.2.3. Hiperkinetikus és magatartászavarok, aktivitás és figyelemzavar kezelése

3.2.3.1. A fejlesztés elvei:

- a tanuló és problémájának elfogadása,
- egyéni bánásmód biztosítása,
- méltányos számonkérés és értékelés,
- segítő környezet biztosítása,
- „norma minimum” biztosítás, (azt követelem, amire képes, aminek meg tud felelni),
- sikerélményhez juttatás.

3.2.3.2. Feladatok a hiperkinetikus és magatartászavarok, aktivitás és figyelemzavar kezeléséhez:

- a tanuló kommunikációjának, önbizalmának, magabiztosságának, önérvényesítésének, cselekvéses, verbális megnyilvánulásainak megismerése siker vagy kudarc esetén,
- alkalmazkodás,
- kortárs csoportba való beilleszkedés segítése,
- énkép, önértékelés tudatos fejlesztése,
- reális és való világ megismerése,
- figyelemkoncentrációs képesség fejlesztése,
- szociális képesség fejlesztése,
- közvetlen és megtartó emlékezet fejlesztése,
- együttműködés más szakemberekkel (komplex megsegítés).

3.2.3.3. Szükség szerint gyógytorna, mentálhigiénés megsegítés

3.3. Iskolán kívüli szakemberek segítsége

A szakértői véleményben megfogalmazott segítséghez delegálás: foniáter, hallás, látásvizsgálat, neurológus, pszichológus, egyéb egészségügyi szakemberek
Figyelemmel kísérik a vizsgálaton, terápián való részvételt. Szükség esetén konzultációt kérünk a komplexitás hatékonyságához.

4. A program megvalósulásának fő területei

Sajátos nevelési igényű tanulók pedagógiai és egészségügyi célú habilitációja, rehabilitációja

4.1.1. A sajátos nevelési igényű tanulók különleges gondozási igénye biológiai, pszichológiai és szociális tulajdonság-együttes, amely a tanuló nevelhetőségének, oktathatóságának az átlagtól eltérő jellegzetes különbségeit fejezi ki. A sajátos nevelési igény kifejezi az iskolai tanulásához szükséges képességek fejletlenségét, lassúbb ütemű és az átlagtól eltérő szintű fejleszthetőségét. A sajátos nevelési igény nagyobb mértékű differenciálást, kifejezettebb pozitív diszkriminációt, fejlesztő és korrekciós, terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé. Hátrányuk kompenzálására egyéni szükségletüknek megfelelő időben és tartalomban szakirányú gyógypedagógus végzi a megsegítést.

4.1.2. *A rehabilitációs szemlélet kiindulópontja:*

- A hiba a tanulás szerves része. A tanulónak joga van hibázni, és hibáiból tanulni.
- A bizalom, a nyugodt, elfogadó légkör, a pozitív megerősítés minden tanulónak alanyi jogon jár.

4.1.3. *Fejlesztő programok, egyéni terápiák a rehabilitációs órákon:*

- Beszédészlelést, beszédértést fejlesztő terápia,
- Diszlexia terápia,
- Diszgráfia terápia,
- Diszkalkulia terápia,
- Komplex képességfejlesztő terápia.

A rehabilitáció a szakvéleményre alapozott egyéni fejlesztési terv alapján történik.

4.2 Fejlesztő foglalkozás

4.2.1. *A közoktatási törvény 30.§(7) bekezdése szerint:*

- Ha a tanuló a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okokra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd,
- ha a tanuló beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd, fejlesztő foglalkoztatásra jogosult.

A fejlesztő foglalkoztatás megvalósítható iskolai nevelés és oktatás keretében.

A mentesítés (tantárgyi és /vagy tantárgyrészi értékelés és minősítés alól) lehetőségének joga a törvény 30.§(9) értelmében megilleti őket.

A közoktatásról szóló törvény 48.§(1) bekezdésének a) pontja szerint az iskolánk pedagógiai programja tartalmazza ezt a tevékenységet.

4.2.2. *Organikus okokra vissza nem vezethető megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos rendellenesség:*

A probléma súlyossága eléri a tanulási zavar szintjét. Ezért intézményünkben tanórán túl szervezett fejlesztő foglalkoztatásukat gyógypedagógus végzi.

Ha társult tünetként megjelenik a szorongás, szakértői vélemény alapján pszichopedagógus is megsegíti a tanulót.

4.2.3. *A fejlesztés területei megegyeznek a 3.1. és 3.2. pontban foglaltakkal*

A fejlesztő munka a szakértői véleményen alapuló egyéni fejlesztési terv alapján történik.

Az érintett tanulók, amennyiben a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye tartalmazza:

- Az iskolai fejlesztő foglalkoztatás mellett jogosultak lehetnek a nevelési tanácsadó pszichopedagógiai, pszichológiai támogatására, terápiás gondozásra is. Fejlesztő foglalkozások időkeretét a KT.52.§(6)b és az 52.§(3) bekezdése alapján határozzuk meg.

4.2.4 A BTMN-nel küzdők értelmi struktúrájában részképesség-zavar tünetei nem állnak fenn, tanulási problémáik nem kognitív folyamatok és a viselkedés irányítás működési zavarával magyarázhatók. Annál enyhébbek, elsősorban szocializációs és pedagógiai okokra vezethetők vissza.

Problémájuk megmutatkozhat tanulási nehézség vagy tanulás gyengeség szintjén, amely nem éri el a tanulási zavar súlyosságát.

Érintett területek fejlesztése tanórán és fejlesztő foglalkozáson:

- olvasás: - pontos betűismeret
 - olvasási rutin kialakítása,
 - szövegértés,
 - önálló szövegfeldolgozás képességének kialakítása, fejlesztése,
- helyesírás: - írásképek korrekciója
 - nyelvi – helyesírási szabályok bevétele és automatizált alkalmazása,
- számolás: - alapműveletek hibátlan elsajátítása,
 - szorzó és bennfoglaló táblák rutinszerű, biztos alkalmazása,
 - szöveges feladatok stratégiai megoldása,
 - különböző mértékek tudatosítása, használata, átváltása.

A fejlesztés keretei: tanórán és tanórán túl szervezett foglalkozások egyéni fejlesztési terv alapján.

Fejlesztésre jogosult: tanítási órán minden pedagógus

tanórán túl: gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, nyelv- és beszédfejlesztő pedagógus.

5. Tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei

/Kt.19.§(1)a), KT.19.§(2)(3), KT.48.§(1)b), KT.121.§(28)/

Az integráció törvényi szabályozása előírja a speciális taneszközökhöz való jogosultságot.
/KT.30.§(3)/

A segítők munkaközössége közösen dönt tanulónként a taneszközök kiválasztásáról.

- Csak olyan segédletet választunk, amely nélkülözhetetlen az oktatásban, a rehabilitációban, a fejlesztésben.
- Figyelembe vesszük a szakértői véleményben javasolt irodalmat.
- Többségi pedagógusok részére javaslatot tehetünk a tanuló egyéni képességeinek megfelelő tankönyvre.
- Előnyben részesítjük a készségfejlesztő logopédiai kiadványokat.
- A kép- és ábraanyag biztosítsa a könnyebb megértést, bevételest, fejlessze a vizuális emlékezetet.
- A feladatlapok segítsék a gondolkodás fejlesztését, tegyék könnyebbé a tananyag elsajátítását.
- A taneszközök fejlesszék a tanulók kommunikációs, nyelvi és olvasási készségét, a matematikai fogalmi gondolkodását.
- A taneszközök megfizethető árban legyenek.
- Az iskolai könyvtár tartós tankönyvi állományát célirányosan bővítjük és azt a különleges gondozási igényű tanulók ingyenesen használhatják.

6. Szempontok az integrált SNI és BTMN-nel küzdő tanulók értékeléséhez, minősítéséhez

- A tanuló problémáját következetesen vegye figyelembe.
- A tanulót ösztönözzé az erőfeszítésre, kitartásra.
- Segítse a pozitív énkép kialakulását.
- Alakítsa a reális látásmódot az elért eredményekben, vagy sikertelenségben.
- Járuljon hozzá az alapkészségek – írás, olvasás, a szövegértés, számtani műveletek, megértés, beszéd – magasabb szintű alkalmazásához.
- Segítse a gondolkodási képességek – analízis-szintézis, analógia, problémamegoldás, ok-okozati összefüggés, matematikai logika, ítéletalkotás és döntéshozatal, érvelés, hatékony tanulás, kreativitás – fejlődését.
- Alakítsa a személyiséget - felelősség, reális önértékelés, együttműködés, tisztesség, őszinteség, tolerancia megnyilvánulására - a mindennapos tevékenységben.
- Az értékelés vegye figyelembe az egyéni különbségeket. Az önmagához mért fejlődést, változást mérje, és ennek alapján minősítsen.

7. Írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása házi feladathoz

Az integrált SNI és BTMN-nel küzdő tanulók esetében is élünk a házi feladatok készségfejlesztő hozadékával. A kiválasztás szempontrendszerében azonban kötelező alkalmazni az alábbiakat:

- csak olyan feladatot kapjon a tanuló, aminek megoldására képes,
- csak olyan feladatot kapjon a tanuló, amelynek megoldására majdnem teljesen önállóan képes,
- segédeszközeit, eszközeit használhatja a megoldás során,
- a megszabott idő hosszabb lehet,
- szem előtt tartandó a tanuló mássága – fáradékonysága, ingerlékenysége, rászorultsága a támogatásra, segítségre.

8. Az iskola magasabb évfolyamba lépés feltétele – különös tekintettel az integrált tanulókra /KT.48.§(1b), 243/2003.(XII.17.)Korm. r., NAT VI. rész/

8.1. Rendszeres évközi mérések, értékelések alapján alakul ki a tanuló minősítése az előző pontban részletezettek figyelembe vételével.

- a 11/1994.(VI.8.)MKM rendelet 21.§-ának (1) bekezdése értelmében, ha a tanuló első alkalommal nem tudott eleget tenni az első évfolyam követelményeinek, munkáját előkészítő jellegűnek minősítjük.

- A nevelési tanácsadó, vagy a szakértői rehabilitációs bizottság javaslata alapján az igazgató mentesíti a tanulót az adott tantárgy és/vagy tantárgyrész értékelése is minősítése alól. /KT 30.§(9)/

A szakértői javaslat az igazgató határozata alapján válik jogerőssé. Az igazgató ugyanakkor a szakértői véleményt nem bírálhatja felül. A szakértői bizottság nem tehet javaslatot a tantárgy tanulása alóli mentesítésre, még sajátos nevelési igényű tanulóknál sem.

Az egyéni foglalkozás szervezése mentesítéskor kötelező.

A rehabilitáló, vagy a fejlesztő pedagógus egyéni fejlesztési terv alapján végzi a kompenzációt.

- A helyi tanterv követelményeinek teljesítéséhez alkalmazni kell:

- differenciálási módokat,
- a pozitív diszkrimináció lehetőségét.

- Az értékeléskor alkalmazkodni szükséges a tanuló egyéni sajátosságaihoz – korlátaikhoz, speciális igényeihez.

- Értékeléskor figyelembe vesszük a tanuló pozitív hozzáállását, szorgalmát.

- Egyéni tanulási útvonalat határoz meg a többségi pedagógus egyéni haladási terve /KT.50.§(b)/, amely az egyéni képességekből kiindulva határozza meg az elérhető célt az egyénnek megfelelő tanulási folyamaton keresztül.

Az egyéni tanulási terv a mentesített tanulók részére készül. /KT.30.§(9)/

- Kidolgozott a tananyag tartalma évfolyamonként és tantárgyanként az integrált sajátos nevelési igényű és a BTMN-nel küzdő tanulók részére.

A tananyag mennyiségi, mélységi és részletezési szempontot vett figyelembe. Javaslatokat fogalmaztunk meg konkrét differenciálási és pozitív diszkrimináció alkalmazására. Ezzel az egyéni bánásmód elvét valósítjuk meg.

Tartalma a továbbhaladáshoz szükséges feltételeket tartalmazza. 30 %-os teljesítésével megvalósul a magasabb évfolyamba lépés feltétele. Érdemjeggyel történő értékeléskor ez elégséges – 2 – minősítésnek felel meg.

8.2. Egységes alapokra épülő differenciálás a tanulási esélyegyenlőség segítésére

A NAT tartalmi szabályozása nemcsak az egységes alapot biztosítja a tanulóknak, de lehetőséget ad a tanulók értekeinek, érdekeinek figyelembevételére is. A tanulási zavarral, nehézséggel, gyengeséggel küzdő tanulók esetében elengedhetetlen pedagógiai eszköznek tartjuk a differenciálás és a pozitív diszkrimináció alkalmazását tanítási órán, rehabilitáción, fejlesztő foglalkozáson és más többletszolgáltatást nyújtó területeken egyaránt.

Ezen eszközök alkalmazása azt a célt szolgálja, hogy a tanulók – adottságaikkal, fejlődésükkel, iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal, egyéb tevékenységeikkel, szervezett és spontán módon szerzett tapasztalataikkal összhangban – minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

A sajátos tanulásszervezési megoldások alkalmazása nélkül nem valósítható meg a különleges bánásmódot igénylő, sajátos nevelési igényű gyerekek, a tanulási és egyéb problémákkal, magatartási zavarokkal küzdő tanulók nevelésének, oktatásának feladata. A sajátos tanulásszervezési technikák alkalmazása nélkülözhetetlen a hátrányos helyzetű tanulók egyéni képességének fejlesztése érdekében is, segítheti az egyenlő tanulási esélyeket.

8.2.1. Differenciálási lehetőségeink:

- Motiváltság elérésében támaszkodni a gyermek különféle késztetéseire, igényeire, szükségleteire. A differenciálás megvalósítható a tartalom mennyiségben, mélységében, részletezettségében, a gyermeki érdeklődés irányultságában.
- Differenciálás a választott módszerek vonatkozásában.
- Választott munkaformák a gyermeki igényekhez való igazítása: egyéni munka, homogén vagy heterogén csoportmunka, frontális, páros munka.
- Differenciálás a szervezési mód vonatkozásában: kötetlen, kötött, mikrocsoportos, kooperációra építő.
- Differenciálás a pedagógiai irányítás módjában: direkt, indirekt, nyitott, zárt forma.

- Differenciálás az információ közvetítés módjában: auditív, vizuális, audio-vizuális, taktitlis (tapintáson alapuló), kinezetikus (látástól független mozgásérzékelés), komplex csatornákon.
- Differenciálás a gyermek pedagógussal együtt töltött ideje tekintetében: az egyénre fordított idő mennyiségében, minőségében: segítséget kérve, kapva, ráfigyelve, eligazítva, csak együttlétként.
- Differenciálás az információ megszerzése vonatkozásában játékba ágyazottan, komplex tevékenységsorba integráltan, projekt módon: egy téma körüljárásaként vagy egy probléma megoldásaként, a kis lépések elvét követve, vagy nagyobb, átfogóbb lépésekben haladva.
- Differenciálás az egyes elemek egymásutániségében: a tanított elemek sorrendje, a betűtanítás sorrendje dyslexia prevenció szempontból.
- Differenciálás a nevelési stílusban: diktatórikus, ráhagyó, demokratikus, szeretetteljes, családias, elfogadó.
- Differenciálás a pedagógus gyermekhez igazodó szerepei vonatkozásában: irányító, szabályozó, segítségnyújtó, tanácsadó, ösztönző, alá- fölé-mellérendelt viszonyban.
- Differenciálás a válaszadás módjában: igazodás a tanuló adottságaihoz és igényeihez: szóban, írásban /kézzel, számítógépes szövegszerkesztővel/ rajzban, megmutatva, megsúgva, megépítve, elkészítve, kiválasztva a helyeset.
- Differenciálás a munkavégzés ütemében, tempójában, a feladatvégzés sebességéhez való igazodásban: lassú, gyors, időre, egyéni tempóban, kiegészítő feladatok adásával.
- Differenciálás az önállóság fokában: teljesen önállóan, segítve, magyarázva, utánozva, bemutatva, megmutatva, együtt végezve, kis segítséggel, hivatkozással.

8.2.2. Pozitív diszkriminációs lehetőségeink:

/KT. 30.§(9)bek. méltányosság elvének érvényesítése/

- A tananyag mennyiségében és nehézségi fokában a gyermek képességeihez igazodó megválasztása, szükség esetén a tananyag minőségi és mennyiségi redukálása.
- A tanulás folyamatának egyidejűleg többszörös (auditív, vizuális, taktitlis, kinezetikus) információközvetítéssel való segítése.
- A tanuláshoz az átlagosnál hosszabb idő biztosítása.
- Fogalmi gondolkodás segítése érdekében, szógyűjtések, szómagyarázatok alkalmazása.
- Helyesírás segítése céljából helyesírási szótár, szövegszerkesztő és helyesírási programok használata. Az így előállított szövegek képezhetik az írásbeli házi feladatok és dolgozatok értékelésének alapját.
- A kézírást – amennyiben indokolt – gépirás, számítógépen történő írás helyettesítheti.
- Tekintettel a figyelmi funkciók sajátosságaira: mozaikszerű órafelépítés (rövid, változatos feladatok), jól megfogalmazott, rövid instrukciók adása, közvetlen, kétszemélyes kapcsolat teremtése a tanítási órákon, fokozott kontroll biztosítása.
- Matematika órákon segédeszközök használata gyakorló és számonkérő helyzetekben egyaránt.
- Fokozott jelentőségű az állandó szemléltetés.
- Szöveges feladatok értelmezéséhez segítségadás: kiegészítő kérdések, rajzos illusztrációk, modellálás, szómagyarázatok, közös, támogatott szövegértelmezés.
- Javasolt a tanuló számára biztosítani az elbírálás jogát, hogy állapota, speciális szükséglete szerint tudásáról szóban, vagy írásban kíván számot adni.
- Lehetőség a számonkérés egyéb alternatív formáinak alkalmazására – teszt jellegű feladatok, hangos könyvtár felhasználása.

9. A pedagógiai célú rehabilitálást, fejlesztést segítő eszközök és felszerelések jegyzéke /11/1994.(VI.8.)MKM.rend. 7.sz. melléklet/

Sajátos nevelési igényű tanuló iskolai nevelése a többi tanulóval együtt akkor történhet:

- ha a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleményében az intézményes nevelés javaslatként megjelöli, hogy a tanuló integrált keretek között nevelhető, oktatható,
- ha az intézmény rendelkezik azokkal a személyi és tárgyi feltételekkel, amelyek a sajátos nevelési igényű tanuló pedagógiai célú habilitációs és rehabilitációs ellátásához szükségesek. /KT. 30.§(3)/

9.1. Helyiségek:

- egyéni fejlesztő szoba: székhelyen és telephelyen 1-1

9.2. Bútorzat:

- tükör 1
- asztal 1
- szék 2 minimum
- szőnyeg 1

9.3 Nevelő-oktató munkát segítő eszközök:

Az egyéni fejlesztést szolgáló speciális taneszközök oly módon, hogy az iskola munkarendje szerint minden osztály alkalmazhassa.

- Magyar szinonima szótár
- Ablak-Zsiráf
- A magyar helyesírás szabályai
- Idegen szavak és kifejezések lexikona
- Magyar értelmező kéziszótár
- Magyar szólások és közmondások
- helyesírási szójegyzék
- helyesírási tablók
- betű, szótag, szókérttya
- magnetofon kazettával
- óra
- hőmérő
- színes rúd
- logikai játékok
- játékpénz
- mérőszalag
- pálcikák
- korongok
- számkártyák
- dominó
- számegeyenes
- labdák
- nagymozgást segítő eszközök
- Ujjbáb (12 db)

- Vidám képek (36 db)
- Ravasz róka (71 db)
- Test puzzle
- Memóriaház (6 db)
- Mozaik (44 db)
- Fagyöngy (144 db)
- Trükkös ujjak
- Tapintsd és keresd!
- Mozaik (21 db)
- Fűzőcske
- Vezesd a vonalon! (Íráselőkészítő)
- Tépőz. figurák, testrészek(14 db)
- Piccolo keret
- Piccolo rész és egész
- Piccolo szem és kézkoord.
- Piccolo Szorzás 2. rész
- Piccolo Osztás 1. rész
- Piccolo Osztás 2. rész
- Piccolo, Az ábécé és a betűrend
- Maximo, Tükrözés és forgatás
- Célozz és dobj ! 2 játék
- Amőba 3 D
- Négyet egy vonalba
- Mesterlogika
- Képes történetek
- Domino, mozaik
- Domino konstrukciós
- Világíts rá
- Játékgyűjtemény
- Végtelen hurok
- Örökmozgó
- gyurma
- építőelemek
- damil
- gyöngy
- varrótü
- fonal
- ritmushangszerek
- zörejkazetta
- színes ceruza
- ragasztó
- rajzlap
- olló
- festék és ecset
- térkép

- számítógép, szövegszerkesztő
- helyesírást ellenőrző program
- hangoskönyvtár a kötelező irodalmi olvasmányokból

- Meixner Ildikó
 - Adorján Katalin
 - Dékány Judit
 - Kovács Györgyné
 - Torda Ágnes
 - Schwalmné Navratil Katalin
 - Vannay Aladárné
 - Ványi Ágnes
 - Szebényiné Nagy Éva
 - Besztercei Enikő
 - Szautner Jánosné
 - Cs. Nagy Lajos
- fejlesztő feladatainak gyűjteménye.

III. DIFFERENCIÁLÓ TANTERVI TANANYAG

Integráltan oktatott sajátos nevelési igényű és beilleszkedési tanulási magatartási nehézséggel küzdő tanulók továbbhaladásának feltételei

Tanulási zavarral, nehézséggel küzdő tanulóink esetében elengedhetetlen eszköznek és módszernek tartjuk a differenciálás és a pozitív diszkrimináció alkalmazását.

Célunk, hogy a tanulók-adottságaikkal, fejlődésükkel, iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal, szervezett és spontán módon szerzett tapasztalataikkal összhangban- minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

További célunk a tanulási esélyegyenlőség segítése a tanulók mindenekfelett álló érdekének figyelembe vételével.

Ezért részükre a továbbhaladás feltételeiben alkalmazzuk a tananyag mennyiségi, mélységi redukálását. Ezentúl szempont az adott tantárgy és/vagy tantárgyrész érdemjeggyel történő értékelés és minősítés alóli mentesítése a tanulónak.

Az oktatás folyamatában a módszerek megválasztása a szaktanár egyéni döntése és felelőssége. Ehhez gazdag módszertani lehetőséget kínál pedagógiai programunk (15 helyi tanterv 8.2.)

Az érintett tanulók köre tantárgyanként a differenciált tantervi tananyagban:

- magyar nyelvtan, magyar irodalom, idegen nyelv, történelem, természetismeret, földrajz, biológia, kémia, fizika, informatika:

- diszlexiás F 81.0
- diszgráfias F 81.1
- kevert specifikus zavarú F 83.0
- tanulási nehézségű az olvasás és írás körében

- matematika:

- diszkalkuliás F 81.2
- iskolai képességek kevert zavarával küzdő F 81.3
- tanulás nehézség az aritmetika körében

- valamennyi tantárgyban a figyelem, feladattudat és feladattartás tekintetében:

- hiperkinetikus és magatartászavaros F 90.1
- aktivitás és figyelemzavaros F 90.0

- valamennyi tantárgyban teljesítményorientációs helyzetben:

- dadogó F 98.5
- szorongó F 41.9

A tartalom 30%-os teljesítésével az érintett tanuló továbbhalad a következő évfolyamba. Érdemjeggyel történő értékeléskor ez a szint az elégséges-2- minősítésnek felel meg.

Különleges gondozási igényű tanulóink továbbhaladásának feltételei

Alsó tagozat

1. magyar irodalom
2. magyar nyelvtan
3. matematika
4. természetismeret
5. idegen nyelv

Felső tagozat

1. magyar irodalom
2. magyar nyelvtan
3. idegen nyelv
 - angol
 - német
4. matematika
5. történelem
6. természetismeret
7. földrajz
8. biológia
9. kémia
10. fizika
11. informatika

Magyar nyelv és irodalom

1.o.

BESZÉD

- Beszédhangok ejtése utánmondással, helyes időtartalommal.
- Egy-két mondat alkotása eseményt ábrázoló képről.

OLVASÁS-SZÖVEGÉRTÉS

- A magyar ábécében szereplő kis nyomtatott betűk biztonságos ismerete
- Két-három betűs, szótagok, valamint két-három szótagból álló szavak
- A némán vagy hangosan elolvasott szavak értelmezése szóban, rajzzal, cselekvéssel.
- Tíz soroló, mondóka, vers elmondása fejből.

ÍRÁS-ÍRÁSHASZNÁLAT

- Tájékozódás a vonalrendszerben szükség esetén nevelői segítséggel.
- A magyar ábécében szereplő kisbetűk biztonságos alakítása másolással, diktálással és emlékezetből.
- Az írás során betűi egyértelműen felismerhetők legyenek.
- A betűket a tanult módon kapcsolja.
- Három szótagból álló szavak másolása írottról és nyomtatottról.
- Két-három betűs szavak írása diktálással, látási és hallási megfigyelés után.

2.o.

BESZÉD

- Két-három mondat alkotása eseményt ábrázoló képről vagy képsorról.
- A nevelő segítségével tudja nyelvhasználati hibáit javítani.

OLVASÁS-SZÖVEGÉRTÉS

- A magyar ábécében szereplő kis- és nagybetűk biztonságos ismerete.
- Nyolc-tíz soros egyszerű, szóanyagában ismert szöveg néma olvasása.
- A szöveghez kapcsolódó ismert típusú feladatok megoldása önállóan vagy szükség szerint rávezetéssel, a szereplők nevére, a helyszínre, s a főbb eseményekre vonatkozóan.
- A megismert szöveg hangos olvasása előzetes felkészülés után az általa elsajátított technikával. (szótagolva, szóképekben, folyamatosan)
- A helyes ábécé ismerete és használata feladatmegoldáshoz.
- Öt vers elmondása emlékezetből.

ÍRÁS-ÍRÁSHASZNÁLAT

- A magyar ábécében szereplő kis- és nagybetűk, valamint az írásjelek biztonságos alakítása és kapcsolása.
- A vonalrendszerben történő biztonságos önálló tájékozódás.
- Szavak és rövid mondatok másolása írottról és nyomtatottról.
- A szójegyzékben szereplő szavak és két-három szótagból álló mondatok írása diktálással előzetes látási és hallási megfigyelés után.
- Rövid szavak írása emlékezetből, előzetes hallási megfigyelés után.

NYELVTAN

- Ismerje fel és nevezze meg a kijelentő és kérdő mondatokat.
- Szavak szótagolása segítségével.
- Ismerje fel és nevezze meg a magán- és mássalhangzókat.

3.o.

BESZÉD

- Három-négy mondatból álló szövegalkotása eseményt ábrázoló képről vagy képsorról, illetve egyéni élményről.
- A hétköznapi beszédhelyzetekben megfelelő nyelvhasználat helyes alkalmazása (köszönés, kérdés, vélemény, kérdés)

OLVASÁS-SZÖVEGÉRTÉS

- Kb. fél oldal terjedelmű, egyszerű szerkezetű és stílusú szépirodalmi és ismeretterjesztő szöveg néma olvasása.
- A szöveghez kapcsolódó ismert típusú szóbeli és írásbeli feladatok megoldása önállóan az esemény szereplőire, helyszínére, idejére és sorrendjére vonatkozóan.
- A megismert szöveg hangos olvasása, felkészülés után. (szóképekben, szólamokban, törekedve a folyamatos olvasásra)
- Érzékeltesse a mondatvégi írásjelet.
- Tudja megkülönböztetni a verset a prózától.
- Öt vers elmondása emlékezetből.
- Gyermeklexikon használata nevelői segítséggel.

ÍRÁS-ÍRÁSHASZNÁLAT

- Írása legyen olvasható az egyéni írás kialakulásával is.
- Rövid mondatok másolása nyomtatottól.
- A szójegyzékben szereplő szavak és két-három szóból álló mondatok írása diktálással hallási megfigyelés után.
- Hosszabb szavak írása emlékezetből hallási megfigyelés után.
- Nevelői segítséggel javítsa hibáit alaki és helyesírási szempontból.

NYELVTAN-HELYESÍRÁS

- Ismerje meg és nevezze meg az egyszerű mondat fajtáit. (kij., ké., fk., fsz., ó.)
- A főnév felismerése és megnevezése egyszerű esetekben.
- A tulajdonnevek helyesírása az alábbi esetekben. (személynevek, állatnevek, földrajzi nevek egyszerű esetei)

4.o.

BESZÉD

- Tudja összefüggően elmondani néhány mondatban az olvasott szövegek tartalmát, valamint egyéni élményeit.

OLVASÁS-SZÖVEGÉRTÉS

- Egy oldal terjedelmű, egyszerű szerkezetű és stílusú könnyen tagolható szépirodalmi és ismeretterjesztő szöveg néma olvasása.
- A szöveghez kapcsolódó ismert típusú szóbeli és írásbeli feladatok megoldása önállóan az esemény szereplőire, helyszínére, idejére és sorrendjére vonatkozóan.

- Alkosson véleményt a szereplők tulajdonságairól.
- Az elolvasott szöveghez kapcsolódóan tudjon kérdést megfogalmazni.
- A feldolgozott szöveg meghatározott részletének szöveghű olvasása előzetes felkészülés után. (kb. 15 sor)
- Öt vers elmondása emlékezetből.
- A népmesék jellegzetességeinek ismerése segítséggel.
- Gyermeklexikon önálló használata.
- Kötelező olvasmány feldolgozása esetén részletek megismerése.
- Alapvető könyvtári ismeretek.

ÍRÁS-ÍRÁSHASZNÁLAT

- Egyéni olvasható írás rendezett, tiszta füzetvezetés.
- Az írásbeli munkák önellenőrzése, javítása tanítói segítséggel.
- Rövid szövegek másolása nyomtatotról.
- Az évfolyamra meghatározott szójegyzék szavainak és rövid mondatok írása diktálással hallási megfigyelés után.
- Rövid versek vagy szövegek részletének leírása emlékezetből.
- Szöveg hiányzó részletének önálló leírása. (befejezés, eseménysor, párbeszéd)

NYELVTAN-HELYESÍRÁS

- Helyesírási szótár használata segítséggel.
- Az ige, főnév, melléknév, számnév felismerése és megnevezése egyszerű esetekben.
- Biztonsággal ismerje fel a mondatfajtákat. (kij., ké., fk., fsz., ó)

Matematika

1.o.

- Térbeli, síkbeli és időbeli tájékozódása kialakult egyszerű viszonylatokban (alatt, fölött, mellett, között, mögött, illetve évszakok, napok, napszakok nevei és egymásutániséga)
- Érti és használja a relációs szavakat.
- Képes tárgyak adott szempontok szerinti szétválogatására.
- Érti és használja a több, legtöbb, kevesebb, legkevesebb, ugyanannyi kifejezéseket.
- Ismerje, írja, olvassa a számok nevét és jelét 20-as számkörben.
- Képes halmazok elemeinek megszámlálására.
- Kialakult a globális mennyiség felismerés saját testen és tárgyakon.
- Képes mennyiség összehasonlítására 20-as számkörben.
- A több, kevesebb, ugyanannyi jel használatára.
- Tud egyesével növekvő és csökkenő sorrendben számolni 20-as számkörben.
- Páros- és páratlan számok felsorolása a 10-es számkörben.
- Képes elemi bontásokat végezni a 10-es számkörben.
- Kialakult a mennyiségállandóság.
- Tudjon összeadást, kivonást megjeleníteni kirakással, rajzzal, róla a művelet eredményét leolvasni, értelmezni.
- Képes legyen a műveletek lejegyzésére, ismerje és használja a műveletekhez kapcsolódó szimbólumokat.
- Tudjon összeadást és kivonást végezni 10-es számkörben eszköz nélkül.
- Összeadásra és kivonásra vezető egyszerű szöveges feladatban képes a lényegyet kiemelni (rajz, kirakás), a szöveget a matematika nyelvére lefordítani, a kijelölt műveletet elvégezni, a választ pontosan megfogalmazni.
- Logikai szabályok felismerése manipulatív szinten. A szabály megfogalmazása és a folytatása pl.: $O\Delta O$

2.o.

- Ismerje, írja, olvassa 100-as számkörben a számok nevét és jelét.
- Képes a mennyiségek összehasonlítására 100-as számkörben.
- Relációs jelek biztonságos használata.
- Tud egyesével és tízesével növekvő és csökkenő sorrendben számolni 100-as számkörben.
- Páros és páratlan számok felismerése 100-as számkörben.
- Kialakult a helyiérték fogalma 100-as számkörben. Képes a számok helyiérték szerinti bontására cselekvéssel.
- Tudjon összeadást és kivonást végezni a 20-as számkörben eszköz nélkül.
- Ismerje és alkalmazza a 10-es átlépés technikáját 20-as számkörben.
- Tudjon összeadást és kivonást végezni kerek tízesekkel 100-as számkörben.
- Tudjon szorzást, bennfoglalást megjeleníteni kirakással, rajzzal, róla műveletek eredményét leolvasni, értelmezni.
- Legyen képes a szorzás és bennfoglalás lejegyzésére, ismerje és használja a szimbólumokat.
- Rögzüljön az 1-es, 10-es, 2-es, 5-ös szorzó- és bennfoglaló tábla.
- Segítséggel összeadásra, kivonásra és szorzásra vezető egyszerű szöveges feladatban legyen képes a lényegyet kiemelni, a szöveget matematika nyelvére lefordítani, a kijelölt műveletet elvégezni, a választ pontosan megfogalmazni.

- Egyváltozós számsorozatban ismerje fel a szabályt, tudja megfogalmazni a matematika nyelvén és a sort folytatni 20-as számkörben.
- Hagyományos óráról az egész órák leolvasása és kiállítása.
- Értse és használja helyesen a háromszög, a négyszög és a kör szavakat.

3.o.

- Ismerje, írja, olvassa 1000-es számkörben a számok nevét és jelét.
- Képes a mennyiségek összehasonlítására 1000-es számkörben.
- Páros és páratlan számok felismerése 1000-es számkörben.
- Képes a számok helyiérték szerinti bontására 1000-es számkörben, szükség szerint cselekvéssel.
- Tudjon összeadást és kivonást végezni 100-as számkörben eszköz nélkül. Használja a tízes átlépés analógiáját.
- Rögzüljön a 4-es, 8-as, 3-as, 6-os, 9-es és a 7-es szorzó- és bennfoglaló tábla is.
- Szükség esetén segítséggel összeadásra, kivonásra és szorzásra vezető egyszerű szöveges feladatban legyen képes a lényeget kiemelni, a szöveget matematika nyelvére lefordítani, a kijelölt műveletet elvégezni, a választ pontosan megfogalmazni.
- Egyváltozós számsorozatban ismerje fel a szabályt, tudja megfogalmazni a matematika nyelvén és a sort folytatni 100-as számkörben.
- Alakuljon ki a hosszúság mértékegységei nevének, jelének ismerete, a hosszúságmérés eszközeinek használata. (m, dm, cm, vonalzó, mérőszalag)
- Értse és használja helyesen a négyzet és téglalap szavakat.

4.o.

- Legyen biztos számfogalma 1000-es számkörben.
- Tudjon összeadást és kivonást írásbeli műveletként lejegyezni és elvégezni 1000-es számkörben.
- Tudjon egytagú szorzóval írásbeli szorzást végezni 1000-es számkörben.
- Készségszinten tudjon minden szorzó- és bennfoglaló táblát.
- Önállóan összeadásra, kivonásra és szorzásra vezető egyszerű szöveges feladatban legyen képes a lényeget kiemelni, a szöveget matematika nyelvére lefordítani, a kijelölt műveletet elvégezni, a választ pontosan megfogalmazni.
- Egyváltozós számsorozatban ismerje fel a szabályt, tudja megfogalmazni a matematika nyelvén és a sort folytatni 1000-es számkörben.
- Alakuljon ki az űrtartalom és tömegmérés mértékegységeinek ismerete, a mérőeszközök használata. (l, dl, dkg, kg)
- Tudja a téglalap és négyzet tulajdonságait. (oldal, csúcs)

Környezetismeret

1.o.

- Képes az élő és az élettelen elkülönítésére, tudja azokat csoportosítani segítséggel.
- Felismeri a természet védelmével kapcsolatos helyes és helytelen viselkedési helyzeteket.
- A gyermek közvetlen környezetében leggyakrabban előforduló növény és állat jellegzetességeinek felsorolása a tanítói kérdésekre megfigyelés után.
- Rendelkezzon önmagára és családjára vonatkozó alapvető ismeretekkel. (név, lakcím, szülők neve, testvérek száma, neve, életkora)
- Tudja iskolája nevét.
- Ismerje a gyalogos közlekedés alapvető szabályait. (úttesten való átkelés, gyalogos közlekedés a járdán)
- Ismerje saját testének fő részeit és az érzékszerveket. Valamint megóvásuk és tisztántartásuk módját.
- Ismerje és használja a saját testéhez viszonyított irányokat. (előtte, mögötte, mellette, fölötte, alatta, jobbra, balra)
- Ismerje az évszakok, napok, napszakok neveit és sorrendjét.

2.o.

- Képes az élő és élettelen világ elkülönítésére, azok jellemző jegyeinek ismertetésére segítséggel.
- Tudjon összehasonlítást és csoportosítást végezni adott szempont szerint, tapasztalati úton.
- Felismeri és megnevezi a közvetlen környezetében megfigyelt növényeket és állatokat. Meg tudja nevezni a növények főbb részeit.
- Rendelkezzon bővebb ismeretekkel önmagára és családjára vonatkozóan. (név, lakcím, szülők neve és életkora, és saját születési helye, ideje)
- Ismerje saját testének részeit és az egészséges fejlődés feltételeit. (táplálkozás, mozgás, tisztálkodás)
- Ismerje az évszakok, hónapok, napok, napszakok neveit, sorrendjét és jellemzőit.
- Tudja csoportosítani adott szempont szerint érzékelhető tulajdonságok alapján az anyagokat.
- Alkalmazza a gyalogos közlekedés szabályait.
- Tudja csoportosítani adott szempont szerint a közlekedési járműveket.
- Tudja a tanult alapvető téri relációkat megfelelően használni.

3.o.

- Képes a jellemző jegyek alapján az élő és élettelen elkülönítésére, önálló csoportosításra.
- Tudja a tanult alapvető téri és időrelációkat megfelelően használni.
- Ismerje a növények és állatok életfeltételeit.
- Ismerje az egészséges emberi fejlődés feltételeit (táplálkozás, mozgás, tisztálkodás, öltözködés, betegségek megelőzése)
- Legyen képes a térbeli relációk síkbeli leképezésére (alatta, fölötte, mellette, előtte, jobbra, balra)
- Ismerje a fő világtájak nevét, és segítséggel határozza meg elhelyezkedésüket a térképen.
- Ismerje a kerékpáros közlekedés alapvető szabályait.
- Ismerje a település jellemző természeti formáit. (síkság, folyó)

- A segítségkérés módjainak ismerete. (mentők, rendőrség, tűzoltóság)
- Ismerje a különböző intézmények szolgáltatásait. (iskolák, művelődési ház, sportcsarnok)

4.o.

- Képes felsorolni az életjelenségeket, és az élethez szükséges környezeti feltételeket.
- Tudja csoportosítani megadott szempontok alapján lakóhelye élőlényeit.
- Felismeri közvetlen környezetében a halmazállapot-változásokat.
- Képes tanári segítséggel ismertetni a víz megjelenési formáit a természetben, illetve felhasználási lehetőségeit.
- Képes megnevezni az emberi test részeit. (a testrészek részeit)
- Tudja a tanult alapvető téri- és időrelációkat pontosan használni.
- Ismerje a világtájak nevét és elhelyezkedésüket a térképen.
- Elemi szinten tudjon tájékozódni Magyarország domborzati térképén, lakóhelyének megkeresése.
- Tudja hogyan őrizheti meg egészségét, s mi veszélyezteti azt leginkább.

Magyar nyelv és irodalom

5.o.

- Kapcsolatfelvétel, megszólítás, köszönés, kérdés megfogalmazása nyelvtanilag helyes és az illemszabályoknak megfelelő formában.
- Egy oldal terjedelmű prózai szöveg néma értő olvasása.
- A szöveghez kapcsolódó, ismert típusú szóbeli és írásbeli feladatok megoldása.
- Az olvasott szöveghez kapcsolódóan tudjon kérdést, állítást, tagadást megfogalmazni.
- Az olvasott szöveg tartalmának kronologikus és ok-okozati összefüggésekkel történő elmondása.
- Ismerje a történetek szereplőit, tudja elkülöníteni a fő- és mellékszereplőket, cselekvéseik alapján jellemezze őket.
- Ismerje fel a mű helyszínét és idejét.
- Személyes élményről 10 mondatos fogalmazás az időrendiség megtartásával.

A 4. osztályos írás – helyesírás – nyelvtani ismeretek követelményein túl:

- a kiejtés szerinti írásmód erősítése
- a mondatok szavakra, a szavak szótagokra bontása, az elválasztás erősítése tapssal, ritmus segítségével
- rokon és ellentétes jelentésű, hangutánzó szavak értelmezése és szókinszbe való beemelése.

Memoriterek:

Petőfi Sándor: Az Alföld 1-2. vsz.

Petőfi Sándor: János vitéz I/1-2.vsz.,II/6.,IV/10.,VII.2-3.,XIII/13-14.,XVI/1.,XXVI/1.,XXVII/11.

Arany János: Családi kör 1-2.vsz.

2 népdal (Aki dudás..., Tizenhárom küllő van...)

6.o.

- Olvasmánytartalmak összefüggő ismertetése az időrend, ok-okozati összefüggések bemutatásával.
- Az olvasottak műfajának megállapítása segítségével.
- Rövid, tárgyyszerű beszámoló a feldolgozott művekről: szerző, cím, téma, memoriterek.
- Az epikai művekről néhány fontos adat megnevezése: helyszín, szereplők, a főhős életútjának főbb állomásai, a cselekmény menete.
- 10 mondatos elbeszélő fogalmazás koherens szövegalkotással (hármass tagolás).
- Tudja megállapítani az olvasott szöveg érzelmi töltését (öröm, bánat, boldogság, kétségbeesés).
- Ismerje az alapszófajok legfontosabb helyesírási vonatkozásait:
 - A múlt idő jele
 - A melléknév fokjelei
 - A tulajdonnévből képzett melléktnevek (magyarországi, kunszentmártoni)

Memoriterek:

Arany János: Toldi Előhang, Első ének 1-2.vsz., Második ének: 13-14.vsz, Negyedik ének: 4-5.vsz., Hatodik ének: 15-16.vsz., Nyolcadik ének: 6.vsz., Tizenegyedik ének: 12.vsz., Tizenkettedik ének: 18.vsz

A walesi bárdok 1-3.vsz.

Kőműves Kelemen 1.vsz.

Gárdonyi Géza: Egri csillagok (Dobó esküje)

7.o.

- A megértést biztosító néma olvasás után szövegmondás.
- Ismert személyek jellemzése (irodalmi hős, közember).
- Az egyszerű mondat mondatrészei: igei állítmány, alany, tárgy, határozók (hely, idő, mód, eszköz), jelzők (minőség, mennyiség) egyszerűbb eseteinek felismerése és jelölése.
- Kölcsey, Petőfi, Arany, Vörösmarty életéből 3-4 mondatnyi.

Memoriterek:

Kölcsey Ferenc: Himnusz

Vörösmarty Mihály: Szózat

Petőfi Sándor: Nemzeti dal 1-3vsz.

Petőfi Sándor: Szeptember végén 1-2.vsz.

Arany János: Kis versek: Szülőhelyem, A csillag-hulláskor

Mikszáth Kálmán: A néhai bárány 1-3. mondat

8.o.

- Az olvasott szöveg értő befogadását biztosító néma olvasás legalább 2 oldal terjedelemben.
- Íráskészsége érje el a megérthetőség fokát, írásképe olvasható legyen.
- Minta alapján tudja megfogalmazni saját önéletrajzát.
- Egyszerűbb összetett szavak analízise, szintézise.
- Párbeszéd jelölése írásban.

Memoriterek:

Ady Endre: Órizem a szemed

Móricz Zsigmond: Hét krajcár 1-2. bekezdés

Juhász Gyula: Milyen volt...

József Attila: Mikor az uccán átment a kedves

A Dunánál 1 versszak

Radnóti Miklós: Nem tudhatom 1-10. sor

Angol nyelv

4.o

Témalista (ajánlás)

- Én és a családom: bemutatkozás, a család bemutatása.

Kommunikációs szándékok

- köszönés, elköszönés,
- bemutatkozás,
- köszönet és arra reagálás.

A továbbhaladás feltételei

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- felismeri ismert szavak írott alakját

Íráskészség

A tanuló

- felismeri ismert szavak írott alakját

5.o.

- számok 1-20-ig
- ház részei
- napirend (5 mondat)

BESZÉDÉRTÉS

Részvétel egyszerű kommunikációs helyzetekben.

OLVASÁSÉRTÉS

Ismert szöveg hangos olvasása.

ÍRÁSBELI KÉSZSÉG

Összekevert betűkből szóalkotás.

6.o.

a) Kommunikációs szándékok

- környék, épületek a városban,
- családtagok

b) Fogalomkörök:

- a to be jelen ideje - kérdő alakok, tagadás, rövid válaszok
- a főnevek többes száma
- can segédige

BESZÉDKÉSZSÉG

Helyes hangsúly, hanglejtés és hangképzés.

ÍRÁSBELI KÉSZSÉG

A lakás leírása kép segítségével.

7.o.

- *dátum kifejezése*
- *emberek külső leírása*
- *élelmiszerek, ételek nevei*

b) Fogalomkörök

- *egyszerű jelen*
- *a sorszámnevek 1-100-ig*
- *melléknévfokozás (egyszótagúak)*

OLVASÁSÉRTÉSI KÉSZSÉG

Hangos olvasásában ügyeljen, hogy az összetartozó szavakat együtt olvassa ki (chunks) előzetes bejelölés után.

8.o.

a) Kommunikációs szándékok

- *útbaigazítás alapvető*
- *szakmák*
- *bemutató és bemutatkozás*
- *jegyvásárlás*
- *szabadidőközpont, sportok*

BESZÉDKÉSZSÉG

Kiejtésben ne legyenek értést akadályozó hibák.

OLVASÁSÉRTÉSI KÉSZSÉG

Használjon kétnyelvű szótárt szókeresésre.

ÍRÁSBELI KÉSZSÉG

Ismerje a levél formajegyeit.

Német nyelv

4.o

Kommunikációs szándékok

- köszönés, bemutatkozás, megköszönés, családtagok neve, egyszerű cselekvések megnevezése

Fogalomkörök

- határozott, határozatlan névelő, szem. névmás, leggyakoribb igék jelen ideje
kérdőszavak: Wer?, Was?, Wo?
számnevek 1-100-ig

Beszédértés

- értse meg a tanár német nyelvű utasítását, arra cselekvéssel válaszoljon

Beszédkésztség

- egyszerű mondatban válaszoljon kérdésre

Olvasott szöveg értése

- ismerje fel a szavak írott alakját, ismert szöveget olvasson

Íráskésztség

- tudjon ismert szavakat másolni

5.o.

Kommunikációs szándékok

- tetszés, nemtetszés
- kérés, segítség felajánlása
- érdeklődés hogylét iránt
- tantárgyak, fontosabb tanszerek, színek, szabadidős tevékenység, évszakok, napok
- legegyszerűbb órakifejezések

Fogalomkörök

- rendhagyó igék
- főnév tárgyesete és többes száma
- egyenes szórend
- állítás, tagadás

Beszédértés

- egyszerű beszédhelyzetekben feltett kérdéseket megértse, arra válaszoljon

Beszédkésztség

- egyszerű információk kérése, adása

Olvasott szöveg értése

- tanult szöveg felolvasása, egyszerű mondatok megértése

Íráskészség

- le tudjon írni ismert szavakat diktálás után

6.o.

Kommunikációs szándékok

- jókívánságok, ill. arra reagálás
- vélemény, szándék kifejezése
- személyek külső leírása
- fontosabb sportágak, lakás részei, bútorok nevei, ételek, italok, fontosabb ruhadarabok

Fogalomkörök

- módbeli segédigék: könnyen, müssen
- főnév részesesete
- fontosabb melléknevek

Beszédértés

- reagálás egyszerűbb szituációkban

Beszédkészség

- rövid reagálás valós élethelyzetekre

Olvasott szöveg értése

- fontos információk kikeresése rövid szövegből, adott szempontok alapján

Íráskészség

- néhány mondatos szöveg leírása magáról

7.o.

Kommunikációs szándékok

- személyes levélben megszólítás, búcsúzás
- öröm, sajnálkozás kifejezése
- utazási előkészületek, útbaigazítás
- fontosabb állatnevek

Fogalomkörök

- földrajzi nevek
- jövő idő
- hasonlítás: als, wie

Beszédértés

- a tanár egyszerű magyarázatát megérti, számára fontos információkat kiszűri

Beszédkészség

- beszélgetés kezdeményezése, események elmesélése

Olvasott szöveg értése

- ismert szövegben fontos információ megtalálása

Íráskészség

- egyszerű közlések írásbeli megfogalmazása

8.o.

Kommunikációs szándékok

- kérdezés, információ kérés
- engedélykérés
- csodálkozás
- értés – nem értés
- időjárás, környezet
- érzelmek, barátság
- ünnepek

Fogalomkörök

- térbeli viszonyok kifejezése
- összetett múlt idő (perfekt)

Beszédértés

- normál tempójú beszéd megértése, lényeges és lényegtelen információk elkülönítése

Beszédkészség

- egyszerű kérdésekre mondatokban válaszol, rövid párbeszédben részt vesz

Olvasott szöveg értése

- jól ismert szöveg lényegének megértése

Íráskészség

- néhány mondatból álló közlést megfogalmazni

Matematika

- A továbbhaladás feltételeinek középpontjában az alpműveletek biztos végzése álljon.
- A tanulók legyenek jártasak az egyszerű kalkulátor használatában.
- A továbbhaladás feltételei nem kérhetők számon a dyscalculiával küzdő tanulóktól. Ők egyéni fejlesztési terv szerint – képességeik, deficitjük alapján egyéni bánásmóddal haladnak.

5.o.

- 10.000-res számkörben írja, olvassa a számok nevét, jelét
- összeadást, kivonást írásbeli műveletként lejegyez és elvégez a fenti számkörben
- szorzó és befoglaló tábla szóbeli és írásbeli erősítése
- a számkörben írásbeli műveletként lejegyzi és elvégzi a kéttagú szorzást
- írásbeli osztás egyjegyű osztóval és ellenőrzés
- tizedes és közönséges tört fogalma, leírása, olvasása
- egyszerű szöveges feladatban lényegkiemelés, művelet lejegyzése, megoldása, ellenőrzése és válaszadás egész és törtszámok körében a megadott számkörben
- vonalzó, körző biztos használata, egyenes, szakasz, kör rajzolása eszközzel
- négyzet és téglalap kerülete, területe és köznapi mértékegységei
/cm – cm², dm – dm², m – m²/
- hosszúság, tömeg, űrtartalom, idő mértékegységei
- két szám számtani közepe /átlag/
- konkrét pontok ábrázolása, pontok koordinátáinak leolvasása

6.o.

- 100.000-res számkörben írja, olvassa a számok nevét, jelét
- összeadást, kivonást írásbeli műveletként lejegyez és elvégez a fenti számkörben
- szorzó és befoglaló tábla szóbeli és írásbeli erősítése
- a számkörben írásbeli műveletként lejegyzi és elvégzi a háromtagú szorzást
- írásbeli osztás kétjegyű osztóval és ellenőrzés
- tizedes tört és 10; 100; 1000-es nevezőjű törtek írásbeli összeadása, kivonása
- azonos nevezőjű törtek összeadása és kivonása
- egyszerű szöveges feladatban lényegkiemelés, művelet lejegyzése, megoldása, ellenőrzése és válaszadás egész és törtszámok körében a megadott számkörben
- párhuzamos és merőleges egyenesek előállítás, szakaszfelezés, szögfelezés
- derékszög és hegyesszögek mérése
- kocka felszíne, térfogata köznapi mértékegységekkel /cm² – cm³, dm² – dm³, m² – m³/
- mértékegységek használatának erősítése
- három szám számtani közepe /átlag/
- tengelyes tükrözés négyzetrácson
- biztos tájékozódás a derékszögű koordinátarendszerben
- nyitott mondatok egyenletként való értelmezése / $\square + 2 = 5$ $8 - \square = 3$

7.o.

- 1.000.000-s számkörben írja, olvassa a számok nevét, jelét
- írásbeli összeadás, kivonás írásbeli műveletének lejegyzése és elvégzése a fenti számkörben
- szorzó és bennfoglaló tábla szóbeli és írásbeli erősítése
- a számkörben írásbeli műveletként lejegyzi és elvégzi a 3-4 tagú szorzást
- írásbeli osztás két és háromjegyű osztóval és ellenőrzése
- különböző nevezőjű törtek egyszerűsítése, bővítése
- különböző nevezőjű törtek összeadása, kivonása
- tizedes törtek szorzása egész számmal és tizedes törttel
- egyszerű szöveges feladatokban lényegkiemelés, művelet lejegyzése, megoldása, ellenőrzése, válaszadás egész és tört számok körében a megadott számkörben
- háromszögekkel kapcsolatos legegyszerűbb szerkesztések, a háromszög belső szögei
- a téglatest felszíne, térfogata köznapi mértékegységekkel
/cm² – cm³, dm² – dm³, m² – m³/
- mértékegységek használatának erősítése
- több szám számtani közepe /átlag/
- tengelyes tükrözés szerkesztéssel
- lineáris függvények ábrázolása értéktáblázattal egyszerű esetekben
- grafikonokról, táblázatokból adatok leolvasása tanári segítséggel
- két lépéssel megoldható egyszerű egyenlet megoldása tanári segítséggel

8.o

- kitekintés millión túlra a számok írása, olvasása terén
- írásbeli összeadás, kivonás írásbeli műveletének lejegyzése és elvégzése a fenti számkörben
- szorzó és bennfoglaló tábla szóbeli és írásbeli erősítése
- a számkörben írásbeli műveletként lejegyzi és elvégzi a 3-4 tagú szorzást
- a művelet ellenőrzése számológéppel
- írásbeli osztás két és háromjegyű osztóval
- különböző nevezőjű törtek egyszerűsítése, bővítése
- különböző nevezőjű törtek összeadása, kivonása
- tizedes törtek szorzása egész számmal, ellenőrzés
- egyszerű szöveges feladatokban lényegkiemelés, művelet lejegyzése, megoldása, ellenőrzése, válaszadás egész és tört számok körében a megadott számkörben
- téglalap, négyzet, háromszög szerkesztése
- kocka és téglatest felszíne és térfogata köznapi mértékegységekkel szám- és szöveges feladatokban
- mértékegységek használatának erősítése
- több szám számtani közepe /átlag/
- középpontos tükrözés
- grafikonokról, táblázatokból adatok leolvasása önállóan
- lineáris függvények ábrázolása értéktáblázattal egyszerű esetekben önállóan
- két lépéssel megoldható egyszerű egyenlet megoldása önállóan

Történelem

- A megadott témáról a tanuló tanári segítséggel tudjon 4-5 mondatban összefüggően beszélni. /segítség = rávezető kérdések/
- Tudja, hogy a tanult történetek közül melyik történt előbb, melyik később.
- Tudjon elvégezni egyszerű kronológiai számításokat.
- Tudja a tanult történetek eseményeinek helyszíneit térképeken megmutatni.

5.o.

Őskor

- A gyűjtögető, halászó, vadászó ember. Az őskörnyezet.
- Élet az őskorban.
- A földművelő és az állattenyésztő ember.

Élet az ókori Keleten

- Egyiptom, a Nílus ajándéka.
- A fáraó és alattvalói.
- A rejtélyes piramisok.

Ószövetségi történetek

- Teremtés.
- Ószövetségi történetek.

Hogyan éltek az ókori görögök?

- Az olimpiai játékok.
- Spárta, a katonaállam.
- Athén, az ipar és a kereskedelem központja.

Képek a római történelemből

- Róma kialakulása.
- Szabadok és rabszolgák.
- Róma, a világ ura.
- A rómaiak Magyarország területén.

A kereszténység születése

- Jézus születése, halála.
- A keresztény időszámítás.

Népünk történelmének kezdetei

- Monda a magyarok eredetéről.
- Vérszerződés Etelközben.
- Honfoglalás és letelepedés. (895-900)

6.o.

Képek a középkori Európa életéből

- Hűbérurak, hűbéreseik.
- A kézművesség és kereskedelem központjai: a középkori városok.

Magyarország az Árpádok idején

- Az államalapítás. (1001)
- A tatárjárás. (1241-42)

Virágzó középkor Magyarországon

- Nagy Lajos, a lovagkirály.
- Hunyadi János. A nándorfehérvári diadal. (1456)
- Hunyadi Mátyás uralkodása.
- A mohácsi csata és az ország három részre szakadása. (1526)

Az újkor kezdetén

- Felfedezők és hódítók. (1492)

Magyarország az újkor kezdetén

- A várháborúk hősei. (1552)
- A török kiűzése Magyarországról.
- II. Rákóczi Ferenc szabadságharca. (1703-11)

7.o.

A polgári átalakulás kora

- Személyiségek és események a felvilágosodás és a francia forradalom korából.

Képek a 18. századi Magyarországról

- Mária Terézia és II. József.

A polgárosodás kezdetei Magyarországon

- Gróf Széchenyi István, a reformkor programadója.
- Kossuth Lajos a reformpolitika élén.
- 1848. március 15-e Pest-Budán.
- Képek a szabadságharc csatáiból.

Nemzetállamok kora

A dualizmus kora

- A kiegyezés. Az Osztrák-Magyar Monarchia megalakulása. (1867)
- Világváros születik: Budapest.
- A millennium. A kiegyezéssel Magyarország válsága.

Az első világháború

- Az első világháború kitörése. Villámháborúból állóháború. A frontvonalak. (1914-1918)
- Győztesek és vesztesek. Az antant győzelme.
- Magyarország és az első világháború.

8.o.

A világ a '20-as és '30-as években

- Európa az első világháború után.
- A gazdasági világválság.

Magyarország a két világháború között

- Trianon és következményei. (1920)
- Életmód; kulturális és tudományos élet a két világháború között.

A második világháború

- Európai háborúból világháború (1939-45) – főbb fordulópontok.
- Magyarország a második világháborúban.
- Az európai és magyar zsidóság tragédiája, a holokauszt.
- A második világháború befejezése.

A globalizálódó világ

- Globális problémák.

Magyarország története napjainkig

- A sztálini rendszer magyarországi másolata.
- Az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc. A Kádár-korszak. A magyar társadalom átalakulása.
- A Kádár-rendszer válsága, a békés rendszerváltozás. (1989)

Állampolgári ismeretek

- A magyar állampolgárok alapvető jogai és kötelezettségei. A gyermekek jogai.
- Az Országgyűlés. A köztársasági elnök.
- A helyi önkormányzatok.

Természetismeret

SZÁMONKÉRÉS ELSŐSORBAN SZÓBAN – képi, rajzos szemléltetéssel párhuzamosan

5.o.

- Megfigyeléseit, tapasztalatait tanári segítséggel – irányított kérdésekkel tudja röviden, 4-5 mondatban megfogalmazni.
- Lásson összefüggést a szerzett ismeretek és a mindennapi élet között.
- Legyen képes konkrét természeti formák, tárgyak, élőlények és egyszerű jelenségek megfigyelésére, rövid megfogalmazására.
- Ismerje fel az emberek földrajzi környezetet veszélyeztető tevékenységét.
- Tudjon szemléleti térképen egyszerű térképjeleket olvasni – domborzat, víz.
- Ismerje környezetében előforduló legfontosabb gyümölcsök, zöldségek, állatok jellemzőit, táplálkozásban elfoglalt helyét.

Tartalom:

- alapvető fizikai változásokat jellemző mennyiségek mérése
- alapfokú tájékozódás a térben, annak szemléleti ábrázolását térképen analizálja, szintetizálja /segítséggel mérjen távolságot, állapítson meg helyet irányokat jelentő kifejezésekkel terepet bemutató térképen/
- időjárás elemei alapvető összefüggésekkel
- hőmérséklet mérése – halmazállapot-változások a természetben
- csapadék, vízkörforgás, szél értelmezése
- felelős magatartás a természetben
- gyümölcsös és zöldségeskert legfontosabb növényei és termesztése /szilva, alma, szőlő, paradicsom, sárgarépa, fejeskáposzta, burgonya, vöröshagyma/
- leggyakoribb háziállataink (sertés, szarvasmarha, házityúk, házimacska) legismertebb ház körül élő állataink (háziegér, fecske, földigiliszta)
- falu és város legjellemzőbb élőlényei
- legfontosabb állatvédelmi szabályok

6.o.

- Megfigyeléseit, tapasztalatait tanári segítséggel – irányított kérdésekkel tudja 6-7 mondatban megfogalmazni.
- Ismerjen fel oksági kapcsolatokat, segítséggel próbáljon törvényszerűségeket megfogalmazni.
- Alapvető méréseket tudjon elvégezni.
- Érzékelje a veszélyhelyzeteket, tudja a veszélyeket elkerülni.
- Használja a térképet egyszerű ismeretek megszerzésére, tud olvasni domborzati és vízrajzi térképen.
- Ismerje a legjellegzetesebb hazai növény- és állatfajok testfelépítését, életmódját.
- Személye körül és közvetlen környezetében értse a természetvédelem jelentőségét.
- Tudjon egyszerű fizikai kísérleteket tanári irányítás mellett elvégezni.
- Legyen tisztában a mozgás és a személyi higiéné egészségmegővő szerepével.

Tartalom:

- anyagok tulajdonságainak összehasonlítása
- alapmérések: távolság, hosszúság, tömeg, terület, térfogat, hőmérséklet, idő
- balesetvédelem, tűzbiztonság
- alapfokú biztonságos tájékozódás a térképen
- tájékozódás Magyarország térképén
- hazánk helye
- kontinensek, óceánok elhelyezkedése
- éghajlati övek leíró jellemzése
- Magyarország nagy tájainak leíró jellemzése
- Kunszentmárton, Tiszaszeg vidékének természeti jellemzése
- erdők sajátossága
- folyók, tavak legjellemzőbb élőhelyei
- élőlények a vizek partján
- a hazai füves területek legjellemzőbb élőlényei

Földrajz

SZÁMONKÉRÉS CSAK SZÓBAN! ÖNÁLLÓ MUNKAKÉNT – földrajzi nevek helyesírása

7.o.

- A tanuló tanári segítséggel – irányított kérdésekkel legyen képes röviden jellemzi a tanult kontinensek tipikus tájait, természeti adottságait.
- Térkép segítségével ismerje a földrészek fő részeit határoló tengereket, óceánokat, partvidéket.
- Lássa a természeti környezet alapvető összefüggéseit.
- A topográfiai fogalmaknál mutasson térbeli tájékozottságot a térkép használatában, képzeletbeli utazásokban.
- Legyen praktikus ismerete az éghajlati övekről.
- Elegendő felkészülési idő után térképi tájékozódás segítségével tudja a helyét:

Európa:

- hegyvidéki, mediterrán, óceáni, szárazföldi éghajlat
- domborzat – Alpok, Kárpátok, Ural, Appenninek, Pireneusok
Kelet-európai-síkság, Lengyel-alföld, Germán-alföld
- folyók: Temze, Szajna, Elba, Rajna, Duna, Volga
- országok: Anglia, Németország, Franciaország, Olaszország, Svédország, Magyarország, Ukrajna, Oroszország és fővárosuk

Afrika:

- sivatag – oázis
- Atlasz, Szahara, Nílus, Vörös-tenger, Egyiptom, Dél-afrikai Köztársaság

Ausztrália és Óceánia

- szigetvilág
- Nagy-Vízválasztó-hegység
- Canberra, Sydney

Amerika:

- Sziklás-hegység, Mississippi alföld
- Amazonas-medence
- Amazonas folyó, Mississippi folyó
- USA, Kanada, Mexikó, Kuba, Brazília és fővárosuk

Ázsia:

- monszunvidék, tajga
- Bajkál-tó, Gangesz, Kaszpi-tenger, Sárga-folyó
- Himalája
- Japán, Kína, India, Irán és fővárosuk

Sarkvidékek:

- éghajlati jellemzők, ismert állatvilág

8.o.

- A tanuló tanári segítséggel tudja röviden bemutatni Közép-Európa és Magyarország alapvető jellegzetességeit.
- Végezze jártasság szintjén a szemléleti térképolvasást.
- Tudjon 1-2 példát mondani az adott táj természeti összefüggéseire, tanári segítséggel.
- Ismerjen fel egyszerű összefüggést a földrajzi fekvés és a tájban élő emberek között.
- Elegendő felkészülési idő után szemléleti térképolvasással tudja helyét:

Magyarország

- helye Európában, Kárpát-medencében
- a hat nagy tájegységet
- Duna, Tisza, Körös, Zagyva, Maros
- Balaton, Fertő-tó, Velencei-tó
- éghajlati különbségek magasság és égtáji fekvés szerint
- éghajlatból következő növény és állatvilág, erre épülő iparágak (élelmiszeripar, faipar)
- település típusok jellemzői: tanya, falu, város, főváros
- hazai neves termékeink – export gyakorlati fogalma
- nevezetességeink – Hortobágy, Ópusztaszer, Parlament
- államforma, államfő, kormányfő

Közép-Európa:

Minden esetben viszonyítás és összehasonlítás Magyarországgal.

- Németország, Csehország, Lengyelország és hazánk szomszédai
- éghajlati-időjárási jellemzők
- Alpok, Kárpátok, Germán-alföld, Lengyel-alföld
- Duna és a mellette fekvő országok
- A tanult országok néhány ismert terméke, híres személyisége, nevezetes történelmi eseményei.
- import gyakorlati fogalma
- Nemzetiségek, Magyarságok, magyarok más országban

Európai Unió

- Európa jelképe, himnusza
- jelmondat: Egység a sokféleségben
- személyek szabad áramlása: útlevél nélkül utazás, letelepedés, feltételekkel munkavállalás

Biológia

SZÁMONKÉRÉS ELSŐSORBAN SZÓBAN – szemléltető képek és földrajzi térkép felhasználásával

7.o.

- Ismerje az élő szervezetben lezajló alapvető folyamatokat.
- Legyen képes az élőlények megfigyelésére megadott szempontok szerint.
- Tudja, hogy az élővilág ökológiai egységekben működik.
- Ismerje az életközösségek legjellemzőbb fajainak nevét, életmódját.
- Tudjon egyszerű táplálékláncot felépíteni.
- Lásson összefüggést a környezet és testfelépítés között.
- Ismerje az élővilág öt országát.
- Tudjon csoportokat alkotni hasonló tulajdonságok alapján.

Tartalom:

- fotoszintézis, légzés, táplálkozás, mozgás, szaporodás, fejlődés
- trópusi őserdő élővilága
- szavanna, sivatag élővilága
- lombos erdő, tajga erdő élővilága
- tengerek, tengerpart élővilága
- sejt nélküli egysejtűek, sejtmagos egysejtűek, gombák, növények, állatok legjellemzőbb tulajdonságai – életjelenségek, testfelépítés – alapján

8.o.

- Tudja felsorolni a tanuló az egyes életműködések szervrendszereinek fő részeit.
- Tudja az emberi életszakaszok főbb testi, lelki és viselkedésbeli jellemzőit felsorolni.
- Tudatosodjon, hogy a korai szexuális élet ártalmas lehet.
- Legyen toleráns a más ütemben fejlődő és fogyatékos emberekkel.
- Legyen igénye a tisztaságra és az egészséges életmódra.
- Értse a betegségek megelőzésének fontosságát.

Tartalom:

- sejtek, szövetek, szervek, szervrendszerek, szervezeti és működési szabályzat
- bőr funkciója, sérülései, bőrápolás
- csontok, izmok funkciói
- táplálkozás funkciója, legfontosabb tápanyagok, vitaminok
- táplálkozás higiénéje és az egészséges táplálkozás
- légzés funkciója, a dohányzás káros hatásai
- a keringés szerepe, szív- és érrendszeri betegségek megelőzése
- a kiválasztás működése
- az ember ivarszervei – fogamzásgátlás
- az egyedfejlődési szakaszok főbb egészségügyi problémái
- az érzékszervek főbb jellemzői
- az idegrendszer működését befolyásoló élvezeti- és kábítószeres káros hatása, szenvedélybetegségek

Kémia

SZÁMONKÉRÉS ELSŐSORBAN SZÓBAN, koncentráció a mindennapi élettel, kísérletek cselekvésbe ágyazottan.

7.o.

- A tanuló tudja felsorolni az atomot felépítő részecskéket.
- Mutasson tájékozottságot a periódusos rendszerben.
- Tudja megnevezni és felírni a tanult elemek kémiai jeleit.
- Ismerje fel a tanult anyagokat tulajdonságaik alapján.
- Az elvégzett tanulókísérleteket biztonsággal, tanári útmutatás alapján tudja bemutatni.
- Tudja, hogy a megismert anyagoknak mi a szerepük a mindennapi életben, ismerje helyes alkalmazásukat.
- Látja az égési folyamat lényegét, mindennapi jelentőségét, veszélyeit, helyes magatartást tűz esetén.

Tartalom:

- változások a természetben, környezetünkben, a háztartásban
- irányított megfigyelés – mint megismerési eljárás
- alapvető kísérleti eszközök, balesetmentes kísérletezés
- különbség fizikai, kémiai, biológiai változások között
- keverékek fajtái, szétválasztásuk
- oldódás
- égés feltételei, oxidáció, vészhelyzetek, túlélési lehetőségek
- savas, semleges, lúgos vegyhatás a háztartásban
- atomok rendszerezése – elem, vegyjel, periódusos rendszer
- atomok kapcsolódása – molekulák

8.o.

- A tanuló a tanult elemek helyét ismerje fel a periódusos rendszerben.
- Nevezze meg a tanult elemeket, leggyakoribb vegyületeket.
- Irányítottan értelmezze a kémiai reakció lényegét az elvégzett kísérlet alapján.
- Társítson minél több hétköznapi példát a tanultakhoz.
- Tanári útmutatás alapján alesetmentesen mutasson be tanulókísérleteket.
- Tudja, hogy a megismert anyagoknak mi a szerepük a mindennapi életben, ismerje helyes alkalmazásukat, környezet- és egészségkárosító hatásukat.
- Érzékszervvel megfigyelhető tulajdonságaik alapján azonosítsa a köznapi életben is fontos szerves anyagokat.
- Sorolja fel a levegő és a természetes vizek szennyezéseit.

Tartalom:

- hidrogén, oxigén, klór, a víz klórozása
- az ózon szerepe
- vas, vasoxid, acél, alumínium tulajdonságai
- korróziós jelenségek a mindennapi életből, korrózióvédelem
- arany, ezüst tulajdonságai
- életfontosságú anyagok: nátrium-klorid, vas, kalcium szerepe
- tengervíz, édesvíz, vízkő, vízlágyítás

- tisztítószer a mindennapi használatban: hypo, sósav, szappan, sampon
- építkezés anyagai elemi szinten: tégl, cserép, vas. Acél, műanyag, cement, sóder, homok, habarcs, beton
- energiahordozók fontossága: szén, kőolaj, földgáz, atomenergia, elektromos áram
- levegőszennyezés, vízszennyezés
- szén- és monoxid képződése, balesetveszély
- szelektív hulladékkezelés, újrahasznosítás

Fizika

SZÁMONKÉRÉS ELSŐSORBAN SZÓBAN, magyarázó rajzok, képek felhasználásával!

7.o.

- A tanuló legyen képes egyszerű jelenségek, kísérletek irányított megfigyelésére, a látottak elmondására irányított kérdések segítségével.
- Tudja használni a tanult fizikai mennyiségek (út, sebesség, tömeg, erő, energia, teljesítmény) a mindennapi életben használt mértékegységeit.
- Ismerje fel a halmazállapot-változást a mindennapi környezetben.
- Értse az egyszerű gépek gyakorlati hasznát és használatát.

Tartalmak:

- egyszerű út- és időmérés
- sebesség, megtett út, menetidő kiszámítása
- a sebesség változása a gyakorlatban
- egyszerű kísérletek a tehetetlenség megnyilvánulására
- példák a gravitációra, súlyra, súlytalanságra, súrlódásra, közegellenállásra
- tapasztalás útján két test kölcsönhatása
- egyszerű gépek gyakorlati haszna
- nyomás értelmezése egyszerű kísérlet alapján
- közlekedőedények a mindennapokban
- hőmérséklet, mérés, mértékegység ($^{\circ}\text{C}$)
- halmazállapot-változások hétköznapi példákkal
- a víz olvadás és forráspontja
- különböző energiafajták bemutatása egyszerű példákon

8.o.

- A tanuló ismerje fel a tanult elektromos és fénytani jelenségeket.
- Ismerje az elektromos áram élettani hatását, gyakorlati alkalmazását.
- Ismerje és tartsa be az érintésvédelmi és baleset-megelőzési szabályokat.
- Legyen képes tanári irányítással egyszerű áramkört létrehozni.
- Ismerje a háztartási elektromos energiatakarékosság jelentőségét.
- Legyen tisztában a szem működésével és védelmével kapcsolatos tudnivalókkal, ismerje a szemüveg szerepét.

Tartalmak:

- elektromos áram fogalma, gyakorlati haszna, veszélyei, baleset-megelőzés
- egyszerű elektromos áramkör összeállítása – zseblámpa izzócsere
- nyitott és zárt áramkör rajza
- egyszerű kísérletek a soros kapcsolási fenyőégők alapján
- részt vesz az elektromos áram hőhatásának kísérleti vizsgálatában
- háztartásban használt elektromos melegítő eszközök
- háztartási berendezések teljesítményének és fogyasztásának összehasonlítása
- a váltakozó áram gyakorlati jellemzése
- a transzformátor gyakorlati alkalmazása
- elektromos hálózat, energiaellátás
- az energiatakarékosság hétköznapi megvalósítása

- a fényvisszaverődés kísérleti vizsgálata
- sík-, homorú-, domború-, gömbtükörök gyakorlati alkalmazása
- domború és homorú-lencsék alkalmazási lehetősége (diavetítő, fényképezőgép, szemüveg, emberi szem)

Informatika

Az elméleti ismeretek számonkérése szóban, hibaüzeneteket másolva és olvasva, kezelési technikák gép mellett gyakorlatban.

6.o.

- Balesetmentesen használja a számítógépet.
- A tanuló legyen képes kezelni a billentyűzetet és az egeret.
- Legyen képes könyvtárba való belépésre, kilépésre és mozgásra könyvtárfa szinten.
- Képes legyen ábrákat, rajzokat készíteni rajzoló programmal.
- Tudjon eligazodni az iskolai könyvtár szabadpolcos állományában.
- Legyen képes informatikában használt leggyakoribb kifejezések – angolul, németül – másolására, értésére

Tartalom:

- mi az információ
- információs alapegységek
- információs alapfogalmak
- a számítógép perifériái: billentyűzet, egér, monitor, lemezmeghajtó
- hálózati belépés, kilépés módja
- szöveg megfelelő begépelése, javítása, módosítása
- betűtípus, betűméret, dőlt, aláhúzott, félkövér betűstílus
- mentés és nyomtatás segítségével

7.o.

- A tanuló legyen képes a számítógép legfontosabb perifériáit kezelni.
- Tudja használni a számítógép karbantartásához szükséges segédprogramok egyikét, vagy az operációs rendszer néhány szolgáltatását.
- Küldjön és fogadjon elektronikus leveleket.
- Képes legyen egyszerűen formázott dokumentumot készíteni.
- Tudja, hogy az iskolai könyvtáron kívül használhatja a közművelődési könyvtárat is.
- Legyen képes az informatikában leggyakrabban használt – 10 db – hibaüzenet másolására, olvasására, értésére.

Tartalom:

- a számítógép fő részei
- számítástechnikai eszközök kezelése: billentyűzet, egér, lemezek, nyomtató
- kiválasztott állományok másolása, mozgatása, törlése
- vírus fogalma, hatása
- saját e-mail cím
- elektronikus levelezés alapfunkciói: küldés, fogadás
- képek bevitele

8.o

- A tanuló ismerje a számítógép legfontosabb alkalmazási területeit és jelentőségét a mai társadalomban.
- Minta alapján tudjon dokumentumot készíteni.
- Tudjon bevinni adatokat táblázatba.
- Tudjon szabadpolcon ismeretterjesztő műveket keresni.
- Legyen képes az informatikában leggyakrabban használt – 20 db – hibaüzenet másolására, olvasására, értésére.

Tartalom:

- számítógép alkalmazási területei a társadalomban
- szöveg átrendezeése, keresése, helyesírás
- szerzői jog, felhasználói etika
- keresés meglévő adatbázisban
- az internet szolgáltatásairól
- tematikus és kulcsszavas keresők

IV. KÜLÖNLEGES GONDOZÁSHOZ VALÓ JOG ÉRVÉNYESÍTÉSE

ELJÁRÁSRENDEK AZ ELLÁTÁS FOLYAMATAIHOZ

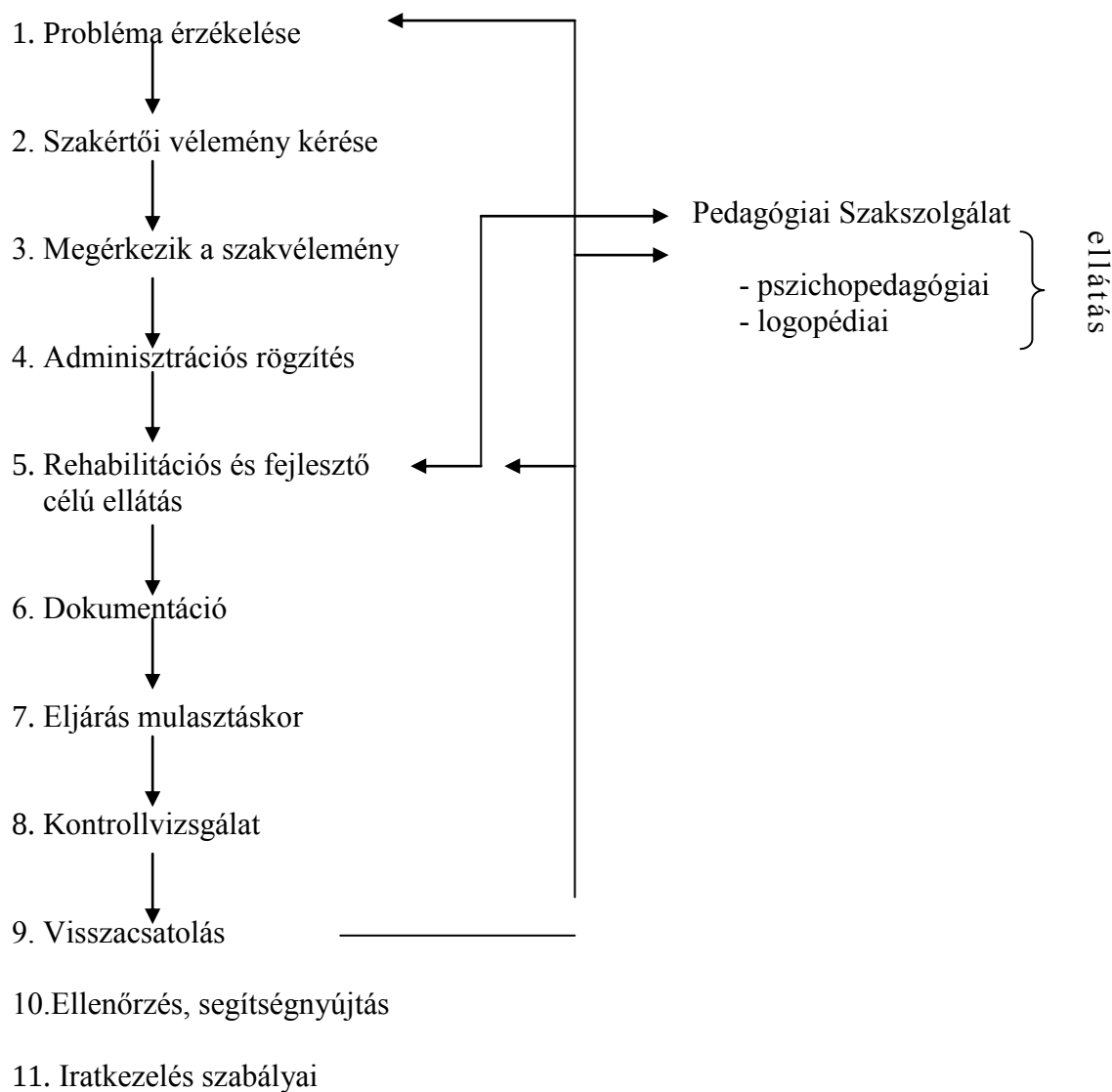
1. Szakmai munkaközösség

Szakmai munkaközösség hozható létre a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok, a sajátos nevelési igényű tanulók integrációját szolgáló feladatok segítéséhez.

/Kt. 58. § (1); 11/1994. (VI.8.) MKM r. 4.§ (1) r. pontja és a 30. §/

- Munkaközösségünk – Segítők munkaközössége – éves feladatellátási terv alapján vesz részt az intézmény szakmai munkájában, és az intézményben folyó szakmai munka belső ellenőrzésében.
(pedagógus teljesítményértékelés, dokumentumok, fejlesztési tervek készítése, ellenőrzése)
- Az éves munkaterv az intézmény feladatellátási tervére épül.
- A munkaközösség munkatervét a munkaközösségi tagok állítják össze: feladat-határidő-felelős- sikerkritérium meghatározásával.
- A munkaközösség által jóváhagyott tervet a mk. vezetője határidőre átadja az iskola igazgatójának és a munkaterületért felelős igazgatóhelyettesnek.
- A tanév végén összegzést készít a közösség.
Szempontjai: - elvégzett feladatok, eredmény,
- elmaradt feladatok, ok és teendők,
- legeredményesebb-,
- legnehezebb-,
- sikertelen feladatok,
- miben vitte előre az intézmény életét,
- teendők megfogalmazása a következő tanévre.

2. Integráltan oktatott különleges gondozási igényű tanulóink ellátásának folyamat-szabályozása, eljárásrendje

PDCA – SDCA ciklus

P = tervezés: 1-2-3-4

D = megvalósítás: 5-6-7

C = ellenőrzés: 8

A = beavatkozás: 9

A ciklus újbóli indításakor az előző körben nyert tapasztalatok kiindulásként, mintaként, normaként jelenik meg. = S

1. Probléma érzékelése

- tanulási zavar
- beszédhiba
- magatartás zavar
- aktivitás, figyelemzavar

- beilleszkedési, tanulási, magatartási, nehézség érzékelése az osztálytanító, szaktanár, szülő részéről.

A probléma megbeszélése

az osztálytanítóval,
az osztályfőnökkel,
a szaktanárral,
a szülővel,
szükség szerint a tanulóval.

Döntés születik a további teendőről a szülő írásbeli kérésére, illetve egyetértésével.

14/1994.(VI.24.) MKM. r. 12. § (1.)

2. Szakértői vélemény kérése

A vizsgálatot minél előbb, lehetőleg még kisiskolás korban kezdeményezzük.

2.1.Részletes pedagógiai jellemzés készül a „Felterjesztés Nevelési Tanácsadóba” c. nyomtatványon az osztályfőnök által 2 példányban. (1 pld. irattár)

A nyomtatvány intézményvezetői és szülői vagy törvényes képviselői aláírással, dátummal zárul.

Felterjesztés ideje: A tanév rendjéhez igazodva folyamatosan.

Felterjesztés helye: Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Általános Iskola, Speciális Szakiskola, Kollégium

Pedagógiai Szakszolgálat és Gyermekotthon

5430 Tiszaöldvár, Malom u. 1. II. e.

Telefon/fax: 06-56/472-404

Ha a vizsgálat beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséget állapít meg, akkor a nevelési tanácsadó készíti el a szakvéleményt.

2.2.Ha a probléma súlyosabb-tanulási zavar, sajátos nevelési igény feltételezhető-akkor vizsgálatot kezdeményezünk a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottságnál.

A Pedagógiai Szakszolgálat véleménye után írásbeli eseteleírás készül

az új Tü. 16.

vagy KÖ 3126.

számú nyomtatványon a vizsgálatot kezdeményező által 2 példányban (1 pld. irattár).

A nyomtatvány intézményvezetői és szülői vagy törvényes képviselői aláírással, dátummal zárul.

Felterjesztés ideje: A tanév rendjéhez igazodva folyamatosan

Felterjesztés helye:

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Pedagógiai Intézet Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság

5000 Szolnok, Mária u. 19.

5001 Szolnok Pf. 176.

Telefon/fax: 56/371-604, 56/510-710

- 2.3.** Ha a szülő a szakértői véleményben foglaltakkal nem ért egyet, úgy fellebbezéssel élhet.

Felterjesztés ideje: A tanév rendjéhez igazodva folyamatosan

Felterjesztés helye:

Eötvös Lóránt Tudományegyetem

Gyógypedagógiai Főiskolai Kar

Gyakorló Gyógypedagógiai Szolgáltató Intézmény

Gyakorló Országos Szakértői és Rehabilitációs Bizottság

1071 Budapest, Damjanich u. 41-43.

Tel.: 06-1461-3770; fax: 06-1-461-3731

A Pedagógiai Szakszolgálat véleményét a szakértői bizottsági kérelemmel együtt 1-1 példányban kell a 2.3. címre elküldeni.

A szakértői vizsgálat megkezdéséhez a szülő jelenléte szükséges. 14/1994. (VI.24.) MKM. r. 13. § (2.)

A vizsgálatra a szülő kíséri el a tanulót.

3. Megérkezik a szakvélemény

Kapják: - osztálytanító
- szaktanár
- osztályfőnök
- gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus /SNI, BTMN/
- fejlesztő pedagógiai főgyűjtő
- irattár

1-1 példány

4. Adminisztrációs rögzítés

4.1. Osztálytanító, osztályfőnök:

Ha a szakvélemény javasolja, az igazgató határozatot hoz a tantárgy és/vagy tantárgyrész osztályozással történő értékelés és minősítés alóli mentesítésre, melynek hatálya kontrollig érvényes. A határozat magába foglalja a rehabilitáló, fejlesztő óráról történő hiányzás igazolásának módját, a mulasztás következményeit. KT. 30. § (9.)

Nyilvántartások:

- szakértői vélemény száma	N	B	Tl
- diagnózis – BNO számmal	N		
- mentesítési határozat száma	N	B	Tl
- foglalkozás ideje, helye, fejlesztő neve	N		
- záradék	N	B	Tl

N = osztálynapló = személyi értékelő napló – feljegyzések

B = bizonyítvány = jegyzetek

Tl = törzslap = jegyzetek

Záradék:/..... számú határozat alapján

..... tantárgyból, vagy tantárgyrészből az osztályozással történő értékelés alól mentesítve. KT. 30. § (9.)

Teljes mentesítés esetén a tantárgy rovatába „m” jelölést teszünk.

4.2. Foglalkozást vezető:

- mentesítések nyilvántartása
- kontrollok nyilvántartása
- gyűjtő vezetése

4.3. Osztálytanító, szaktanár, osztályfőnök:

- Folyamatos és kölcsönös kapcsolattartás a gyógypedagógussal, fejlesztőpedagógussal.
- Tanítványai szakvéleményét az erre a célra rendszeresített gyűjtőben helyezi el.

5. Rehabilitációs és fejlesztő célú ellátás

Egyéni fejlesztési terv alapján segíti a hátrányok leküzdésével a tanuló felzárkózását a szakértői bizottság vagy nevelési tanácsadó által meghatározott óraszámban. A célzott fejlesztés ellátása megosztva is történhet a Pedagógiai Szakszolgálat logopédiai és pszichopedagógiai megsegítésénél. Ebben az esetben az iskola igazgatója egyeztet a szakszolgálat vezetőjével.

6. Dokumentáció

Augusztus utolsó hetében a foglalkozást vezetők számba veszik a jogosultakat diagnózis és fejlesztési gyakoriság szerint. /9. eljárásrend/

Megtörténik a tanulók segítő szakemberhez való rendelése felhasználható órászámmal együtt, a terápiás helyiségek megjelölésével. Team munkában – segítő, osztályfőnök, igazgatóhelyettes – történik az esetmegbeszélés.

A pedagógusok elkészítik órarendjeiket, melynek 1 példányát az illetékes igazgatóhelyettesnél elhelyezik. /5. eljárásrend/

A személyi feltétel, a szakmai kompetencia és a továbbképzési tervnek megfelelően alakul.

A tanulók után járó normatíva igénylése igazgatói jogkör.

A rehabilitálók, fejlesztők számba veszik az eszköz, gyakorlóanyag, szakirodalmi ellátottságot. Szükség és lehetőség egyeztetésével a hiányokat az intézményi költségvetés terhére beszerzik, illetve másolják.

A terápiát végző írásban tájékoztatja az osztálytanítót, osztályfőnököt, tanulót, szülőt a foglalkozások időpontjáról, helyéről.

A foglalkozások szeptember 15-től május 31-ig tartanak, követve a tanév rendjét.

A foglalkozások megtartásának rögzítése az egyéni fejlődési lap betétívén történik. /7.eljárásrend/

A foglalkozások tartalma személyre szóló egyéni fejlesztési terv alapján történik. /8.eljárásrend/

- Kiindulás a szakértői véleményben foglaltak.
- Erre épül a jelen állapot feltérképezése: motorika, percepció, figyelem, emlékezet, gondolkodás, beszéd, tantárgyi képességek. A jelen állapot tükrében elkészül a terv a felhasznált szakirodalom megjelölésével. A tanuló teljesítményét óránként ezen rögzítjük.
- Az együtt oktatott tanulók pedagógiai célú rehabilitációját központilag kiadott egyéni fejlődési lapon kell dokumentálni.
- A foglalkozási év végén szóbeli értékelést kap a tanuló fejlődéséről: osztályfőnök, szaktanár, szülő, tanuló.
- Szülők részére az utolsó foglalkozás egyben fogadóóra is az értékeléshez.

7. Eljárás mulasztáskor

A fejlesztő felkészítés hasonló kötelezettséget ró a szülőre, mint a tankötelezettség, nem mérlegelheti, hogy biztosítja-e a gyermekének a bekapcsolódását vagy sem. KT. 35. § (1.)

- A hiányzást egy héten belül igazolni kell a fejlesztő felé a tanulónak.
- Ennek elmulasztása vagy négy óra igazolatlanság esetén a szülő írásbeli felhívást kap. A Tü. 9. r. sz. nyomtatvány kitöltése a fejlesztő pedagógus jelzése alapján az osztálytanító, osztályfőnök feladata.

További tíz igazolatlan órai mulasztás esetén a szülő ellen szabálysértési eljárást kezdeményeznek a területileg illetékes önkormányzat jegyzőjénél.

A Tü. 11. r. sz. nyomtatvány kitöltése a fejlesztő pedagógus jelzése alapján az osztálytanító, osztályfőnök feladata. /6. eljárásrend/

8. Kontrollvizsgálat

A szakértői és rehabilitációs bizottság az első vizsgálatot követő egy év letelte után, azt követően 12 éves korig kétévenként, azt követően háromévenként hivatalból felülvizsgálja a sajátos nevelési igényű tanulót. 14/1994. (VI.24.) /MKM 20. § (4.)/

A nevelési tanácsadó az első vizsgálat után két év múlva, azt követően 3 évente vizsgálja felül a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulót.

Az éves esedékes kontrollokat a rehabilitáló illetve a fejlesztő tartja nyilván. /9.eljárásrend/

A szakértői bizottság és a nevelési tanácsadó a tanév II. felében adategyeztetésre kéri fel az iskolát. A kért nyomtatványon készül el a tanulók pedagógiai jellemzése, melyet egy példányban a kontrollt végző intézményeknek kell megküldeni a tanulóról.

A tanulóról a szöveges értékelést az osztálytanító vagy a szaktanár a gyógy- fejlesztő pedagógussal együtt készíti el, melyet az adatkérő lapon feltüntetett időpontig az igazgatóval aláíratva az iskolatitkár postáz a bizottság vagy a nevelési tanácsadó címére az utolsó év végi bizonyítvány másolatával együtt június 30-ig.

A kontrollvizsgálat időpontjáról a bizottság értesíti a szülőt. A vizsgálatra a szülő elkíséri gyermekét.

Szakértői vélemény készítését a szülő bármikor kérheti. /14/1994. (VI.24.) /MKM 12. § (2.)

9. Visszacsatolás (PDCA)

A kontrollvizsgálat tapasztalatairól készült jegyzőkönyvet, változás esetén az új szakértői véleményt kapják:

osztálytanító
szaktanár
osztályfőnök
gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus
fogyújtó
irattár

1-1 példányban

Az állapotváltozás minőségi kiértékelését a tanuló tanítója vagy szaktanára, osztályfőnöke, a gyógypedagógus vagy a fejlesztőpedagógus közösen végzi. Megbeszéli a további teendőket.

10. Ellenőrzés, segítségnyújtás

A sajátos nevelési igényű tanulók ellátásának személyi- és tárgyi feltételeit a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság, a beilleszkedés, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók ellátásának személyi- és tárgyi feltételeit a nevelési tanácsadó ellenőrzi.

11. Iratkezelés szabályai

Az elintézett iratokat irattárba kell elhelyezni (a 10. eljárásrend alapján).

3. Határozat mentesítésről

A szakértői és rehabilitációs bizottság, a nevelési tanácsadó /hatáskörtől függően/ szakértői véleményében javaslatot tehet a vizsgált tanuló számára bizonyos tantárgy és /vagy tantárgyrész értékelése és minősítése alóli mentesítésre.

A mentesítési javaslat kötelezi az iskola igazgatóját arra, hogy mentesítő határozatot hozzon a szakvéleményben foglaltak szerint. / Kt. 30. § (9)/

1. A tanév első hetében, illetve a szakvélemény megérkezésekor a rehabilitáló és a fejlesztő pedagógus a hozzárendelt – mentesítésre jogosult - tanulók részére kitölti a határozati nyomtatványt.
2. A kitöltött nyomtatványt az intézmény vezetője aláírja és lebélyegzi.
3. A foglalkozás vezetője eljuttatja a nyomtatványt a szülőnek aláírásra.
4. Ha a szülő elfogadja a mentesítést, akkor hozzájárul a többletjogok biztosításához:
/Kt. 52.§ (2)/
 - gyermeke mentesül a jelzett területen az osztályozással történő értékelés, minősítés alól a következő kontrollig.
5. Ha a szülő nem fogadja el a határozatot, azzal kéri, hogy gyermekét osztályozással értékeljék, minősítsék a kötelező kontrollvizsgálatig a jelzett területen.
6. Az aláírt határozatot a foglalkozás vezetője az iskolatitkárnak adja, aki iktatja az ügyiratot és 4 példányban lemásolja
Az eredeti példányt irattározza.
A másolt példányokat a fejlesztő részére átadja, aki
 - 1 példányt - a szülőnek
 - az osztályfőnöknek, aki az osztálynaplóban adminisztrálja és tájékoztatja a szaktanárokat (a Differenciáló tananyagban foglaltak szerint, továbbiakban Dt.)
 - az iskolai főgyűjtőbe
 - az algyűjtőbe- a szakértői véleményhez helyez el.
7. A mentesített tanulók számára a szaktanár egyéni haladási tervet készíthet a továbbhaladási feltételek sikeres teljesítéséhez. Ehhez használja a különleges gondozási igényű tanulók számára kidolgozott Differenciáló tananyagot (Dt.).
8. 22/2008. (VII.6.) OKM rendelet 8.§, 86/2008. számú körlevél (PSZSZ-Tiszaföldvár) értelmében az egyes tantárgyak, tantárgyrészek esetében az értékelés, minősítés alóli mentesítés céljából kezdeményezett vizsgálatokat a szakértői bizottság illetve nevelési tanácsadó (hatáskörtől függően) 6. évfolyamig január 31-ig végzi. Március 31-ig abban az esetben, ha az adott tárgyat abban az évben kezdte tanulni a tanuló.
A vizsgálat a szülő kérésére és aláírásával indul.
9. A mentesített tanuló előmeneteléről, elért teljesítményéről a szaktanár tájékoztatást készít, melynek 1 példányát a tanuló főgyűjtőjébe helyez el. 1 példányt a tanuló bizonyítványával együtt az osztályfőnök a tanév végén átad a tanuló részére. (Dt. – eljárásrend 7. pont)

4. Eljárásrend a különleges gondozási igényű tanulóink egyéni tantervéhez, továbbhaladásához

1. Minden tanév első (második) hetében az igazgató által kijelölt napon tagozatonként az igazgatóhelyettesek, gyógypedagógusok és a fejlesztő pedagógusok irányításával meghatározzuk azon tanulók körét, akikre a DTT tantervi követelményei vonatkoznak.

Feltétel:

- tantárgyfelosztás kész legyen,
- a rehabilitáló vagy a fejlesztő pedagógusok tudják hogy melyik tanuló kihez tartozik.

2. A névsor ismeretében tanulónként és tantárgyanként meg kell határozni, hogy a gyermek továbbhaladását milyen feltételhez kötjük.

Erre táblázat áll rendelkezésre alsóban, felsőben. (1. sz. melléklet)

3. Ez alapján a rehabilitáló vagy a fejlesztő pedagógus egyéni fejlesztési tervet, a szaktanár egyéni haladási tervet készíthet, melyet egyeztetnek egymással.

4. A továbbhaladás feltételeit a tanulóval és a szülővel az osztályfőnök az adott tanév október 1-ig ismerteti (szaktanár segítségét kérheti, de a felelős az osztályfőnök)

Erről írásos feljegyzés készül. (2. sz. melléklet)

5. A tanítók, szaktanárok a tanuló a rehabilitáló vagy fejlesztő pedagógusával folyamatos kapcsolatban állnak a gyermek előmeneteléről kölcsönösen tájékoztatják egymást.

6. A tanuló a nem mentesített tantárgyakból értelemszerűen szöveges értékelést vagy osztályzatot kap.

7. A mentesített tantárgyakból a tanuló haladásáról, teljesítményéről a szülő az év végén TÁJÉKOZTATÁST kap, melyet a szaktanár készít el. Ezt a „Tájékoztatót” a tanuló az év végi bizonyítványával kapja meg, másolatát pedig a tanuló egyéni tasakjában helyezzük el a tanév végén. (Gépelés előtt a Tájékoztatót a szaktanár, gyógypedagógus vagy a fejlesztő pedagógus közösen áttekinti, esetleg a gyógypedagógus vagy a fejlesztő pedagógus kiegészíti azt.)

(3. sz. melléklet)

8. A mentesített tantárgyak jelölése a naplóban:

8.1.

- Nem írta meg: —
- Nem teljesítette a minimumot: **n**
- Teljesítette a minimumot: **t**
- Többet teljesített, mint a minimum, tovább terhelhető: **tt**

Félévkor }
Év végén } **m**

8.2.

A naplóban az ÉRTÉKELŐ NAPLÓ résznél felülre be kell pirossal írni, hogy SNI a, vagy SNI b-zárójelbe a BNO számok(kat). Ha a tanulónak bármilyen felmentése van (tantárgy, tantárgyrész) a következő szöveg kerül **pirossal:**

_____ számú határozat alapján mentesítve _____
tantárgyból és/vagy tantárgyrészből az érdemjeggyel történő értékelés, minősítés alól.

8.3.

A naplóban az ÉRTÉKELŐ NAPLÓ résznél felülre be kell zölddel írni, hogy BTMN. Ha a tanulónak bármilyen felmentése van (tantárgy, tantárgyrész) a következő szöveg kerül **zölddel:**

_____ számú határozat alapján mentesítve _____
tantárgyból és/vagy tantárgyrészből az érdemjeggyel történő értékelés, minősítés alól.

9. Az osztályfőnök feladata, hogy a szaktanárral, a gyógypedagógussal, fejlesztő pedagógussal együttműködve megtörténjen a tanuló továbbhaladásának dokumentálása. Ugyancsak az osztályfőnök jár el a tanulóval kapcsolatban minden olyan kérdésben mely szülői, hatósági, gyermekvédelmi beavatkozást igényel (pl. hiányzás)

1. számú melléklet

Különleges gondozási igényű tanulók névsora

O.	Ssz.	Név																				

ALSÓ

[illegible]

FELSŐ

[illegible]

2. számú melléklet

FELJEGYZÉS

Tudomásul veszem, hogy.....nevűosztályos gyermekem a
.....-s tanévben a következő tantárgyakból egyéni haladás szerint
tanul:.....

.....
A haladási tervet és az ehhez kapcsolódó követelményeket ismertették velem.

Jelen vannak:

szülő

osztályfőnök

szaktanár

Kunszentmárton,

FELJEGYZÉS

Tudomásul veszem, hogy.....nevűosztályos gyermekem a
.....-s tanévben a következő tantárgyakból egyéni haladás szerint
tanul:.....

.....
A haladási tervet és az ehhez kapcsolódó követelményeket ismertették velem.

Jelen vannak:

szülő

osztályfőnök

szaktanár

Kunszentmárton,

3. számú melléklet

Tájékoztató a tanuló teljesítményéről

Név:

Szül. hely, idő:

Lakcím:

BNO száma:

Aszámú határozat alapján mentesítve.....
tantárgy/és/vagy tantárgyrészből az osztályozással történő értékelés és minősítés alól.

Kunszentmárton,.....

igazgató

PH

osztályfőnök

5. Órarend

a rehabilitációs és fejlesztő foglalkozások megszervezéséhez

- A nevelési-oktatási intézmény vezetője felel a szakvéleményben foglalt rehabilitációs és fejlesztő foglalkozások megszervezéséért. / Kt. 34. § (4) /
- Az órákat a tanórai foglalkozásokon túl kell megszervezni a / Kt. 52. § (6) a és b pont időkerete alapján.
- A tanulói terhelés korlátja alól mentesítést kap az egyéni és rehabilitációs foglalkozás. /243/2003. (XII.17.) Korm. rendelet 3-9. §-a /
- Az órarend kötelező elemei:
 - kik részére készült,
 - hatálya,
 - foglalkozások ideje: hónap, nap, óra, perc,
 - foglalkozáson részt vevő tanulók:- neve,
 - évfolyama,
 - besorolása /SNI a; SNI b; BTMN/,
 - ellátás helye,
 - ellátó neve, szakképzettsége.
- Az órarendről szeptember 15-ig tájékoztatást kap:
 - intézményvezetőhelyettes,
 - osztályfőnök,
 - napközis és tanulószobai nevelő,
 - szülő és tanuló – az ellenőrzőn keresztül.
- A tájékoztatás a rehabilitáló és fejlesztő pedagógus feladata. Az órarend megváltoztatása az intézményvezető vagy az intézményvezető helyettes jóváhagyásával történhet. Az órarend megegyezik az egyéni fejlődési lap betétívével.

6. Rehabilitációs és fejlesztő foglalkozásokon való részvétel rendje

1. A szakértői és rehabilitációs bizottság, a nevelési tanácsadó szakvéleményben javasoltak szerint kizárólag a kötelező tanórai foglalkozáson túl szervezett rehabilitációs és fejlesztő foglalkozáson való részvétel a tanuló számára kötelező annak a tanévnek a végéig, amíg a szakvélemény javasolja a különleges gondozás keretében történő ellátást. Mulasztás szempontjából ezeket a foglalkozásokat úgy kell tekinteni, mint a kötelező tanítási órát.

/243/2003. (XII.17.) 5.§§ (2) Korm. re. a NAT-ról/

2. A tanuló napi és heti terhelésekor az ide vonatkozó korlátozásokat figyelmen kívül kell hagyni ezen szolgáltatások nyújtásakor.

/243/2003. (XII.17.) 8.§ (1) b./

A foglalkozások prioritást élveznek más tevékenységek előtt. A tanuló, a szülő, a pedagógus kötelessége ennek betartása.

/Kt. 12.§ (1) – (8)./

3. A tanulónak a mulasztást és a késést igazolni kell:

- ha teljes tanítási napról hiányzik, akkor az osztályfőnöknek,
- ha a foglalkozásról hiányzik vagy késik, akkor a foglalkozás vezetőjének egy héten belül.

/Kt. 24. § (3) valamint a 11/1994. (VI.8.) MKM. r. 20. § (8)/

4. A foglalkozás vezetője havonta írásban tájékoztatja az osztályfőnököt a hiányzásról és a késésről időpont és óraszám megjelöléssel. Amennyiben a tanuló mulasztását a foglalkozás vezetőjénél már igazolta, úgy ezt bekarikázva jelzi.

5. A foglalkozásról való mulasztás, késés időpontját, igazolt vagy igazolatlan voltát vezetni kell a:

- Osztálynapló- mulasztási és haladási rész- konkrét napjának utolsó cellájában.
- Tü. 356. r. sz. rehabilitációs és egyéni fejlődési lap betétívén a foglalkozás sorának megjegyzés részében.

6. Igazolt a mulasztás:

- szülői igazolással évi 3 alkalommal,
- orvosi igazolással,

Ezen túl és kívül a mulasztást igazolatlannak kell tekinteni.

7. A késések ideje összegződik – 45 perc után 1 foglalkozási órának tekintendő.

8. 4 igazolatlan óra után az osztályfőnök írásban hívja fel a szülő figyelmét a tankötelezettség teljesítésére. Erről tájékoztatja a foglalkozás vezetőjét.

9. 10 igazolatlan óra után az osztályfőnök államigazgatási eljárást kezdeményez a tanuló lakóhelyének jegyzőjénél. Erről tájékoztatja a foglalkozás vezetőjét.

10. Havi, félévi és év végi értékeléskor, statisztikai adatszolgáltatáskor a tanórai mulasztásokkal összegződik.

Az igazolatlan mulasztás tükröződik a tanuló szorgalmának minősítésében.

7. Egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitáció, rehabilitáció egyéni fejlődési lap

A nyomtatvány: A. Tü. 356. r. sz.

1. KÜLÍV

- A tanév 15. napjáig készítik el a rehabilitáló és fejlesztő pedagógusok.
- A megnyitást az igazgató vagy helyettese hitelesíti.
- A foglalkozást vezető az osztályfőnökkel aláírják.
- A lapnak tartalmazni kell – ha van – a tanuló mentesítését.
- A nyomtatvány érvényességének lejártakor a lezárást az igazgató vagy helyettese hitelesíti.
- Tárolás a foglalkozás alatt: a foglalkozást végzőknél.
- Tárolás a lezárás után: naplóként az irattárban.

2. BETÉTÍV

- Minden tanévkezdés új betétívvel indul.
- Pontos vezetése a rehabilitáló, vagy fejlesztő feladata.
- Annyi betétívet kell használni, ahány szakember vesz részt a feladatban.
- Megnyitás szeptember 15-ig. – Tanuló neve, fejlesztési területek, ellátó szakember neve, szakképzettsége feltüntetésével.
- A vezetés naprakészen történik: sorszám, tartalom, megjegyzés, aláírás.
- Sorszámot nem jelölünk: a nevelő betegsége, hivatalos távolléte esetén.
- Tartalmat nem jelölünk: a tanuló hiányzásakor.
- A tanuló hiányzását a tartalom rovatban kell jelölni.
Ha a foglalkozás csoportos, akkor a jelenlévők monogramját beírjuk.
- Ha a foglalkozás egyéni, és a tanuló hiányzik, akkor más jogosult tanuló vesz részt a foglalkozáson. Ezen ok miatt foglalkozás nem maradhat el.
- A betétívet hó végén ellenőrzésre a foglalkozást végzők átadják az illetékes igazgatóhelyettesnek a kért időpontig.
- Betétív tárolása évközben: rehabilitáló és fejlesztő pedagógusnál.
- Betétív tárolása év végén: irattárban.
- Betétív tárolása a különleges gondozási igény megszűnésekor külívvel együtt az irattárban.
- Az általános iskolai tanulmányok befejezésekor a kül- és belív együttesen az irattárba kerül.

8. Egyéni fejlesztési terv

1. A képzési kötelezettségről és a pedagógiai szakszolgálatról szóló 14/1994. (VI. 24.) MKM rendelet módosításaként kiadott 22/2008. (VII. 6.) OKM rendelet 6 § (3) bekezdésével kiegészül az alaprendelet 26/A. §- továbbiakban 26/B. § (3) alapján:

Az iskolai fejlesztő foglalkozás egyéni fejlesztési terv alapján történik. Az iskola a fejlesztő foglalkozásokat a központilag kiadott egyéni fejlődési lapon dokumentálja. /A. Tü. 356. r. sz./

- Az egyéni fejlesztési terv a szakértői bizottság vagy a nevelési tanácsadó szakvéleményében foglaltak alapján készül.
- Elkészítése a rehabilitáló, fejlesztő szakember feladata.
- Az egyéni fejlesztési terv egyéb formai és tartalmi követelményeiről a Segítők szakmai munkaközössége dönt az intézményvezető egyetértésével.
- Elkészítési határidő: október 15.
- Az elkészített egyéni fejlesztési tervet a szakmai munkaközösség vezetője ellenőrzi.
- Az ellenőrzés eredményéről szóban tájékoztatja a munkaterületért felelős igazgatóhelyettest, probléma esetén feljegyzést készít.

2. Az egyéni fejlesztési terv célja:

A tanulási zavar, tanulási nehézség, tanulási gyengeség célirányos korrekciója szakmailag megalapozott és tervezett formában.

3. Az egyéni fejlesztési terv tartalma:

- Az egyéni fejlesztési terv azonosítására szolgálnak a személyes adatok – név, születés helye, idő, anya neve, lakcím, telefonszám- diagnózis, szakértői vélemény száma, heti óraszám, az ellátást végző neve, a következő kontroll időpontja.

- Jelen állapot rögzítése:

A szakértői vélemény és a tanév eleji tájékozódó megfigyeléseink alapján rögzítjük a kiinduló szintet. A tanév végén visszacsatolva történik az értékelés.

/PDCA logika szerint/

- Fejlesztési területenként jelöljük: - probléma,
- fejlesztési módszer, eszköz.

- Lehetséges fejlesztési területek – melyhez a szakértői vélemény az irányadó:

- Mozgás: makromotorika
egyensúly
mikromotorika
lateralitás – téri orientáció
grafomotorika

- Percepciók: optikus
akusztikus
taktilis
kinesztéziás
keresztcsatornás

- Figyelem:	felkelthetőség terelhetőség spontán terelődés koncentráció szelekció megosztottság vizuális akusztikus
- Emlékezet:	bevésés rövidtávú megtartó felidézés vizuális akusztikus számemlékezet szerialitás
- Gondolkodás:	analízis-szintézis problémamegoldás absztrahálás fogalmi gondolkodás matematikai gondolkodás logika kauzalitás – időorientáció
- Beszéd:	alak – artikuláció korrekció – logopédus beszédtempó hangsúly hangerő hanglejtés beszédészlelés beszéértés beszéadekváció szókincs szóbeli, írásbeli szövegalkotás kommunikációs képesség
- Tantárgyi képességek:	betűismeret olvasási technika olvasási rutin szövegértés szövegalkotás szövegfeldolgozás írás kép nyelv-helyesírás szabályok matematikai szövegértés matematikai alpműveletek rutinja sorozatok

szabályfelismerés
szabálmegfogalmazás
szabálykövetés

- Személyiség:

feladattudat
feladatértés
feladattartás
motiváció
önértékelés
önellenőrzési igény
önbizalom
elfogadottság érzése
bátorító nevelés

- Felhasznált szakirodalmi jegyzék
- Felhasznált fejlesztő segédletek

4. Egyéni fejlesztésünk beválása, eredményessége:

- A kontrollvizsgálatok tapasztalatai meghatározóak a fejlesztés hatékonyságának megítélésében,
- a szaktanár véleménye, értékelése a tanuló munkához való viszonyáról, tantárgyi teljesítményéről,
- a tanuló véleménye a közös munkáról,
- saját megítélésünk.

Törekvésünk nem mindig mutatható ki objektíven. Lehetnek megtorpanások, visszaesések. Az okkutatás a segítség során elkerülhetetlen. Ennek javasolt módszere az esetmegbeszélés.

9. Különleges gondozási igényű tanulók adatmátrixa

Csak érvényes szakértői vélemény alapján legitim a sajátos nevelési igényű, beilleszkedési, tanulási, magatartási, nehézséggel küzdő tanulók ellátása.

A 14/1994. (VI.21.) MKM rendelet 20. § (4) bekezdése előírja a tanuló fejlődésének meghatározott időben történő felülvizsgálatát.

Az érintett tanulók után igénybe vehető normatív támogatás jogosultságának alapja az érvényes szakértői vélemény.

/Magyar Köztársaság költségvetéséről szóló törvény 3. sz. melléklete rendelkezik a normatíva összegéről/

Mátrix célja:

- statisztikai adatszolgáltatás
- érvényességet feltételező kontroll megszervezése
- jogszerű normatívaigénylés
- trendvizsgálat

Feladat:

- pontos adatbevitel: SNI-osztályfok szerint, BTMN- osztályfok szerint
- változások rögzítése
- összegzés

Határidő:

- minden tanév október 1., illetve minden változás naprakészen

Felelős:- valamennyi feladatellátó pedagógus a csoportjában

- mk. vezető az összegzésben

Melléklet: táblázat

Iratkezelés: - intézményi főgyűjtő

- ellátók algyűjtője

10. Iratkezelés

Valamennyi tanuló rehabilitációjával, fejlesztésével kapcsolatos dokumentum a keletkezést követően 10 év múlva selejtezhető. Selejtezéskor fel kell ajánlani a megyei levéltár részére. Amennyiben nem kívánják tovább raktározni, az iratok megsemmisítendők.

Erről 3 fős irattározási selejtezési csoport jegyzőkönyvet készít.

PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉS HELYI TANTERV

Controll														Aktuális Controll/ fő Jún. 30-ig					
Más pedagógiai szolgáltatás																			
mentesítés	Minden tantárgy írás- beli értékelés																		
	Magyar irodalom																		
	Magyar nyelvtan																		
	Idegen nyelv																		
	Matematika																		
ellátó	Név																		
	Nyelv- és beszéd fejl. p.																		
	Gyógypedagógus																		
	Heti óraszám																		
	Fejlesztő foglalkozás																		
ellátás	Rehabilitáció																		
	Mikro csoport /4-6/ fő																		
	Egyéni /1-3/ fő																		
	Tanulási gyengeség																		
	Tanulási nehézség																		
diagnózis	Szorongás 41.9																		
	Dadogás 98.5																		
	Hyperkin. mag. zav. 90.1																		
	Aktív. és figy. zavar 90.0																		
	Kévert spec. zavar 83.0																		
Osztály, osztályfőnök	Isk. képess. kev. zav. 81.3																		
	Diszalkulia 81.2																		
	Diszgráfia 81.1																		
	Dislexia 81.0																		
	BTMN																		
Tanuló neve	SNI b																		
	SNI a																		
Sorszám																			
Összesen /fő/														Aktuális Controll/ fő Jún. 30-ig					
A tanulónépesség %-a																			
Változás az előző évhez képest +/-																			

IV. HELYI TANTERV

1. A tanulócsoporthok szervezésének elvei

1.1. Osztályok kialakítása

- Az osztályokat úgy kell kialakítani, hogy összetételük megfeleljen a tanulók iskolai összetételének. Minden osztályközösségbe kerüljön jó képességű, átlagos képességű és gyengébb tanuló is. Lehetőleg az egyes rétegek arányai is legyenek egyformák az egyes osztályok között. A fiú-lány arány közeli legyen az 50-50 %-hoz.
- Negyedik évfolyam után meg kell vizsgálni az osztályközösségeket és a kialakult létszámok arányossá tételével együtt be kell állítani a fenti összetétel egyensúlyát is.
- A tantestület mindenkorai döntése szerint, bizonyos évfolyamokon, bizonyos tantárgyakból képesség szerinti bontásban tanítunk.
- A tanulók első osztályba sorolásáról az iskola igazgatója dönt.

1.2. Napközis csoportok kialakítása

- A csoportok kialakításának fő szempontja, hogy lehetőség szerint az egyes csoportokba azonos évfolyamról és minél kevesebb osztályból kerüljenek tanulók. Elsőbbséget élveznek az első évfolyamos tanulók.
- A tanulók napközis csoportba osztásáról az iskola igazgatója dönt.

1.3. Csoportbontások

- Idegen nyelvi: egy osztályból szerveződjön, a létszámoknak megfelelően (kb. 50-50 %)
 - Technika: fiú-lány bontás osztályonként a Deák Ferenc utcai épületben
 - Informatika: idegen nyelvnek vagy technikának megfelelően
 - Magyar nyelv 7-8. évfolyamon képességek szerint három csoportban a Széchenyi István épületben
 - Matematika 7-8. évfolyamon képességek szerint három csoportban
- A csoportbontásról, a csoportba sorolásról a felsős munkaközösségek döntenek figyelembe véve az osztályok összetételét.

1.4. Nem szakrendű oktatás bevezetése

„A bevezető és a kezdő szakaszban, továbbá – a tanulók igényéhez igazodóan, a helyi tantervben meghatározottak szerint – az alapozó szakasz kötelező tanórai foglalkozásra időkeretének 25-50%-ban nem szakrendszerű oktatás, az alapozó szakasz fennmaradó időkeretében és a fejlesztő szakaszban szakrendszerű oktatás folyik.”

Cél: javuljon iskolánk alapozó funkciójának hatékonysága, biztonságosabbá váljon a tanulók tanulmányi továbbhaladása.

A képesítési követelményeket: A Kt. 17.§ (8) bekezdés írja elő.

A bevezetés és az időkeret szabályozását: a Kt 127§(8); 128.§ (19),(20) bekezdés írja elő.

Iskolánkban a következőképpen kívánjuk szabályozni:

Mivel a törvény nem szabja meg, hogy mely tantárgyakra kell vonatkoztatni, és a kötelezően előírt óraszám is az évfolyamok között átcsoportosítható, ezért a következőket rögzítjük:

Az 5-6. évfolyam kötelező és nem kötelező óraszám alapján a 25-50% 7-14 órát jelent hetente. A heti 7-14 óra felhasználásáról minden év június 15-ig a tantestület dönt a következő tanévre és érintett osztályokra vonatkoztatva.

1.4.1 A döntés alapja:

- A leendő 5. osztályok osztályfőnökei óralátogatást végeznek a negyedik osztályban. A tanítónővel konzultációt folytatnak az osztály, a tanulók neveltségéről, képességeiről, szociális háttéréről.
- A 4. osztályos matematika, magyar nyelv, néma értő olvasás, természetismeret témazárókat áttekintik a szaktanárok. Az idegen nyelvet tanító nevelők saját (1 éves) tapasztalatukra alapozva határozzák meg, hogy szükséges-e az osztály vagy meghatározott tanulóinak a nem szakrendszerű idegen nyelvi oktatás az 5., 6. évfolyamon.
- A tanév végi felmérések eredményei, a tanítónő javaslata alapján az osztályt tanító nevelőcsoport és a felsős igazgatóhelyettes dönt a nem szakrendszerű tárgyak köréről, mértékéről, a képességfejlesztés területeiről. Az alkalmazott módszert a nevelő választja meg.
- Az igazgatóhelyettes a tantárgyfelosztáson sárga színnel emeli ki az osztály nem szakrendszerű óráit.

1.4.2. A tervezés lépései, az alkalmazás általános szabályai:

- Célok megjelölése, sikerkritériumok meghatározása osztályra, ill. szükség szerint egyénekre bontva.
Alapcél: olvasási, számolási készségek fejlesztése
Kompetenciák: kreatív gondolkodás, logika, rendszerezés, közelítés az elvont gondolkodás felé, érvelés, bizonyítás, cáfolgatás stb.
 A kompetenciák fejlesztéséhez szorosan kapcsolódik a neveltségi szint emelése.
 A tantervhez igazodva a szaktanárok elkészítik a tanmenetet, melyben meghatározzák a fejlesztendő területeket (kulcskompetenciákat), a kapcsolódó tudás és képesség területeket, az alkalmazandó módszert, az értékelés módját, formáját.
- Képességfejlesztés minden nem szakrendszerű oktatásba bevont tanítási órán szükségszerűen és differenciáltan kell, hogy megjelenjen.
 A nevelő meglátása, tapasztalata szerinti gyakorisággal tarthat új ismeretközlő óra helyett képességfejlesztő órát.
 A képességfejlesztő tevékenység nem tantárgy, a bizonyítványban, anyakönyvben nem jelenik meg, nem zárul érdemjeggyel.
- A Tan-suli (heti 1 óra) kifejezetten a tanulás tanulását szolgálja. A szaktanár jelzi a tan-sulit tartó nevelőnek, hogy milyen készségek fejlesztésére fókuszáljon.
- A nem szakrendszerű órákat változatos tevékenységek (módszertani kultúra) kell, hogy jellemezzék.
Javaslat: differenciálás, kooperatív technikák alkalmazása, projekt módszer, dramatikus játékok, életszerű gyakorlatok, példák stb.

A nem szakrendszerű tevékenység jelölése:

- tantárgyfelosztásban: sárga alapon az óraszám feltüntetése
naplóban a haladási és mulasztási fejezetben:
- tanórák folyamatos számozása, nevelő aláírása

- a tananyag beírása a felső sorban
- a fejlesztett terület beírása az alsó sorban

naplóban: a 2. oldalon: a tantárgy sárga alapra írva

tanmenetben: az erre a célra készített tanmenetben a nevelő folyamatosan bejegyzi tapasztalatait, bevált módszereit.

gyűjtő mappa: minden nevelő (aki a nem szakrendszerű oktatásban részt vesz) gyűjti a bevált, jól alkalmazható feladatokat ill. a tanulók képességfejlesztésével kapcsolatos munkáit.

órarend: a napló 3. oldalán sárga alapszínre írva a nem szakrendszerű órák. Az osztály órarendjét szintén

ellenőrző, bizonyítvány: nem jelenik meg a nem szakrendszerű oktatás. A tanuló az adott tantárgyból érdemjegyet kap.

Visszacsatolás:

- 5. osztály bemeneti méréseihez képest legalább 15-20 %-os teljesítményjavulás realizálódjon.
- a 6. év eleji mérés eredménye ne csökkenjen az 5. osztályos év végéhez képest.
- A 7. évfolyamban lehetőség szerint pótolni kell egyéni vagy kiscsoportos formában az esetlegesen elmaradt tananyagrészeket.
- A célok teljesülésének vizsgálata.

2. Az iskola tevékenységrendszere

Tevékenységi formák célja, feladata

Kötelező tanórai foglalkozások:

- A tanulóknak e forma keretében kell elsajátítaniuk a NAT, Kerettanterv és a felülvizsgált NAT által - az egyes műveltségi területeken - előírt, a magasabb évfolyamba lépéshez szükséges ismeretanyagot /tanóra/. Kötelező tanórai tevékenység még a pedagógiai célú rehabilitáció-a megismerés és a viselkedés készségeinek fejlesztéséhez, korrekciójához.

Nem kötelező tanórai foglalkozások:

A tanórai foglalkozások felosztása tartalmazza.

Tanórán kívüli foglalkozások:

A tanórai tevékenységet segítő, az iskola pedagógiai programjában meghatározott célok megvalósítását szolgáló tevékenységek:

- napközi és korrepetálás,
- énekkar,
- az iskolai sportkör,
- tanulmányi, szakmai, kulturális és sportversenyek, rendezvények.

3. Kuszentmárton város általános iskolájának éves óratervei

3. 1.

2007/2008 tanév óraszámkeretei
ciklus (A 2004-es NAT kiléptetése)

Kilépcs időpontja	2008/09. tanév	2009/10. tanév	2010/11. tanév	2011/12. tanév	2012/13. tanév	2013/14. tanév	2014/15. tanév	2015/16. tanév
	Felülvizsgált NAT	Felülvizsgált NAT	Felülvizsgált NAT	Felülvizsgált NAT	Módosított kerettanterv	Módosított kerettanterv	Módosított kerettanterv	Módosított kerettanterv
	1. évfolyam	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam	5. évfolyam	6. évfolyam	7. évfolyam	8. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	16	16	16	14	8	8	8	8
Történelem	-	-	-	-	4	4	4	4
Idegen nyelv	-	-	-	6	6	6	6	6
Matematika	9	9	8	8	8	6	6	6
Informatika	-	-	-	-	-	1	2	2
Természetismeret	2	2	2	4	3	4	-	-
Fizika	-	-	-	-	-	-	3	3
Biológia	-	-	-	-	-	-	3	3
Kémia	-	-	-	-	-	-	3	3
Földrajz	-	-	-	-	-	-	3	3
Ének	2	2	3	2	2	2	2	2
Rajz	3	3	3	3	3	3	2	2
Technika	2	2	2	2	2	2	2	2
Testnevelés	6	6	6	6	5	5	4	4
Osztályfőnöki	-	-	-	-	2	1	1	1
Hon-és népismeret	-	-	-	-	1	1	-	-
Etika	-	-	-	-	-	-	1	-
Mozgókép- médiáism.	-	-	-	-	-	-	-	1
Tánc-és dráma	-	-	-	-	1	1	-	-
Egészségtan	-	-	-	-	-	1	-	-
Összesen:	40	40	40	45	45	45	50	50

3.2.

Óraterv a NAT felülvizsgálatával
ciklus (A 2007-es NAT beléptetése)

Belépés időpontja	2008/09. Tanév	2009/10. Tanév	2010/11. Tanév	2011/12. Tanév	2012/13. Tanév	2013/14. Tanév	2014/15. Tanév	2015/16. Tanév
Évfolyam	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	16	16	16	14	8	8	8	8
Történelem	-	-	-	-	4	4	4	4
Idegen nyelv	-	-	-	6	6	6	6	6
Matematika	9	9	9	8	8	6	6	6
Informatika	-	-	-	2	1	2	2	2
Környezet ismeret	2	2	3	3	4	4	-	-
Fizika	-	-	-	-	-	-	3	3
Biológia	-	-	-	-	-	-	3	3
Kémia	-	-	-	-	-	-	3	3
Földrajz	-	-	-	-	-	1	3	3
Ének	2	2	2	2	2	2	2	2
Rajz	3	3	2	2	3	3	2	1
Technika	2	2	2	2	2	2	2	1
Testnevelés	6	6	6	6	5	5	5	5
Osztályfőnöki	-	-	-	-	2	1	1	1
Hon és népism.	-	-	-	-	-	-	-	-
Etika	-	-	-	-	-	-	1	1
Média	-	-	-	-	-	-	-	-
Tánc és dráma	-	-	-	-	-	-	-	-
Egészségtan	-	-	-	-	-	1	-	-
Összesen:	40	40	40	45	45	45	51*	51*

* 1 órával megnövelt testnevelés miatt megengedett az 50 óra túllépése

3. 3. KUNSZENTMÁRTON VÁROS ÁLTALÁNOS ISKOLÁJA HETI ÓRASZÁM TERVE A 2008/2009-ES TANÉVRE

évfolyam óraterv	1 évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.	5. évf.*	6. évf.	7. évf.	8. évf.	Összesen
osztályok száma (1)	3	3	4	3	3	3	4	3	26
kötelező + szabadon választott/osztály (2)	20	20	20	22,5	22,5	22,5	25	25	-
össz. Óraszám az évfolyamon (3)	60	60	80	67,5	67,5	67,5	100	75	577,5
a nem kötelező órák %-a (4)	10 %	10 %	10 %	10 %	25 %	25 %	30 %	30 %	-
a nem kötelező órák 100 %-os finanszírozása (5)	6	6	8	7	17	17	30	23	114
a kötelező óra 15 %-a a rehab., habilitációs óra kerete Kt.52§(6)b)pont (7)	9	9	12	10	10	10	15	11	86

Az óraszámtervet minden tanévben el kell készíteni, figyelembe kell venni az osztályok számát.

3. 4. A NEM KÖTELEZŐ TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK HETI FELHASZNÁLÁSA 2008/2009. TANÉV

Korrepetálás	1-4. évfolyam		13 óra
Sportkör	1-4. évfolyamon		7 óra
Tan-Suli	1-4. évfolyamon		13 óra
Idegen nyelv csoport bontás	4-8. évfolyam	16x3 =	48 óra
Informatika csoport bontás	6-8. évfolyam	10x1 =	10 óra
Tan-Suli	5-8. évfolyam	13x1=	13 óra
Összesen:			104 óra
Felhasználható			10 óra / hét *

* Az órák felhasználásáról legkésőbb a tanévzáró értekezleten dönteni kell.

3. 5. KUNSZENTMÁRTON VÁROS ÁLTALÁNOS ISKOLÁJA HETI ÓRASZÁM TERVE A 2009/2010-ES TANÉVRE

évfolym óraterv		1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.	Összesen
osztályok száma (1)		3	3	3	4	3	3	3	4	26
kötelező + szabadon választott/osztály (2)		20	20	20	22,5	22,5	22,5	25	25	-
össz. Óraszám az évfolyamon (3)		60	60	60	90	67,5	67,5	75	100	580
a nem kötelező órák %-a (4)		10 %	10 %	10 %	10 %	25 %	25 %	30 %	30 %	-
a nem kötelező órák 100 %-os finanszírozása (5)		6	6	6	9	17	17	23	30	114
a kötelező óra 15 %-a a rehab., habilitációs óra kerete Kt.52§(6)b)pont (7)		9	9	12	13,5	10	10	11	15	89,5
gyógytestnevelés		2 x 3 óra → 6 óra				1 x 3 óra →3 óra				9
magántanuló ellátás 3 fő		Heti 3 x 10 óra								30
napközi		10 x 22,5								225
ÖSSZESEN										1047,5
ÓRAKEDVEZMÉNYEK										47,7
EBBŐL	Of. teendő	26 x 1óra / hét (26 fő)								26
	Mk. vez.	6 x 1 óra / hét (6 fő)								6
	Kt. vez. 15%	3,3 óra / hét (1 fő)								3,3
	Kt. tag 10%	2,2 óra / hét (2 fő)								4,4
	Szakszerv. vez. becsült	4 óra / hét (2 fő)								8
MINDÖSSZESEN										1095,2 óra / hét

Az óraszámtervet minden tanévben el kell készíteni, figyelembe kell venni az osztályok számát!

3. 6. A NEM KÖTELEZŐ TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK HETI FELHASZNÁLÁSA 2009/2010. TANÉV

Korrepetálás	1-4. évfolyam		13 óra
Sportkör	1-4. évfolyam		6 óra
Tan-Suli	1-4. évfolyam		13 óra
Idegen nyelv csoport bontás	4-8. évfolyam	16x3 =	48 óra
Informatika csoport bontás	6-8. évfolyam	10x1 =	10 óra
Tan-Suli	5-8. évfolyam		9,5 óra
Technika-bontás	5-8. évfolyam		10,5 óra
Előkészítő	7-8. évfolyam		2 óra
Tánc	7-8. évfolyam		2 óra
Összesen:			114 óra

3. 7. A tantervek belépése a kunszentmárton város általános iskolájában

Az iskola egyes évfolyamain az elkövetkező tanévekben az alábbi tantervek alapján folyik az oktatás:

- **HK2003** = a 2003. szeptemberétől bevezetett, a tanulók kötelező óraszámának csökkenése miatt módosított – 2001-ben bevezetett – helyi tanterv;
- **H2004** = a 2003-ban felülvizsgált és módosított NAT alapján, valamint az Oktatási Minisztérium által 2004-ben kiadott kerettanterv alapján elkészített 2004. szeptemberétől érvényes helyi tanterv.
- **H2008** = a 2007-ben felülvizsgált és módosított NAT alapján.

TANÉV	ÉVFOLYAM							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	Bevezető szakasz		Kezdő szakasz		Alapozó szakasz		Fejlesztő szakasz	
2008-2009	H2008	H2004	H2004	H2004	H2004	HK2003	HK2003	HK2003
2009-2010	H2008	H2008	H2004	H2004	H2004	H2004	HK2003	HK2003
2010-2011	H2008	H2008	H2008	H2004	H2004	H2004	H2004	HK2003
2011-2012	H2008	H2008	H2008	H2008	H2004*	H2004	H2004	H2004
2012-2013	H2008	H2008	H2008	H2008	H2008	H2004	H2004	H2004
2013-2014	H2008	H2008	H2008	H2008	H2008	H2008	H2004	H2004
2014-2015	H2008	H2008	H2008	H2008	H2008	H2008	H2008	H2004
2015-2016	H2008	H2008	H2008	H2008	H2008	H2008	H2008	H2008

* A továbblépésekhez figyelembe kell venni az akkori esedékes törvényi szabályokat.

4. A tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket a művelődési és közoktatási miniszter hivatalosan tankönyvvé nyilvánított. A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van (pl. tornafelszerelés, rajzfelszerelés stb.). A fentiektől eltérő esetekben ki kell kérni az Iskolaszék egyetértését, támogatását.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei (illetve, ahol nincs munkaközösség, ott az egyes szaktanárok) határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév májusában szülői értekezleteken) tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetére a szülők kötelessége.

A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- a taneszköz szerepeljen a kötelező taneszközlistán
- a taneszköz feleljen meg a törvényi előírásoknak
- a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének
- az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak
- a taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be
- a taneszközök ára feleljen meg annak az összegnek, amelyet a magasabb jogszabályban foglaltak alapján az iskolaszék évente meghatároz

Az iskola arra törekszik, hogy saját költségvetési keretéből, illetve egyéb támogatásokat felhasználva egyre több nyomtatott taneszközt szerezzen be az iskolai könyvtár számára. Ezeket a taneszközöket a különleges gondozási igényű és szociálisan hátrányos helyzetű tanulók ingyenesen használhatják.

5. Az iskolába be- és kilépés valamint magasabb évfolyamába lépés feltételei

5. 1. Az intézmény első évfolyamába lépés

A beiratkozáshoz szükséges feltételek:

- Iskolánk a beiskolázási körzetéből minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.
- Adminisztratív, formai feltételek:
 - A gyermek, ha az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget eléri, attól a naptári évtől válik tankötelessé, amelyben a hatodik életévét május 31. napjáig betölti. A szülő kérelmére a gyermek tankötelessé válhat akkor is, ha a hatodik életévét december 31. napjáig tölti be.
 - A beiratkozáskor be kell mutatni:
 - a gyermek születési anyakönyvi kivonatát,

- a szülő személyi igazolványát, személyazonosító okiratát,
- a gyermek felvételét javasoló óvodai szakvéleményt (ha a gyermek óvodás volt), a nevelési tanácsadó felvételt javasoló szakvéleményét (ha a gyermek nem volt óvodás, vagy ha az óvoda a nevelési tanácsadó vizsgálatát javasolta),
- a gyermek egészségügyi könyvét a gyermekorvos felvételi javaslatával,
- azonosító szám, diákigazolvány adminisztratív előírásai (fotó, díjbefizetés).
- Az iskola igazgatója dönt: a tankötelezettség kezdetéről az előzőekben felsorolt dokumentumok alapján.
- A tanuló osztályba sorolásáról az igazgató dönt.

5. 2. Az intézmény felsőbb évfolyamaiba lépés:

A beiskolázási körzetbe költöző tanulót az iskola köteles felvenni. Az iskola környezetében található települések bármelyikéből felvehető a tanuló, ha a szülő a bejárást biztosítani tudja. A felvételtől az iskola igazgatója az érintett nevelők bevonásával dönt. A döntés alapja a tanuló tanulmányi eredménye (legalább 3,5 átlag), a magatartása, szorgalma legalább jó minőségű.

5. 2. 1. Adminisztratív és formai feltételek:

A beiratkozáskor be kell mutatni:

- a tanuló születési anyakönyvi kivonatát,
- a szülő személyi igazolványát, vagy személyazonosító okiratát,
- az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot,
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt,
- szakvéleményt, amennyiben rendelkezik a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság, Nevelési Tanácsadó szakvéleményével.

5. 2. 2. Teljesítmény - képesség feltételek:

Ha eltérő programú iskolából érkezett, teljesítményszint-felmérés után kerülhet a megfelelő évfolyam megfelelő csoportjába. Lemaradás esetén - ha a tanuló más beiskolázási körzetben lakik - a szülő vállalja a felzárkóztatást.

5. 2. 3. A belépési követelmények megállapítása során alkalmazásra kerülő eljárások:

teszt, amelyet az illetékes szaktanárok állítanak össze, és ennek alapján a szakmai munkaközösség dönt arról, hogy a tanuló mely csoportban folytathatja tanulmányait, illetve az esetleges hiányosságait mennyi idő alatt pótolja.

5. 2. 4. Fellebbezési lehetőség:

Amennyiben a szülő nem fogadja el a döntést, úgy 15 napon belül az iskola igazgatójánál fellebbezhet.

5.3. Az intézményből történő kilépés

A tanuló intézményből való távozásának lehetőségei:

5.3.1. Az általános iskola utolsó évfolyamának elvégzéséről szóló bizonyítvány kiállításának napja.

5.3.2. A tankötelezettség utolsó éve szorgalmi idejének utolsó napja.

5.3.3. A szülő kérése.

5.3.4. Kizárás az iskolából fegyelmi határozat jogerőre emelésekor, amennyiben az intézmény gondoskodott a tanuló más iskolába történő elhelyezéséről.

5.3.5. Szakértői javaslatra más intézménybe történő elhelyezése.

Az intézményből való kilépés eljárásrendje:

- Az 5.3.1. és az 5.3.2. pontokban foglaltaknál az osztályfőnök ellenőrzi az iskolai könyvtárból kölcsönzött könyvek visszaadását a könyvtárostól kapott jegyzék alapján. Meggyőződik arról, hogy a tanulónak nincs pénztartozása az intézmény részére.
- Az 5.3.3.; 5.3.4. és az 5.3.5. pontokban kiírtaknál a szülő a mellékletben található „Távozási lap”-on foglaltak szerint jár el.

(Melléklet : következő oldalon Távozási lap)

T Á V O Z Á S I L A P

tanuló neve, osztálya

Igazolom, hogy az iskolai könyvtárból kikölcsönzött könyveket visszahozta, nincs a tanulónál iskolai könyv, tankönyv, munkafüzet.

.....
könyvtáros aláírása

Igazolom, hogy a fenti tanulónak semmiféle pénztartozása nincs az intézmény felé.

.....
gondnok aláírása

Távozáskor a tanulónak az alábbiakat átadtam:
(Tételes felsorolás pl. osztálypénz, benti füzetek, rajzfelszerelés, stb.)

A tanulónak kiadható az „Értesítés iskolaváltoztatásról” nyomtatvány.

.....
osztályfőnök aláírása

Távozáskor a fenti tanuló bizonyítványát és az „Értesítés iskolaváltoztatásról” nyomtatványt átadtam.

.....
iskolaitkár aláírása

.....
szülő aláírása

Ph.

Szabó Mihályné
igazgató

5. 4. Az iskola magasabb évfolyamába lépés feltételei

Az iskolára jellemző továbblépés szempontjából fontos periódus a tanév, amely két félévből áll.

A továbblépés alapja a tanév végén elért eredmény.

A tanévtől eltérő továbbhaladási engedélyt az igazgató adhat a nevelőtestület kezdeményezése alapján.

5. 4. 1. A továbblépés szempontjából fontos periódusban (tanév végén) elért teljesítmény megállapításának módja:

- 4. év végétől felsőbb évfolyamba akkor léphet a tanuló, ha az előírt követelményeket minden tantárgyból sikeresen teljesítette.
- A 2004/2005-ös tanévtől fokozatosan vezettük be az első három évfolyamon és negyedik félévkor a szöveges értékelést. A Köznevelési törvény értelmében biztosítjuk a továbbhaladást, a szülő kezdeményezésére az első három évfolyamon a tanuló tanévet ismételhet.

5. 4. 2. Az elért teljesítmény megállapításának módja:

- 1-4. évfolyamon ld. Pedagógiai Program 6. 10. pontja
- Modulok értékelése ld. Pedagógiai Program 6. 7. 2. pontja
- Javítóvizsga
- Osztályozóvizsga

5. 4. 3. A továbbhaladásról döntő személyek:

A nevelőtestület a szaktanárok és az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

A magasabb évfolyamba lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:

- Az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól.
- Az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse.
- Félévkor, ha 125 óránál többet mulasztott és mulasztását a nevelő testület megállapítása alapján pótolni nem tudta.
- Egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott és mulasztását a nevelő testület megállapítása alapján pótolni nem tudta.
- Egy tanítási évben vagy félévkor egy adott tantárgyból a mulasztása a tanítási órák 30 %-át meghaladja.
- Magántanuló volt.

5.5. Teendők a tanuló mulasztása esetén

Melléklet az osztályozó és javítóvizsgáról készült eljárásrendhez

5.5.1. A tanuló kötelessége a tanítási órán való pontos megjelenés. / Házirend III/1.4./

Ha a tanuló a tanórai foglalkozás kezdetére nem érkezik meg, késik, igazolnia kell.

A késések ideje összeadható, s amennyiben ez az idő eléri a tanórai foglalkozás idejét, a késés egy igazolt vagy igazolatlan órának minősül. / M.R. 20.§ 8. /

A naplóban ennek jelölése a tanuló neve mellett K (=késett) percekben kifejezve.

5.5.2. Ha a tanuló adott tárgyból a tantárgy éves óraszámának 15%-áról hiányzott, a

szak- tanár felhívja az osztályfőnök figyelmét erre a tényre, aki hivatalos levélben tájékoztatja a szülőt ennek következményeiről.

(„Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen meghaladja egy adott tantárgyból a tanítási órák 30%-át,a tanév végén nem osztályozható, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen.” M.R.20.§ 6./d)

5.5.3. Az osztályfőnök köteles a szülőt értesíteni a tanuló első igazolatlan napi mulasztásakor a „Felhívás rendszeres iskolába járásra” című nyomtatványon.
/ Házirend III./1.3. /

5.5.4. Ha a mulasztás a 10 tanítási órát eléri, az osztályfőnök a gyermekjóléti szolgálat közreműködését igénybe véve megkeresi a tanuló szülőjét.

5.5.5. Újabb igazolatlan mulasztásnál, ha az az eddigiekkel együtt elérte a 10 tanítási órát, az osztályfőnök elküldi az „Értesítés igazolatlan iskolai mulasztásról” című nyomtatványt a város jegyzőjének.

Ezzel párhuzamosan a szülőt hivatalos levélben tájékoztatja az osztályfőnök az igazolatlan mulasztások tanulmányi következményeiről.

/ Ld. Hivatalos levél Tárgy: Igazolatlan mulasztás tanulmányi következményei /

5.5.6. A jegyzőt minden igazolatlan hiányzásról értesítenie kell az osztályfőnöknek.

5.5.7. A 250 óránál többet mulasztott tanulók és a magántanulók esetében az osztályozó vizsga tantárgyai:

1. évfolyam: magyar nyelv és irodalom
matematika
- 2-4. évfolyam: magyar nyelv és irodalom
matematika
környezetismeret
4. évfolyam: idegen nyelv
- 5-6. évfolyam: magyar nyelv, irodalom
matematika
történelem
természetismeret
idegen nyelv
- 7-8. évfolyam: magyar nyelv
irodalom
idegen nyelv
történelem
matematika
kémia
biológia
földrajz
fizika

5.5.8. A tanuló amennyiben nem teljesítette a tantervi követelményeket az osztályozó vizsgán:

- 1 v. 2 tantárgyból javítóvizsgát tehet,
- 3 v. több tantárgy esetén a tanuló a nevelőtestület engedélyével tehet javítóvizsgát. Egyébként évfolyamot ismételni köteles.

5.5.9. Vizsgák

Iskolánkban az alábbi vizsgák letétele szükséges ill. lehetséges:

- a., különbözeti
- b., javító
- c., osztályozó

a., Különbözeti vizsga:

Más iskolából hozzánk jelentkező, külföldről érkező tanulók esetében szükséges lehet a különbözeti vizsga letétele. A vizsga követelményeit, formáit, idejét az igazgató az illetékes munkaközösség-vezetők véleményének figyelembevételével határozza meg.

A különbözeti vizsgára való felkészítést nem tudjuk vállalni.

b., Javítóvizsga

A javítóvizsgára vonatkozó szabályok:

Ideje: a tanévkezdést megelőző héten.

Követelményei: a helyi tantervben az adott tantárgyból, az adott évfolyamra meghatározott követelmények.

A tárgy egyedi sajátosságától függően:

Formája: írásban és/vagy szóban, készségtárgyból gyakorlatban

Időtartama tantárgyanként írásban 20, szóban 10 perc (ennél több nem lehet)

A javítóvizsgák idejéről a szülőt, tanulót írásban tájékoztatja az iskola.

A feladatokat a megválaszolandó kérdéseket, a tanulót tanító pedagógus határozza meg, és írásban közli a tanulóval a tanév végén. A tanuló teljesítményének értékelését egy 3 tagú bizottság végzi.

A bizottság tagjai:

- az adott tantárgyat tanító pedagógus
- az iskolavezetés által kijelölt, megbízott egy-egy pedagógus

c., Osztályozóvizsga

Az osztályozóvizsga letételét, a tanuló továbbhaladásáról döntő osztályozó értekezlet engedélyezi. Ezzel egyidejűleg döntenek a vizsga idejéről, a tantárgyak számáról és követelményeiről.

Az osztályozóvizsgára vonatkozó szabályok:

Követelményei: a felsőbb évfolyamba lépéshez szükséges ismeretek.

Formája: írásban és/vagy szóban.

Az osztályozóvizsga időpontjáról a szülőt és a tanulót írásban tájékoztatja az iskola.

Tantárgyanként a feladatokat ill. a megválaszolandó kérdéseket a tanuló saját tanára határozza meg.

A vizsgabizottság tagjai:

Elnök: az iskola igazgatója, vagy megbízott helyettese

Tagok: a javítóvizsga szabályai szerint

Az osztályozóvizsgára való felkészüléshez a követelményekről tájékoztatást adunk a tanulóknak.

6. Az iskolai beszámoltatás rendje, a tanulók ismereteinek értékelése, a tanulók magatartásának, szorgalmának értékelése, a tanulók terhelése, a tanulók fizikai állapotának mérése

6. 1. Általános elveink:

Minden gyermeknek meg kell adni a lehetőséget, hogy elérje teljesítőképességének maximumát.

Meghatározó az európai humanista hagyományokra épülő erkölcsiség és szellemiség kialakítása. E célok át kell, hogy hassák az iskola egész nevelő-oktató munkáját. Az iskola egész szellemiségén érezni kell, hogy a nevelés-oktatás és annak irányítói, a pedagógusok a gyermekekért vannak, a gyermekekért és a gyermekekkel együtt dolgoznak. Ezek a szempontok érvényesüljenek az értékelések során is. Az értékelés mint a tanulói teljesítmény mérése az iskolánkban megfogalmazott nevelési és oktatási célok elérése szempontjából igen hatékony tényező.

6. 2. . Az iskolai írásbeli beszámoltatás formái

A pedagógiai értékelés három fajtája alapján:

6. 2. 1. Diagnosztikus értékelés

A diagnosztikus értékelés a folyamat elején annak feltárására irányul, hogy a diákok milyen előzetes ismeretek, képességek, készségek birtokában vannak. Ez az értékelési típus alkalmas arra, hogy eredményeként meghatározzuk a differenciálás mértékét, pótoljuk az előzetes ismeretek, képességek, készségek hiányát, továbbá lehetővé teszi a pontos tervezést.

- Év eleji ismételts utáni mérés

6. 2. 2. Formatív, fejlesztő értékelés

A formatív fejlesztő értékelés a tanulási folyamatban való előrehaladásról ad információt a gyerekeknek, szülőknek, pedagógusnak, és lehetővé teszi a fejlődés mértékéhez szükséges egyéni korrekciókat.

- Tájékoztató mérés
- Írásbeli felelet

6. 2. 3. Szummatív értékelés

A szummatív értékelés a folyamat végén a tanítás-tanulás eredményességéről, hatékonyságáról ad visszajelzést. A visszacsatolás megerősítő, esetenként szelekciós szerepű is lehet.

- Témazáró mérés
- Év végi mérés

6. 3. Az iskolai írásbeli beszámoltatás rendje

6. 3. 1. *Diagnosztikus értékelés*

- Év eleji ismételés utáni mérés (minősítjük).

6. 3. 2. *Formatív, fejlesztő értékelés*

- 1 lecke után
- folyamatosan
- egyénenként
- csoportonként
- osztályszinten

6. 3. 3. *Szummatív értékelés*

- témák lezárásakor
- összefoglalás után
- év végén

6. 4. Az iskolai írásbeli beszámoltatás korlátai

- Egy tanítási nap legfeljebb 2 témazáró írásbeli számonkérés tervezhető.
- Tartós hiányzás (1-2 hét) esetén a tananyag bepótlása után, a tanulóval egyeztetett időpontban kerül sor a számonkérésre.
- Tanítási szünet (őszi, téli, tavaszi) utáni első tantárgyi órán nem íratunk témazárót.
- A tanórán kívüli tevékenységek nem befolyásolják a számonkérés rendjét. Nem lehet hivatkozási alap számonkéréskor a tanórán kívüli tevékenység.
- A diagnosztikus és a szummatív mérés (év eleji ismételés utáni, témazáró és tanév végi mérés) időpontját legkésőbb az összefoglaló órán közölni kell.
- Ezeknek a felméréseknek a javítási határideje maximum 10 munkanap. (Eljárás a házirendben megfogalmazottak szerint.)
- Írásbeli feleltetés a pedagógus rendje szerint bármikor kérhető.

6. 5. A félévi és az év végi osztályzatok megállapításának szempontjai és jelölések

1. A témazáró, felmérés, tantárgyi mérések naplóban történő jelölése **piros bekarikázva**.
2. Egyéb írásbeli számonkérés naplóban történő jelölése: **piros**
3. Szóbeli feleletek naplóban történő jelölése: **kék**
4. Szorgalmi feladatokért, gyűjtőmunkáért, órai munkáért, házi feladatért (mindazokért, ahol segítséget vehetett igénybe a tanuló) kapott érdemjegy naplóban történő jelölése: **zöld**.
5. Versenyzésért kapott érdemjegy naplóban történő jelölése: **fekete**

6. 6. A szóbeli és írásbeli beszámoltatások formái, rendje

- *A tanuló munkájának folyamatos megfigyelése egy vagy több órán keresztül történik.*
- *Szóbeli ellenőrzés*
 - szóbeli felelet
 - órai munka, megnyilatkozások
 - memoriterek
 - kiselőadás (gyűjtőmunka)
- *Írásbeli ellenőrzés*
 - házi dolgozat, fogalmazás
 - füzet, szótárvezetés
 - írásbeli felelet
 - témazáró dolgozat (teszt, feladatlap különböző formái)
- *Témazáró dolgozat íratásának rendje*
 - A témazáró dolgozat időpontját a haladási naplóban ceruzával előre beírva jelölni kell.
 - Időpontját, témáját a tanulókkal a megíratást megelőző tantárgyi órán közölni kell.
- *Rövidebb terjedelmű számonkérések*
 - Ezeket nem kell előzetesen bejelenteni a tanulóknak, korlátozás nélkül bármikor megtehetők.
- *Hiányzások figyelembevétele*
 - 1 napos vagy néhány órás hiányzást a következő tanítási napon nem vesszünk figyelembe, kivéve ha a szülő írásban kéri azt. A tanulónak önállóan kell gondoskodni az órai munka pótlásáról és a házi feladat elvégzéséről (beleértve az ügyeleteseket is).
 - Versenyeztetés esetén a szaktanár jelzi a kollégáinak, hogy a versenyen lévő tanulók nem tudtak készülni az adott napra.

6. 7. Az értékelés módjai

- *A tantárgyak értékelése 5 fokozatú osztályzattal történik:*
 - 5 – jeles
 - 4 – jó
 - 3 – közepes
 - 2 – elégséges
 - 1 – elégtelen

Törtjegyet ill. aláhúzott jegyet adhatunk a tanuló teljesítményének árnyaltabb, differenciáltabb kifejezése céljából.

A felső tagozaton félévkor és év végén a kiemelkedő teljesítményt elért tanuló tantárgyi osztályzata mellé „K” betűt teszünk, amely kitűnőt jelent. Az anyakönyvbe szövegesen kitűnőt írunk.

A modul tantárgyak értékelésére szöveges értékelő skálát alkalmazunk, melynek fokozatai:

kiválóan megfelelt
jól megfelelt
megfelelt
nem felelt meg

- *A házi feladatok értékelése*
 - az óra elején (önellenőrzéssel)
 - beépítve az óra menetébe (önellenőrzéssel)
 - összeszedve (tanári ellenőrzéssel)
 - az ellenőrzés módja függ a feladat mennyiségétől, minőségétől
 - az ellenőrzést kövesse a javítás

- *Az írásbeli beszámoltatások értékelése*

A témazárókat, írásbeli feleleteket a tanár javítja ki.

6. 7. 1. *Értékelést végzünk*

- Írásban a tanulónak, szüleinek szólóan
- Egy-egy konkrét feladat végrehajtásakor (számonkérés, verseny stb.)
- Egy-egy nagyobb tanítási egység végén (félév, év vége)

Értékelésünknek mindig világosnak, az érintettek számára egyértelműnek, igazságosnak, rendszeresnek, kiszámíthatónak, megbízhatónak, ösztönzőnek kell lennie. A tanulók életkori sajátosságait, fejlődését, különleges gondozási igényét figyelembe vesszük.

Az értékelés, minősítés rögzítésére a Oktatási és Kulturális Minisztérium által rendszeresített nyomtatványokat (napló, ellenőrző, bizonyítvány...) használjuk.

A magatartás érdemjegy és osztályzat 4-8. évfolyamon példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2) lehet.

A szorgalom érdemjegy és osztályzat 4-8. Évfolyamon példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2) lehet.

1-3. évfolyamon félévkor és év végén, valamint 4. évfolyam első félévében a magatartás, szorgalom értékelése szóvegesen történik a Pedagógiai Program 6. 16. pontjában megadott szempontok szerint.

Értékelési rendszerünket befolyásolja a tantárgyi sajátosság is, ezért ezeket az adott munkaközösségek tagjai határozzák meg, fogadják el és tartják be egységesen a fenti általános és az alábbi speciális elvek figyelembevételével.

6. 7. 2. *Modulok értékelése*

Modul	Értékelése	Jelölése
Hon és népismeret	Szóveges: kiválóan megfelelt, jól megfelelt, megfelelt, nem felelt meg	KM, JM, M, NM
Ember és társadalom, etika	Szóveges: kiválóan megfelelt, jól megfelelt, megfelelt, nem felelt meg	KM, JM, M, NM
Tánc és dráma	Szóveges: kiválóan megfelelt, jól megfelelt, megfelelt, nem felelt meg	KM, JM, M, NM
Mozgókép és médiaismeret	Szóveges: kiválóan megfelelt, jól megfelelt, megfelelt, nem felelt meg	KM, JM, M, NM
Egészségtan	Szóveges: kiválóan megfelelt, jól megfelelt, megfelelt, nem felelt meg	KM, JM, M, NM
Tan – suli	Az of. órához hasonlóan nem értékeljük	

A modulok értékelése nem befolyásolja a tanuló továbbhaladását.

6. 7. 3. *Speciális elvek:* értékelésünk igazodjon a helyi tantervben meghatározott követelményekhez, a tantárgy jellegéhez.

A tantárgyi teljesítmények értékeléséről a szülőket rendszeresen és érdemben tájékoztatjuk. A kritikus teljesítményt elérő tanulók szüleit félév ill. év vége előtt, időben figyelemfelhívó figyelmeztető céllal külön is tájékoztatjuk – ellenőrzőben vagy hivatalos levélben behívjuk a szülőt fogadóórára.

6. 7. 4. *A magasabb évfolyamba lépés feltételei:*

Az a tanuló léphet magasabb évfolyamba, aki év végén minden tantárgyból legalább elégséges osztályzatot kapott. Aki 1 vagy 2 tantárgyból elégtelen osztályzatot kap, javítóvizsgát tehet. Ha az elégtelen osztályzatok száma meghaladja a kettőt, a tanuló a nevelőtestület engedélyével tehet javítóvizsgát. A javítóvizsga letételére augusztus 15-augusztus 31-ig terjedő időszakban kell időpontot kijelölni. A tanulót az időpontról tájékoztatni kell. Sikertelen javítóvizsga esetén a tanuló az évfolyamot ismételni köteles.

6.7.5. A bizonyítvány:

A tanév végi bizonyítvány kiállításának alapja a tanuló egész éves munkája jegyekkel alátámasztva.

6.8. A tanulók értékelése az alsó tagozaton

- A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:
 - Az első évfolyamon minden tantárgy esetében csak szóveges értékelést alkalmazunk.
 - A második-nyolcadik évfolyamon a tanulók teljesítményét, előmenetelét év közben minden tantárgyból érdemjegyekkel minősítjük.
 - Az első, a második és a harmadik évfolyamon félévkor és év végén, valamint a negyedik évfolyamon félévkor a tanulók teljesítményét, előmenetelét szóvegesen értékeljük. Félévkor és év végén a szóveges **minősítés** a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet:
 - KIVÁLÓAN TELJESÍTETT
 - JÓL TELJESÍTETT
 - MEGFELELŐEN TELJESÍTETT
 - FELZÁRKÓZTATÁSRA SZORUL
 - A negyedik évfolyamon év végén, valamint az ötödik-nyolcadik évfolyamon félévkor és év végén a tanulók teljesítményét, előmenetelét osztályzattal minősítjük.
- Az első, a második, a harmadik és negyedik évfolyamon félévkor a tanulók munkáját az egyes tantárgyakhoz készült értékelőlapok segítségével értékeljük, tanév végén első, második és harmadik évfolyam befejezésekor a bizonyítvány pótlapján esszészerűen a segítő szempontsor alapján.
- Negyedik év végén, ötödik-nyolcadik évfolyamon a félévi és az év végi osztályzatot az adott félév során szerzett érdemjegyek és a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.

6.8.1. A szóveges értékelés bevezetése 1-4. évfolyamon, a bevezető és a kezdő szakaszon

Cél: Átfogó, az iskolai tanulmányok alsós időszakára kiterjedő bizalmat erősítő, további erőfeszítésekre ösztönző, nem csak tanulási teljesítményről, hanem egész személyiség fejlesztésről szóló értékelés.

Alapelvek:

- legyen: - személyre szóló,
 - fejlesztő, ösztönző jellegű,
 - folyamatos,
 - változatos, sokoldalú,
 - tárgyyszerű,
 - áttekinthető szerkezetű,

- vegye figyelembe az életkori sajátosságokat, a gyermek önmagához mért fejlődését,
- az iskolai követelményrendszerre épüljön.

A szöveges értékelés tartalma

A fejlődés, illetve a fejlettség követésének szempontjai:

a) Kitérünk a tanuló **szociális kapcsolatainak** alakulására.

- viselkedés az iskolában
- szabálykövetés
- fegyelem tanórákon és tanórán kívül
- társas kapcsolat (társaihoz és a felnőttekhez fűződő)
- véleménynyilvánítás
- feladatvállalás a közösségben, s elvégzése

b) Tájékoztatunk a tanuló **tantárgyhoz fűződő viszonyáról**.

- tanórai aktivitás
- kötelességtudat fejlődése
- kitartása (akarata, erőfeszítése a képességeinek megfelelő teljesítmény elérése érdekében)
- többletfeladatok vállalása
- rendszeres felkészülés
- házi feladatok gondossága, elkészítése
- felszerelések megléte, rendben tartása

c) Felsoroljuk, hogy a gyermek milyen **ismereteket** sajátított el, mely területen vannak hiányosságai.

d) Megfogalmazzuk, milyen a gyermek **feladatvégzése** különböző feladathelyzetekben.

- önállóság
- tanítói segítségkérés mértéke
- önellenőrzés
- feladattudat
- alkalmazkodás
- munkatempó

e) Megfogalmazzuk, milyen mértékű a tanuló **fejlődése** önmagához képest a tantervi követelmények alapján.

Értékelési rendszerünk

Egy félévet áttekintő szöveges tanítói értékelés:

- Időpontja: félévkor értékelőlapon;
év végén esszyszerűen a bizonyítvány pótlapján
- Tartalma: segítő szempontrendszer alapján történő jellemzés
- Módja:
félévkor:
 - magatartás, szorgalom vonatkozásában esszyszerűen
 - tantárgyi vonatkozásban : aláhúzással
 - a szöveges értékelés végén felsorolásra kerülnek, hogy a tanuló melyik tantárgyból ért el dicséretet, illetve melyik tantárgyból szükséges a felzárkóztatása

év végén:

- a bizonyítvány pótlapján esszyszerűen „A tanuló teljesítményének, magatartásának, szorgalmának szöveges minősítése.” c. részében.
- Címe: félévkor: **Értékelőlap**
év végén: **A tanuló teljesítményének, magatartásának, szorgalmának szöveges minősítése** címmel.
- Formája:
félévkor: két részbe hajtott fektetett A/4 formátumú fehér lap
év végén: a „Bizonyítvány pótlapja”

A FÉLÉVI SZÖVEGES ÉRTÉKELÉS ELVEI /2008./

1., 1. 2. 3. és 4.évfolyamon félévkor szövegesen értékeljük a tanulókat. Tanév közben 2. 3. és 4. évfolyamon osztályzatot kapnak a tanulók kivéve a mentesített tanulókat, /lsd. Differenciáló Tantervi Tananyag/.

2., A félévi értékelés formája a munkaközösség által jóváhagyott egyéni értékelőlap, melyet minden értékelt tanuló megkap illetve a naplóban ugyanazzal a tartalommal bíró beragasztott lap.

3., Az értékelés és adminisztrációja annak a kötelessége, aki a tantárgyat tanítja.

4., Az értékelés végén levő minősítéseket a munkaközösség által elfogadott elvek szerint végezzük. / ld. Szöveges értékelés minősítésének egységes értelmezése/

5., Egyéb rendelkező elvek

a, Ha gyógytestnevelésre jár a tanuló akkor az eljárás a következő. A „testnevelés” tantárgy értékelő rész fölél pirossal a következő mondat kerül:

A félév során gyógytestnevelésen vett részt.

A továbbiakban aláhúzással értékeljük a tanulót értelemszerűen csak azokból a tevékenységekből, amit ő végezhet. (A többi kihúzásra kerül) Ez az értékelés még kiegészülhet néhány mondatos értékeléssel mint pl.: a tanuló órai aktivitása játékokban való részvétele ill. egyéni észrevétel.

A naplóban való teljes értékelés a gyógytestnevelést végző pedagógus feladata.

b, Ha testnevelés tantárgyból valaki könnyített testnevelés besorolást kapott, és ő az értékelni kívánt tevékenységet nem végezheti „fm” bejegyzést írunk.

c, 4. osztályban értékelésre kerül az idegen nyelv, melynek naplóbéli adminisztrációjáért a nyelvtanár a felelős. (A nyelvszakos is ad képzeletbeli érdemjegyet, amely beleszámít a minősítésbe!)

d, Ha a tanulónak mentesítése van valamely tantárgy értékelése, minősítése alól, akkor az adott tantárgy fölél pirossal a következő mondat kerül:

.....számú határozat alapján mentesítve..... tantárgyból az értékelés és minősítés alól.

Ennél a tanulónál az adott tantárgyi értékelő részt áthúzzuk.

e, Ha a tanulónak mentesítése van valamely tantárgy tantárgyrészének értékelése, minősítése alól, akkor az adott tantárgy fölé pirossal a következő mondat kerül:

.....számú határozat alapján mentesítve..... tantárgyrész értékelése, minősítése alól.

Értelemszerűen ennél a tanulónál nem értékeljük azt a részt, amelyből mentesítve van.

f, Azon tanulókat, akiknek első félévben visszavonták valamilyen mentességüket, a szeptemberben megkezdett folyamat szerint értékeljük, és második félévben vesszük figyelembe a szakértői javaslat erre vonatkozó részeit, illetve egyéni elbírálás szerint járunk el (osztályfőnök, gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus, igazgatóhelyettes)

g, Ha a tanuló egyéni haladás szerint halad, az adott tantárgy értékelő része alá pirossal a következő mondat kerül:

..... tantárgyból tanulmányait egyéni továbbhaladás szerint végzi.

Ha a tanuló magántanuló, akkor a „Szöveges értékelések félévkor” cím alá pirossal be kell írni:

.....számú határozat alapján magántanulói státuszban folytatja tanulmányait.

Szöveges értékelésre kerül sor:

- 1-2. évfolyam: magatartás, szorgalom, magyar nyelv és irodalom, matematika + abból a tantárgyból, amin részt vesz az osztályban.
- 3. évfolyam: u.a. mint 1.2. évfolyam + környezetismeret
- 4. évfolyam: u.a. mint 1.2.3. évfolyam + idegen nyelv

6., Az értékelő lap (tanulói és naplói) kitöltésének kifogástalan tartalmáért és esztétikumáért az osztályfőnök a felelős.

SZÖVEGES ÉRTÉKELÉS MINŐSÍTÉSÉNEK EGYSÉGES ÉRTELMEZÉSE

- I. A tantárgyi értékelés végére nem írunk minősítést.
- II. Szöveges értékelés végén általános értékelési kategóriák:
 1. Kiválóan teljesített
 2. Jól teljesített
 3. Megfelelően teljesített
 4. Felzárkóztatásra szorul
1. Kiválóan teljesített minősítést kap az a tanuló, aki minden tantárgyból ötös lenne (esetleg egy készségtárgyból négyes).
(Kitűnő tanulmányi eredményéért könyvjutalmat akkor kap a tanuló, ha minősítése: Kiválóan teljesített és magatartása és szorgalma is példás.)
2. Jól teljesített minősítést kap az a tanuló akinek a fő tantárgyai (magyar irodalom, nyelvtan, matematika, környezet) jegyei ötösek, négyesek, esetleg egy készségtárgyból lenne hármasa.
3. Megfelelően teljesített minősítést kap az a tanuló, akinek a fő tantárgyi jegyei négyesek, hármasok, maximum 2 db kettes. Készségtárgyakat figyelembe vesszük.
4. Felzárkóztatásra szorul minősítést kap az a tanuló, akinek a fő tantárgyak közül 3-4 db kettese van, illetve aki nem tudta teljesíteni valamelyik fő tantárgy(ak)ból a követelményeket.

Ha a tanuló „felzárkóztatásra szorul” minősítést kap, az iskolának a szülő bevonásával értékelni kell a tanuló teljesítményét, fel kell tárni a tanuló fejlődését, haladását akadályozó tényezőket, és javaslatot kell tenni az azok megszüntetéséhez szükséges intézkedésekre. (KT. 69§ 3. bek.)

A kiválóan teljesített, jól teljesített tanuló:

Minősítés mellett dicséretet kaphat bármely tantárgyból ha nem ötös, hanem kitűnő lenne bármely tantárgyból.

Megfelelően teljesített minősítés mellett is lehet dicséret készségtantárgyból.

Megfelelően teljesített minősítés mellett is lehet „Felzárkóztatásra szorul valamely tantárgyból”.

A „felzárkóztatásra szorul” minősítés után fel kell sorolni azokat a fő tantárgyakat, amelyekből a tanuló elégséges vagy elégtelen osztályzatot kapna.

Az értékelési rendszer

1. osztály		2. osztály		3. osztály		4. osztály
FÉLÉV	ÉV VÉGE	FÉLÉV	ÉV VÉGE	FÉLÉV	ÉV VÉGE	FÉLÉV
értékelőlap	minősítő értékelés	értékelőlap	minősítő értékelés	értékelőlap	minősítő értékelés	értékelőlap

6. 9. Értékelőlap (félévi) 1. osztály

...../..... *tanév*

FÉLÉVI

ÉRTÉKELŐLAP

tanulóról

a Kunszentmárton Városi

Általános Iskola

1. / osztályában

NYÚJTOTT TELJESÍTMÉNYÉRŐL

ÉS ELŐMENETELÉRŐL

MAGATARTÁS

--

SZORGALOM

--

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

Szókincse	gazdag	átlagos	hiányos		
Hangképzése, artikulációja	tiszta, érthető	korrekciót igényel	nehezen érhető		
Betűismerete	hibátlan	téveszt	sokat téveszt	nem ismeri	
Összeolvasás	2-3 betűs szavakat olvas	hosszabb szavakat olvas	mondatot is olvas		
Olvasás pontossága	pontos	kevés hibával	sok hibával	akadozó	nem tud
Néma értő olvasása	jó	megfelelő	gyenge		
Betűalakítása	szabályos	néhány betűje szabálytalan	betűi szabálytalanok		
Betűkapcsolása	szabályos	kevés kapcs. hibát ejt	szabálytalanul kapcsol		
Másolása (szavak-mondatok)					
írottól	hibátlan	kevés hibával	sok hibával		
nyomtatotttól	hibátlan	kevés hibával	sok hibával		
Tollbamondás (betűk-szavak)	hibátlan	kevés hibával	sok hibával		
Írásbeli munkája	igényes, szép	megfelelő	rendezetlen		

MATEMATIKA (..... számkörben)

Számfogalma	kialakult	bizonytalan	kialakulatlan
Számjegyek írása, olvasása	tudja	téveszti	nem tudja
Számok sorba rendezése	tudja	téveszti	nem tudja
Páros-páratlan számok	tudja	téveszti	nem tudja
Számszomszédok	tudja	téveszti	nem tudja
Műveletvégzés	tudja	kevés hibával	sok hibával
Számok, mennyiségek közötti reláció	jó	megfelelő	gyenge
Írásbeli munkája	igényes, szép	megfelelő	rendezetlen

KÖRNYEZETISMERET

Tájékozottsága	széles körű	átlagos	hiányos
Órai aktivitása	többnyire aktív	bevonható a munkába	passzív
Ismeretei	pontosak	pontatlanok	hiányosak

RAJZ ÉS VIZUÁLIS KULTÚRA

Munkavégzése	fantáziadús	gondos	önálló, kitartó	szívesen végzi	segítségre szorul	lassú
		önállótlan	kapkodó	hanyag	nehezen vonható be	
Formák jellegzetességének ábrázolása	kifejező formák		felismerhető		nehezen felismerhető	
Eszközhazsnálat	jó		megfelelő		fejlesztésre szorul	

TECHNIKA ÉS ÉLETVITEL

Munkavégzése	gondos	önálló	kitartó	segítségre szorul	lassú	önállótlan	hanyag
Technikai eszközöket	megfelelően használja				segítséggel használja		
Az elkészített munkadarab	pontos	pontatlan	tiszta	tetszetős	kifogásolható		
Felszerelése	hiánytalan			hiányos	nincs		

ÉNEK-ZENE

Dalok szövegét	tudja		bizonytalan	nem tudja
Ritmus felismerése és hangoztatása	jó		bizonytalan	javításra szorul
Dalos játékokban	szívesen vesz részt		biztatásra vesz részt	

TESTNEVELÉS

Tanítási órákon	aktív	biztatásra tevékeny	passzív
Futása	jó	megfelelő	javításra szorul
Labdahazsnálata	jó	megfelelő	javításra szorul
Gimnasztikai gyakorlatok végrehajtása	helyesen, ütemre végzi	ütem betartása nélkül végzi	rendezetlen a mozgáskoordinációja
Játékok, versenyek, szabályok betartása	önállóan betartja	figyelmeztetésre tartja be	nem tartja be
Társaihoz való viszonya	együttműködő	kevésbé alkalmazkodó	elutasító

A tanuló teljesítményének, előmenetelének minősítése:

Kiválóan teljesített.

Jól teljesített.

Megfelelően teljesített.

Felzárkóztatásra szorul.

Dicséret: tantárgyból.

Felzárkóztatásra szorul: tantárgyból.

Kunszentmárton,

P. H.

.....
osztályfőnök

6. 10. Év végi 1. osztályos szöveges értékelés szempontjai

É V V É G I **szempontsor a tanuló teljesítményének,** **magatartásának, szorgalmának szöveges minősítéséhez**

1. OSZTÁLY

Magyar nyelv és irodalom

- hangos olvasása
- néma értő olvasása
- versmondása
- másolása írottól és nyomtatotttól
- tollbamondás utáni írása
- emlékezetből írása

Matematika

- műveletvégzése a 20-as számkörben
- szöveges feladatok értése és megoldása

Környezetismeret

- tájékozottsága a természeti és társadalmi környezetben

Rajz és vizuális kultúra

- az elkészített alkotása

Technika és életvitel

- elkészített munkadarabja

Ének-zene

- éneklése, ritmustapsolása

Testnevelés

- tanítási órákon való tevékenysége

Magatartás és szorgalom

- értékelése a Pedagógiai Program 6. 17. sz. pontja szerint

6. 11. Értékelőlap (félévi) 2. osztály

...../..... *tanév*
FÉLÉVI

ÉRTÉKELŐLAP

tanulóról

a Kunszentmárton Városi
Általános Iskola
2. / osztályában
**NYÚJTOTT TELJESÍTMÉNYÉRŐL
ÉS ELŐMENETELÉRŐL**

MAGATARTÁS

--

SZORGALOM

--

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

cse	gazdag	átlagos	szegényes
Olvasása	folyamatos, szöveghű, hibátlan, pontos	folyamatos kevés hibával	
	folyamatos sok hibával	szólamokban olvas	szótagolva olvas
			betűzve olvas
A szöveghez tartozó feladatokat			
	önállóan, kevés hibával oldja meg		
	önállóan, több hibával oldja meg	sok segítséget igényel	
Feladott verseket	hibátlanul, hangsúlyozva mondja	keves hibát vét	pontatlanul tudja
Másolás írott szövegről	hibátlan	keves hibával	sok hibával
Másolás nyomtatott szövegről (szó, szó szerkezet, mondat)			
	hibátlanul másol	keves hibával másol	sok hibával másol
<i>Az ábécérendet</i>	hibátlanul tudja	pontosan meg kell tanulnia	
Tollbamondás (szó, szó szerkezet, mondat)			
	hibátlan	keves hibával	sok hibával
A szavak elválasztása	hibátlan	keves hibája van	sok hibája van
A mondatkezdést	helyesen jelöli	néha téveszt	nem jelöli
			gyakran téveszt
A mondatzárást (másolásnál)	helyesen jelöli	néha téveszt	nem jelöli
			gyakran téveszt
Munkáját	önállóan ellenőrzi, javítja	segítséget igényel a javításban	önállóan nem tud javítani
Írásbeli munkái	igényes, szép	megfelelő	hanyag, rendetlen

MATEMATIKA (..... számkörben)

Számok helyi érték szerinti ismerete	biztos	bizonytalan	gyenge
Számszomszédok ismerete	tudja	téveszti	nem tudja
Számok közötti relációk	tudja	téveszti	nem tudja
Összeadás a száz as számkörben			
	hibátlanul	keves hibával	sok hibával
Kivonás a száz as számkörben	hibátlanul	keves hibával	sok hibával
Számsorozatot	tudja folytatni	segítséget igényel	nem tudja folytatni
Szöveges feladatok értelmezése, megoldása			
	érti, önállóan elvégzi	érti, segítséggel oldja meg	nem érti, sok segítséget igényel
Írásbeli munkái	igényes, szép	elfogadható	hanyag, rendetlen

KÖRNYEZETISMERET

Tájékozottsága	széleskörű	átlagos	hiányos
Órai aktivitása	többször aktív	bevonható a munkába	passzív
Ismeretei	pontosak	pontatlanok	hiányosak

ÉNEK-ZENE

Tanult dalokat	jól énekli	megfelelően énekli	csak csoportban énekli
Tanult ritmusértékeket	felismeri	segítséggel ismeri fel	nem ismeri fel

RAJZ ÉS VIZUÁLIS KULTÚRA

Érdeklődés	az alkotó tevékenységet odaadón végzi	általában szívesen végzi	egyelőre nem végzi szívesen
Ábrázolás	kiváló megfigyelő, érzéseit, gondolatait jól ábrázolja	megfelelően képes ábrázolni	ábrázoló készsége lassan fejlődő
Munkája	szép, tiszta	elfogadható	kifogásolható

TECHNIKA ÉS ÉLETVITEL

Képlékeny anyagokkal	nagyon jól dolgozik	jól dolgozik	megfelelően dolgozik
Papírral	nagyon jól dolgozik	jól dolgozik	megfelelően dolgozik
Munkavégzése	önálló, gondos, kitartó, segítségre szorul	önállótlan, lassú, hanyag	
Eszközhazsználata	önálló	segítségre szorul	önállótlan
Az elkészített munkadarab	pontos, tetszetős, tiszta,	pontatlan, rendetlen, maszatos	

TESTNEVELÉS

Gimnasztikai gyakorlatokat	ütemtartással végzi	nem ütemtartással végzi
Futásgyakorlatokat	jól hajtja végre	megfelelően hajtja végre
Futómozgása	helyes, rendezett	fejlesztésre szorul
Ugrás	mozgáskoordinációja jó	mozgáskoordinációja fejlesztésre szorul
Labdavezetése	biztos, folyamatos	kevés megszokással
		gyenge

A tanuló teljesítményének, előmenetelének minősítése:

Kiválóan teljesített.

Jól teljesített.

Megfelelően teljesített.

Felzárkóztatásra szorul.

Dicséret:

Felzárkóztatásra szorul:

Kunszentmárton,

P. H.

.....
osztályfőnök

6. 12. Év végi 2. osztályos szöveges értékelés szempontjai

É V V É G I **szempontsor a tanuló teljesítményének,** **magatartásának, szorgalmának szöveges minősítéséhez**

2. OSZTÁLY

Magyar nyelv és irodalom

- szóbeli és írásbeli szövegalkotás
- olvasástechnika, a szöveg megértése
- íráskép
- a tanult helyesírási szabályok alkalmazása
- egyszerű szavak elválasztása
- egyalakú szótövek és toldalékok megkülönböztetése
- memoriter

Matematika

- alpműveletek (összeadás, kivonás, szorzás, osztás, maradékos osztás) értelmezése; a műveletek megoldása
- a kisegyszeregy biztonságos ismerete
- műveleti tulajdonságok (tagok, tényezők felcserélhetősége)
- szöveges feladatok megoldási lépéseinek alkalmazása

Környezetismeret

- élőlények csoportosítása jellemző jegyek alapján
- életműködéseink főbb jellemzői
- helytörténeti ismeretek

Rajz és vizuális kultúra

- képelemek elrendezése
- vízfestés és vegyes technikák alkalmazása

Ének-zene

- gyermekdalok és játékok ismerete
- a tanult ritmus ismerete
- a hangkészlet elhelyezése vonalrendszerben

Technika és életvitel

- a munkadarabok esztétikuma, eszközök használata

Testnevelés

- alapvető mozgásformák ismerete, a tanórákon való részvétel milyensége

Magatartás és szorgalom

- értékelése a Pedagógiai Program 6. 17. sz. pontjai szerint

6. 13. Értékelőlap (félévi) 3. osztály

...../..... *tanév*
FÉLÉVI

ÉRTÉKELŐLAP

tanulóról

a Kunszentmárton Városi
Általános Iskola
3. / osztályában
**NYÚJTOTT TELJESÍTMÉNYÉRŐL
ÉS ELŐMENETELÉRŐL**

MAGATARTÁS

--

SZORGALOM

--

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

Versek, mesék előadása	szöveghű	pontatlan	egyhangú	kifejező, kapcsolatot tart a hallgatókkal
Mesék, elbeszélések tartalmát	önállóan el tudja mondani	keves segítséget igényel	sok segítséget igényel	
Hangos olvasás	folyamatosan	hangsúlyozva	lassú tempóban	akadozva olvas
Néma olvasás után a feladatokat	többször hibátlanul	keves hibával	sok hibával oldja meg	
Másoláskor	többször hibátlanul	keves hibával	sok hibával ír	
Tollbamondáskor	többször hibátlanul	keves hibával	sok hibával ír	
Írásbeli munkáiban a megjelölt hibákat	pontosan javítja	pontatlanul javítja		
Írása	rendezett, tiszta	rendezetlen	maszatos, rendetlen	
A mondatfajtákat	felismeri, alkalmazza	felismerni, alkalmazni csak segítséggel tudja	nem ismeri fel	
A tanult szófajt (főnév)	felismeri	téveszti	nem ismeri fel	
Elválasztás	tudja	téveszti	bizonytalan	

MATEMATIKA (..... számkörben)

Számok írása diktálás után	hibátlan	téveszti	
Számok helyét a számegyenesen	tudja	téveszti	nem tudja
Számok helyi érték szerinti ismerete	biztos	téveszti	nem tudja
Számszomszédokat	tudja	téveszti	nem tudja
Sorozatok folytatása	tudja	téveszti	nem tudja
Műveletek végzése	többször hibátlanul megoldja	keves hibával oldja meg	sok hibával oldja meg
	nem tudja megoldani		
Egyszerű szöveges feladatok értelmezése, megoldása	érti, önállóan, pontosan oldja meg	érti, pontatlanul oldja meg	nem érti, nem tudja megoldani

KÖRNYEZETISMERET

Tájékozottsága	széleskörű	átlagos	hiányos
Órai aktivitása	többször aktív	bevonható a munkába	passzív
Ismeretei	pontosak	pontatlanok	hiányosak

ÉNEK-ZENE

Tanult dalokat	tudja, egyedül énekl	segítséggel énekl	csak csoportban énekl
Tanult ritmusokat kottaképekről	hibátlanul le tudja olvasni	keveset téveszt	sokat téveszt
Tanult hangjegyeket vonalrendszerben	felismeri	segítséggel ismeri fel	nem ismeri fel

RAJZ ÉS VIZUÁLIS KULTÚRA

Érdeklődés	az alkotó tevékenységet odaadón végzi	általában szívesen végzi	egyelőre nem szívesen végzi
Térviszonyokat	megfelelően fejezi ki	még nem tudja kifejezni	
Mozgásokat	megfelelően fejezi ki	még nem tudja kifejezni	
Munkája	szép, ötletes, tiszta, rendezett, elfogadható, rendetlen		

TECHNIKA ÉS ÉLETVITEL

Érdeklődés	odaadón végzi	a technikai jellegű tevékenységeket általában szívesen végzi	egyelőre nem mindig végzi szívesen
Eszközhazsnálat	az iskolában megismert anyagok és eszközök használatában ügyes	megfelelő	időnként bizonytalan egyelőre sok segítséget igényel
Munkavégzés minősége		kreatív, igényes, pontos, igénytelen, pontatlan	

TESTNEVELÉS

Tanítási órákon	aktív	aktivitása változó
Gimnasztikai gyakorlatokat	pontosan végrehajtja	ront a végrehajtásban
Futásgyakorlatoknál	kitartó, erőfeszítésre képes	nem kitartó
Helyből távolugrásnál	mozgáskoordinációja: teljesítménye:	jó fejlesztésre szorul kiváló megfelelő gyenge
A játékokban	örömmel részt vesz	visszahúzódo nem szívesen vesz részt
Társaihoz való viszonya	együttműködő	kevésbé alkalmazkodó elutasító

A tanuló teljesítményének, előmenetelének minősítése:

Kiválóan teljesített.

Jól teljesített.

Megfelelően teljesített.

Felzárkóztatásra szorul.

Dicséret:

Felzárkóztatásra szorul:

Kunszentmárton,

P. H.

.....
osztályfőnök

6. 14. Év végi 3. osztályos szöveges értékelés szempontjai

É V V É G I
szempontsor a tanuló teljesítményének,
magatartásának, szorgalmának szöveges minősítéséhez

3. OSZTÁLY

Magyar nyelv és irodalom

- hangos olvasása
- néma értő olvasása
- versmondása
- másolása, írásképe
- tollbamondás utáni írása
- emlékezetből írása
- tanult szófajok felismerése és megnevezése

Matematika

- műveletvégzése az 1000-es számkörben szóban és írásban
- szöveges feladatok értése és megoldása
- mértékegységek használata és átváltása

Környezetismeret

- tájékozottsága a természeti és társadalmi környezetben

Rajz és vizuális kultúra

- az elkészített alkotása

Technika és életvitel

- elkészített munkadarabja

Ének

- éneklése, ritmustapsolása
- zenei írása

Testnevelés

- a tanítási órákon való tevékenysége

Magatartás és szorgalom

- értékelése a Pedagógiai Program 6. 17. sz. pontja szerint

6. 15. Értékelőlap (félévi) 4. osztály

...../..... *tanév*
FÉLÉVI

ÉRTÉKELŐLAP

tanulóról

a Kunszentmárton Városi
Általános Iskola
4. / osztályában
**NYÚJTOTT TELJESÍTMÉNYÉRŐL
ÉS ELŐMENETELÉRŐL**

MAGATARTÁS

--

SZORGALOM

--

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

Mondanivalójának megfogalmazása szóban	értelmes	összefüggő	segítséget igényel
Versek mondása	pontos, kifejező	kevés hibával tudja	sok hibával tudja
Olvasása előzetes felkészülés után	folyamatos, hangsúlyos folyamatos, több hibával	folyamatos, kevés hibával akadozó, hibás	
Szövegértés: néma olvasás után	érti, hibátlanul dolgozza fel segítséggel dolgozza fel	érti, kevés hibával dolgozza fel nem érti	
Írása	szép, rendezett	olvasható	rendezetlen, hanyag
A mondatot záró írásjeleket	helyesen alkalmazza	téveszti	nem tudja
Az igekötős igék helyesírása	biztos	téveszti	nem tudja
A tulajdonnevek nagykezdőbetűje	biztos	téveszti	nem tudja
A „j” hang kétféle jelölését	tudja	keveset téveszt	sokat téveszt
Elválasztást	tudja	téveszt	sokat téveszt
A mondatfajtaikat	felismeri, alkalmazza	segítséggel ismeri fel	nem ismeri fel
Szófajokat	felismeri	néha téveszt	gyakran téveszt
Szótó és toldalék felismerése	biztos	bizonytalan	nem ismeri fel
Írásbeli szövegalkotás	önállóan ír	segítséggel ír	nem tud írni

.....**NYELV**

Beszédértése, kommunikációja	kiemelkedő	jó	megfelelő	nem megfelelő
Olvasása	pontos, folyamatos	pontatlan	sok hibával, akadozva olvas	
Írásbeli munkáit	önállóan végzi	segítséggel végzi	nem tudja végezni	
Írása	rendezett, tiszta	rendezetlen	piszkos, rendetlen	

MATEMATIKA (..... számkörben)

Számfogalom	kialakult	bizonytalan	még nem alakult ki	
Számok helyi érték szerinti írása, olvasása		biztos	téveszt	bizonytalan
Számok alaki-, helyi-, valódi értékét		tudja	téveszti	nem tudja
Számok nagyságrendjét	biztosan ismeri	téveszti	nem ismeri	
Számok kerekített értékét	meg tudja állapítani	gyakran téved	nem tudja megállapítani	
Számok számszomszédait	tudja	téveszti	nem tudja	
Számok helyének jelölése	a számegegyenesen	biztos	kevés hibát vét	sok hibát vét
Műveleti sorrend alkalmazása		biztos	bizonytalan	nem tudja
Összeadást írásban	hibátlanul megoldja sok hibával oldja meg	kevés hibával oldja meg nem tudja megoldani		
Kivonást írásban	hibátlanul megoldja sok hibával oldja meg	kevés hibával oldja meg nem tudja megoldani		
Szorzást írásban	hibátlanul megoldja sok hibával oldja meg	kevés hibával oldja meg nem tudja megoldani		
Osztást írásban	hibátlanul megoldja sok hibával oldja meg	kevés hibával oldja meg nem tudja megoldani		
Egyszerű szöveges feladatot	önállóan hibátlanul megoldja segítséggel oldja meg	nem tudja megoldani		
Összetett szöveges feladatot	önállóan hibátlanul megoldja segítséggel oldja meg	nem tudja megoldani		

KÖRNYEZETISMERET

Tanítói kérdésekre írásba	pontosan válaszol	kevés hibával válaszol	sok hibával válaszol	nem tud válaszolni
Gyűjtési feladatokban	aktív	rendszeretlen	passzív	
Növényekről tanultakat	tudja	tudása hiányos	nem tudja	
Állatokról tanultakat	tudja	tudása hiányos	nem tudja	
Emberekről tanultakat	tudja	tudása hiányos	nem tudja	

ÉNEK-ZENE

Tanult dalokat	önállóan tudja énekelni csak csoportban énekel	segítséggel tudja énekelni	
Tanult ritmusértékeket megszólaltatja	önállóan	segítséggel	
Ritmusírást	önállóan tudja	téveszti	nem tudja
Tanult hangjegyek kézjelét	felismeri	nem ismeri fel	
Tanult hangjegyeket a vonalrendszerbe	el tudja helyezni segítséggel tudja	elhelyezni	nem tudja elhelyezni

RAJZ ÉS VIZUÁLIS KULTÚRA

Formaábrázolása	nagyon jó	jó	átlagos	gyenge
Mozgásábrázolása	nagyon jó	jó	átlagos	gyenge
Területkitöltése	nagyon jó	jó	átlagos	gyenge
Színhasználata	gazdag, harmonikus	egyéni, változatos	visszafogott	
Feladatvégzése	önálló	kevés segítséget igényel	önállótlan	
Hozzáállása	szívesen végzi a feladatot	biztatásra szorul	nehezen vonható be	

TECHNIKA ÉS ÉLETVITEL

Kreativitása	kimagasló, egyéni ötletei vannak	jó	megfelelő
Eszközhazsználata	nagyon jó	jó	gyenge
Munkájában	önálló, precíz, kitartó könnyen abbahagyja munkáját	néha segítségre szorul felületes	
Munkadarabjai	tetszetős, pontos	javításra szorul	elfogadhatatlan

TESTNEVELÉS

Tanórákon való részvétele	aktív, fegyelmezett	aktív, néha fegyelmezetlen	
	aktivitása, magatartása változó		
	visszahúzódo, nem szívesen vesz részt a tanórán		
Az utasításokat	pontosan végrehajtja	pontatlanul hajtja végre	
Futása irány- és iramváltoztatással	rendkívül jó	jó	megfelelő
			gyakran hibázik
Labdavezetése, dobása	rendkívül jó	jó	megfelelő
			gyakran hibázik
Ugrásgyakorlatokban	rendkívül jó	megfelelő	gyakran hibázik
Kötélmászást	lábkulcsolással teljes magasságig végzi	fél magasságig végzi	
	hibás technikával végzi		
	Egyelőre nem tud felmászni a kötélre.		
A játékban	kezdemenyező	alkalmazkodó	kevésbé együttműködő

A tanuló teljesítményének, előmenetelének minősítése:

Kiválóan teljesített.

Jól teljesített.

Megfelelően teljesített.

Felzárkóztatásra szorul.

Dicséret:

tantárgyból.

Felzárkóztatásra szorul:

tantárgyból.

Kunszentmárton,

P. H.

.....
osztályfőnök

6. 16. A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelése

A tanulók magatartását az 1-3. évfolyamon a félév és a tanítási év végén, valamint 4. évfolyamon félévkor az osztályfőnök szövegesen minősíti és ezt az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyzí. A 2.-8. évfolyamon a tanuló magatartását az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli. 4. év végétől 8-ig a magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról. A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

Az iskolánkban a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

a) Példás (5) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja;
- tanórán és tanórán kívül példamutatóan viselkedik;
- kötelességtudó, feladatait teljesíti;
- tisztelettel tudó;
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik;
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz;
- óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet;
- nincs írásbeli figyelmeztetése.

b) Jó (4) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja;
- tanórán vagy tanórán kívüli foglalkozásokon rendszeren viselkedik;
- feladatait a tőle elvárható módon teljesíti;
- feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti;
- az osztály vagy az iskolai közösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt;
- nincs írásbeli figyelmeztetése.

c) Változó (3) az a tanuló, aki:

- az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be;
- a tanórán vagy tanórán kívül többször viselkedik fegyelmezetlenül;
- feladatit nem teljesíti minden esetben; önként feladatokat nem vállal
- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva;
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik;
- igazolatlanul mulasztott;
- osztályfőnöki figyelmeztetése, vagy több szaktanári/napközis nevelői figyelmeztetése van.

d) Rossz (2) az a tanuló, aki:

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti;
- feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti;
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen;
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik;
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza;
- több alkalommal igazolatlanul mulaszt;
- van osztályfőnöki intése, vagy ennél magasabb fokú büntetése.

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legfeljebb 2-nek nem teljesülése megengedhető.

A tanulók szorgalmát az 1-3. évfolyamon a félév és a tanítási év végén, valamint 4. évfolyamon félévkor az osztályfőnök szövegesen minősíti. A 2.-8. évfolyamon a tanuló szorgalmát az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli. 4. év végétől 8-ig a

szorgalom félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról. A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

a) Példás (5) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi;
- önként vállal plusz feladatot és azokat teljesíti (tanulmányi és közösségi plusz feladatot)
- a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi;
- munkavégzése pontos, megbízható, házi feladatait rendszeresen elvégzi;
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra elhozza.

b) Jó (4) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik;
- házi feladatait rendszeresen elkészíti, plusz feladatot ritkán vállal;
- a tanórákon többnyire aktív;
- taneszközei tiszták, rendezettek és ezeket a tanítási órákra elhozza.

c) Változó (3) az a tanuló, akinek:

- tanulmányi teljesítménye elmarad képességeitől;
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti;
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik;
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja;
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.

d) Hanyag (2) az a tanuló, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében;
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg;
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen;
- feladatait folyamatosan nem végzi el, házi feladatai gyakran hiányosak, nincsenek készen;
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek;
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül;
- félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legfeljebb 2-nek nem teljesülése megengedhető.

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten

- példamutató magatartást tanúsít, vagy
- folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el, vagy
- az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez, vagy
- iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt, vagy
- bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez az iskola jutalomban részesíti.

Az iskolai jutalmazás formái:

a) Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicsérek adhatók:

- szaktanári dicséret
- napközis nevelői dicséret

- osztályfőnöki dicséret
 - igazgatói dicséret
- b) Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén
- szaktárgyi teljesítményért
 - példamutató magatartásért
 - kiemelkedő szorgalomért
 - példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért
- dicséretben részesíthetők. A dicséretet a tanuló bizonyítványába és az osztálynaplóba be kell vezetni.
- c) Az egyes tanévek végén, valamint a nyolc éven át kiváló eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.
- d) Az iskolai szintű versenyek első három helyezettjei oklevelet és jutalmat kapnak, melyet az iskola közössége előtt vehetnek át.
- e) A megyei versenyeken 1.-10. helyezést elért tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.
- f) A felmenő rendszerű országos versenyeken 1.-10. helyezést elért tanulók nevelőtestületi dicséretben részesülnek, a 11.-20. helyért igazgatói dicséretet kapnak.
- g) A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.
- A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására hozni, illetve az osztálynaplóban dokumentálni.

Az iskolai elmarasztalás formái

Az iskolában tanév közben elmarasztalással a következő esetekben kell eljárni:

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti, vagy
- a tanulói házirend előírásait megszegi, vagy
- igazolatlanul mulaszt, vagy
- bármely módon árt az iskola jó hírnevének,
- sérti, bántalmazza társait.

Az iskolai büntetések formái:

- szaktanári figyelmeztetés;
- napközis nevelői figyelmeztetés;
- osztályfőnöki figyelmeztetés;
- osztályfőnöki intés;
- osztályfőnöki megrovás;
- igazgatói figyelmeztetés;
- igazgatói intés;
- igazgatói megrovás;
- tantestületi figyelmeztetés;
- tantestületi intés;
- tantestületi megrovás.

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben - a vétség súlyára való tekintettel el lehet térni.

A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

6.17. A magatartási és szorgalmi problémák kezelésének eljárásrendje

6.17.1. Szabályozás

Házirend	II. A tanulói jogok gyakorlása
	III. 1.3. Hiányzások igazolása
	III. 1.4. A késés
	III. 2.6. Tiltott tanulói magatartásformák
	IV. 1.8. Rágógumi, nyalóka
	IV. 1.9. Veszélyes tárgyak
	IV. 1.10. Egészségre káros anyagok
	IV. 1.14. Jutalmazás formái
	IV. 1.15. Fegyelmező intézkedések formái és alkalmazásának elvei
	IV. 1.16. Fegyelmi eljárás

Pedagógiai program és HTT 6.17. A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelése.

6.17.2. Folyamatleírás

- Magatartási probléma adódik. Szóbeli megbeszélés (figyelmeztetés, más megoldási mód nyújtása, közös esetmegbeszélések, stb.).
- A nevelő elkéri az ellenőrzőt, de dönthet úgy, hogy azt a tanulónak visszaadja.
- Szaktanári, írásbeli figyelmeztetés (napközis nevelői figyelmeztetés) ügyeletes nevelői figyelmeztetés.
 - Dokumentálás: Osztálynapló: I. 15. Figy. Tné
Ellenőrző: Szülőnek röviden megfogalmazva, dátummal, aláírással ellátva.
 (Ha nincs ellenőrző: Napló: I. 15. Nincs ell. + Figy. Tné)
 A figyelmeztetést adó nevelő köteles az osztálynaplóba és az ellenőrzőbe bejegyezni a figyelmeztetést!
 - A nevelő a naplóban figyelemmel kíséri, hány figyelmeztetése van a tanulónak.
- Három szaktanári figyelmeztetés után osztályfőnöki figyelmeztetés következik. Ekkor a szaktanár az ellenőrzőt elkéri, de nem írja be a figyelmeztetést, hanem az ellenőrzőt az osztályfőnöknek átadja. (Ha nincs itt az ellenőrző, közli az osztályfőnökkel, hogy osztályfőnöki figyelmeztetés jön, az osztályfőnök köteles három szaktanári figyelmeztetés után ezt beírni.)
 Ha a tanuló rendszeresen nem adja oda az ellenőrzőt, és ezt a szaktanárok már háromszor a naplóba bejegyezték, az osztályfőnök a szülőt erről a tényről ill. a magatartási problémáról hivatalos levélben tájékoztatja.
- Újabb három szaktanári figyelmeztetés után.
- Osztályfőnöki intéz
- Újabb három szaktanári figyelmeztetés után.
- Osztályfőnöki megrovás.
- Újabb 3 szaktanári figyelmeztetés után.
- Igazgatói intéz.

(A továbbiakban a Házirend IV. 1.15., IV. 1.16. pontja az irányadó.)

Az aktuális következő fokozat beírása mindenki (osztályfőnök, igazgató) számára kötelező!

A folyamatban végig figyelemmel kell kísérni, hogy a tanuló fegyelmezetlensége nem magatartási zavarból adódik-e. A gyanú a magatartási zavarra az első fegyelmezetlenségek után is fennállhat!

A magatartászavar oka és következménye is lehet a tanulási zavarnak. Magatartászavarral küzdő gyermekről akkor beszélünk, ha elsődleges tünet a beilleszkedési nehézség, a magatartási rendellenesség.

A magatartási zavarok jellemzői, mely tünetek alapján szakvéleményt kérünk:

- Visszatérő és tartós disszociális, agresszív vagy dacos magatartássémák produkálása
 - viselkedése erősen eltér az adott életkorban elvárhatótól, mivel a szociális elvárásokat durván áthágja
 - sokkal súlyosabb, mint egy gyermekcsíny vagy egy serdülőkori lázadás
 - hosszú ideig tart (minimum 6 hónap)
- Egyéb jellemzők:
 - nagyfokú harcoság
 - társakkal, tárgyakkal, állatokkal szembeni durva bánásmód
 - fenyegető erőfitogtatás
 - indulatkitörések
 - iskolakerülés
 - lopás
 - hazudozás

Amennyiben a nevelő ezeket a jeleket észleli, ill. magatartási zavar lehetősége áll fenn, kezdeményeznie kell a tanuló vizsgálatát!

- Minden írásos figyelmeztetést be kell jegyezni a fenti módon az osztálynaplóba és az ellenőrzőbe! (Az ellenőrző elvesztése esetén az osztálynapló az egyetlen hiteles dokumentum a tanuló magaviseletére, szorgalmára vonatkozóan.

Az ellenőrző elvesztése esetén az új ellenőrzőbe be kell vezetni, mikor, ki, milyen figyelmeztetést adott a tanulónak:

Pl.: I. 15. Figy. Tné
 I. 17. Figy. Nné
 II. 1. Figy. Tné
 II. 12. Of. figy. Kné

- A napközis nevelő által adott figyelmeztetés kerüljön be a napközis naplóba, és vele párhuzamosan az osztálynaplóba is, hiszen az osztályfőnök a havi magatartásjegyek adásakor csak így tudja figyelembe venni a tanuló napközis teljesítményét!
- Az írásbeli magatartási és szorgalmi figyelmeztetések alsóban, felsőben egyaránt az ellenőrzőbe, illetve a tájékoztató füzetbe kerüljenek! (Az üzenő füzet, stb. nem hivatalos irat!)
- A szorgalmi figyelmeztetések dokumentálása ugyanilyen módon történjen! Pl. I. 12. Szorg. figy. magyar Tné; I. 12. Hf. Tné.
 (Szorgalmi figyelmeztetés adható, ha a tanuló több alkalommal nem készül, nincs házi feladata, felszerelése, stb., és ez már csak a szülő bevonásával kezelhető.)

Szorgalmi figyelmeztetést köteles beírni a szaktanár félév előtt decemberben, az év vége előtt áprilisban, ha a tanuló a szaktárgyából bukásra áll, ill. az elvárhatónál gyengébben teljesít.

Az osztályfőnök a szaktanárral egyeztetve hivatalos levélben behívja az érintett szülőket fogadóórára.

A dicséreteket is be kell vezetni az ellenőrzőbe és a naplóba! Ez a szaktanár ill. az osztályfőnök feladata a dicséret jellegétől függően!

- A havi, félévi, és év végi magatartás és szorgalom értékelésénél a Pedagógiai program 6.16 pontja az irányadó!

6.18. Kapcsolattartás, jelzőrendszer

A nevelő jelezni köteles:

a) Gyermekvédelmi felelős felé:

- igazolatlan hiányzás esetében azonnal
- amennyiben az osztályfőnök a szülővel nem tudja felvenni vagy tartani a kapcsolatot (bármilyen ok miatt)
- kiemelten renitens magatartás, ill. közveszélyes viselkedés esetén
- családlátogatás előtt, amennyiben a tanár szükségét érzi, hogy ne egyedül menjen
- rendszeres felszerelési hiány esetében (amennyiben a tanuló szociálisan rászorult)
- hatósági megkeresés esetében: pl. Rendőrség, Gyámügy, ÁNTSZ, stb.
- olyan magatartási probléma esetében, amely más településen lakó tanulót is érint (pl. kunszenti és szelevényi tanulók problémája)
- olyan magatartási probléma esetén, ahol feltehetően a háttérben családi problémák állnak, és ez a negatív viselkedés korábban nem volt jellemző a gyermekre
- a gyermek önmaga veszélyeztetésére irányuló szándékot mutat

b) Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat felé:

- a kapcsolatfelvétel csakis a gyermekvédelmi felelős vagy az igazgató útján történik
- a gyermekvédelmi felelős esetjelző adatlapon jelez a szolgálat felé

6. 19. A házi feladatok adásának módjai

6. 19. 1. Alsó tagozaton

- Házi feladatot adni kell tanítási napokon.
- Hétvégére, szünetre esetleg szorgalmi feladatokat.
- Mennyiségileg és minőségileg differenciáljunk direkt, illetve indirekt módon.
- Olyan feladatokat adjunk, amit minden gyerek biztonsággal, önállóan meg tud oldani.
- A differenciált feladatok logikus gondolkodásra készítsék a tanulókat.
- Évfolyamonként fokozatosan növeljük a feladatok mennyiségét.
- Az osztály összetétele meghatározó a házi feladat adásánál.

- Vegyük figyelembe a gyerekközösség terhelhetőségét, munkatempóját, a tananyag nehézségét, milyenségét, az órarendet, a délutáni iskolai rendezvényt, a versenyen való részvételt is.
- Nem vesszük figyelembe a különórákat!
- Alsó tagozaton az írásbeli házi feladat dominál.
- A memoriterek több napra adjuk fel, határidő pontos megjelölésével.
- Ellenőrzés módja:
 - beépítve az óra menetébe (önellenőrzéssel)
 - óra elején (önellenőrzéssel)
 - összeszedve (tanítói ellenőrzés)
 - az ellenőrzés módja függ a feladat mennyiségétől, minőségétől
 - az ellenőrzést kövesse a javítás (lehetőség szerint)
- A házi feladat hiányát minden esetben jelezzük a szülő felé és beszámítjuk a szorgalmi jegybe.
- A szorgalmi házi feladatok megfelelő minőségű elvégzése a tantárgyi jegyben tükröződik.

6. 19. 2. Felső tagozaton

- Írásbeli és/vagy szóbeli házi feladatot adni kell tanítási napokon.
- Mennyiségileg és minőségileg differenciálunk direkt, illetve indirekt módon.
- A differenciált feladatok logikus gondolkodásra késztessek a tanulókat.
- Az osztály összetétele meghatározó a házi feladatok adásánál.
- Vegyük figyelembe a gyermekközösség terhelhetőségét, munkatempóját, a tananyag nehézségét, milyenségét, az órarendet, a délutáni iskolai rendezvényt, a versenyen való részvételt is.
- Nem vesszük figyelembe a különórákat, és az ügyeletesi munkát.
- Azokon a pénteki tantárgyi órákon, amelyekből a következő hétfőn is van óra, a továbbhaladáshoz szükséges házi feladatot kapják a tanulók.
- Az őszi, téli, tavaszi szünetekre csak szorgalmi házi feladat adható.
- A hosszabb terjedelmű irodalmi memoriterek több napra, a határidő pontos megjelölésével adjuk fel. Ez nem vonatkozik a mindennapi, rendszeres felkészülésre.
- A beadandó házi dolgozat témáját a beadási határidő előtt 3 héttel közöljük az osztállyal.
- A házi feladat többszöri hiányát jelezzük a szülő felé és beszámítjuk a szorgalmi jegybe is.
- A szorgalmi házi feladatok megfelelő minőségű elvégzése a tantárgyi jegyben tükröződik.

6. 20. A tanulók fizikai állapotának mérése

A Kt. 48 § meghatározza, hogy az iskola pedagógiai programjának tartalmaznia kell a

- a tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszereket.

A tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelés tantárgyat tanító nevelők végzik el a testnevelés órákon, tanévenként két alkalommal, ősszel és tavasszal. (A felmérés a „Hungarofit teszt” alapján került összeállításra. Lásd: Útmutató a tanulók fizikai és motorikus képességeinek méréséhez. Szerkesztette: Tompa Ferenc OM. 2000.)

A mérés eredménye alapján a nevelők a tanulók fizikai állapotát, általános teherbíró képességét minősítik, az évente kapott eredményeket összehasonlítják.

A tanulók fizikai mérésének felépítése iskolánkban

Évfolyam	A felmérés ideje	Cooper-teszt futással (m)	Helyből távolugrás (m)	Hasonfekvésből törzsemelés és leengedés (db)	Fekvőtámaszban karhajlítás és nyújtás (db)	Hanyattfekvésből felülés térdérintéssel (db)	Kétkezes labdadobás hátra a fej fölött tömött labdával (m)	Egykezes labdalökés hátra az ügyesebb kézzel tömött labdával (m)
1.	Ősz	X	X					
	Tavaszi	X	X					
2.	Ősz	X	X					
	Tavaszi	X	X					
3.	Ősz	X	X	X				
	Tavaszi	X	X	X	X	X		
4.	Ősz	X	X	X	X	X		
	Tavaszi	X	X	X	X	X		
5.	Ősz	X	X	X	X	X	X	X
	Tavaszi	X	X	X	X	X	X	X
6.	Ősz	X	X	X	X	X	X	X
	Tavaszi	X	X	X	X	X	X	X
7.	Ősz	X	X	X	X	X	X	X
	Tavaszi	X	X	X	X	X	X	X
8.	Ősz	X	X	X	X	X	X	X
	Tavaszi	X	X	X	X	X	X	X

6. 20. 1. A feladatok végrehajtásának módja, értékelése, minősítése, nyilvántartása

Feladatok végrehajtásának módja

Cooper – teszt

Az aerob, hosszú távú állóképesség műszer nélküli mérésének, ellenőrzésének egyik világszerte elfogadott módszere.

A Cooper-teszt lényege, hogy 12 perc alatt a lehető leghosszabb távot teljesítsük, jelen esetben futással. Futáshoz (7-19 éves korig) minden korosztály számára saját mérési eredményeink alapján alakítottuk ki a pontértékelést.

A gyerekeknek adandó utasítások:

„Álljatok indulásra készen a vonal mögött. Az egyik lábatokat helyezték pontosan a vonal mögé. Amikor meghalljátok a „Rajt” szót, kezdjétek futni a kijelölt pályán, amíg nem mondjuk, hogy „Elég”. Ha elfáradtok lassíthattok vagy sétálhattok, majd kezdjétek el újra futni, amíg meg nem halljátok, hogy „Elég!”. Ne kezdjétek el gyorsan futni és versenyezni egymással!

Az alsó végtag dinamikus erejének mérése **Helyből távolugrás (m)**

A gyakorlat végrehajtása:

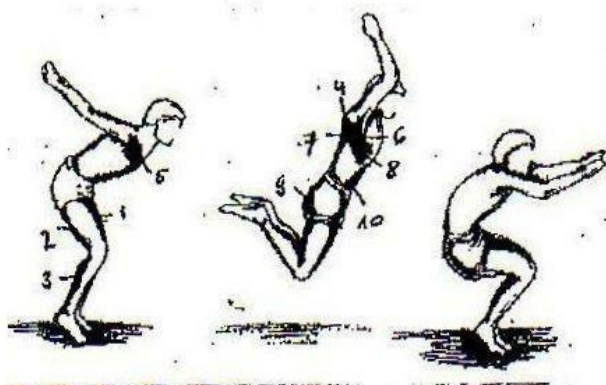
Kiinduló helyzet: a vizsgált személy az elugróvonal (elugródeszka) mögött oldalterpeszbe áll

(a lábfejek párhuzamosak és egymástól kb. 20-40 cm távolságra vannak) úgy, hogy a cipőorrával a vonalat nem érinti.

Feladat: térdhajlítás (és ezzel egyidejű páros karlendítés hátra, hátsó rézsútos mélytartás helyzetéig), - majd (páros karlendítéssel előre) - páros lábú elrugaszkodás és elugrás előre. A talajfogás páros lábbal történik.

Értékelés: az ugróvonalra merőlegesen, az utolsó nyom és az elugróvonal közötti legrövidebb távolságot mérjük: 1 cm-es pontossággal.

A bemelegítő ugrásokat követően, a próba során maximum 3 kísérleti lehetőség megadásával, a legnagyobb ugrás eredményét kell figyelembe venni a pontértékre történő átszámításkor.

F. Mérey Ildikó

A hasizmok erő-állóképességének mérése

Hanyattfekvésből felülés és visszacreszkedés, folyamatosan, kifáradásig (db)

Maximális időtartam: 4 perc.

A gyakorlat végrehajtása:

Kezdeti helyzet: a vizsgált személy torna, vagy egyéb nem puha szőnyegen a hátán fekszik és mindkét térdét 90 fokos szögben behajlítja, a lábfejeket felteszi a bordásfalra, vagy a tornaszámolyra, vagy a talajra.

A vizsgált személy mindkét könyöke előre néz, kezeinek ujjai a fülkagyló mögött támaszkodnak.

(A próbázó lábát külső erővel nem kell leszorítani.)

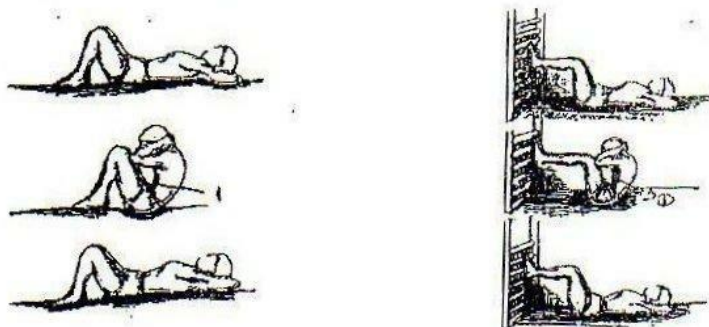
Feladat: a vizsgált személy a nyaki gerinc indításával, a gerincszakaszokat fokozatosan felemelve üljön fel úgy, hogy a combokat azonos oldali (előrenéző) könyökeivel érintse meg. Ezután a derék indításával a gerincszakaszokat fokozatosan leengedve fekvődjön vissza. A fentiek szerint végrehajtott módon újabb felülés és hanyattfekvés következik folyamatosan.

Értékelés: a megadott időhatáron belül, szünet nélküli szabályosan végrehajtott ismétlések száma.

A gyakorlat végrehajtása egyenletes, nem gyors tempóban történik.

Vigyázat!

Ha a gerincszakaszokat nem lassan, fokozatosan emeljük el és engedjük vissza, vagy ha a lábakat külső erő szorítja le (pl. társ), akkor az ágyéki gerincet károsító erők ébrednek és működnek!

© F. Mércy Ildikó

A vállövi és a karizmok erő-állóképességének mérése

Fekvőtámaszban karhajlítás és -nyújtás folyamatosan, kifáradásig (db)

Maximális időtartam: nők 1.5 perc, férfiak 3 perc.

A gyakorlat végrehajtása:

Kiinduló helyzet: mellső fekvőtámaszban a tenyerek vállszélességben vannak egymástól, - a kéztámasz előrenéző ujjakkal történik - a törzs egyenes, - a fej a törzs meghosszabbításában van - a térd nyújtott, a láb zárt, a kar az alátámasztási felületre merőleges.

Feladat: A vizsgált személy mellső fekvőtámaszból indítva karhajlítást- és nyújtást végez.

A törzs (és a fej) feszes, egyenes tartását a karnyújtás- és karhajlítás ideje alatt is meg kell követelni.

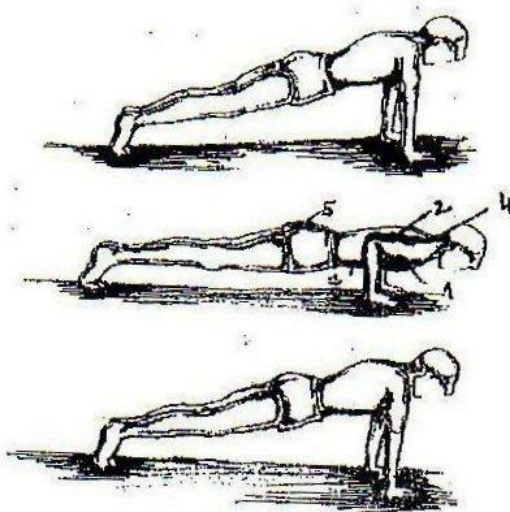
A karhajlítás addig történik, amíg a felkar vízszintes helyzetbe nem kerül.

Értékelés: a megadott időhatáron belül, szünet nélküli szabályosan végrehajtott ismétlések száma.

A gyakorlat egyenletes, nem gyors tempóban végzendő.

Vigyázat!

Amint az ágyéki gerincszakasz (a törzs) egyenes feszes tartása megszűnik (=a has lesüllyed), a gyakorlatot azonnal abba kell hagyni, mert ekkor az ágyéki gerincet károsító nyíró erők lépnek fel!

© F. Mérey Ildikó

A hátizmok erő-állóképességének mérése .

Hason-fekvésből törzsemelés és -leengedés folyamatosan, kifáradásig (db)

Maximális időtartam: 4 perc.

A gyakorlat végrehajtása:

Kiinduló helyzet: a vizsgált személy torna, vagy egyéb nem puha szőnyegen a hasán fekszik

úgy, hogy a homlokával és behajlított karjaival megérinti a talajt, mindkét tenyere a tarkón van. A hasizom és a farizom egyidejű megfeszítésével a medencét középhelyzetben rögzíti, és ezt a gyakorlat során végéig megtartja!

A lábakat nem kell leszorítani!

Feladat:

1. ütem: törzs- és tarkóra tett karmelés (hajlított karral),
2. ütem: karleengedéssel könyök érintés az áll alatt,
3. ütem: könyökben hajlított karok visszaemelése oldalsó középtartásig,
4. ütem: törzs- és karok leengedésével kiinduló helyzet.

Hasonfekvés után újabb törzsemelés következik.

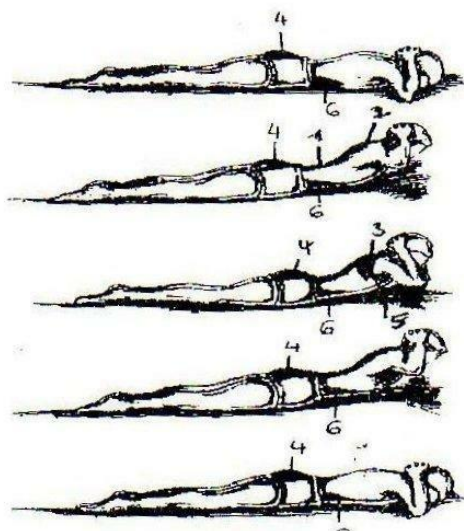
A gyakorlat végrehajtása egyenletes, nem gyors tempóban történik.

Értékelés: a megadott időhatáron belül, szünet nélküli szabályosan végrehajtott ismétlések száma.

Vigyázat!

A farizom és a hasizom egyidejű megfeszítése a gyakorlat során végig feltétlenül megtartandó, ellenkező esetben az ágyéki gerincet károsító erők ébrednek és működnek!

A gyakorlat során a lábakat azért nem szabad leszorítani, mert a hosszú emelőkar miatt az ágyéki gerincszakaszon - izomgyengeség esetén pedig feljebb is - a gerincet károsító nyíró erők lépnek fel.

A váll- és a törzsizmok dinamikus erejének mérése (m)
Tömött labda vetés (dobás) két kézzel, a fej fölött hátra (m)
(12 éves korig 2, afelett 3 kg-os tömött labdával.)

A gyakorlat végrehajtása:

Kiinduló helyzet: a vizsgált személy a dobás irányához képest háttal oldalterpeszben áll fel a dobóvonal mögé úgy, hogy a lábával nem érinti a vonalat, a tömött labdát *(két kézzel alulról fogva)* a melle előtt könyökben hajlított karokkal tartja.

Feladat: a dobó előrehajlítás – *boka-térd- és csípő hajlítás* – közben, karnyújtással a labdát a két térde közé lendíti, majd a lábak nyújtásával és a törzs felemelésével lendületet szerez, néhány ismétlés után, *(a térdhajlítás és a csípőhajlítás megállításaival, a nagy farizom egyidejű megfeszítésével)* a lábak nyújtásával felemeli a törzsét, majd vető mozgással eldobja a labdát a feje fölött hátra felé.

Kilökés alatt (amíg a dobószerszám érinti a dobó kezét) a dobónak a dobóvonal mögött kell maradni.

Kilökés előtt és közben a dobóvonalat nem szabad megérinteni.

Értékelés: a dobóvonal közepe és a tömött labda becsapódása – *dobóhelyhez legközelebbi része* – közötti távolságot mérjük 5 cm-es pontossággal. A bemelegítő dobásokat követően, a próba során maximum 3 kísérleti lehetőség megadásával.

A pontérték átszámításakor a legnagyobb dobás eredményét kell figyelembe venni.

Vigyázat!

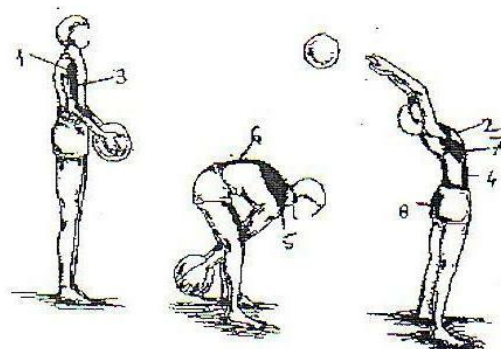
Ezt a gyakorlatot gerincvédelmi okokból csak abban az esetben javasoljuk, ha a próbáztató minden próbázónál biztosítani tudja (=előzőleg megtanítja, a próba megkezdése előtt még egyszer felhívja a próbázó figyelmét arra), hogy a kidobás ideje alatt a farizmok végig feszesek legyenek! Ellenkező esetben nagy teherkarral nyíró erők érik és károsítják az ágyéki gerincet!

A mozgásban résztvevő főbb izmok

delta izom; nagy mellizom; kétfejű karizom; csuklyás izom /főleg a felső része/;

hasizmok: egyenes hasizom, haránt hasizom, belső ferdehasizom, külső ferdehasizom;

mély hátizmok: hosszú hátizom, lapockaemelő izom; elülső fűrész izom; nagy farizom

A kar-, a törzs-, a lábizmok együttes dinamikus erejének mérése
Lökés egy kézzel dobóterpeszből az ügyesebb kézzel, tömött labdával (m)
(12 éves korig 2 kg-os, 12 éves kor felett 3 kg-os tömött-labdával.)

A gyakorlat végrehajtása:

Kiinduló helyzet: a vizsgált személy a dobóvonal mögött kényelmes (kb. 20-40 cm) harántterpeszbe (a dobókarjával ellentétes oldalú harántterpeszbe) áll úgy, hogy a lábával nem érinti a vonalat,

a testsúlya főleg a (térdben hajlított) hátul lévő lábán van, a tekintete a dobásirány felé néz, a tömött labdát (csuklóban hátra hajlított dobókezében) a dobókar oldali válla előtt tartja.

Feladat: A hátul lévő láb nyújtásával (dobásirányba fordításával, forgató-toló munkával), a törzs

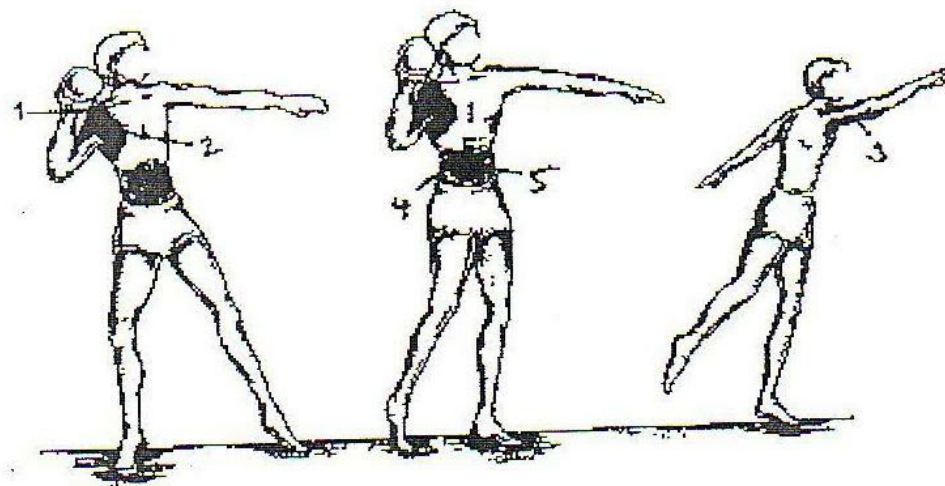
(a medence, majd a mellkas) dobásirányba fordításával, (ebbe kapcsolódóan) a dobókar kinyújtásával, labda kilökés előre, a lehető legnagyobb távolságra. Kilökés alatt (amíg a dobószerszám érinti a dobó kezét) a dobónak a dobóvonal mögött kell maradni, a kilökés el őtt a dobó az elől lévő lábát nem emelheti el a talajtól.

Értékelés: a dobóvonal közepe és a tömött labda becsapódása – dobóhelyhez legközelebbi része – közötti távolságot mérjük 5 cm-es pontossággal. A bemelegítő dobásokat követően, a próba során maximum 3 kísérleti lehetőség megadásával.

A pontérték átszámításakor a legnagyobb dobás eredményét kell figyelembe venni.

A mozgásban résztvevő főbb izmok

delta izom elülső része; nagy mellizom; háromfejű karizom; törzs rotátorok (mély hátizom rotátor izmai); hasizmok: főként a külső és belső ferde hasizmok, .

Feladatok értékelése

Értékelési rendszer az általános fizikai teherbíró-képesség minősítéséhez 14.1. Pontérték táblázatok az aerob állóképesség méréséhez

Cooper-teszt, 12 percig futás/gyaloglás (m).						©F. Mérey Ildikó					
Lányok pontérték táblázata: 1-77 pontig.											
I.-V. osztály						(7-11 éves életkorú)					
(életkor / év).											
Pont- érték	7 éves	8 éves	9 éves	10 éves	11 éves	Pont- érték	7 éves	8 éves	9 éves	10 éves	11 éves
1	1140	1180	1210	1280	1300	41	2000	2040	2070	2130	2160
2	1160	1200	1230	1300	1320	42	2020	2060	2090	2150	2180
3	1180	1220	1250	1320	1340	43	2040	2080	2110	2180	2200
4	1200	1240	1270	1340	1360	44	2060	2100	2130	2200	2220
5	1230	1270	1300	1370	1390	45	2080	2120	2150	2220	2240
6	1250	1290	1320	1390	1410	46	2110	2150	2180	2240	2270
7	1270	1310	1340	1410	1430	47	2130	2170	2200	2260	2290
8	1290	1330	1360	1430	1450	48	2150	2190	2220	2280	2310
9	1310	1350	1380	1450	1470	49	2170	2210	2240	2300	2330
10	1330	1370	1400	1470	1490	50	2190	2230	2260	2320	2350
11	1350	1390	1420	1490	1510	51	2210	2250	2280	2350	2370
12	1380	1420	1450	1510	1540	52	2230	2270	2300	2370	2390
13	1400	1440	1470	1540	1560	53	2260	2300	2330	2390	2420
14	1420	1460	1490	1560	1580	54	2280	2320	2350	2410	2440
15	1440	1480	1510	1580	1600	55	2300	2340	2370	2430	2460
16	1460	1500	1530	1600	1620	56	2320	2360	2390	2450	2480
17	1480	1520	1550	1620	1640	57	2340	2380	2410	2470	2500
18	1500	1540	1570	1640	1660	58	2360	2400	2430	2500	2520
19	1530	1570	1600	1660	1690	59	2380	2420	2450	2520	2540
20	1550	1590	1620	1690	1710	60	2410	2450	2480	2540	2570
21	1570	1610	1640	1710	1730	61	2430	2470	2500	2560	2590
22	1590	1630	1660	1730	1750	62	2450	2490	2520	2580	2610
23	1610	1650	1680	1750	1770	63	2470	2510	2540	2600	2630
24	1630	1670	1700	1770	1790	64	2490	2530	2560	2620	2650
25	1650	1690	1720	1790	1810	65	2510	2550	2580	2640	2670
26	1680	1720	1750	1810	1840	66	2530	2570	2600	2670	2690
27	1700	1740	1770	1830	1860	67	2560	2600	2630	2690	2720
28	1720	1760	1790	1860	1880	68	2580	2620	2650	2710	2740
29	1740	1780	1810	1880	1900	69	2600	2640	2670	2730	2760
30	1760	1800	1830	1900	1920	70	2620	2660	2690	2750	2780
31	1780	1820	1850	1920	1940	71	2640	2680	2710	2770	2800
32	1800	1840	1870	1940	1960	72	2660	2700	2730	2790	2820
33	1830	1870	1900	1960	1990	73	2680	2720	2750	2810	2840
34	1850	1890	1920	1980	2010	74	2710	2750	2780	2840	2870
35	1870	1910	1940	2000	2030	75	2730	2770	2800	2860	2890
36	1890	1930	1960	2030	2050	76	2750	2790	2820	2880	2910
37	1910	1950	1980	2050	2070	77	2770	2810	2840	2900	2930
38	1930	1970	2000	2070	2090						
39	1960	2000	2030	2090	2120						
40	1980	2020	2050	2110	2140						

Figyelem! A vastaggal jelölt teljesítményszint az egészség megőrzéshez „szükséges”, illetve „kell” értéket jelzi!
Az általános fizikai teherbíró-képesség (az aerob teljesítőképesség és az izomerő) fejlettsége, akkor tekinthető kiegyensúlyozottnak/harmonikusnak, ha a próbázó a vizsgálat során elért összes pontszámának legalább a felét az aerob állóképesség mérésére alkalmazott próbában szerzi meg.

Cooper-teszt, 12 percig futás/gyaloglás (m).							©F. Mérey Ildikó				
Fiúk pontérték táblázata: 1-77 pontig.											
I.-V. osztály						(7-11 éves életkorú)			(életkor / év).		
Pont- érték	7 éves	8 éves	9 éves	10 éves	11 éves	Pont- érték	7 éves	8 éves	9 éves	10 éves	11 éves
1	1180	1260	1400	1450	1530	41	2020	2110	2250	2300	2380
2	1200	1280	1420	1470	1550	42	2040	2130	2270	2320	2400
3	1220	1300	1440	1490	1570	43	2060	2160	2290	2350	2430
4	1240	1320	1460	1510	1590	44	2090	2180	2310	2370	2450
5	1260	1350	1480	1540	1620	45	2110	2200	2330	2390	2470
6	1290	1370	1510	1560	1640	46	2130	2220	2350	2410	2490
7	1310	1390	1530	1580	1660	47	2150	2240	2370	2430	2510
8	1330	1410	1550	1600	1680	48	2170	2260	2400	2450	2530
9	1350	1430	1570	1620	1700	49	2190	2280	2420	2470	2550
10	1370	1450	1590	1640	1720	50	2210	2300	2440	2490	2570
11	1390	1470	1610	1660	1740	51	2230	2330	2460	2520	2600
12	1410	1490	1630	1680	1760	52	2250	2350	2480	2540	2620
13	1430	1520	1650	1710	1790	53	2270	2370	2500	2560	2640
14	1450	1540	1680	1730	1810	54	2300	2390	2520	2580	2660
15	1470	1560	1700	1750	1830	55	2320	2410	2540	2600	2680
16	1500	1580	1720	1770	1850	56	2340	2430	2570	2620	2700
17	1520	1600	1740	1790	1870	57	2360	2450	2590	2640	2720
18	1540	1620	1760	1810	1890	58	2380	2480	2610	2670	2750
19	1560	1640	1780	1830	1910	59	2400	2500	2630	2690	2770
20	1580	1670	1800	1860	1940	60	2420	2520	2650	2710	2790
21	1600	1690	1820	1880	1960	61	2440	2540	2670	2730	2810
22	1620	1710	1840	1900	1980	62	2460	2560	2690	2750	2830
23	1640	1730	1870	1920	2000	63	2490	2580	2710	2770	2850
24	1660	1750	1890	1940	2020	64	2510	2600	2730	2790	2870
25	1690	1770	1910	1960	2040	65	2530	2620	2760	2810	2890
26	1710	1790	1930	1980	2060	66	2550	2650	2780	2840	2920
27	1730	1810	1950	2000	2080	67	2570	2670	2800	2860	2940
28	1750	1840	1970	2030	2110	68	2590	2690	2820	2880	2960
29	1770	1860	1990	2050	2130	69	2610	2710	2840	2900	2980
30	1790	1880	2010	2070	2150	70	2630	2730	2860	2920	3000
31	1810	1900	2040	2090	2170	71	2650	2750	2880	2940	3020
32	1830	1920	2060	2110	2190	72	2670	2770	2900	2960	3040
33	1850	1940	2080	2130	2210	73	2700	2790	2930	2980	3060
34	1870	1960	2100	2150	2230	74	2720	2820	2950	3010	3090
35	1900	1980	2120	2170	2250	75	2740	2840	2970	3030	3110
36	1920	2010	2140	2200	2280	76	2760	2860	2990	3050	3130
37	1940	2030	2160	2220	2300	77	2780	2880	3010	3070	3150
38	1960	2050	2180	2240	2320						
39	1980	2070	2210	2260	2340						
40	2000	2090	2230	2280	2360						

Figyelem! A vastaggal jelölt teljesítményszint az egészség megőrzéshez „szükséges”, illetve „kell” értéket jelzi!

Az általános fizikai teherbíró-képesség (az aerob teljesítőképesség és az izomerő)

fejlettsége, akkor tekinthető kiegyensúlyozottnak/harmonikusnak, ha a próbázó a vizsgálat során elért összes pontszámának legalább a felét az aerob állóképesség mérésére alkalmazott próbában szerzi meg.

Cooper-teszt, 12 percig futás/gyaloglás (m).						©F. Mérey Ildikó					
Lányok pontérték táblázata: 1-77 pontig.											
V-IX. osztály						(11-15 éves életkorú)			(életkor / év).		
Pont- érték	11 éves	12 éves	13 éves	14 éves	15 éves	Pont- érték	11 éves	12 éves	13 éves	14 éves	15 éves
1	1300	1320	1330	1340	1350	41	2160	2180	2190	2200	2210
2	1320	1340	1350	1360	1370	42	2180	2200	2210	2220	2230
3	1340	1360	1370	1380	1390	43	2200	2220	2230	2240	2250
4	1360	1380	1390	1400	1410	44	2220	2240	2250	2260	2270
5	1390	1410	1420	1430	1440	45	2240	2260	2270	2280	2290
6	1410	1430	1440	1450	1460	46	2270	2290	2300	2310	2320
7	1430	1450	1460	1470	1480	47	2290	2310	2320	2330	2340
8	1450	1470	1480	1490	1500	48	2310	2330	2340	2350	2360
9	1470	1490	1500	1510	1520	49	2330	2350	2360	2370	2380
10	1490	1510	1520	1530	1540	50	2350	2370	2380	2390	2400
11	1510	1530	1540	1550	1560	51	2370	2390	2400	2410	2420
12	1540	1560	1570	1580	1590	52	2390	2410	2420	2430	2440
13	1560	1580	1590	1600	1610	53	2420	2440	2450	2460	2470
14	1580	1600	1610	1620	1630	54	2440	2460	2470	2480	2490
15	1600	1620	1630	1640	1650	55	2460	2480	2490	2500	2510
16	1620	1640	1650	1660	1670	56	2480	2500	2510	2520	2530
17	1640	1660	1670	1680	1690	57	2500	2520	2530	2540	2550
18	1660	1680	1690	1700	1710	58	2520	2540	2550	2560	2570
19	1690	1710	1720	1730	1740	59	2540	2560	2570	2580	2590
20	1710	1730	1740	1750	1760	60	2570	2590	2600	2610	2620
21	1730	1750	1760	1770	1780	61	2590	2610	2620	2630	2640
22	1750	1770	1780	1790	1800	62	2610	2630	2640	2650	2660
23	1770	1790	1800	1810	1820	63	2630	2650	2660	2670	2680
24	1790	1810	1820	1830	1840	64	2650	2670	2680	2690	2700
25	1810	1830	1840	1850	1860	65	2670	2690	2700	2710	2720
26	1840	1860	1870	1880	1890	66	2690	2710	2720	2730	2740
27	1860	1880	1890	1900	1910	67	2720	2740	2750	2760	2770
28	1880	1900	1910	1920	1930	68	2740	2760	2770	2780	2790
29	1900	1920	1930	1940	1950	69	2760	2780	2790	2800	2810
30	1920	1940	1950	1960	1970	70	2780	2800	2810	2820	2830
31	1940	1960	1970	1980	1990	71	2800	2820	2830	2840	2850
32	1960	1980	1990	2000	2010	72	2820	2840	2850	2860	2870
33	1990	2010	2020	2030	2040	73	2840	2860	2870	2880	2890
34	2010	2030	2040	2050	2060	74	2870	2890	2900	2910	2920
35	2030	2050	2060	2070	2080	75	2890	2910	2920	2930	2940
36	2050	2070	2080	2090	2100	76	2910	2930	2940	2950	2960
37	2070	2090	2100	2110	2120	77	2930	2950	2960	2970	2980
38	2090	2110	2120	2130	2140						
39	2120	2140	2150	2160	2170						
40	2140	2160	2170	2180	2190						

Figyelem! A vastaggal jelölt teljesítményszint az egészség megőrzéshez „szükséges”, illetve „kell” értéket jelzi!

Az általános fizikai teherbíró-képesség (az aerob teljesítőképesség és az izomerő)

fejlettsége, akkor tekinthető kiegyensúlyozottnak/harmonikusnak, ha a próbázó a vizsgálat során elért összes pontszámának legalább a felét az aerob állóképesség mérésére alkalmazott próbában szerzi meg.

Cooper-teszt, 12 percig futás/gyaloglás (m).						©F. Mérey Ildikó					
Fiúk pontérték táblázata: 1-77 pontig.											
V.-IX. osztály						(11-15 éves életkorú)			(életkor / év).		
Pont- érték	11 éves	12 éves	13 éves	14 éves	15 éves	Pont- érték	11 éves	12 éves	13 éves	14 éves	15 éves
1	1530	1610	1670	1740	1790	41	2380	2460	2520	2590	2640
2	1550	1630	1690	1760	1810	42	2400	2480	2540	2610	2660
3	1570	1650	1710	1780	1830	43	2430	2510	2570	2640	2680
4	1590	1670	1730	1800	1850	44	2450	2530	2590	2660	2700
5	1620	1700	1760	1830	1870	45	2470	2550	2610	2680	2720
6	1640	1720	1780	1850	1900	46	2490	2570	2630	2700	2740
7	1660	1740	1800	1870	1920	47	2510	2590	2650	2720	2760
8	1680	1760	1820	1890	1940	48	2530	2610	2670	2740	2790
9	1700	1780	1840	1910	1960	49	2550	2630	2690	2760	2810
10	1720	1800	1860	1930	1980	50	2570	2650	2710	2780	2830
11	1740	1820	1880	1950	2000	51	2600	2680	2740	2810	2850
12	1760	1840	1900	1970	2020	52	2620	2700	2760	2830	2870
13	1790	1870	1930	2000	2040	53	2640	2720	2780	2850	2890
14	1810	1890	1950	2020	2070	54	2660	2740	2800	2870	2910
15	1830	1910	1970	2040	2090	55	2680	2760	2820	2890	2930
16	1850	1930	1990	2060	2110	56	2700	2780	2840	2910	2960
17	1870	1950	2010	2080	2130	57	2720	2800	2860	2930	2980
18	1890	1970	2030	2100	2150	58	2750	2830	2890	2960	3000
19	1910	1990	2050	2120	2170	59	2770	2850	2910	2980	3020
20	1940	2020	2080	2150	2190	60	2790	2870	2930	3000	3040
21	1960	2040	2100	2170	2210	61	2810	2890	2950	3020	3060
22	1980	2060	2120	2190	2230	62	2830	2910	2970	3040	3080
23	2000	2080	2140	2210	2260	63	2850	2930	2990	3060	3100
24	2020	2100	2160	2230	2280	64	2870	2950	3010	3080	3120
25	2040	2120	2180	2250	2300	65	2890	2970	3030	3100	3150
26	2060	2140	2200	2270	2320	66	2920	3000	3060	3130	3170
27	2080	2160	2220	2290	2340	67	2940	3020	3080	3150	3190
28	2110	2190	2250	2320	2360	68	2960	3040	3100	3170	3210
29	2130	2210	2270	2340	2380	69	2980	3060	3120	3190	3230
30	2150	2230	2290	2360	2400	70	3000	3080	3140	3210	3250
31	2170	2250	2310	2380	2430	71	3020	3100	3160	3230	3270
32	2190	2270	2330	2400	2450	72	3040	3120	3180	3250	3290
33	2210	2290	2350	2420	2470	73	3060	3140	3200	3270	3320
34	2230	2310	2370	2440	2490	74	3090	3170	3230	3300	3340
35	2250	2330	2390	2460	2510	75	3110	3190	3250	3320	3360
36	2280	2360	2420	2490	2530	76	3130	3210	3270	3340	3380
37	2300	2380	2440	2510	2550	77	3150	3230	3290	3360	3400
38	2320	2400	2460	2530	2570						
39	2340	2420	2480	2550	2600						
40	2360	2440	2500	2570	2620						

Figyelem! A vastaggal jelölt teljesítményszint az egészség megőrzéshez „szükséges”, illetve „kell” értéket jelzi!

Az általános fizikai teherbíró-képesség (az aerob teljesítőképesség és az izomerő)

fejlettsége, akkor tekinthető kiegyensúlyozottnak/harmonikusnak, ha a próbázó a vizsgálat során elért összes pontszámának legalább a felét az aerob állóképesség mérésére alkalmazott próbában szerzi meg.

Cooper-teszt, 12 percig futás/gyaloglás (m).						©F. Mérey Ildikó					
Lányok pontérték táblázata: 1-77 pontig.											
IX.-XII. osztály			(15-19 éves életkorú)						(életkor / év).		
Pont- érték	15 éves	16 éves	17 éves	18 éves	19 éves	Pont- érték	15 éves	16 éves	17 éves	18 éves	19 éves
1	1350	1360	1370	1380	1390	41	2210	2220	2230	2240	2250
2	1370	1380	1390	1400	1410	42	2230	2240	2250	2260	2270
3	1390	1400	1410	1420	1430	43	2250	2260	2270	2280	2290
4	1410	1420	1430	1440	1450	44	2270	2280	2290	2300	2310
5	1440	1450	1460	1470	1480	45	2290	2300	2310	2320	2330
6	1460	1470	1480	1490	1500	46	2320	2330	2340	2350	2360
7	1480	1490	1500	1510	1520	47	2340	2350	2360	2370	2380
8	1500	1510	1520	1530	1540	48	2360	2370	2380	2390	2400
9	1520	1530	1540	1550	1560	49	2380	2390	2400	2410	2420
10	1540	1550	1560	1570	1580	50	2400	2410	2420	2430	2440
11	1560	1570	1580	1590	1600	51	2420	2430	2440	2450	2460
12	1590	1600	1610	1620	1630	52	2440	2450	2460	2470	2480
13	1610	1620	1630	1640	1650	53	2470	2480	2490	2500	2510
14	1630	1640	1650	1660	1670	54	2490	2500	2510	2520	2530
15	1650	1660	1670	1680	1690	55	2510	2520	2530	2540	2550
16	1670	1680	1690	1700	1710	56	2530	2540	2550	2560	2570
17	1690	1700	1710	1720	1730	57	2550	2560	2570	2580	2590
18	1710	1720	1730	1740	1750	58	2570	2580	2590	2600	2610
19	1740	1750	1760	1770	1780	59	2590	2600	2610	2620	2630
20	1760	1770	1780	1790	1800	60	2620	2630	2640	2650	2660
21	1780	1790	1800	1810	1820	61	2640	2650	2660	2670	2680
22	1800	1810	1820	1830	1840	62	2660	2670	2680	2690	2700
23	1820	1830	1840	1850	1860	63	2680	2690	2700	2710	2720
24	1840	1850	1860	1870	1880	64	2700	2710	2720	2730	2740
25	1860	1870	1880	1890	1900	65	2720	2730	2740	2750	2760
26	1890	1900	1910	1920	1930	66	2740	2750	2760	2770	2780
27	1910	1920	1930	1940	1950	67	2770	2780	2790	2800	2810
28	1930	1940	1950	1960	1970	68	2790	2800	2810	2820	2830
29	1950	1960	1970	1980	1990	69	2810	2820	2830	2840	2850
30	1970	1980	1990	2000	2010	70	2830	2840	2850	2860	2870
31	1990	2000	2010	2020	2030	71	2850	2860	2870	2880	2890
32	2010	2020	2030	2040	2050	72	2870	2880	2890	2900	2910
33	2040	2050	2060	2070	2080	73	2890	2900	2910	2920	2930
34	2060	2070	2080	2090	2100	74	2920	2930	2940	2950	2960
35	2080	2090	2100	2110	2120	75	2940	2950	2960	2970	2980
36	2100	2110	2120	2130	2140	76	2960	2970	2980	2990	3000
37	2120	2130	2140	2150	2160	77	2980	2990	3000	3010	3020
38	2140	2150	2160	2170	2180						
39	2170	2180	2190	2200	2210						
40	2190	2200	2210	2220	2230						

Figyelem! A vastaggal jelölt teljesítményszint az egészség megőrzéshez „szükséges”, illetve „kell” értéket jelzi!

Az általános fizikai teherbíró-képesség (az aerob teljesítőképesség és az izomerő)

fejlettsége, akkor tekinthető kiegyensúlyozottnak/harmonikusnak, ha a próbázó a vizsgálat során elért összes pontszámának legalább a felét az aerob állóképesség mérésére alkalmazott próbában szerzi meg.

Cooper-teszt, 12 percig futás/gyaloglás (m).						©F. Mérey Ildikó					
Fiúk pontérték táblázata: 1-77 pontig.											
IX.-XII. osztály						(15-19 éves életkorú)			(életkor / év).		
Pont- érték	15 éves	16 éves	17 éves	18 éves	19 éves	Pont- érték	15 éves	16 éves	17 éves	18 éves	19 éves
1	1790	1830	1860	1890	1900	41	2640	2680	2710	2740	2750
2	1810	1850	1880	1910	1920	42	2660	2700	2730	2760	2770
3	1830	1870	1900	1930	1940	43	2680	2720	2760	2790	2800
4	1850	1890	1920	1950	1960	44	2700	2740	2780	2810	2820
5	1870	1910	1950	1980	1990	45	2720	2760	2800	2830	2840
6	1900	1940	1970	2000	2010	46	2740	2780	2820	2850	2860
7	1920	1960	1990	2020	2030	47	2760	2800	2840	2870	2880
8	1940	1980	2010	2040	2050	48	2790	2830	2860	2890	2900
9	1960	2000	2030	2060	2070	49	2810	2850	2880	2910	2920
10	1980	2020	2050	2080	2090	50	2830	2870	2900	2930	2940
11	2000	2040	2070	2100	2110	51	2850	2890	2930	2960	2970
12	2020	2060	2090	2120	2130	52	2870	2910	2950	2980	2990
13	2040	2080	2120	2150	2160	53	2890	2930	2970	3000	3010
14	2070	2110	2140	2170	2180	54	2910	2950	2990	3020	3030
15	2090	2130	2160	2190	2200	55	2930	2970	3010	3040	3050
16	2110	2150	2180	2210	2220	56	2960	3000	3030	3060	3070
17	2130	2170	2200	2230	2240	57	2980	3020	3050	3080	3090
18	2150	2190	2220	2250	2260	58	3000	3040	3080	3110	3120
19	2170	2210	2240	2270	2280	59	3020	3060	3100	3130	3140
20	2190	2230	2270	2300	2310	60	3040	3080	3120	3150	3160
21	2210	2250	2290	2320	2330	61	3060	3100	3140	3170	3180
22	2230	2270	2310	2340	2350	62	3080	3120	3160	3190	3200
23	2260	2300	2330	2360	2370	63	3100	3140	3180	3210	3220
24	2280	2320	2350	2380	2390	64	3120	3160	3200	3230	3240
25	2300	2340	2370	2400	2410	65	3150	3190	3220	3250	3260
26	2320	2360	2390	2420	2430	66	3170	3210	3250	3280	3290
27	2340	2380	2410	2440	2450	67	3190	3230	3270	3300	3310
28	2360	2400	2440	2470	2480	68	3210	3250	3290	3320	3330
29	2380	2420	2460	2490	2500	69	3230	3270	3310	3340	3350
30	2400	2440	2480	2510	2520	70	3250	3290	3330	3360	3370
31	2430	2470	2500	2530	2540	71	3270	3310	3350	3380	3390
32	2450	2490	2520	2550	2560	72	3290	3330	3370	3400	3410
33	2470	2510	2540	2570	2580	73	3320	3360	3390	3420	3430
34	2490	2530	2560	2590	2600	74	3340	3380	3420	3450	3460
35	2510	2550	2580	2610	2620	75	3360	3400	3440	3470	3480
36	2530	2570	2610	2640	2650	76	3380	3420	3460	3490	3500
37	2550	2590	2630	2660	2670	77	3400	3440	3480	3510	3520
38	2570	2610	2650	2680	2690						
39	2600	2640	2670	2700	2710						
40	2620	2660	2690	2720	2730						

Figyelem! A vastaggal jelölt teljesítményszint az egészség megőrzéshez „szükséges”, illetve „kell” értéket jelzi!

Az általános fizikai teherbíró-képesség (az aerob teljesítőképesség és az izomerő)

fejlettsége, akkor tekinthető kiegyensúlyozottnak/harmonikusnak, ha a próbázó a vizsgálat során elért összes pontszámának legalább a felét az aerob állóképesség mérésére alkalmazott próbában szerzi meg.

14.2.1. Négy motorikus próba értékelése estén

Pontérték-táblázat: a mindennapi tevékenység során leginkább igénybe vett izomsorok erejének, erő-állóképességének méréséhez.
I. osztály (7 éves korúak számára.) ©F. Mérey Ildikó

Pont- érték	Helyből távolugrás páros lábbal / m /		Hanyatt-fekvésből felülés / db /		Karhajlítás és nyújtás / db /		Hason fekvésből törzs- emelés és leengedés /db/	
	Lány	Fiú	Lány	Fiú	Lány	Fiú	Lány	Fiú
1	0. 97	1. 00	20	25		2	16	20
2	1. 00	1. 03	25	30		4	20	24
3	1. 03	1. 06	30	35	1	6	24	28
4	1. 06	1. 09	35	40	2	8	28	32
5	1. 09	1. 12	40	45	3	10	32	36
6	1. 12	1. 15	45	50	4	12	36	40
7	1. 15	1. 18	50	55	5	14	40	44
8	1. 18	1. 21	55	60	6	16	44	48
9	1. 21	1. 24	60	65	7	18	48	52
10	1. 24	1. 27	65	70	8	20	52	56
11	1. 27	1. 30	70	75	9	22	56	60
12	1. 30	1. 33	75	80	10	24	60	64
13	1. 33	1. 36	80	85	11	26	64	68
14	1. 36	1. 39	85	90	12	28	68	72
15	1. 39	1. 42						
16	1. 42	1. 45						
17	1. 45	1. 48						
18	1. 48	1. 51						
19	1. 51	1. 54						
20	1. 54	1. 57						
21	1. 57	1. 60						

Pontérték-táblázat: a mindennapi tevékenység során leginkább igénybe vett izomsorok erejének, erő-állóképességének méréséhez.
II. osztály (8 éves korúak számára.) ©F. Mérey Ildikó

Pont- érték	Helyből távolugrás páros lábbal / m /		Hanyatt-fekvésből felülés / db /		Karhajlítás és nyújtás / db /		Hason fekvésből törzs- emelés és leengedés /db/	
	Lány	Fiú	Lány	Fiú	Lány	Fiú	Lány	Fiú
1	1. 08	1. 10	23	28		4	19	22
2	1. 11	1. 13	28	33	1	6	23	26
3	1. 14	1. 16	33	38	2	8	27	30
4	1. 17	1. 19	38	43	3	10	31	34
5	1. 20	1. 22	43	48	4	12	35	38
6	1. 23	1. 25	48	53	5	14	39	42
7	1. 26	1. 28	53	58	6	16	43	46
8	1. 29	1. 31	58	63	7	18	47	50
9	1. 32	1. 34	63	68	8	20	51	54
10	1. 35	1. 37	68	73	9	22	55	58
11	1. 38	1. 40	73	78	10	24	59	62
12	1. 41	1. 43	78	83	11	26	63	66
13	1. 44	1. 46	83	88	12	28	67	70
14	1. 47	1. 49	88	93	13	30	71	74
15	1. 50	1. 52						
16	1. 53	1. 55						
17	1. 56	1. 58						
18	1. 60	1. 62						
19	1. 64	1. 66						
20	1. 68	1. 70						
21	1. 72	1. 74						

Figyelem! A vastaggal jelölt teljesítményszint az egészség megőrzéshez „szükséges”, illetve „kell” értéket jelzi!
 Az általános fizikai teherbíró-képesség fejlettsége, (az aerob teljesítőképesség és az izomerő) akkor tekinthető kiegyensúlyozottnak/harmonikusnak, ha a próbázó a vizsgálat során elért összes pontszámának legalább a felét az aerob állóképesség

Pontérték-táblázat: a mindennapi tevékenység során leginkább igénybe vett izomsorok erejének, erő-állóképességének méréséhez.

III. osztály (9 éves korúak számára.)

©F. Mérey Ildikó

Pont- érték	Helyből távolugrás páros lábbal / m /		Hanyatt-fekvésből felülés / db /		Karhajlítás és nyújtás / db /		Hason fekvésből törzs- emelés és leengedés /db/	
	Lány	Fiú	Lány	Fiú	Lány	Fiú	Lány	Fiú
1	1. 17	1. 23	26	31	1	6	21	24
2	1. 20	1. 26	31	36	2	8	25	28
3	1. 23	1. 29	36	41	3	10	29	32
4	1. 26	1. 32	41	46	4	12	33	36
5	1. 29	1. 35	46	51	5	14	37	40
6	1. 32	1. 38	51	56	6	16	41	44
7	1. 35	1. 41	56	61	7	18	45	48
8	1. 38	1. 44	61	66	8	20	49	52
9	1. 41	1. 47	66	71	9	22	53	56
10	1. 44	1. 50	71	76	10	24	57	60
11	1. 47	1. 53	76	81	11	26	61	64
12	1. 50	1. 56	81	86	12	28	65	68
13	1. 53	1. 59	86	91	13	30	69	72
14	1. 56	1. 62	91	96	14	32	73	76
15	1. 59	1. 65						
16	1. 62	1. 68						
17	1. 65	1. 71						
18	1. 69	1. 75						
19	1. 73	1. 79						
20	1. 77	1. 83						
21	1. 81	1. 87						

Pontérték-táblázat: a mindennapi tevékenység során leginkább igénybe vett izomsorok erejének, erő-állóképességének méréséhez.

IV. osztály (10 éves korúak számára.)

©F. Mérey

Pont- érték	Helyből távolugrás páros lábbal / m /		Hanyatt-fekvésből felülés / db /		Karhajlítás és nyújtás / db /		Hason fekvésből törzs- emelés és leengedés /db/	
	Lány	Fiú	Lány	Fiú	Lány	Fiú	Lány	Fiú
1	1. 24	1. 34	29	33	2	8	22	26
2	1. 27	1. 37	34	38	3	10	26	30
3	1. 30	1. 40	39	43	4	12	30	34
4	1. 33	1. 43	44	48	5	14	34	38
5	1. 36	1. 46	49	53	6	16	38	42
6	1. 39	1. 49	54	58	7	18	42	46
7	1. 42	1. 52	59	63	8	20	46	50
8	1. 45	1. 55	64	68	9	22	50	54
9	1. 48	1. 58	69	73	10	24	54	58
10	1. 51	1. 61	74	78	11	26	58	62
11	1. 54	1. 64	79	83	12	28	62	66
12	1. 57	1. 67	84	88	13	30	66	70
13	1. 60	1. 70	89	93	14	32	70	74
14	1. 63	1. 73	94	98	15	34	74	78
15	1. 66	1. 76						
16	1. 69	1. 79						
17	1. 72	1. 82						
18	1. 76	1. 86						
19	1. 80	1. 90						
20	1. 84	1. 94						
21	1. 88	1. 98						

Figyelem! A vastaggal jelölt teljesítményszint az egészség megőrzéshez „szükséges”, illetve „kell” értéket jelzi!

Az általános fizikai teherbíró-képesség fejlettsége, (az aerob teljesítőképesség és az izomerő) akkor tekinthető kiegyensúlyozottnak/harmonikusnak, ha a próbázó a vizsgálat során elért összes pontszámának legalább a felét az aerob állóképesség mérésére alkalmazott próbában szerzi meg.

14.2.2. Hat motorikus próba értékelése estén

1. Helyből távolugrás (m).													
NŐK													
(Pontértékek: 6 motorikus próba értékelése esetén.) ©F. Mérey Ildikó													
7–19 éves korúak számára (életkor/év).													
Pont- érték	7 éves	8 éves	9 éves	10 éves	11 éves	12 éves	13 éves	14 éves	15 éves	16 éves	17 éves	18 éves	19 éves
0.5	0.97	1.08	1.17	1.24	1.31	1.38	1.43	1.47	1.51	1.55	1.56	1.58	1.60
1.0	1.00	1.11	1.20	1.27	1.34	1.41	1.45	1.50	1.54	1.58	1.59	1.61	1.63
1.5	1.03	1.14	1.23	1.30	1.37	1.44	1.48	1.53	1.57	1.61	1.62	1.64	1.66
2.0	1.06	1.17	1.26	1.34	1.40	1.47	1.51	1.56	1.60	1.64	1.65	1.67	1.69
2.5	1.09	1.20	1.29	1.38	1.43	1.50	1.54	1.59	1.63	1.67	1.68	1.70	1.72
3.0	1.12	1.23	1.32	1.41	1.45	1.53	1.57	1.62	1.66	1.70	1.71	1.73	1.74
3.5	1.15	1.26	1.35	1.44	1.48	1.56	1.60	1.65	1.69	1.73	1.74	1.76	1.77
4.0	1.18	1.29	1.38	1.47	1.51	1.59	1.63	1.68	1.72	1.76	1.77	1.79	1.80
4.5	1.21	1.32	1.41	1.50	1.54	1.62	1.66	1.71	1.74	1.79	1.80	1.82	1.83
5.0	1.24	1.35	1.44	1.53	1.57	1.65	1.69	1.74	1.77	1.83	1.84	1.85	1.87
5.5	1.27	1.38	1.48	1.56	1.60	1.68	1.72	1.77	1.80	1.86	1.87	1.89	1.90
6.0	1.30	1.41	1.50	1.59	1.63	1.71	1.74	1.80	1.83	1.89	1.90	1.93	1.94
6.5	1.33	1.44	1.53	1.62	1.66	1.74	1.77	1.84	1.86	1.93	1.94	1.97	1.98
7.0	1.36	1.48	1.57	1.65	1.69	1.77	1.80	1.87	1.89	1.97	1.98	2.00	2.02
7.5	1.39	1.50	1.60	1.68	1.72	1.80	1.83	1.90	1.92	2.01	2.02	2.04	2.05
8.0	1.42	1.53	1.64	1.71	1.76	1.84	1.87	1.94	1.96	2.04	2.05	2.07	2.08
8.5	1.45	1.57	1.67	1.74	1.80	1.87	1.91	1.98	2.00	2.07	2.08	2.10	2.11
9.0	1.48	1.60	1.70	1.77	1.84	1.90	1.95	2.02	2.04	2.10	2.11	2.13	2.14
9.5	1.51	1.64	1.74	1.80	1.88	1.94	1.99	2.05	2.08	2.13	2.14	2.16	2.17
10.0	1.54	1.68	1.78	1.84	1.92	1.98	2.03	2.08	2.12	2.16	2.17	2.19	2.20
10.5	1.57	1.72	1.81	1.88	1.96	2.02	2.07	2.11	2.15	2.19	2.20	2.22	2.23

1. Helyből távolugrás (m).													
FÉRFIAK													
(Pontértékek: 6 motorikus próba értékelése esetén.) ©F. Mérey Ildikó													
7–19 éves korúak számára (életkor/év).													
Pont- érték	7 éves	8 éves	9 éves	10 éves	11 éves	12 éves	13 éves	14 éves	15 éves	16 éves	17 éves	18 éves	19 éves
0.5	1.00	1.10	1.23	1.34	1.45	1.55	1.64	1.72	1.78	1.85	1.88	1.95	1.97
1.0	1.03	1.13	1.26	1.37	1.48	1.58	1.67	1.75	1.81	1.88	1.91	1.98	2.00
1.5	1.06	1.16	1.29	1.40	1.51	1.61	1.70	1.78	1.84	1.91	1.94	2.01	2.03
2.0	1.09	1.19	1.32	1.43	1.54	1.64	1.73	1.81	1.87	1.94	1.97	2.04	2.06
2.5	1.12	1.22	1.35	1.46	1.57	1.67	1.76	1.84	1.90	1.97	2.00	2.07	2.09
3.0	1.15	1.25	1.38	1.49	1.60	1.70	1.79	1.87	1.93	2.00	2.03	2.10	2.12
3.5	1.18	1.28	1.41	1.52	1.63	1.73	1.82	1.90	1.96	2.03	2.06	2.13	2.15
4.0	1.21	1.31	1.44	1.55	1.66	1.76	1.85	1.93	2.00	2.06	2.09	2.16	2.18
4.5	1.24	1.34	1.47	1.58	1.69	1.79	1.88	1.96	2.04	2.09	2.12	2.19	2.21
5.0	1.27	1.37	1.50	1.61	1.72	1.82	1.91	1.99	2.07	2.12	2.15	2.22	2.24
5.5	1.30	1.40	1.53	1.64	1.75	1.85	1.94	2.02	2.10	2.15	2.18	2.25	2.28
6.0	1.33	1.43	1.56	1.67	1.78	1.88	1.97	2.05	2.13	2.18	2.21	2.28	2.31
6.5	1.36	1.45	1.59	1.70	1.81	1.91	2.00	2.08	2.16	2.21	2.24	2.31	2.34
7.0	1.39	1.48	1.62	1.73	1.84	1.94	2.03	2.11	2.19	2.24	2.28	2.34	2.37
7.5	1.42	1.52	1.65	1.76	1.87	1.97	2.06	2.14	2.22	2.27	2.31	2.37	2.41
8.0	1.45	1.55	1.68	1.79	1.90	2.00	2.09	2.17	2.25	2.30	2.34	2.40	2.45
8.5	1.48	1.58	1.72	1.82	1.93	2.03	2.12	2.20	2.28	2.33	2.37	2.43	2.48
9.0	1.51	1.62	1.76	1.86	1.97	2.07	2.16	2.24	2.31	2.37	2.41	2.46	2.51
9.5	1.54	1.66	1.80	1.90	2.01	2.11	2.20	2.28	2.34	2.41	2.45	2.50	2.54
10.0	1.57	1.70	1.84	1.94	2.05	2.15	2.24	2.32	2.38	2.45	2.49	2.54	2.57
10.5	1.61	1.74	1.87	1.98	2.09	2.19	2.28	2.36	2.42	2.49	2.53	2.58	2.61

Figyelem! A vastaggal jelölt teljesítményszint az egészség megőrzéshez „szükséges”, illetve „kell” értéket jelzi!

Az általános fizikai teherbíró-képesség fejlettsége, (az aerob teljesítmőképesség és az izomerő) akkor tekinthető kiegyensúlyozottnak/harmonikusnak, ha a próbázó a vizsgálat során elért összes pontszámának legalább a felét az aerob állóképesség

2. Egykezes labdalökés, helyből, az ügyesebb kézzel tömött labdával, (m).													
NŐK													
(Pontértékek: 6 motorikus próba értékelése esetén.) ©F. Mérey Ildikó													
7–19 éves korúak számára (életkor/év).													
Pont- érték	7 éves	8 éves	9 éves	10 éves	11 éves	12 éves	13 éves	14 éves	15 éves	16 éves	17 éves	18 éves	19 éves
0.5	1.20	1.90	2.30	2.90	3.40	3.90	4.30	4.70	4.90	5.10	5.30	5.40	5.50
1.0	1.40	2.10	2.50	3.10	3.60	4.10	4.50	4.90	5.10	5.30	5.50	5.60	5.70
1.5	1.60	2.30	2.70	3.30	3.80	4.30	4.70	5.10	5.30	5.50	5.70	5.80	5.90
2.0	1.80	2.50	2.90	3.50	4.00	4.50	4.90	5.30	5.50	5.70	5.90	6.00	6.10
2.5	2.00	2.70	3.10	3.70	4.20	4.70	5.10	5.50	5.70	5.90	6.10	6.20	6.30
3.0	2.10	2.85	3.25	3.85	4.35	4.85	5.25	5.65	5.85	6.05	6.25	6.35	6.45
3.5	2.30	3.00	3.40	4.00	4.50	5.00	5.40	5.80	6.00	6.20	6.40	6.50	6.60
4.0	2.45	3.15	3.55	4.15	4.65	5.15	5.55	5.95	6.15	6.35	6.55	6.65	6.75
4.5	2.60	3.30	3.70	4.30	4.80	5.30	5.70	6.10	6.30	6.50	6.70	6.80	6.90
5.0	2.75	3.45	3.85	4.45	4.95	5.45	5.85	6.25	6.45	6.65	6.85	6.95	7.05
5.5	2.90	3.60	4.00	4.60	5.10	5.60	6.00	6.40	6.60	6.80	7.00	7.10	7.20
6.0	3.05	3.75	4.15	4.75	5.25	5.75	6.15	6.55	6.75	6.95	7.15	7.25	7.35
6.5	3.20	3.90	4.30	4.90	5.40	5.90	6.30	6.70	6.90	7.10	7.30	7.40	7.50
7.0	3.35	4.05	4.45	5.05	5.55	6.05	6.45	6.85	7.05	7.25	7.45	7.55	7.65
7.5	3.50	4.20	4.60	5.20	5.70	6.20	6.60	7.00	7.20	7.40	7.60	7.70	7.80
8.0	3.65	4.35	4.75	5.35	5.85	6.35	6.75	7.15	7.35	7.55	7.75	7.85	7.95
8.5	3.80	4.50	4.90	5.50	6.00	6.50	6.90	7.30	7.50	7.70	7.90	8.00	8.10
9.0	3.95	4.65	5.05	5.65	6.15	6.65	7.05	7.45	7.65	7.85	8.05	8.15	8.25
9.5	4.10	4.80	5.20	5.80	6.30	6.80	7.20	7.60	7.80	8.00	8.20	8.30	8.40
10.0	4.25	4.95	5.35	5.95	6.45	6.95	7.35	7.75	7.95	8.15	8.35	8.45	8.55
10.5	4.40	5.10	5.50	6.10	6.60	7.10	7.50	7.90	8.10	8.30	8.50	8.60	8.70

2. Egykezes labdalökés helyből, az ügyesebb kézzel tömött labdával (m).													
FÉRFIAK													
(Pontértékek: 6 motorikus próba értékelése esetén.) ©F. Mérey Ildikó													
7–19 éves korúak számára (életkor/év).													
Pont- érték	7 éves	8 éves	9 éves	10 éves	11 éves	12 éves	13 éves	14 éves	15 éves	16 éves	17 éves	18 éves	19 éves
0.5	0.70	1.50	2.40	3.10	3.90	4.70	5.40	5.90	6.50	7.00	7.40	7.70	8.00
1.0	1.00	1.80	2.70	3.40	4.20	5.00	5.70	6.20	6.80	7.30	7.70	8.00	8.30
1.5	1.30	2.10	3.00	3.70	4.50	5.30	6.00	6.50	7.10	7.60	8.00	8.30	8.60
2.0	1.60	2.40	3.30	4.00	4.80	5.60	6.30	6.80	7.40	7.90	8.30	8.60	8.90
2.5	1.90	2.70	3.60	4.30	5.10	5.90	6.60	7.10	7.70	8.20	8.60	8.90	9.20
3.0	2.20	3.00	3.90	4.60	5.40	6.20	6.90	7.40	8.00	8.50	8.90	9.20	9.50
3.5	2.45	3.30	4.20	4.90	5.70	6.50	7.20	7.70	8.30	8.80	9.20	9.50	9.80
4.0	2.70	3.55	4.45	5.20	6.00	6.75	7.45	7.95	8.55	9.05	9.45	9.80	10.05
4.5	2.95	3.80	4.70	5.50	6.30	7.00	7.70	8.20	8.80	9.30	9.70	10.10	10.30
5.0	3.20	4.05	4.95	5.75	6.55	7.25	7.95	8.45	9.05	9.55	9.95	10.35	10.55
5.5	3.45	4.30	5.20	6.00	6.80	7.50	8.20	8.70	9.30	9.80	10.20	10.60	10.80
6.0	3.70	4.55	5.45	6.25	7.05	7.75	8.45	8.95	9.55	10.05	10.45	10.85	11.05
6.5	3.95	4.80	5.70	6.50	7.30	8.00	8.70	9.20	9.80	10.30	10.70	11.10	11.30
7.0	4.20	5.05	5.95	6.75	7.55	8.25	8.95	9.45	10.05	10.55	10.95	11.35	11.55
7.5	4.45	5.30	6.20	7.00	7.80	8.50	9.20	9.70	10.30	10.80	11.20	11.60	11.80
8.0	4.70	5.55	6.45	7.25	8.05	8.75	9.45	9.95	10.55	11.05	11.45	11.85	12.05
8.5	4.95	5.80	6.70	7.50	8.30	9.00	9.70	10.20	10.80	11.30	11.70	12.10	12.30
9.0	5.20	6.05	6.95	7.75	8.55	9.25	9.95	10.45	11.05	11.55	11.95	12.35	12.55
9.5	5.45	6.30	7.20	8.00	8.80	9.50	10.20	10.70	11.30	11.80	12.20	12.60	12.80
10.0	5.70	6.55	7.45	8.25	9.05	9.75	10.45	10.95	11.55	12.05	12.45	12.85	13.05
10.5	5.95	6.80	7.70	8.50	9.30	10.00	10.70	11.20	11.80	12.30	12.70	13.10	13.30

Megjegyzés: 12 éves korig 2 kg-os, afelett 3 kg-os tömött labdával.

Figyelem! A vastaggal jelölt teljesítményszint az egészség megőrzéshez „szükséges”, illetve „kell” értéket jelzi!

Az általános fizikai teherbíró-képesség fejlettsége, (az aerob teljesítőképesség és az izomerő) akkor tekinthető kiegyensúlyozottnak/harmonikusnak, ha a próbázó a vizsgálat során elért összes pontszámának legalább a felét az aerob állóképesség mérésére alkalmazott próbában szerzi meg.

3. Kétkezes dobás hátra, fej fölött, tömött-labdával (m).													
NŐK													
(Pontértékek: 6 motorikus próba értékelése esetén.) ©F. Mérey Ildikó													
7–19 éves korúak számára (életkor/év).													
Pont- érték	7 éves	8 éves	9 éves	10 éves	11 éves	12 éves	13 éves	14 éves	15 éves	16 éves	17 éves	18 éves	19 éves
0.5	1.00	1.60	2.20	2.70	3.20	3.70	4.10	4.40	4.70	4.90	5.10	5.20	5.30
1.0	1.20	1.80	2.40	2.90	3.40	3.90	4.30	4.60	4.90	5.10	5.30	5.40	5.50
1.5	1.40	2.00	2.60	3.10	3.60	4.10	4.50	4.80	5.10	5.30	5.50	5.60	5.70
2.0	1.60	2.20	2.80	3.30	3.80	4.30	4.70	5.00	5.30	5.50	5.70	5.80	5.90
2.5	1.80	2.40	3.00	3.50	4.00	4.50	4.90	5.20	5.50	5.70	5.90	6.00	6.10
3.0	2.00	2.60	3.20	3.70	4.20	4.70	5.10	5.40	5.70	5.90	6.10	6.20	6.30
3.5	2.20	2.80	3.40	3.90	4.40	4.90	5.30	5.60	5.90	6.10	6.30	6.40	6.50
4.0	2.40	3.00	3.60	4.10	4.60	5.10	5.50	5.80	6.10	6.30	6.50	6.60	6.70
4.5	2.60	3.20	3.80	4.30	4.80	5.30	5.70	6.00	6.30	6.50	6.70	6.80	6.90
5.0	2.80	3.40	4.00	4.50	5.00	5.50	5.90	6.20	6.50	6.70	6.90	7.00	7.10
5.5	3.00	3.60	4.20	4.70	5.20	5.70	6.10	6.40	6.70	6.90	7.10	7.20	7.30
6.0	3.20	3.80	4.40	4.90	5.40	5.90	6.30	6.60	6.90	7.10	7.30	7.40	7.50
6.5	3.40	4.00	4.60	5.10	5.60	6.10	6.50	6.80	7.10	7.30	7.50	7.60	7.70
7.0	3.60	4.20	4.80	5.30	5.80	6.30	6.70	7.00	7.30	7.50	7.70	7.80	7.90
7.5	3.80	4.40	5.00	5.50	6.00	6.50	6.90	7.20	7.50	7.70	7.90	8.00	8.10
8.0	4.00	4.60	5.20	5.70	6.20	6.70	7.10	7.40	7.70	7.90	8.10	8.20	8.30
8.5	4.20	4.80	5.40	5.90	6.40	6.90	7.30	7.60	7.90	8.10	8.30	8.40	8.50
9.0	4.40	5.00	5.60	6.10	6.60	7.10	7.50	7.80	8.10	8.30	8.50	8.60	8.70
9.5	4.60	5.20	5.80	6.30	6.80	7.30	7.70	8.00	8.30	8.50	8.70	8.80	8.90
10.0	4.80	5.40	6.00	6.50	7.00	7.50	7.90	8.20	8.50	8.70	8.90	9.00	9.10
10.5	5.00	5.60	6.20	6.70	7.20	7.70	8.10	8.40	8.70	8.90	9.10	9.20	9.30

3. Kétkezes dobás hátra, fej fölött, tömött-labdával (m).													
FÉRFIAK													
(Pontértékek: 6 motorikus próba értékelése esetén.) ©F. Mérey Ildikó													
7–19 éves korúak számára (életkor/év).													
Pont- érték	7 éves	8 éves	9 éves	10 éves	11 éves	12 éves	13 éves	14 éves	15 éves	16 éves	17 éves	18 éves	19 éves
0.5	1.00	1.10	2.10	3.10	4.00	4.90	5.70	6.40	7.00	7.50	8.00	8.50	9.00
1.0	1.25	1.35	2.35	3.35	4.25	5.15	6.00	6.70	7.30	7.80	8.30	8.80	9.30
1.5	1.50	1.70	2.70	3.60	4.50	5.40	6.30	7.00	7.60	8.10	8.60	9.10	9.60
2.0	1.75	2.00	3.05	3.85	4.75	5.75	6.60	7.30	7.90	8.40	8.90	9.40	9.90
2.5	2.00	2.25	3.30	4.10	5.00	6.00	6.90	7.60	8.20	8.70	9.20	9.70	10.20
3.0	2.25	2.50	3.60	4.35	5.25	6.30	7.20	7.90	8.50	9.00	9.50	10.00	10.45
3.5	2.50	2.75	3.90	4.60	5.50	6.60	7.50	8.20	8.80	9.30	9.80	10.30	10.70
4.0	2.80	3.00	4.15	5.85	5.75	6.90	7.75	8.45	9.05	9.55	10.05	10.55	10.95
4.5	3.10	3.30	4.40	5.10	6.05	7.20	8.00	8.70	9.30	9.80	10.30	10.80	11.20
5.0	3.40	3.60	4.65	5.35	6.35	7.45	8.25	8.95	9.55	10.05	10.55	11.05	11.45
5.5	3.70	3.90	4.90	5.65	6.65	7.70	8.50	9.20	9.80	10.30	10.80	11.30	11.70
6.0	4.05	4.15	5.15	5.95	7.00	7.95	8.75	9.45	10.05	10.55	11.05	11.55	11.95
6.5	4.30	4.40	5.40	6.25	7.30	8.20	9.00	9.70	10.30	10.80	11.30	11.80	12.20
7.0	4.55	4.65	5.65	6.55	7.55	8.45	9.25	9.95	10.55	11.05	11.55	12.05	12.45
7.5	4.80	4.90	5.90	6.85	7.80	8.70	9.50	10.20	10.80	11.30	11.80	12.30	12.70
8.0	5.05	5.15	6.15	7.15	8.05	8.95	9.75	10.45	11.05	11.55	12.05	12.55	12.95
8.5	5.30	5.40	6.40	7.40	8.30	9.20	10.00	10.70	11.30	11.80	12.30	12.80	13.20
9.0	5.55	5.65	6.65	7.65	8.55	9.45	10.25	10.95	11.55	12.05	12.55	13.05	13.45
9.5	5.80	5.90	6.90	7.90	8.80	9.70	10.50	11.20	11.80	12.30	12.80	13.30	13.70
10.0	6.05	6.15	7.15	8.15	9.05	9.95	10.75	11.45	12.05	12.55	13.05	13.55	13.95
10.5	6.30	6.40	7.40	8.40	9.30	10.20	11.00	11.70	12.30	12.80	13.30	13.80	14.20

Megjegyzés: 12 éves korig 2 kg-os, afelett 3 kg-os tömött labdával.

Figyelem! A vastaggal jelölt teljesítményszint az egészség megőrzéséhez „szükséges”, illetve „kell” értéket jelzi!

Az általános fizikai teherbíró-képesség fejlettsége, (az aerob teljesítőképesség és az izomerő) akkor tekinthető kiegyensúlyozottnak/harmonikusnak, ha a próbázó a vizsgálat során elért összes pontszámának legalább a felét az aerob állóképesség mérésére alkalmazott próbában szerzi meg.

4. Mellsőfekvőtámaszban karhajlítás- és nyújtás folyamatosan, kifáradásig (db). Maximális időtartam: 2 perc. NŐK (Pontértékek: 6 motorikus próba értékelése esetén.) ©F. Mérey Ildikó													
7–19 éves korúak számára (életkor/év).													
Pont- érték	7 éves	8 éves	9 éves	10 éves	11 éves	12 éves	13 éves	14 éves	15 éves	16 éves	17 éves	18 éves	19 éves
0.5										1	2	3	4
1.0									1	2	3	5	5
1.5								1	2	3	4	6	6
2.0							1	2	3	4	5	6	7
2.5						1	2	3	4	5	6	7	8
3.0					1	2	3	4	5	6	7	8	9
3.5				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
4.0			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
4.5		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
5.0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
5.5	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
6.0	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
6.5	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
7.0	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
7.5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
8.0	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
8.5	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
9.0	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
9.5	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
10.0	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
10.5	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24

4. Mellsőfekvőtámaszban karhajlítás- és nyújtás folyamatosan, kifáradásig (db). Maximális időtartam: 3 perc. FÉRFIAK (Pontértékek: 6 motorikus próba értékelése esetén.) ©F. Mérey Ildikó													
7–19 éves korúak számára (életkor/év).													
Pont- érték	7 éves	8 éves	9 éves	10 éves	11 éves	12 éves	13 éves	14 éves	15 éves	16 éves	17 éves	18 éves	19 éves
0.5	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26
1.0	4	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28
1.5	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30
2.0	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32
2.5	10	11	13	15	17	19	21	23	25	28	29	31	33
3.0	11	12	14	16	18	20	22	24	26	29	30	32	34
3.5	12	13	15	17	19	21	23	25	27	30	31	33	35
4.0	13	14	16	18	20	22	24	26	28	31	32	34	36
4.5	14	15	17	19	21	23	25	27	29	32	33	35	37
5.0	15	16	18	20	22	24	26	28	30	33	34	36	38
5.5	16	17	19	21	23	25	27	29	31	34	35	37	39
6.0	17	18	20	22	24	26	28	30	32	35	36	38	40
6.5	18	19	21	23	25	27	29	31	33	36	37	39	41
7.0	19	20	22	24	26	28	30	32	34	37	38	40	42
7.5	20	21	23	25	27	29	31	33	35	38	39	41	43
8.0	21	22	24	26	28	30	32	34	36	39	40	42	44
8.5	22	23	25	27	29	31	33	35	37	40	41	43	45
9.0	23	24	26	28	30	32	34	36	38	41	42	44	46
9.5	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	47
10.0	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48	49
10.5	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48	50	51

Figyelem! A vastaggal jelölt teljesítményszint az egészség megőrzéshez „szükséges”, illetve „kell” értéket jelzi!

Az általános fizikai teherbíró-képesség fejlettsége, (az aerob teljesítőképesség és az izomerő) akkor tekinthető kiegyensúlyozottnak/harmonikusnak, ha a próbázó a vizsgálat során elért összes pontszámainak legalább a felét az aerob állóképesség mérésére alkalmazott próbában szerzi meg.

5. Hanyattfekvésből felülés térdérintéssel folyamatosan, kifáradásig (db). NŐK													Maximális időtartam: 4 perc.
(Pontértékek: 6 motorikus próba értékelése esetén.)													©F. Mérey Ildikó
7–19 éves korúak számára (életkor/év).													
Pont- érték	7 éves	8 éves	9 éves	10 éves	11 éves	12 éves	13 éves	14 éves	15 éves	16 éves	17 éves	18 éves	19 éves
0.5	18	21	24	27	30	32	34	36	38	40	42	44	46
1.0	22	25	28	31	34	36	38	40	42	44	45	48	50
1.5	26	29	32	35	37	40	42	44	46	48	49	52	54
2.0	30	33	36	39	41	44	46	58	50	52	53	56	58
2.5	34	37	40	43	45	48	50	52	54	56	57	60	62
3.0	38	41	44	47	49	52	54	56	58	60	61	64	66
3.5	42	45	48	51	53	56	58	60	62	64	65	68	70
4.0	46	49	52	55	57	59	61	63	65	67	69	71	73
4.5	49	52	55	58	60	62	64	66	68	70	72	74	76
5.0	52	55	58	61	63	65	67	69	71	73	75	77	79
5.5	55	58	61	64	66	68	70	72	74	76	78	80	82
6.0	58	61	64	67	69	71	73	75	77	79	81	83	85
6.5	61	64	67	70	72	74	76	78	80	82	84	86	88
7.0	64	67	70	73	75	77	79	81	83	85	87	89	91
7.5	67	70	73	76	78	80	82	84	86	88	90	92	94
8.0	70	73	76	79	81	83	85	87	89	91	93	95	97
8.5	73	76	79	82	84	86	88	90	92	94	96	98	100
9.0	76	79	82	85	87	89	91	93	95	97	99	101	103
9.5	79	82	85	88	90	92	94	96	98	100	102	104	106
10.0	82	85	88	91	93	95	97	99	101	103	105	107	109
10.5	85	88	91	94	96	98	100	102	104	106	108	110	112

5. Hanyattfekvésből felülés térdérintéssel folyamatosan, kifáradásig (db). FÉRFIAK													Maximális időtartam: 4 perc.
(Pontértékek: 6 motorikus próba értékelése esetén.)													©F. Mérey Ildikó
7–19 éves korúak számára (életkor/év).													
Pont- érték	7 éves	8 éves	9 éves	10 éves	11 éves	12 éves	13 éves	14 éves	15 éves	16 éves	17 éves	18 éves	19 éves
0.5	22	25	28	31	33	35	37	39	41	43	45	47	49
1.0	26	29	32	35	37	39	41	43	45	47	49	51	53
1.5	30	33	36	39	41	43	45	47	49	51	53	55	57
2.0	34	37	40	43	45	47	49	51	53	55	57	59	61
2.5	38	41	44	47	49	51	53	55	57	59	61	63	65
3.0	42	45	48	51	53	55	57	59	61	63	65	67	69
3.5	46	49	52	55	57	59	61	63	65	67	69	71	73
4.0	50	53	56	59	61	63	65	67	69	71	73	75	76
4.5	54	57	60	62	64	66	68	70	72	74	76	78	79
5.0	57	60	63	65	67	69	71	73	75	77	79	81	82
5.5	60	63	66	68	70	72	74	76	78	80	82	84	85
6.0	63	66	69	71	73	75	77	79	81	83	85	87	88
6.5	66	69	72	74	76	78	80	82	84	86	88	90	91
7.0	69	72	75	77	79	81	83	85	87	89	91	93	94
7.5	72	75	78	80	82	84	86	88	90	92	94	96	97
8.0	75	78	81	83	85	87	89	91	93	95	97	99	100
8.5	78	81	84	86	88	90	92	94	96	98	100	102	103
9.0	81	84	87	89	91	93	95	97	99	101	103	105	106
9.5	84	87	90	92	94	96	98	100	102	104	106	108	109
10.0	87	90	93	95	97	99	101	103	105	107	109	111	112
10.5	90	93	96	98	100	102	104	106	108	110	112	114	115

Figyelem! A vastaggal jelölt teljesítményszint az egészség megőrzéshez „szükséges”, illetve „kell” értéket jelzi!

Az általános fizikai teherbíró-képesség fejlettsége, (az *aerob teljesítőképesség és az izomerő*) akkor tekinthető kiegyensúlyozottnak/harmonikusnak, ha a próbázó a vizsgálat során elért összes pontszámának legalább a felét az *aerob állóképesség* mérésére alkalmazott próbában szerzi meg.

6. Hason-fekvésből törzsemelés és – leengedés folyamatosan, kifáradásig (db). Maximális időtartam: 4 perc. NŐK (Pontértékek: 6 motorikus próba értékelése esetén.) ©F. Mérey Ildikó													
7–19 éves korúak számára (életkor/év).													
Pont- érték	7 éves	8 éves	9 éves	10 éves	11 éves	12 éves	13 éves	14 éves	15 éves	16 éves	17 éves	18 éves	19 éves
0.5	16	19	21	22	24	28	30	32	33	34	35	36	37
1.0	18	21	23	24	26	30	32	34	35	36	37	38	39
1.5	20	23	25	26	28	32	34	36	37	38	39	40	41
2.0	22	25	27	28	30	34	36	38	39	40	41	42	43
2.5	24	27	29	30	32	36	38	40	41	42	43	44	45
3.0	26	29	31	32	34	38	40	42	43	44	45	46	47
3.5	28	31	33	35	36	40	42	44	45	46	47	48	49
4.0	30	33	35	37	39	43	44	46	47	48	49	50	51
4.5	32	35	38	39	42	46	47	48	49	50	51	52	53
5.0	35	38	41	42	45	49	50	51	52	53	54	55	56
5.5	38	41	44	45	48	52	53	54	55	56	57	58	59
6.0	41	44	47	48	51	55	56	57	58	59	60	61	62
6.5	44	47	50	51	54	58	59	60	61	62	63	64	65
7.0	47	50	53	54	57	61	62	63	64	65	66	67	68
7.5	50	53	56	57	60	64	65	66	67	68	69	70	71
8.0	53	56	59	60	63	67	68	69	70	71	72	73	74
8.5	56	59	62	63	66	70	71	72	73	74	75	76	77
9.0	59	62	65	66	69	73	74	75	76	77	78	79	80
9.5	62	65	68	69	71	76	77	78	79	80	81	82	83
10.0	65	68	71	72	73	78	80	81	82	83	84	85	86
10.5	68	71	73	74	76	80	82	84	85	86	87	88	89

6. Hason-fekvésből törzs4melés és leengedés folyamatosan, kifáradásig (db). Maximális időtartam: 4 perc. FÉRFIAK (Pontértékek: 6 motorikus próba értékelése esetén.) ©F. Mérey Ildikó													
7–19 éves korúak számára (életkor/év).													
Pont- érték	7 éves	8 éves	9 éves	10 éves	11 éves	12 éves	13 éves	14 éves	15 éves	16 éves	17 éves	18 éves	19 éves
0.5	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	41	43
1.0	20	22	24	26	28	31	32	34	36	38	40	43	44
1.5	22	23	25	27	29	32	33	35	37	39	41	44	45
2.0	23	25	26	28	30	33	34	36	38	40	42	45	46
2.5	25	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48
3.0	27	29	31	33	35	37	39	41	43	45	47	49	51
3.5	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48	50	52	54
4.0	33	35	37	39	41	43	45	47	49	51	53	55	57
4.5	36	38	40	42	44	46	48	50	52	54	56	58	60
5.0	39	41	43	45	47	49	51	53	55	57	59	61	63
5.5	42	44	46	48	50	52	54	56	58	60	62	64	66
6.0	45	47	49	51	53	55	57	59	61	63	65	67	69
6.5	48	50	52	54	56	58	60	62	64	66	68	70	72
7.0	51	53	55	57	59	61	63	65	67	69	71	73	75
7.5	54	56	58	60	62	64	66	68	70	72	74	76	78
8.0	57	59	61	63	65	67	69	71	73	75	77	79	81
8.5	60	62	64	66	68	70	72	74	76	78	80	82	84
9.0	63	65	67	69	71	73	75	77	79	81	83	85	87
9.5	66	68	70	72	74	76	78	80	82	84	86	88	90
10.0	69	71	73	75	77	79	81	83	85	87	89	91	93
10.5	72	74	76	78	80	82	84	86	88	90	92	94	96

Figyelem! A vastaggal jelölt teljesítményszint az egészség megőrzéshez „szükséges”, illetve „kell” értéket jelzi!

Az általános fizikai teherbíró-képesség fejlettsége, (az aerob teljesítőképesség és az izomerő) akkor tekinthető kiegyensúlyozottnak/harmonikusnak, ha a próbázó a vizsgálat során elért összes pontszámának legalább a felét az aerob állóképesség mérésére alkalmazott próbában szerzi meg.

Feladatok minősítése

Hogyan értelmezzük az egyes minősítő kategóriákat?

AZ ÁLTALÁNOS FIZIKAI TEHERBÍRÓ KÉPESSÉG MINŐSÍTÉSE	
IGEN GYENGE 0-20. 5 pont	Gyenge fizikai állapota miatt, a mindennapi tevékenységének maradéktalan elvégzése, legtöbb esetben olyan fizikai-szellemi megterhelést jelent, hogy rend-szeresen fáradtnak, kimerültnek érzi magát. Figyelem terjedelmének, tartósságának növeléséhez, közérzetének – átmeneti – javításához igen gyakran különféle élénkítő szerek, esetenként gyógyszerek fogyasztására van szükség. Hajlamos a gyakori megbetegedésre. Immunrendszerét a kisebb fertőzések, könnyebb megbetegedések leküzdése is már igen gyakran komoly feladat elé állítják.
GYENGE 21-40. 5 pont	Az egésznapos tevékenységétől még gyakran fárad el annyira, hogy, nem tudja kipihenni magát egyik napról a másikra, ezért estére sokszor fáradtnak, levertnek, kimerültnek, rosszkedvűnek érzi magát.
KIFOGÁSOLHATÓ 41-60. 5 pont	A rendszeres mindennapi tevékenységétől ugyan már ritkán fárad el, de a váratlan többlet munka még erősen igénybe veszi.
KÖZEPE 61-80. 5 pont	Elérte azt a szintet, amely elegendő ahhoz, hogy az egészséges létezése stabil maradjon, azaz tartósan kiegyensúlyozottan, jó közérzettel élhessen. Rendszeres, heti 2-3 óra testedzéssel a továbbiakban, törekedjen arra, hogy a későbbi élete folyamán is egészsége megőrzése érdekében, legalább ezt a szintet megtartsa.
JÓ 81-100. 5 pont	Ezt a szintet általában azoknak sikerül elérni, akik valamilyen sportágban alacsonyabb szintű szakosztályban, ill. amatőr szinten rendszeresen edzenek, versenyeznek. Ha valaki arra az elhatározásra jut, hogy élsportoló szeretne lenni legjobb, ha minél előbb hozzákezd az alapvető kondicionális képességeinek magasabb szintre fejlesztéséhez.
KIVÁLÓ 101-120. 5 pont	Aki ezt a szintet eléri, már joggal reménykedhet abban, hogy speciálisan is olyan jól terhelhető fizikailag, hogy néhány sportágban már akár élsportoló is lehet.
EXTRA 121-140 pont	Ha valaki ezt a szintet eléri és megtartja, akkor az általános fizikai teherbíró képessége területén elérte azt a szintet, hogy fizikailag kiválóan terhelhető. Az eddigi vizsgálataink szerint, ez egyben azt is jelenti, hogy alkalmassá vált szinte valamennyi sportágban, olyan rendszeres, magas szintű sportági specifikus edzés elvégzésére, hogy - nagyobb formaingadozás nélkül - nemzetközi szinten is csúcsteljesítményt érjen el.

A Hungarofit fittség vizsgáló módszert az egészség sajátos aspektusaival összefüggésben, az egészség szempontú fittség dimenzióinak mérésére fejlesztettük ki.

Ezek a dimenziók (a teljesítmény-élettani paramétereket mérik) ezért egybeesnek a teljesítmény szempontú fittség dimenzióival. A minősítő kategóriák egyénre szóló értelmezésénél ismernünk kell a megkívántság vagy a szükségesség mértékét.

Minősítő Kategóriák							
Osztály:	0-20 igen gyenge	21-40 gyenge	41-60 kifogásolható	61-80 közepes	81-100 jó	101-120 kiváló	121-140 extra
	Ősz						
	Tavaszi						
	Ősz						
	Tavaszi						
	Ősz						
	Tavaszi						
	Ősz						
	Tavaszi						
	Ősz						
	Tavaszi						
	Ősz						
	Tavaszi						
	Ősz						
	Tavaszi						
	Ősz						
	Tavaszi						

7. A pedagógiai program legitimációja

A programot a tantestület hagyja jóvá miután megismerte, véleményezte. Az elfogadáshoz egyszerű többségi döntés szükséges (50 % + 1 fő). A nevelőtestületi ülésről jegyzőkönyv készül, melyet az irattárban tárolunk.

A pedagógiai programot véleményezi az iskolaszék (szülői szervezet), a diákönkormányzat. Vezetőjük az általuk képviselt szervezet nevében nyilatkozatot ír alá a program elfogadásáról. A pedagógiai program vezetése, egyes fejezeteinek érvényessége fokozatos: a 2004/2005-ös tanévtől a belépő 1. osztálytól kezdődően.

A pedagógiai program a fenntartó elfogadása után lép hatályba. Ennek dátumát a záradék tartalmazza.

7.1. A pedagógiai program elfogadása és jóváhagyása

1. A pedagógiai programot az iskolai diákönkormányzat 2008. december tartott ülésén véleményezte, és elfogadásra javasolta.

Kunszentmárton, 2008. december

.....
Takácsné Szilágyi Erzsébet
a diákönkormányzat vezetője

.....
Zsákai Anikó
a diákönkormányzat vezetője

2. A pedagógiai programot a Iskolaszék 2008. december tartott ülésén véleményezte, és elfogadásra javasolta.

Kunszentmárton, 2008. december

.....
az Iskolaszék elnöke

.....
az Iskolaszék társelnöke

3. A pedagógiai programot a nevelőtestület 2008. november 26-án tartott ülésén elfogadta.

Kunszentmárton, 2008. december

.....
Szabó Mihályné
igazgató

4. A képviselő testület számú határozatával jelen pedagógiai programot elfogadta.

Kunszentmárton , 2008. december.....

.....
Hoffmann Zsolt
jegyző